

Protokol
For
Strandby – Farsø Sogneforstanderskab
12.november 1841– 23. oktober 1850

Anno 1841, den 12. november var undertegnede forstandere forsamlede i Wadgaard Præstegaard for ”overensstemmende med amtets ordre af 30. oktober d.a. at forfatte fortegnelsen over alle de beboere i Strandby og Farsø sogne, der ifølge anordningen om kommunevæsnet af 13. august 1841, dens §7, vare walgbare og Walgberettigede til udnævnelse til sogneforstandere, og befandt da i det listens affattelse med størst mulige nøiagtighed, antallet af de walgbare og walgberettigede i Farsø sogn at udgøre 56 personer og i Strandby sogn 45, i alt 101. Ved samme møde bestemtes at fortegnelsen skulde som anordningens § 7 pålægges være fremlagt 14 dage til almindeligt eftersyn, tillige med et eksemplar af anordningen.

Datum ut supra

I walgbestyrelsen for Strandby-Farsø sogne og communeanliggende

M. Kirkebye, Spliid, Jens Sørensen

Efterat forbemeldte fortegnelse haver henlagt 8 dage i Farsø skolelærerbolig eller fra 14. til 21. november og ligeledes 8 dage i Strandby skolelærerbolig eller fra 21. til 28. november, blev valgmodet bekendtgjort søndagen den 28 ved begge sognekirker og alle beboerne indvarsledes til at indfinde sig i Farsø skolestue mandag den 6. december formiddagen kl 8½, for at foretage valg af de mænd der ifølge § 2, skulle indtræde i sogneforstanderskabet, hvilket sogneforstanderskab, efter amtets påbud skulde bestå af 6 ”seks” mænd

I walgbestyrelsen

M. Kirkebye, Spliid, Jens Sørensen

Ifølge sket bekendtgørelse afholdtes mødet mandagen den 6. december. – Af 101 vælgere mødte 84, 2 anmeldte sig syge og 15 udeblev uden angiven årsag.

De beboere der fik de fleste stemmer var

Morten Pedersen i Fandrup	67	stemmer
Mads Nielsen i Fredberg	46	-
Hr. propritær Spliid til Hvanstrup	75	-
Niels Krog i Støtrup	52	-
Anders Poulsen i Ebdrup	63	-
Lars Jensen i Strandbygård	44	-
Jens Knudsen i Fandrup	53	-

Altså vare valgte med de fleste stemmer

1. Hr. propritær Spliid til Hvanstrup, i F:S

2. Gårdmand Morten Pedersen i Fandrup i F:S

3. Anders Poulsen i Ebdrup i F:S
4. Jens Knudsen i Fandrup i St:S
5. Niels Nielsen krog i Støttrup i F:S
6. Mads Nielsen i Fredberg i F:S

Foruden her valgt havde gårdmand Lars Jensen af Strandbygård de fleste stemmer, nemlig som anført 44. Da der befandt 5 beboere valgte af Farsø sogn og derimod kun 1 af Strandby sogn, måtte walgbestyrelsen anse for byrdefuldt for denne ene mand at overkomme de forretninger, der vilde påhvile ham i det vidtstrakte sogn, og tillader sig derfor underdanigt at indstille til amtet om en forøgelse i antal af forstanderskab, uden nyt valg foranstaltes, og at Lars Jensen måtte anses for valgt i walgbestyrelsen, ut supra

M. Kirkebye, Spliid, Jens Sørensen

På foranførte Walgbestyrelses underdanige andragende har amtet under den 17 denne måned givet følgende svar:

Den ærede walgbestyrelse har i skrivelse af 7. dennes hertil indberettet at de herrer propritær Spliid til Hvanstrup, gårdmændene Morten Pedersen i Fandrup, Anders Poulsen i Ebdrup, Jens Knudsen i Fandrup, Niels Nielsen i Støttrup og Mads Nielsen i Fredberg ved en under 6. december foretagne walgsamling ere udvalgte til sogneforstandere for Strandby og Farsø sogne.

I denne anledning skulde jeg ikke undlade herved tjenstlig at meddele at der fra amtets side intet er fundet at erindre mod walghandlingen og de skete valg. – Jeg tør derfor forvente at den ældste af de udvalgte snarest muligt foranstalter en samling af det fuldstændige sogneforstanderskab, foruden også indbefattet de medlemmer som uden valg haver et betræde samme, for, overensstemmende med Anordning af 13. august 1841 § 11, at foretage valg af formand. Om resultatet af dette valg tør jeg ligeledes udbede mig underrettelse.

Sluttelig tilføjes at jurisdictionens Øvrighed behagelig af Walgbestyrelsen måtte underrettes om de sål: endelig berigtigede valg, og om det eventuelle formands valg Forsåvidt bestyrelsen har indstillet at gårdmand Lars Jensen af Strandbygaard, der havde flest stemmer næst efter ovennævnte valgte sogneforstandere må forøge disses antal indtil et nyt valg foretages tilbagemeldes tjenstligt at jeg er uberettiget til at sanktionere denne indstilling hvilken vil være at foredrage for amtsrådet når dette til sin tid er etableret

Aalborg Stiftamthus ut supra. Bluhme (17. december 1841)

Efter at denne amtets skrivelse var oplæst for det samlede forstanderskab, der på den ældstes eller gårdmand Jens Knudsens opfordring, havde givet møde i Strandby skole onsdagen den 22. december 1841, blev alle de valgte adspurgte om de vare villige til at modtage det på dem faldne valg eller om de havde noget herimod at bemærke. Da alle vare villige til at indtræde i forstanderskabet, skulde ligeledes efter den ældstes eller Jens Knudsens opfordring til alle de forsamlede, blandt hvilken også

efter anordningens bydende vare tilstede største lodsejer hr. proprietær Weinscheck til Gunderupgaard og sognepræsten til walget af en formand overensstemmende med anordningens § 2, og befantes det da, efter at alle der anføres stemmeberettigede, til hvilke ligeledes henførtes gårdmand Lars Jensen i Strandbygård, havde afgivet votum, Sognepræsten vare valgt med 8 stemmer eller enstemmigt.

I sogneforstanderskabet, datum ut supra

M. Kirkebye, F:W:Weinschenck, Spliid, M.Pedersen,A.Poulsen,Jens Knudsen(m.f.p.)N.Nielsen Krog,Mads Nielsen,Lars Jensen.

Ved samme møde gjorde den valgte formand opmærksom på at efter anordningens § 14 at foranstalte at sogneforstanderskabet vælger nogle af dets medlemmer som fattig- og skoleforstandere, samt skolepatron. Da hr. proprietær Weinschenck efter § 2 som største lodsejer må han være skolepatron for Strandby sogn, var valg at foretage for Farsø sogns 2. de skoledistrikter, for det søndre distrikt valgtes gårdmand Morten Pedersen og for det nordre distrikt valgtes ligeledes enstemmigt hr. proprietær Spliid. Til skoleforstandere valgtes i Strandby sogn Jens Knudsen og Lars Jensen; i Farsø valgtes for de søndre dele af sognet gårdmand Anders Poulsen i Ebdrup og for de nordre dele gårdmændene Mads Nielsen i Fredberg og Niels Nielsen i Støttrup. Til fattigforstandere skete valg på gårdmændene Lars Jensen og Jens Knudsen for Strandby sognedistrikt og for Farsø sognedistrikt gårdmændene Mads Nielsen, Niels Nielsen og Anders Poulsen.

Da således det af anordningen pålagte mentes iværksat trådte, forstanderskabet i kraft fra begyndelsen af det nye år.

Ut supra

M. Kirkebye, Spliid, F:W:Weinschenck, Mads Nielsen, N.Nielsen, Jens Knudsen – Lars Jensen, M. Pedersen A. Poulsen

Torsdagen den 20. januar 1842 afholdte sogneforstanderskabet for Strandby – Farsø kommunale anliggender et ordinært møde i Farsø skole, ved hvilket følgende blev afhandlet

Sognepræsten oplæste og fremlagde bevis for de indtægter og udgifter der havde fundet siden årets begyndelse befandtes den summariske indtægt at andrage 9tdr 3sk rug 3 , 4tdr 4 sk3 fjk 3alb byg og 20 rdl 2 mark 2 skilling, herimod udgifter 9tdr 3 skp 2fjk rug – 4 trd 4 fjk byg og 18 rdl 1 mark og 15 skilling

Da det ifølge anordningen af 13. august 1841§ 14 er pålagt sognepræsten at foredrage ved forstanderskabets møder alle sager der angår fattig- og skolevæsenet, men da han tillige er valgt til formand fandt han det overensstemmende med samme anordnings § hensigtsmæssigt for at forebygge unødvendig vidtløftighed at foreslå det samtlige forstanderskabet at det er den almindelige forhandlingsprotokol for fremtiden kun bliver af ham at afgive almindelige bemærkninger om fattigvæsnetts anliggender, medens derimod de detaillerede efterretninger om fattigvæsnetts korrespondence,

indtægter, udgifter osv af ham bliver at afgive og som forhen fremføres i protokollen for fattigvæsenet

Ligeledes bragtes af ham i forslag forandring i skolevæsenets organisation for Gjøttrup skoledistrikt - der blev oplæst sognepræstens skrivelse til amtsskoleledelsen af 21. januar f.a., hvorpå intet svar, skriftlig var af ledelsen givet, og han blev som formand opfordret til på ny at fremsende det da indstillede forslag og afbede ledelsen dens højstbehagelige resolution

I sogneforstanderskabet d. 20. januar 1842

M. Kirkby, F.W. Weinschenck, Spliid, Niels Nielsen, Mads Nielsen, Jens Knudsen, A. Pedersen, Lars Jensen

Torsdag d. 31 marts 1842 afholdtes efter forudgående kundgørelse møde af Sogneforstanderskabet for Strandby og Farsø kommunale anliggender i hvilket blev foretaget

Ang. Fattigvæsenet

Indtægter i korn indtil 1. april 7 tdr 4 skp rug, 4 tdr 3 skp byg, 17 rdl 3 mark 0 sk.

Udgifter

7 tdr 4 skp rug, 4 tdr 3 skp byg, 18 rdl 0 mark 1 sk.

Ang. Skolevæsenet bemærkede formanden at han, overensstemmende med forstanderskabets beslutning ved dette ordinære møde, havde i begyndelsen af februar måned indstillet det påtænkte forslag til forandring af skolevæsenets organisation for Gjøttrup skoledistrikt, men at intet brev endnu var modtaget fra ledelsen.

Til Farsø skole var af Justes håndbog for almueskolen i indeværende måned anskaffet i 6 eksemplarer og til Gjøttrup skole 4 eks. a 3 mark, hvorover regning fra boghandler Kaben i Viborg til beløb 5 rdl. var forevist Skolepatronerne hr. Spliid og Morten Pedersen.

Ligeledes var på et af provst Spleth udsendt provstecirkulære tegnet for 8 eks af denne håndbog til Strandby skole.

Ved same møde blev fremlagt en skrivelse dateret 19 marts 1842 fra herredsfoged Jansen sålydende

Det er mig pålagt at afgive erklæring over det spørgsmål om tilladelse til de såkaldte legestuer skulde søges hos sogneforstanderskabet eller hos politimesteren. Jeg tillader mig i så henseende at udbede mig det ærede sogneforstanderskabs erklæring meddelt, om det ønskes, når legestuernes afholdelse bliver satte under samme faste bestemmelser som gælder for Rinds Herred, at tilladelse dertil skal meddeles af sogneforstanderskabet i stedet for politimesteren.

Hvorpå fandt sogneforstanderskabet sig beføjet til at svare

Deres velbyrdighed har i skrivelse af 19 d.m. anmodet sogneforstanderskabet for St. og F. sogne om at afgive erklæring i hvorvidt tilladelse til de såkaldte Legestuer afholdelse. Bliver at søge enten hos politimesteren eller hos sognrforstanderskabet, når legestuers afholdelse blev sat under de samme faste bestemmelser som gjælder for Rinds Herred

I denne anledning tjener til behageligt gensvar: at da sogneforstanderskabet ikke kjender de bestemmelser der er tagen for Rinds Herred, ønskes disse opgivet før sogneforstanderskabet fremkommer med sin erklæring (dateret 31 marts 1842)

Tjenestekarl Hans Rasmussen i Fandrup havde begjæret anbefalende attestation fra sogneforstanderskabet på et af ham påtænkt andragende til amtsrådet at formeldes tilladelse til, når hans tjenestetid var udløbet som soldat, at nedsætte sig i Strandby sogn ,som skorstensfejer, blikkenslager (og flere håndteringer), dog således at denne tilladelse skulle til hele Gislum Herreds distrikt. – Sogneforstanderskabet fandt sig ikke beføjet til anbefale dette andragende for nuværende tid.

Fra gårdmand Jens Olesen i Vesterbølle var til sogneforstanderskabet indsendt en regning over nogle af ham bestridte udgifter til et hos ham sig opholdende sygt barn, datter af Karen Holmgaard, men da regningen ikke var udfærdiget under den behørig form og forstanderskabet ikke fandt sig beføjet til at udbetale det på krævede beløb efter den resolution amet herfor har givet ang. dette barn blev hans regning remmitteret.

Endvidere bemærkede formanden i sogneforstanderskabet at han under den 10 d.m. havde gjort forespørgsel til Herredsfogden om hvorvidt vejen fra Gunderupgård til Fandrup og Fredbers skulle betragtes som Herreds eller bi- og møllevej.

Svar herpå var ikke indløbet.

Ved samme møde blev hr. Weinschenck averteret fuldmagt til som repræsentant for de valgberettigede i Strandby og Farsø sogne at give møde i Ålborg den 9. april d.å. Da intet videre var at forhandle sluttede mødet

M.Kirkrbye, Splidd, F.W.Weinschenck ,M.Pedersen, Mads Nielsen, L:Jensen, Niels Nielsen

Herredsfogeden senere svar på foranførte sag om Legestuers afholdelse af 7. april sålydende

” I gensvar på ærede sogneforstanderskabs skrivelse af 31. f. m. skal jeg ikke undlade at melde, at jeg ikke finder mig foranlediget til at sende gjenpart af de for Rinds Herred givne bestemmelser for Legestuer ,ligesom jeg også anser sådant for overflødig for at besvare det fremsatte spørgsmål, der alene går ud på om sogneforstanderskabet kan ønske at når legestuer sættes til et fast antal for hvert sogn, tilladelsen de facto skal gives af sogneforstanderskabet, eller som tilfældet er i

Rinds Herred, af politimesteren – Jeg ønsker gerne sogneforstanderskabets svar herpå inden 8 dage, da jeg ellers expederer sagen til amtet

Herpå blev under 11. april svaret:

I anledning af Deres velbyrdigheds seneste erklæring af 7. april der går ud på afgørelse af det forhen fremførte spørgsmål om de såkaldte Ligestuer, skulle fastsættelse til et vist antal for hvert sogn som tilfældet er i Rinds Herred og tilladelse hertil meddeles af politimesteren eller sogneforstanderskabet som og at Deres velbyrdighed ikke anser Dem foranlediget til på forstanderskabets opfordring, nærmere at oplyse, hvilke for dette herred trufne bestemmelser ere. – har jeg efter bemyndigelse at svare: at sogneforstanderskabet må overlade til hr. politimesteren at tage bestemmelse såvel med tilladelse til som nægtelse af Legestuers afholdelse i St og F sogne.

Herredsfogedens svar på forstanderskabets skrivelse af 10 marts var som følgende af (7. april)

I gjensvar på deres på Deres velærværdigheds skrivelse af 10 f.m. betræffendes om vejen fra Trend forbi Gunderup til Fandrup og Fredberg skal betragtes som en hovedvej eller som en bivej, skulde jeg ikke undlade at melde: at, ifølge amtets i sin tid afgiven resolution er den kun at betragte som det sidste slags vej, uagtet at jeg i min gjentagne erklæringer havde andraget på at den måtte betragtes som Herredsvej. Hvorvidt sogneforstanderskabet atter herom gjøre notion til amtsrådet, må jeg overlade til dets egen bestemmelse, men skulle det bestemme sig for at betragte den som bivej, så skal jeg i sin tid møde og afsætte eller regulere det stykke man ønsker istandsat.

Cirkulære (afskrift)

Skal anordningen af 13. august f.a. om landcommunalvæsenet opnå sin bestemmelse har jeg stedse anset det for nødvendigt at de respektive sogneforstanderskaber træde i så nær forbindelse med politiøvrigheden som muligt. Det tør ikke nægtes at landpolitiet er den green af den offentlige bestyrelse, som lider af den største mangel og det vilde aldeles ikke stemme overens med min karakter, at formene at dette i min jurisdiktion er som det bør være. – Føler jeg endogså at jeg i enkelte dele ikke har været uheldig i mine bestræbelser, så føler jeg ikke desto mindre at der er såre meget endnu at gøre. Det har ingenlunde været mangel på god vilje og lyst til at rette hvad der ikke var som det burde være, men de mange heterogene forretninger mit embede pålægger mig, i forening med vanskeligheden i at få flere overtrædelser som af politilovene opdage, fordi jeg manglede al assistance have lammet min virksomhed i nogle dele.

Man må vist nok også indrømme mig at opdagelsen af sådanne lovovertrædelser tilforn blev anset for angiveri, som enhver, lige indtil sognefogeden, troede at burde holde sig fra. – Idet sogneforstanderskabet ere tillagte så virksom del i bestyrelsen af

deres egne kommunale anliggender, så tør jeg også håbe at sådanne hensyn ikke længere må afholde noget forstanderskab fra at være mig som politimester assesterlig med opdagelse af overtrædelsen af politilovene. - De punkter jeg således for øjeblikket tillader mig at fremsende de respektive sogneforstanderskaber opmærksomhed på ere

1. Bissekræmmere Jeg ved meget vel at dette for mange landmænd er en ømfindtlig streng at slå på, fordi man herved kommer i kollision med egen fordel. Denne er imidlertid efter min bedste overbevisning mere indbildt end virkelig, thi ere der endog enkelte som forstår at bedømme de vare de købe så er dette ikke tilfældet med den langt største pluralitet, der åbenbar bliver bedragne ved sådanne folk. Man når at disse omrejsende kræmmere bedrager staten også for tolden og forleder bonden og især tjenetetyendet til en ødselhed som er yderst fordærvelig og gør et uretfærdigt indgreb i købstadsborgernes næring, så tør jeg være overbevist om at ethvert medlem af det ærede sogneforstanderskab vil anse det som en hellig pligt at få denne fordærvelige handel udryddet ved at pågribe og foranstalte pågrebne, samt ved for mig at angive hvo, der har logeret sådanne kræmmere

2. Smugkroer Ved deres skadelighed behøver jeg næppe at føre noget bevis. Enhver af sogneforstanderskaberne vil fuldelig være overbevist herom og at de har kunnet bestå kan jeg alene anse som en følge af, at ingen vilde være angiven. Dette hensyn tør jeg nu håbe må bortfalde. Kun må jeg tilføje at angivelse heraf ønsker jeg ledsaget med bestemt opgivne vidner, så vidt muligt.

3. Omløbere. Tør jeg endogså uden at blive beskyldt for selvros antage at jeg i en række af år så temmeligen har holdt jurisdiktionen fri for de såkaldte natmandsfolk, så gives der dog endnu mange andre omløbere som ere lige så farlige, og måske oftere endnu farligere, samt ere tilmeget byrde for sognene. - Jeg ved meget vel at man hidtil ikke har så nøje påseet, at fattige fra nabosognene endog i videre omkreds, gik omkring og betlede, når de kun vare kjendte, men foruden at det er en overtrædelse af anordningen, så har den erfaring jeg som politimester har gjort, overbevist mig om at der gives enkelte kommuner, som med forsørgelsen af deres fattige har taget hensyn til at de kunne gå omkring og får ingen gavn, når andre derimod har givet dem hvad de til tarveligt bohave behøver. - Det er også aldeles i fattiglovgivningens ånd at enhver kommune skal forsørge sine egne fattige og det er heller ikke uden eksempel at sådanne omgående betlere haver enten direkte eller indirekte givet oplysninger om hvor forbrydelser og navnlig tyveri fordelsagtigen kunne begåes. - Det er derfor min formening at det strengt bør påses at ingensomhelst betleri i sognet bliver tålt.

Jeg tillader mig at anmode de ærede sogneforstanderskabsformænd om at ville af dette cirkulære tage en genpart og derefter afhandle det fornødne i et sogneforstanderskabsmøde, hvorefter jeg tør håbe at blive underrettet om hvad sogneforstanderskabet vedtagen. - Jeg må kun tilføje: Når, som jeg håber, de ærede sogneforstanderskaber ville gå med på det her foreslåede, så er det dog mit ønske at man forud ville advare sognets beboere, ikke ved nogen bekendtgørelse i aviserne,

men på den måde sogneforstanderskabet bruger til at bringe dets beslutninger til offentlig kundskab for sognets beboere.- men er en sådan advarsel foregivet må ingen overtrædelse finde sted – gjerne skulle jeg selv udstede en sådan advarsel, men jeg har den overbevisning at den virker mere når den udgår fra sogneforstanderskabet, ligesom jeg heller ikke vil nægte at herved bliver de enkelte medlemmer mere bundne til opfyldelse af hvad vedtages.-

Hobro d. 26 martii 1842

Jansen

s.t. pastor Kirkebye i Vadgård

lørd: læst.avskrift taget og afsendt den 11 april til pastor Lund i Louns

Ved det af forstanderskabet den 28 april afholdte ekstraordinære møde blev oplæst 1. Forstanderskabets andragende af s. D. til amtsrådet ang: at Lars Jensen af Strandbygård måtte forøge det de valgte sogneforstanderes antal og 2. sammes skrivelse til amtsråder af s.D. sålydende

Da den større del af den vej der fører fra Trend i Standby sogn forbi Gunnerupgård og Vadgård til Tandrup og Fredberg ikke har været reguleret og til flere tider på året er yderst vanskelig at passere fandt kommunalbestyrelsen for Strandby og Farsø sogne sig foranlediget til, overenst: med anordningen af 13. aug: § 17, at drage omsorg for at en grundforbedring af nævnte vejstykke foranstaltes i indev. Forår, man troede dog at burde før noget videre foretages indhente politimesterens erklæring, så meget mere, som en part af vejen, den nemlig mellem Trend og Gunnerupgård, var af politimesteren bleven afsat for omtrent 2 år siden. – Hs erklæringen af 7. f.m. var sålydende v: pag 6.-

Idet nu sogneforstanderskabet anser foranførte vej ikke som en bivej, men en almindelig kommunikationsvej må det underdanig indstille sagen til det høje amtsråds direcsion tilladende sig at frenføre de grunde derformentlig kunne tale for benævnelsen:” almindelig kommunikationsvej”. Disse grunde ere især: at flere af beboerne i Strandby sogn og de fleste i de større sogne Farsø, Vognsild og Vesterbølle, alle beboerne på endistnce af omtrent 3 mile fra Viborg landevej, må for at komme til den nærmeste handelsplads Løgstør, befare denne vej og at alle handlende der fra Randers, Hobro og Mariager haver besøg på det såkaldte Bjørnsholm marked nødvendiggen må passere sanme vej. Idet denne altså ikke kan gives navnet bivej, men må henføres til herredsvejene andrager herved sogneforstanderskabet på at arbejdet må udføres under offentlig forsorg og bekostning

Sammes svarskrivelse af foranførte dato til herredsfogeden i anledning afhs cirkulære af 26 f.m.

Ved at læse deres velbyrdigheds skrivelse af 26. f.m. hvori nødvendigheden af at politimesteren og sogneforstanderskabet træde i så nær forbindelse som muligt, omtales, såfremt navnlig anodningens bestemmelser om landcommunalvæsnet skal

opnås ,m å forstanderskabet for Str. og F sogne være i ganske enige at dele deres velbyrdigheds yttring og ligeså enig vil det være i at fremføre de bedste ønsker for denne forbindelses størst mulige virksomhed, såvel til at hævde rets som morallovens bydende idet forstanderskabet tilfulde erkender, at hvor hine overtrædes der krænkes også denne

Ang de 3 punkter D. V ærede skr. indeholder vil sogneforstanderskabet tillade sig følgende bemærkninger, der vist nok vil godtgjøre at vi har haft interesse for sagen

ad 1. bissekræmmere. Enhver veltænkende statsborger må dele D: V: anskuelse om de omrejsende kræmmere om hvorledes de bedrager også staten for tolden, fremmer øsselhed og overdådighed, gøre ulovlig indgreb i købstædenres rettigheder o.s.v. Hertil kunde vel tilføjes: at, om der og kunde siges at de bragte enkelte individer fordele, ikke alene med den billige pris, hvorfor de afhændede deres varer, men og med som heste- og kvæghandlere at bringe større liv i landhandlen og kunde det end indrømmes at de der handle med dem ikke ere mere udsatte for bedragerierne end når de handle med kjøbstadsborgerne- for så vidt bedrageri finder sted i handel- så kan det dog ikke nægtes at mange raske og arbejdsføre unge mennesker berøves staten, idet disse istedet for at vælge nyttige nyttige hverv, hendriver deres bedste år som smuglere og kræmmere. – Hertil kommer at deres karakter fordærves vrd det skjul hvorunder den undrfundighed hvorpå de attråe deres udkomme. – Forstanderskabet er således aldeles enig i at anse slig handel for dadelværdig i mange måder, og, til bevis for at denne mening allerede var antaget og fulgt D:V: den 11 d. m. modtoges må tjene i at forstandersk: have ved kirkestævne den 24 martii advaret beboerne såvel mod at huse sådanne personer, som og mod at give betlere og omløbere almisser.- Vi formente nemlig at slig bekendtgjørelse kom langt snarere til vedkommendes kundskab end om vi havde valgt -som enkelte forstander skaber - at lade forbud indrykke i offentlige blade. Det er os behageligt at erfare D:V: deler i så måde vores anskuelse

ad 2. Smugkroer Om derfor ikke blot skadelighed, men fordærvelighed bør der kun være en stemme

– De fører vist nok langt mere på afmagt end hin omtalte handel, idet de give foranledning til mange overtrædelser af rets og morallovene, de bliver fleres ruin og virker forledende på ungdommen

Det skulde sikkert ikke blive så vanskelige – hvormegen medhold de end findes blandt almuen- at fremtræde med angivelse og bestemte vidner, hvilket D:V: ønsker – men da angiverens navn er forhadet, kan forstanderskabet idet det er overbevist om Deres Vheds mangeårige embedstid haver lært dem nøje at kjende deres jurisdiktion, ikke tilbageholde – hellere end at fremtræde med angivelse –at fremsætte det ønske at D:Vhed ville give slig advarsel, navnlig til de enkelte beboere der beviislig forhen ere anklagede og straffede for ulovlige krohold. dermed undgik derfor den

mistanke der muligen endnu hvile på dem hvad enten med eller uden grund og det forhadte angiveri bortfaldt

ad 3 Betlere og omløbere. Forbud mod disse har kom:bestyrelsen som forannævnt ladet kundgjøre ved kirkestævne den 24 martii ligesom og sognenes egne fattige ere betydede at de ikke må betle

Endvidere bragte ved samme møde formanden: Forslag: om ikke kommunalbestyrelsen fandt det rigtigst – indtil endeligt svar på det indstillede andragende om vejen fra Trend til Fredberg var givet at begge præstens sogneveje såvel den fra Strandby til Vadgård som den fra Strandby til Farsø blev istandsatte. Da dette forslag fandt bifald bestemtes at arbejdet skulle påbegyndes om 14 dage – Ligeledes blev det samtykket at vejen fra Fandrup til Farsø underkastes reparation.

Mødet sluttet

Kirkebye, F:W:Weinschenck ,M:Pedersen, N:Nielsen, Jens Knudsen,mfp, Anders Poulsen mfp, Mads Nielsen mfp.

Afskrift

Ålborg stiftamt har under 13 maj tilskrevet herredsfogeden således

Det af Vejinspektionen hertil indgivne forslag til vejarbejde i Gislum Herred for 1842 med tilhørende overslag tillades hermed tjenstligt hr. kancelliråd til videre behagelig foranstaltning efter at det er forsynet med amtsrådets besluttende påtegning af 6. denne måned.

Over det arbejde, som ifølge heraf skal sættes i licitation anmodes hr. kancelliråden tjenstligt om at foranstalte licitation afholdes, det snarest muligt, hvorefter forretningen bedes hertil indsendt, ligeledes det snarest muligt.

De arbejder der ikke efter forslaget indhold, skulde være gjenstand for licitationen blive ifølge amtsrådets på fr: 29. september 1841 § 27 no. 2 grundende beslutning at udføre som vedligeholdelsesarbejde, ligesom hidtil af vedkommende vejpligtige in natura uden betaling.

Af indholdet af vejforslaget, således, som det af amtsrådet er modificeret, måtte jurisdiktionen beboere gennem sogneforstanderskaberne sættes i kundskab

Sluttelig tilføjes at nærmere bestemmelse kan imødeses ang. fortsættelsen fra St.

Rørbech af den påbegyndte landevej over Wolstrup til Døstrup, når de af amtsrådets medlemmer som dertil ere committerede haver taget lokaliteterne øjesyn og derpå afgive indberetning og forslag

Ved at communicere sogneforstanderskaberne dette, følger tillige gjenpart af det påberåbte forslag

Hobro 18 maj 1842 Jansen

afskrift

Forslag

til vejarbejde for Gislum Herred i Ålborg amt f. år 1842

1. Den mindre landevej fra Hobro til Løgstør

På denne vej behøves kun i år vejgrøfternes oprensning, vejkanternes afretning, da enkelte huller og sleng som findes i vejbanen må fjernes og vejbanen udjævnes den 1 og 15 i hver måned

2. På den mindre landevej fra Ålborg til Viborg der forlader amtet ved Højslev Kro, må den samme vedligeholdelse foranstaltes, som ved først nævnte vej

3 På den mindre landevej fra Løgstør til Viborg På denne vej behøves kun: de enkelte huller og sleng at fyldes med grus, kørebanen udjævnes 2 gange om måneden. Vejgrøfterne oprenses og stenkisterne ryddes.

4 Den nye anlagte landevej fra Hvalpsund over Tinghusene, Farsø til Nibe

Mellem Hvalpsund og Tinghusene er vejen indkastet, ligeledes stykket over Hede , samt fra Farsø til Vesterhornum , men endnu står tilbage som uindgrøftet, et stykke fra Tinghusene ved Løgstør ,Viborg landevej øster og nord efter 590 alen langt, 1do fra Ullitz hede til Røielhøj lige før Plumpenhuse 5245 alen langt, på Heden ved Farsø marker 10 alen uindkastet og endelig et stykke over Farsø mark til den uindkastede vej ved kirken. 1450 alen langt. Det er først nødvendigt at disse stykker bliver indkastet og planerede i år, thi ellers standses passagen på denne vej, og når dette arbejde er foretaget, da er vejen passabel og god. Over. indgrøvningen af disse stykker følger hermed et overslag og udgiften bliver 303 rdl 9 mark. Denne sum må såfremt arbejdet og bliver bortliciteret fordeles imellem de sogne som kommer til at udføre arbejdet nemlig Farsø, Ullitz, Alstrup, Louns og Foulum sogne; disse sogne må tillige underrettes når licitationen afholdes.

Ålborg den 2. april 1842 Lorentzen

Approberes

Amtsrådet for Ålborg amt den 6 maj 1842

Bluhme, Birch, , Petersen, Roulund, Weinschenck, Weitz

Gjenpartens rigtighed bekræftes Jansen

Afskriftens rigtighed attesteres Kirkebye

Bekendtgjort ved kirkestævne den 29 maj

Cirkulære fra Herredsfogeden

Angs hvilke veje, der i amtets foreløbigen skal udføres som amtaveje eller veje under amtets umiddelbare tilsyn og på hvilke broer og stenkister bekostes af repartitionsfonden.- Blandt bivejene nævnes ikke ikke vejen til Trend.- Herredsfogeden tilskyndes af amtet til inden udgangen af juli måned at fremkomme med forslag om hvilke veje der fremtidig eller i løbet af de 3 næstfølgende år burde anses og behandles på den angivne måde.

Herredsfogeden tilskynder sogneforstanderskabet til at gjøre sig bekendt med cirkulærets indhold – I næste måned ønsker han en sammenkomst

I skrivelse fra Herredsfogden af 8. juli er dette møde fastsat til fredagen d: 15 h.m. efterm. kl. 1½

I 1842 den 15. juli var sogneforstanderskabet fra Strandby pastorat forsamlet i Vadgård præstegård og var kancelliråd, herredsfoged Janzen tilstede ved samlingen, hvortil anledningen var, at han ved amtets skrivelse af 13. maj d.a. havde modtaget forslag fra kaptajn Lorenzen med hensyn til vejene i Ålborg amt for derover at afgive erklæring, men hvilken han ikke finde at burde afgive før han dermed havde confereret med de enkelte sogneforstanderskaber, til hvilken ende forslaget iblandt disse havde cirkuleret. Efter at have overvejet denne sag blev man enige om at yttre:

1. med hensyn til de mindre landeveje

Af disse gives heri pastoratet følgende:

a. Landevejen fra Løgstør til Viborg, i forslagets litra B.b. no. 8 Den begynder for pastoratets vedkommende ” ved Trend Mølle går vesten om Myrhøj, østen om Strandbygård og ender mod skeldet imellem Grønnerup og Stistrup ejendomme.

b. Landevejen fra Nibe til Hvalpsund. Forslagets litra B.b. no. 10 Denne begynder ved Hornumbro Mølle går østen om Hvanstrup og Farsø Kirke til skellet mellem Farsø og Ullitz ejendomme

c. Vejen fra skellet mellem Farsø bys og Svingelberg bys ejendomme i Rinds Herred indtil Trend mølle. Allerede for flere år siden er der i Rinds Herred reguleret en vej fra Simsted Kirke, hvor landevejen fra Hobro til Hvalpsund løber forbi, igjemmen Testrup forbi Lerkenfeldt til Svingelberg ejendomme, under benævnelse af Herredsvej, for at fortsætte indtil skellet mellem denne by og Farsø sogns ejendomme. Denne vej der er en ualmindelig stærk befaret cummunikationsvej er nu af Viborg amtsråd opført iblandt de mindre landeveje og sogneforstanderskabet skulle derfor andrage på at den også for Gislum herred vedkommende, deriblandt må blive optaget. Denne vej er for den indre kommunikation af største nødvendighed, da alle der rejse fra Randers, Hobro, Mariager og de søndre byer for at i Sleth herred og navnlig til det store Bjørnsholm marked skal fare heraf. – Vejenes gang i herredet bliver fra Farsø skel igennem Farsø by østen om Taarup præstegaard, igennem Fredbjerg by, norden om Tandrup by, sønden om Vadgård præstegård og Gunderupgård til Trend mølle.-

2. Med hensyn til bivejene Dette sogneforstanderskabet måtte også antage, at det er overensstemmende med grundsætningerne i forord. af 29. september 1841 § 28, at henhøre bivejene til 2nd. klasse, denne, hvorunder de henhøre, der bør undergives tilsyn fra det offentliges side og hvorved man forstår amtets umiddelbare tilsyn, den

anden hvorunder de henfører de ere undergivne sogneforstanderskabers og politimesterens omsorg. Til det første slags henfører man sådanne, som er kommunikationsveje for et større distrikt og til det sidste sådanne, som alene ere til for pastoratets skyld. Af det første veje finder man kun anledning til for øjeblikket at bringe én i forslag, nemlig den der går fra landevejen som løber østen om Farsø til Vognsild og hvilken vej, der kun for en liden del berører dette sogns ejendomme, er efter herredsfogdens opgivende nøjere beskrevet i forhandlingen med Gislum pastorats sogneforstanderskab. Det nuværende forstanderskab erkjender til fulde den vigtighed og derpå grundende berettigelse til at optages iblandt de større biveje, hvilket man anser ens betydelse med de veje, der i ovennævnte amtsskrivelsen kaldes amtsveje og hvortil den hermed indstilles.

Slutteligen måtte sogneforstanderskabet andrage på at den militære vejinspektion måtte betydes at den fremtidigen holder sig bestemmelseerne i forord. af 29. september 1841 § 29 cf. § 26 efterrettelig og således ikke indgiver eller affatter nogen vejplan og forslag inden at have confereret med deri nævnte mænd.

Det passerede bekræftes med underskrift.-

Kirkebye Janzen F:W:Weinschenck Spliid M.Pedersen Niels Krog Mads Nielsen
Anders Poulsen Jens Knudsen Lars Jensen

Mandagen den 5. september 1842 afholdtes efter forudgående kundgørelse ordinært møde af sogneforstanderskabet for Strandby og Farsø sognes kommunale anliggender ved hvilket blev fremlagt ligning over den skolelærene i begge sogne tillagte løn i korn og penge.- Repartitionen udviser at betalingsterminen er fastlagt til 20 oktober og at udgiftssummen i korn og penge beløber sig til 6 tdr rug 10 tdr 1skp byg og 113 rdl 2 mark 10 skilling.

ligningen blev approberet

Angs: Udgifter og indtægter til Fattigvæsnet henvistes til fattigprotokollen.-

Fra branddirektør Schwartz modtages en skrivelse af 31 f.m. hvori angives såvel de gårde og huse der af ham i indeværende vare omtaxerede som de gårde og huse over hvilke han ikke haver haft lejlighed til at tage syn. Branddirektøren udbad sig snarest muligt forstanderskabets betænkning over de nævnte steders taxation.

Blandt sogneforstanderskabets medlemmer, der udvalgte til denne funktion vare for Farsø sogn hr. proprietær Spliid, gårdmændene Anders Poulsen og Mads Nielsen, for Strandby sogn Morten Pedersen, Lars Jensen og Jens Knudsen

Intet andet at forhandle

Kirkebye, F:W:Weinschenck, Spliid, M.Pedersen, L. Jensen, J.Knudsen, Anders
Poulsen, M. Nielsen, N:Nielsen

Afskrift

Under dette års visitation i Strandby pastorat sammenholdt jeg hver forsikret bygning sammen med dens forsikringssum og da fremkom efternævnte steders assurance mig enten for høj efter bygningernes størrelse og beskaffenhed eller dog så tvivlsom, at jeg- hvem det i forbindelse med de nu afgangne tilsynsmænd var, og nu i forening med sogneforstanderskabet med forord af 27 nov. 1839 §2 - er pålagt at lade omtaxere snarest muligen alle de bygninger, som efter bemeldte § 2 egner sig dertil, anser mig forpligtet at udbede mig sogneforstanderskabets gode betænkning, hvorvidt de måtte egne sig til sådan omtaxation eller ej. – Da jeg, som meldt, nøjagtigen har overvejet på passeligheden af enhver enkelte bygningers forsikringssum og dermed rådført mig med sognefogden og ethvert districts brandfoged samt endog har antegnet de bygningers hvis forsikringssum end kunne forekommen os tvivlsom, - så tør jeg med grund antage at der - de her nedenfor anførte undtagen, ikke findes nogen forhøjt forsikret bygning i sognene. – Da det muligen især interesserer forstanderskabet at kjende de større assurance så har jeg slutteligen tilføjet alle de steder uden undtagelse, hvis generelle assurance er 2000 rdl. eller derover

1.De således som formentlig, eller muligen for højt forsikrede af mig uden visitation antegnede steder ere

A: Farsø sogn

1/Dammergårde Chresten Gregersens stuehus og vester hs. Men især det sammen falden øster huse.- assurancen hus no 17b. no1- a stuehus værd 260-rdl. det østre hus 100 rdl, det søndre hus 30 rdl, det vestre hus 110 rdl i alt 500 rdl

2/Fandrup bys - Lerchegaard, Poul Christensen Fandrups skrøbelige stuehus, samt østre og vestre hus no 89 a) stuehus værd 260 rdl, b) det søndre 160 rdl, c) det vestre 60 rdl, i alt 480 rdl

3/ husfæster til Gunnerupgård, Fandrup by , Hans Pedersens bygninger, no 83 b, no10 a) stuehus nord 60 rdl, b)det nordligste hs 10 rdl, c)det østre 30, i alt 100 rdl.

4/ do til do – Hans Andersen do hus no 83 b, no 11 a, stuehus værd 100 rdl, det søndre 50 i alt 150 rdl, de 2 sidste fæsteres assurance tilsammen 250 rdl.

5/husejer Chresten Chrestensen snedkers hus ass: hus no 83c østre og vestre 160 rdl

6/ Torupgård Jens Nielsen, Bjergets udhuse no 57 sths søndre 1200 rdl , det østre 500 rdl, det nordre 500 rdl, det vestre 500 rdl, et hus uden for gården 130 rdl, et hus sønder for gården 100 – i alt 2.930 rdl.

Fredberg by

7/ Mads Nielsen til Chresten Larsens udlejede hus ass :hus no 84 – 4 – stuehus 130 rdl

8/ husejer Søren Nielsen Ladefoged eller Gjøttrup's hus formentligen i ikke grad hvd no 87-5 stuehus øster og vester 210 rdl.

9/Peder Madsens sønder hus hvoraf 3 fag senere tilbygget og uforsikret ass hvd no 87-1 stuehus nord (velbygget) 160 rdl, det østre hus 50 rdl, det søndre 260 rdl, det

vestre hus 50 rdl i alt 520 rdl – det vestre hus nedbrudt og bliver, efter ejerens forlangende i næste måned udeladt

10/ gårdejer Andreas Christensen stuehus hrd no 87-3 stuehus 320 rdl, det østre hus 60 rdl. det søndre 160rdl. det vestre 160, - i alt 600 rdl.

11/ husejer Chresten Pedersen, østre stuehus det er forsikret mindre no 87-6 for 240 rdl, for resten stuehus under hvd no 87-7 160 rdl.

12/Nørre Trendhuset... Jens Bjerget – ejer hrd no 10g stuehus østre og vestre 200 rdl.

Støttrup

13/ gårdmand Niels Vestergård til Morten Larsens udlejede hus ass hrd no 96 – stuehus 130 rdl.

14/ gårdejer Peder Jensen stuehus hrd no 96-2 stuehus værd 240 rdl, det søndre hus 80 rdl i alt 320 rdl

Farsø

15/husejerGeert Pedersens bygninger ass hrd no 65-2 stuehus 210 rdl det nordre hus 110 rdl i alt 320 rdl.

16/gårdejer Chresten Sørensen Svoldrups gård hrd no 65-1 stuehus sønder 190 rdl, det østre hus 60 rdl, det vestre 60 rdl i alt 310 rdl

B. Strandby sogn

Fandrup by

1/ husejer Peder Gregersens østre hus ass.hrd. no 123 b no 3 stuehus 150 rdl, det østre hus 70 rdl, det nordre 80 i alt 300 rdl – det sidste forlangt udmeldt i sidste måned som ombygget-

2/husfæster til Gunderup Jens Nielsen fæstehus hrd no 123-12 ,stuehus 70 – det vestre hus 10 i alt 80

3/gårdejer Chresten Madsens vestre hus hrd no 123-4, stuehus nord 180 rdl, det vestre hus 70, det søndre 110 rdl i alt 360 rdl

Sjørupgårde

4/gårdejer Chresten Knudsen vestre og østre hus .Stuehuset ombygget og forlangt udmeldt som nedbrudt. ass. hvd. no. 122-2 b det vestrehus 60 rdl- det søndre 100 rdl- det østre 40 - i alt 200 rdl

5/Sjøruphus under Gundergrd Søren Jensen fæster, den ældre del af stuehuset, hvoraf kun 2 fag findes i østre og 2 fag i vestre ende, tilsammen forsikrede 66 2/3. Ass hvd no121- stuehus østen og vesten 150 rdl.

Grønnerup by

6/husfæster tik do. Niels Poulsen fæstehus under hrd. no.120-b n 6 – forsikret således at stuehuset sønder og nord 40 rdl et hus sønder og nord 10 – tilsammen 50 rdl.

Risgårde

7/gårdmand Chresten Jensen søndre hus ass. hrd. no 119-7 stuehus 150 rdl, søndre hus 70 rdl det nordre 30 – i alt 250 rdl

8/Udflytter fra Grønnerup Christen Michelsen gårdfæster til Gunderupgård for stuehus og østre hus hrd grd no 120-10 stuehus 250, søndre 100 østen 50 i alt 400 rdl

9/husfæster til do Jens Jacobsen Stuehus norden 114-9 forsikret for 80 rdl

Da omstændighederne endnu haver forhindret mig i at visitere efterfølgende steder, så tillader jeg mig, for på engang at blive færdig med pastoratets revision til sogneforstander- skabets behagelige overvejelse af assurencens passelighed og nærmere bestemmelse, hvilke af disse der trænger til omtaxation, at fremsætte her disse forsikringssummer

1/hrd no 2 Gunderupgård I Borgergården stuehus østen og vesten 2.800 rdl et hus i vesten 1.120, et do østen 1.120

II Ladegården kornladen sønder 2.240 rdl, det østre hus 1.680 rdl, det vestre do 1.680 i alt 10.640.

2/ Vadgård Præstegård hrd no 68 stuehus nord 1.280 rdl, det østre 400 rdl, det søndre 430 rdl, et hus ibygget 260 rdl, det vestre hus 290, hus i vesten 220 ialt 2.889 rdl

3/Molholm under Gunderupgrd. Mads Larsen fæster hvd no 69 stuehus 320 rdl, det østre hus 140, det søndre 20 – i alt 480 rdl

4/ Trend mølle under do hvd no 98 sthus 200 rdl, b/ kvisten på stuehus 150 rdl, c/møllehuset 140 rdl, mølleværket deri 600 rdl, d/det nordligste hus 50 rdl, e/ nordøsten do – østen og sønden åen 130 rdl, f/ det sydøstre sammensteds 180 rdl g/ det do do do 40 rdl i alt 1.490 rdl

Ertebølle by

5/ hvd no 113 l no 1 gårdfæste til G. Niels Christ, Testrup stuehus 200, vestre 40, søndre 60 ialt 300 rdl

6/ - - 113 - 2 Gårdejer Chr., Madsen stuehus 200, søndre 80, øster 20 i alt 300

7/ - - 113 - 3 gårdfæste til G. Gravers Jensen stuehus 150, nyt 70, gl 80 i alt 300

8/ - - 113 . 4 gårdejer Jacob Nielsen sth 200, østen 50, nordre 80, nordligste 70 i alt 400

9/ - - 113 – 5 do Anders Jensen stuehus sønden 150, østen 100, vesten 50 i alt 300

10/ - - 113- 6 gårdfæste til G. Hams Nielsen sths nord 150, - østen 100, vesten 50 i alt 300

11/ - - 113 - 7 husfæster til do Jesper Pedersen stuehus 50

12/ - - 113- 8 do Niels Christensen 100

13/ - - 113 – 9 do Niels Hansen 100

14/ - - 113 – 10 do Niels Hansen tandrup 60

15/ - - 113 – 11 do Jacob Mortensen 50

16/ - - 113 – 12 do Peder Jørgensen s stuehus 100

- 17/ - - 113 – 13 do Peder Møller 50
- 18/ - - 113 – 14 do Niels Jensen sths nord 150, østre 80, det søndre 40, det vestre 30 I alt 300 rdl
- 19/ - - 113 – 15 do Søren Andersen sths nord 150, østre 80, det søndre 40, det vestre 30 i alt 300 rdl
- 20/ hvd no 117 Kjærsgård Jens Jepsen, ejer sths søndr. 200, det nordre 250, det vestre 50 i alt 500 rdl
- 21/hvd no 118 Lille mølle under Gunderupgård: - Chresten Madsen fæster stuehus sønder 150, det nordre 70, det søndre 80, i alt 300 rdl.

I stederne hvor assurancen er 2000 rdl eller der over hvd. no 9 Hvanstrup a: stuehus østen og vesten 3.200 b: det vestre fløjhus 670, c: det østre do 670, d: en ledbygning s. og n. 190, alle i borggården 2/ ladegrden a: ladegården søndre 4000 b: det vestre hs.200, c: det østre 1730 i alt 12.700 rdl

De øvrige findes ovenfor anført

Anm: Efter brandforsikringen ombyggede steder ere kun tilsyneladende forsikrede. Da jeg endnu i år skal tilende bringe revisionen af Amtets assurance, så imødeses sogneforstanderskabets behagelige erklæring snarest muligt

Ålborg 31 aug. 1842

Schwartz

Til sogneforstanderskabet for Strandby pastorat

Sogneforstanderskabets erklæring var

deres Vbhd har i ærede skrivelse af 31 f. m. forlangt sogneforstanderskabets betænkning om hvorvidt nogle gårde og huse i Strandby og Farsø sogne egnede sig til omtaxation og nedsættelse af forsikringssummen. Efter at flere af de i sogneforstanderskabet deltagende mænd havde påtaget sig den funktion at besigtige enkelt af de anførte bygninger, blev resultatet at de fra nedenantegnede steder qualificerede sig til omtaxation og nedsættelse af assurancesummen

A/ i Farsø sogn

1/ Dammergårde Gårdejer Chresten Gregersen . stuehuset i nord. Anm: Chr: Gregersens østre hus har motaget en hovedreparation.-

2/ Fandrup Lerchegård Christen Poulsen's enke a/stuehuset i nord ombygget og tilbygget. b/ det søndre hus

3/ - Hans Pedersen, fæster til Gunderupgrd. stuehuset nord

4/ - Hans Andersen fæster til Gunderupgrd stuehuset nord

5/ Torrup Gårdejer Jens Bjerget a/ et hus uden for gården tvivlsomt om for højt ansat. b/ et hus sønden for gården

6/ Fredberg Christen Larsen Lejer. – stuehus

7/ - Søren Nielsen Ladefoged ejer – stuehus

8/ - Peder Madsen, gårdejer stuehus er nu aldeles ombygget - det søndre hus

9/ - Andreas Christensen gårdejer stuehuset

- 10/ - Christen Pedersen ejer stuehuset – det østre
- 11/ Nørre Trendhuse ejer Jens Bjerget - stuehus
- 12/ Støttrup – Morten Laursen. lejer - stuehus
- 13/ - - Peder Jensen , ejer- stuehus
- 14/ Farsø Gert Pedersen , ejer a/ stuehus sønder, b/ det nordre hus
- 15/ Christen Sørense Svoldrup ejer a/ stuehus sønder, b/ det østre hus
- 16/ Hvanstrup. det vestre hus i ladegården

Alle de øvrige nævnte bygninger ansees ikke som som højt forsikrede. bygningerne i Farsø sogn ere besigtigede af hr. proprietær Spliid til Hvanstrup-gårdmændene Mads Vielsen af Fredberg og Anders Poulsen af Ebdrup.

B/ Strandby sogn

Tandrup

- 1/Peder Gregersen, gårdejer Østre og søndre hus
- 2/ Jens Nielsen , fæster under Gunderupgrd. Stuehuset
- 3/ Chresten Madsen, gårdejer, stuehus nord, det vestre hus

Sjørupgårde

- 4/Chresten Knudsen, gårdejer Det vestre og østre hus
- 5/Sjøruphus Søren Jensen under Gunderupgrd.2. gs fag i østre og 2 i vestre ende. Den nedbrudte del er opbygget.

Grønnerup

- 6/Niels Poulsen, fæster under Gunderupgrd. Stuehuset og et hus i sønder og nord
- 7/Christen Michelsen, Udfg, fæster, do, a/ stuehus, b/ østrehus

Risgårde

- 8/ Christen Jensen, gårdejer, samtlige bygninger
- 9/Mølholm under Gunderupgrd. Niels Michelsen, fæster Alle huse
- 10/Trend Mølle do Hans Sørensen do Samtlige bygninger

Ertebølle

- 11/ Niels Christensen Thestrup - nu gårdejer Lars Madsen –samtlige bygninger
- 12/ Chresten Madsen, gårdejer a/ stuehus, b/ det søndre hus, anm: det er næsten nedbrudt
- 13/ Gravers Jensen- nu gårdejer Niels Hansen. østre og vestre hus
- 14/ Jacob Nielsen, nu gårdejer Anders Pedersen, østre og vestre hus
- 15/Anders Jensen, gårdejer – samtlige bygninger
- 16/ Hans Nielsen – nu gårdejer Jacob Nielsen – samtlige bygninger
- 17/Jesper Pedersen, nu fæster under Gunderupgrd Niels Chr. Thestrup stuehus
- 18/Niels Hansen do do Axel Hansen do
- 19/Niels Hansen Tandrup do do Niels Christoffersen do
- 20/ Peder Jørgensen nu fæster under Gunderupgrd. stuehus

- 21/ Peder Møller nu do do nu Søren Christensen stuehus
22/Niels Jensen gårdejer stuehus, østre hus
23/ Søren Andersen gårdejer, samtlige bygninger
24/ Kjergård Gårdejer Jens Jensen a/stuehus, b/ vestre hus nedbrudt og opbygget i østre side.
25/Lille mølle fæster under Gunderupgrd. Christen Madsen. samtlige huse

De øvrige anførte steder og enkelte bygninger ansees ikke for at for højt forsikrede. Alle bygninger i Strandby sogn ere bedømte af gårdejerne Morten Pedersen i Fandrup, Lars Jensen Strandbygård og Jens Knudsen i Tandrup
Sogneforstanderskabet for Strandby og Farsø sogne, den 13 september 1842
Kirkeby
Velbårne hr. ingeniør branddirektør Schwartz

Amtmanden over Ålborg amt har under 16. september d. å. tilskrevet sogneforstanderskabet således:

” I behagelig skrivelse af 28 april sidstleden har sogneforstanderskabet andraget på en forøgelse af valgte sogneforstanderes antal i distriktet fra 6 til 7, hvorfor det er indstillet at gårdbruger Lars Jensen af Strandbygård, som ved det i sin tid foretagne almindelige valg havde de fleste stemmer efter de 6 valgte sogneforstandere, måtte uden valg indtræde i sogneforstanderskabet.

Efter at denne sag har været forhandlet i amtsrådets møde af 21 f.m., skal jeg på amtsrådets vegne og ifølge sammes beslutning hermed tjenstligt tilkjendegive, at det, i henhold til fr. af 13 aug. 1841 § 2 samtykker i den forslåede forøgelse af antallet på sogneforstanderskabets valgte medlemmer fra 6 til 7 men at, da rådet ikke er kompetent til at bevilge noget medlems indtrædelse i sogneforstanderskabet uden lovmedholdeligt valg, at sådant af sogneforstanderskabet på lovbefalet måde at foranstalte. Indberetning om valgets udfald imødeses.

Som følge af denne amtsrådets bestemmelse afholdes valgmøde, fredagen den 4, november i Farsø skole formid. kl 9. til hvilket alle valgbare og valgberettigede af begge sogne være indvarslede. – Af valgberettigede mødte 36 af 100 – 24 stemmer tilkjentes Lars Jensen i Strandbygård- gårdmand Jens Jensen Smed tilkjentes 4 stemmer og et lignende antal fik gårdmand Jacob Nielsen og Mads Nielsen i Myrhøj – Som følge af det skete valg, bliver gårdmand Lars Jensen af Strandbygård at indstille som valgt forstander til amtsrådets decision
I valgbestyrelsen Kirkeby, Spliid, Jens Sørensen

Gjenpart

Som det ærede amtsråd bekendt henhører Brorstrup pastorat, der omfatter Brorstrup, Haverslev og Ravnkilde sogne under Års Herred, hvis herredsfoged har bopæl i Løgstør. Denne by, hvor også retten holdes, er beliggende fra 6 til 6½ mil fra pastoratet, vejen dertil, som fører over en del åer og heder og til dels går ad biveje, er mådelig og om vinteren ofte vanskelig at passere; er Løgstør for pastoratets beboere ordentligvis ringe kommercielle forretninger eller andre ærinder end de som herredsfogdens bopæl der medfører og endelig er postgangen herfra til Løgstør, der går over Hobro, Ålborg og Nibe meget sen og derfor kostbar, så, at man i de mange tilfælde, hvor denne indretning kunne benyttes, må enten selv rejse eller affærdige express

Beboerne må således ved enhver af de hyppigst forefaldne til dels ubetydelige forretninger på herredskontoret t. ex. med dødsfalds anmeldelse, med tinglæsnings dokumenters indlevering og modtagelse m.m. tilbagelægge en vej af 12 til 13 mile; ligeledes er herredsfogeden selv den samme besværlighed underkastet under de forretninger, han på stedet selv har at udføre og under den jævnligt forefaldende corespondence i offentlige sager imellem herredsfogeden og sognefogederne eller andre i distriktet, går det igen ud over beboerne med de besværlige såkaldte brev løb Men hvad der endnu er værst er den skade for retssikkerheden som distriktets fraliggenhed fra herredsfogeden og retten medfører, idet denne delsermed hindres i at føre et nøjagtigt politiopsyn, dels beboerne som oftest lade forseelser upåtalte af frygt for de besværlige rejser, der om vidner skulde medtages indtil 3 dage, og selv om den forurettede for sit eget vedkommende måtte lade denne byrde, uændset eller sagen fra det offentliges side er sat i gang, har man dog, når vidnerne skulle bruges, igen den ulempe at disse på enhver mulig måde søger at unddrage dem vidnetavshed og således vanskeliggør beviset, hertil kommer, at dette pastorat, efter det herværende glasværks Conradsminde anlæg og drift, hvorved en mængde ledige personer beskæftiges, udfordrer et nøjere politiopsyn end almindeligt.

Det vil heraf være amtsrådet indlysende, at en forandring i den nuværende jurisdiktionsinddeling, der selv under den omhu og liberalitet, hvormed vor nuværende herredsfoged varetager sit embede, er til skade for retssikkerheden og til megen besvær for beboerne i det hele – er påtrængende nødvendig.

En sådan forandring vilde hensigtsmæssigt lade sig udføre således at Brorstrup pastorat underlægges Gislum herreds jurisdiktion, med hvilket Års herred og navnlig den krog af samme, som danner Krogstrup pastorat, grænser umiddelbart sammen og hvis herredsfoged har bopæl i Hobro, der er den nærmeste købstad og handelsplads og kun 2 a 2½ mil fraliggende, og da nu herredsfogden for denne jurisdiktion hr kancelliråd Jansen er forflyttet til et andet embede, vil sådant formentligen uden vanskeligheder kunne lade sig gøre.-

Vi tillader os derfor at andrage på denne forandring i det vi håber at amtsrådet vil på det bedste tage sig af denne sag, skulle vi tillade os at påpege hvorledes en omdeling formentlig bedst lod sig udføre.

Som æquivalent for Brorstrup pastorat kunne nemlig et stykke af den nordvestligste del af Gislum herred mod Limfjorden, nemlig Strandby og Farsø sogne, der er beliggende kun et par mil fra Løgstør, men ca. 6 mil fra Hobro, i stedet henlægges til Års og Sleth herreders jurisdiktion, hvis herredsfoged ved sin bestalling skal være pålagt at tåle en slig forandring, og af hvem det i al fald tror at tros nævnte, at han også til egen bekvemmelighed, vil efter befolkningens tarv. Slutteligen tillader vi os med hensyn til, at det efter rygtet, skal have været påtænkt i tiden at indrette det således, at herredsfogeden ordentligvis fik bopæl på landet, endnu den bemærkning at herredsfogeden næppe ville kunne have noget bequemmere opholdssted for dette pastorat end i Hobro.

Sogneforstanderskabet for Brorstrup, Haverslev og Ravnkilde sogne den 10. oktober 1842

Spleth, Ammitzbøll, den største lodsejers fuldmægtel, Peder Jensen, Just Christensen, Christen Skovsgård, Lars Bisgård, Niels Sørensen
Ålborg amtsråd, gjenpartens rigtighed bekræftes, Bluhme

Denne. foranstående andragende skulle jeg ifølge amtsrådets beslutning i dets møde den 6. denne måned tjenstligt anmode hr. herredsfoged Svanenskjold og hr. kancelliråd herredsfoged Jansen om at meddele deres gode betænkning ligesom hr. kancelliråd Jansen ville behage at indhente erklæring over andragendet fra sogneforstanderskabet for Strandby og Farsø sogne.

Ålborg stiftamt den 28. oktober 1842

Bluhme

Hr. herredsfoged Svanenskjold afsendt 5. nov 1842

Hr. kancelliråd, by- og herredsfoged Jansen og derefter tilbage til stiftamtet, modtaget 9. nov. 1842

Herpå afgav forstanderskabet følgende svar:

De grunde, det ærede sogneforstanderskab for Brorstrup, Haverslev og Ravnkilde sogne i skr. af 10 oktober d. a. til det høje amtsråd anfører for ønskeligheden af, at disse sogne kom til at henhøre under Gislum herred jurisdiktion og derimod Strandby og Farsø sogne under Løgstør, vilde i omvendt forhold, tale for at beboerne af sidstnævnte sogne ligeledes attråes slig forandring, i det navnlig: vejenes længde fra Strandby og Farsø til Hobro er for de fleste beboere 6 mil, til Løgstør derimod kun 2½ til 3 mil, at få af disse har commercielle forretninger at udføre i Hobro, den større del her i Strandby betragte Løgstør som eneste handelsplads, og, om og vejen til Hobro som oftest var at kalde fremkommelig, er den dog til hver tid på året langt lettere at passere til Løgstør, hvortil landevejen der fører fra Viborg til Løgstør igennem Strandby, bidrager. Hertil kommer at land- og sø-sessionen har for Strandby lægd stedse været afholdt i Løgstør, for Farsøs 2 lægd derimod i Hobro, sidstnævnte sogn måtte altså også i denne henseende have fordel af at henføres under Løgstør.-

Kunde det endog være tvivl underkastet hvorvidt det er gavnligt for retssikkerheden og beboernes moralske karakter at de haver nærmere til tingstedet fordi hermed efter en påstand, der skal have erfaring for sig, lettere giver lyst til processer, og der således for deres synspunkt kunde noget der taler imod det påtænkte magelæg, og om end den orden og fred, der har hersket i disse sogne synes at borge for at ikke det og nøjagtige politiopsyn var nødvendigt, så må det alligevel får uforudselige tilfælde i fremtiden være tilrådeligt at den omhandlende forandring fuldføres.

Forstanderskabet bør ikke lade ubemærket som grund for sin påstand om retssikkerheden i disse sogne, uagtet 6 miles afstand fra Hobro, at denne vist nok til dels skyldes hr. kancelliråd, herredsfoged Jansens humane og den gave, som han besidder til at bilægge misforståelser og afvise ubeføjede klager. -

Men idet vi således i det væsentligste er enige med det ærede sogneforstanderskab for Krogstrup pastorat om districternes ombytning og mene at burde fremsætte begæring herom for det høje amtsråd, må vi dog tillade os den bemærkning: at vi påstås fritagelse for Strandby og Farsø sogne for de udgifter der vilde påkomme til opførelse af et ting- og arresthus i Løgstør, såfremt det skal forholde sig som er sagt, at slig bygning var påtænkt. - Har denne kommune i sin tid bidraget til opførelsen af ting- og arresthus i Hobro var det formentlig billigt at den fritages for sin byrde.

Sogneforstanderskabet for St. og Farsø 12. nov. 1842

Kirkebye, Weinschenck, Spliid, M. Pedersen, Jens Knudsen, Jens Nielsen, Mads Nielsen, Lars Jensen
tilskr. amtsrådet i Ålborg

Genpart

At amtsrådet i dets møde den 30. august sidste, har fastsat hvert år 15 marts som den frist inden hvilken sognedistricters regnskaber i henhold til anord. af 13. august 1841 bør indleveres til samme; dette osv på amtsrådets vegne tilmeldes osv. Bluhme

Genpart

I en amtsrådet forelagt skrivelse fra branddirektøren Major Schwartz i anledning af det tilsyn med assurancevæsnet, som ifølge anordningen 13 aug 1841 påhviler sogneforstanderskaberne, tilbudt at levere udskrifter i protokollen af brandassurance, hvilket formentlig vilde være nødvendig for hint tilsyn

Da amtsrådet har fundet dette forslag hensigtsmæssigt og den forandrede betaling billig, menlig, såfremt udskriftsprotokollerne ønskes sognevis på patentconceptpapir for Strandby sogn 1 rdl 50 sk. og Farsø 1 rdl 26½ sk. eller såfremt udskriftprotokollen ønskes pastoratsvis, da for hele districtet samlet 2 rdl 37½ sk, hvilken betaling vil blive noget mere når papiret ønskes enten af hollandsk propatria eller patent propatria, så skal jeg tjenstligt, på amtsrådets vegne, henstille til sogneforstanderskabet, såfremt de ommeldte udskrifter ønskes, da at indberette dette

hertil inden årets udgang med de oplysninger som de ovennævnte alternativer giver anledning til, hvorefter mængden af de indkomne requisitioner vil afgøre om branddirektøren tør påtage leveringen eller ikke.

Ålborg 4, nov. Bluhme

Under 19. nov. udbad forstanderskabet sig 1 protokol pastoratsvis eller for flere distrikter til angivet beløb 2 rdl. 37½ sk

Torsdagen d. 15. december 1842 afholdtes efter forudgående kundgørelse et ordinært møde af forstanderskabet for Strandby og Farsø sognes kommunale anliggender, hvilket bivånedes af samtlige deltagere og blev med samme affattet plan til de fattiges forsørgelse i året 1843, ligesom og ligningen blev lagt over alle de beboere, der kunde antages at besidde formue til at yde bidrag til fattigvæsnet.-

Da dette møde antages at blive det sidste ordinære der vilde blive tilsagt i indeværende år androg tillige den fungerende formand på at valg måtte ifølge anord: af 13.aug. 1841, dens 11 § foretages af en formand for det påfølgende år.- Efter at alle stemmeberettigede havde afgivet votum befantes samtlige stemmer tildelt sognepræsten.

Vadgård i sogneforstanderskabsmødets møde den 15decbr. 1842

Spliid, Weinschenck, M. Pedersen, A. Poulsen, J. Knudsen, L. Jensen, Mads Nielsen, Niels Krog

Til sogneforstanderskabet var indkommet klage over at der udsolgtes brændevin i gårdmand Søren Christensens hus i Farsø – ligesom og besværing var fremført over at flere beboere havde hensiddet med kortspil i hans bolig nat og dag.

Forstanderskabet fandt sig opfordret til skriftligt at give bemeldte gårdmand Søren Christensen en påmindelse om at formene sligt ulovligt samquem i hans hus – Hvilket svar overdrages formanden at tilstille pågældende

I sogneforstanderskabet ut supra

Kirkebye, Spliid, F.W. Weinschenck, M. Pedersen, A. Poulsen, L. Jensen, Niels Krog, Mads Nielsen

Afskrift

Jordmoderen for 29. distrikt Anne Martine Pedersdatter har under 7. august 1841 ansøgt kancelliet om at det måtte pålægges distriktet at vedligeholde de hende overladte 8 fags hus, hvilke hun har afbenyttet i 14 år. I så lang tidsrum har hun vedligeholdt huset uden dog at forpligte sig til nogen hovedreparation, da nu denne – som hun formener fornødiggøres andrager hun denne fordring for kollegiet. Endvidere påkræver hun at distriktet skal tilforpligtes at kaste hende en brønd. – Såfremt dette hende andragende ikke stadfæstes, ønsker hun at nyde de rettigheder som reglementet af 21 nov. 1810 bestemmer for jordemødre.

--

I anledning af en lignende besværing, tilsendt amtet, har stiftamtmanden under 16. juli 1841 erklæret sig således:

” da det af de ved hr. kancellirådens behagelige skrivelse af 24. dec. f.å. og 10 d. m. med bilag meddelte oplysninger i anledning af et andragende fra jordemoder A. M. Pedersdatter om at distriktsbeboerne måtte tilpligtes at vedligeholde jordmoderboligen i forsvarlig stand m.v: at jordmoderboligen, der er et større hus og tillagt flere emolumenter end regl af 21 nov. 1810 bestemmer i sin tid er indkjøbt med amtets approbation af 25. sept. 1827 på vilkår at jordemoderen holder stedet medbørlig ved- lige og udrede alle deraf gående skatter og afgifter, hvor det er oplyst, at hun i sin tid har vedgået denne forpligtelse, så anmodes hr. kancelliråden at tilkjendegive A. M. Pedersdatter at det end haver sit forblivende med amtets resolution 25. sept. 1827 osv. samt at det letteligen kunne blive hende til skade at vedblive sin fordringer, da distriktet derved kunne motiveres til at fratage hende den nuværende jordmoderbolig og i stedet herfor ifølge regl 21. nov, 1810 tillægge hende et 4 til 5 fag stort bondehus samt sommergræning til 1 ko uden jordlod eller vinterfoder” –

Kancelliråd Jansens erklæring af 17. december f. å. (1842) lyder således: -

” Ved at tilbagesende de mig under 24. aug d.å. tilstillede documenter angående istandsættelse af jordmoderboligen i Farsø skulde jeg tillige sende 3 stk. erklæringer fra de mænd der var med ved indkøbet af dette hus .- Der ene hvoraf erfares, at hun er jordmoderboligen overdraget, i blandt andet på det vilkår at holde den vedlige. Dette bestemmer stiftamtets resolution af 25. sept. 1827 udtrykkeligen. – Foruden at en hovedreparation er en vedligeholdelse så godt som nogen så vilde en sådant ikke let kunde indtræffe når stedet vedbørligen havde været holdt ved lige; men dette er det ikke; thi det er aldeles forsømt. Der er således ingen fornuftig grund i hendes (mands) klage,- Ligeledes blev det på hin tid bestemt, at ingen brønd skulde graves; men så tage sit vand i søen, som så mange andre må.- Da sognet imidlertid har på dets offentlige ejendom gravet en brønd for skolelæreren og denne efter sognefogeden vedlagte attest ikke ligger mere end 86 favne fra jordmoderens bolig så kan hun der tage vand”

Amtets skrivelse til forstanderskabet af 29. december f.a. er sålydende:

”Ved at fremsende forelagte andragende med 2 bilag fra jordemoder A: M: Pedersdatter, hvori hun anholder om at en hovedreparation måtte blive foretaget på jordmoderboligen og en brønd udkastet ved samme, samt en derom modtaget erklæring fra kancelliråd Jansen med 3 bilag, skulde jeg tjenstlig anmode sogneforstanderskabet om behagelig at meddele mig underretning om hvor denne hovedreparation består, om denne muligt er foranlediget ved mangel på behørlige årlige reparationer, samt hvilke omkostninger samme antages ville medføre, og endelig om og hvorvidt en brønd anses fornøden”-

Forstanderskabets erklæring var sålydende:

I anledning af jordemoder Ane Martine Pedersdatters andragende til kancelliet om at en hovedreparation måtte blive foretaget med den hende af distriktet tilståede bolig og at en brønd måtte blive kastet, har Deres højvelbårenhed pålagt forstanderskabet at afgive en erklæring. Denne haver vi pligtskyldig og underdanig den ære hermed at meddele:

Til at tage syn over jordmoderboligen og bedømme de stedfindende mangler udnævntes 2 kyndige mænd hr. proprietær Spliid til Hvanstrup og gårdbruger Niels Krog af Støttrup, hvis enstemmige dom går ud på: at huset der er opbygget år 1822, dels af nye, dels af gamle materialer, kan siges at være i god – beboelig stand - overtømmeret er endog uden alle mangler – når herpå anvendes 3 stk 9 alen træer og 4 – 5 traver tækkehalm, hvilken reparation kan omtrentlig anslåes til 10 rdl., som og, at en hovedreparation vilde være unødvendig, når huset årlig havde været forsvarlig vedligeholdet.

Hvad angår hendes fordring på at få en brønd kastet, da må forstanderskabet henholde sig til hr. kancelliråd Janzens under den 17. december f.a. afgivne erklæring støttet på stiftamtets resolut. af 25 september 1827, ifølge hvilken slig brønd ikke kan pålægges distriktet.-

I øvrigt finder sogneforstanderskabet sig opfordret til fremføre følgende underdanige begjæring for distriktet: Endog forudsat at jordmoderens besværing for kancelliet: at hendes hus behøver en hovedreparation, var grundet, hvilket den dog ikke er, da brøstfældigheden kan istandsættes for 10 rdl. – viser alligevel jordmoderen med sin egen erklæring at hun har efterladt at fuldføre hvad der var hende pålagt og hvad hun havde forpligtet sig selv til ved modtagelsen af huset, nemlig dets vedligeholdelse, og med så meget større føje ser forstanderskabet sig foranlediget til at udbede at Deres højvelbårenhed højst behagelig ville bestemme: at det bliver os givet magt til at udvælge 2 mænd til årlig at tage syn over stedet, fordi dette er distriktets ejendom, thi kun herved undgås jordmoderens ofte fremførte umotiverede besværinger; - som og at forstanderskabet må bemyndiges til når A.M:Pedersdatter frasiger sig stedet, hvilket hun tydeligt yttre i sit andragende for det høje kollegium – at lade dette hus med jorden og bortsælge eller bortleje. – Så meget mindre antages det at være grund til at tilbageholde hermed som hun selv anholder om at måtte, overenst, med regl. af 21 nov. 1810 tillægges et 4 til 5 fags stort bondehus.-

Men under alle vilkår må forstanderskabet gøre fordring på at hun istandsætter de nu stedfundne mangler.

Alle bilag returneres

Sogneforstanderskabet for Strandby-Farsø sognes kommunalvæsen d. 10 febr. 1843 underdanigst

kirkebye, W.F.Weinschenck, M.Pedersen, L.Jesen, J.Knudsen, A.Poulsen, Niels Krog, Mads Nielsen

Ved forstanderskabsmødet den 10. febr. blev efter præstens opfordring af skolelærerne for alle 3 skoler afgivet fortegnelse over de skoleforsømmelser der havde fundet sted siden 1. nov. f.a., eller for de 3 måneder nov. dec. og jan. d.a. Med største misfornøjelse måtte forstanderskabet bemærke at i Strandby sogn havde såvel børnene af øverste som nederste klasse på utilladelig måde forsømt skoleundervisningen, og, om man og erkender det trykkende og nedslående der er i at affordre forældrene for deres egne børns forsømmelighed med at bivåne den undervisning der af den barnlige alder burde attråes med sjælelyst, og om man og, var enig i at intet danner mennesket og den vordende borger i statssamfundet mere end den tidligere undervisning og at det måtte forventes af forældrene for længe siden havde indset dette, så var forstanderskabet sig tillige bevist så ofte at have givet påmindelse til de efterladende og forsømmelige, at aldeles ingen talende grund længere vare for fritagelse fra mulet, såmeget mindre som vejret og vejene, der ellers oftere er i besværlig i nævnte sogn: / i indeværende vinter langt fra havde været til hinder for skoleundervisningen. - desårsag fandt Forstanderskabet sig nødt til, overensstemmende med anordn: 29 juli 1814 § 17 at idømme forældre, værger og husbonder, som uden beviselig angiven gyldig grund har holdt deres børn og tyende fra skolen en mulet af 3 sk. for hver dag barnet eller tyendet er udeblevet, og blev overdraget til skoleforstanderne at affordre forældrene, værgerne og husbonderne forenævnte mulet.- for januar måned.-

Hvad derimod Farsø og Gjøttrup skoler angår, da indskrænker forsømmelserne sig for kun til meget få dage og disse vare tildels oprettede ved en sadigere skolegang til andre dage; her gjælder det for sidst nævnte skole, hvor der vel i begyndelsen af november måned var enkelte forsømmelser, men disse hidrørte dog mest fra de dage før skolelærer Ellermann begyndte undervisningen; thi i hans funktionstid havde skolepatronen, præsten og forstanderne med største fornøjelse bemærket børnenes fremgang i hver undervisnings del, som og den lærelyst som havde vist at virke og den orden han forstod at bevirke blandt børnene, desårsag fandt forstanderskabet sig ikke beføjet til for disse 2 skoler at diktere nogen mulet.

Hvad forstanderskabet fandt at burde bemærke angående skolelærerens forhold i Strandby forventes at kunne bero indtil haves til en nærmere mundtlig forklaring.-

I sogneforstanderskabet ut supra

kirkbye, F:W:Weinschenck, M.Pedersen, A:Poulsen,J:Knudse,L:Jensen ,N:Krog, M:Nielsen.

Ved samme forstanderskabsmøde blev anmeldt at hsm Peder Michelsens datter Kirsten Marie Pedersdatter 15½ år, der er skolepligtig, havde for længere tid siden forladt sit fødehjem og, efter faderens påstand, vare forældrene uvidende om hendes nuværende opholdssted.- forstanderskabet følte sig højlig opfordret til at lade efterspørgsel om dette blive indrykket i Ålborg stiftidende.

Afskrift

For at afhjælpe de besværing, der ofte indløber til amtet om mangel på tilbørlig oprensning af vandløb og deraf for landbruget opståede skadelige følger, har stiftamtmanden i Ålborg anset det for hensigtsmæssigt, at der i Gislum Herred, således som andresteder i amtet er tilfældet, blev optaget fortegnelse sognevis over alle gamle vandløb i jurisdiktionen, hvis forsvarlige oprensning det offentlige kan fordre og som kan anses gavnlige for det almindelige, at der for hvert sogn blev udnævnt 2 pålidelige og kyndige landmænd som dertil måtte findes villige, til at være tilsynsførende for den årlige oprensning af sognets vandløb og hvis hverv skulle bestå i hvert år i betimelig tid om foråret igjennem herredsfogeden til amtet at indsende forslag til årets arbejdsplan, samt føre stadigt tilsyn med, at denne, når den af amtet var approberet, nøjagtig af lodsejerne blev efterlevet.

Der er derfor fremført ønske om, at det fornødne hertil kunde foranstaltes så betids at man allerede i den kommende sommer kunne lade den påtænkte indretning træde i kraft.-

I erkendelse af det hensigtsmæssige og gavnlige af den af stiftamtet tilsigtede foranstaltning, er det min tjenstlige anmodning at det ærede sogneforstanderskab i forening med vedk: sognefoged, behagelig, så snart som muligt vil tilstille den her forlangte fortegnelse og derhos bringe 2 mænd i forslag for hvert sogn med de attråede qualificationer såvel til at føre tilsyn med vandløbene, som til at gjøre forslag til oprensning og vedligeholdelse deraf, og som måtte være villig til at påtage denne forretning.

Rinds- Gislum herredskontor i Hobro d. 19 febr. 1843 , Holm, const.

Til sogneforstanderskabet for Strandby pastorat!

Efterat ovennævnte forslag ved sogneforstanderskabets møde d. 1. martii 1843 taget under votitattion og hver af de mødende deltagere sognenes kommunale anliggender havde afgivet votum blev med de fleste stemmer anset delige til det af amtet pålagte hverv, for Strandby sogn som tilsynsmænd: gårdmand Chresten Jensen, udflytter af Strandbygård, og gårdmand Jacob Nielsen af Myrhøj. – For Farsø sogn foresloges gårdmand Peder Nielsen i Farsø og Niels Jessen i Ebdrup.

Ligeledes blev ved samme møde forfattet fortegnelse over alle gl: vandløb i begge sogne, hvilke kunne behøves oprensning.

Som tilgrænsende Strandby sogn: 1/åen, der går fra Farsø sogns grænse til Trend mølle, 2/Birkebæk, der løber over Myrhøj og Ertebølle ejendomme.- 3/bækken ved Kærholm mellem Gunderupgård og Trende. 4/ bækken der kommer fra Sjørrup sø ,over præstens sognevej fra Strandby til Farsø kirke, forbi strandbygårde og til fjorden. 5/Snevelrende over Grønnerup ejendomme.-6/ bækken som har løb mellem Fandrup og Grønnerup ejendomme.7/ Renden fra søndre ende Vandløbsrenden mellem begge Sjørrupsøer 8/bækken fra kongens sø til åen mellem gunderupgårds og Vadgårs ejendomme.

I Farsø sogn. – 1/ Åen fra Strandby grænse over Farsø ejendomme til Vognsild sognegrænse. 2/Vandløbet over vejen igjennem Fredberg over gårdmand Mads Niensens ejendom. 3/ Vandløbet igjennem Fredberg østen om byen ned over Fredberg ejendomme. 4/Vandløbet fra Kamkjær imellem Vannerup og Holme ejendomme. 5/ do fra Ebdrup til Rødbech. 6/ do fra rokkeholm til Rødbech, 7/ Farsø sø, der går fra Farsø by til Fragtrup kjær. 8/ vandløbet, Steenskjær, der går over præstevejen fra nord til syd til Fragtrup bæk. 9/ bækken mellem Fandrup og Fragtrup efter Stistrup mølle. 10/ Vandløbet nord for Dammergårde der går til Fandrup bæk ad Stistrup mølle.

Ved samme møde fremlagdes til underskrift skolepatronerne hr. proprietær Spliid og gårdmand Morten Pedersen regnskab over Farsø sogns skolekasser og skoledistriktskasses indtægter og udgifter år 1842.- Ligeledes fremlagdes fra forvalter Fischer regnskab over Strandby sogns skolekasses indtægter og udgifter, men da bilagene hertil ikke fremvistes og skoledistriktskassens regnskabet manglede, besluttedes, overensstemmende med anordningen af 13 aug. 1841 § 15 at revisionen overlades sognepræsten.

Da intet videre var at forhandle sluttedes mødet.

Kirkebye, F:W:Weinschenck, Spliid, A. Pedersen, A. Poulsen
J. Knudsen, L. Jensen, N. Krog, Mads Nielsen

På et andragende til amtet fra pigen Anne Christensdatter p.t. opholdende sig hos broderen Christen Chrisensen, fæstegårdmand i Morum i Vognsild sogn, dateret 9. jan: d: a: og hvor var begjert Strandby pastorat tilforpligtiget at understøtte hendes nu 10 år gl. søn, Niels Christensen, født i Farsø- var af amtet forlangt forstanderskabets erklæring.- hr pastor Larsens erklæring af 6. febr var så lydende:” I anledning af hoslagte tilbagefølgende andragende fra pigen Anne Christensdatter i Morum i Vognsild sogn, skal jeg på sogneforstanderskabets og egne vegne underdanig erklære, at man, på grund af hendes rigtig nok sygelige tilstand, hendes alder omtrent 44 år og den lille løn som en pige her i egnen får, vil anbefale hende til nogen understøttelse af Str.-Farsø sognes fattigvæsen til hendes barns opdragelse, da hun i bemeldte sognes fattigdistrikt har, som i hoslagte andragende er anført, erhvervet sig forsørgelsesret.- Efter som barnet er allerede nu i en alder, da det kan gjøre nogen nytte og moderen selv nok kan bidrage noget til det, som hun rimeligvis også har måttet gjøre så længe barnefaderens bidrog til det, så vil jo en liden understøttelse allerede være hjælp for hende”.

På foranførte andragende blev af formanden efter forstanderskabets samtykke erklæret således under 3. martii d.a.:

”Ved at tilbagesende hoslagte andragende fra pigen Anne Christensdatter, såvel som pastor Larsens erklæring, må jeg, efter den i forstanderskabsmødet den 1. d:m: tagen bestemmelse, underdanigst tillade mig at meddele:

”Da Anne Christensdatter ultimo dec. f.a. anmeldte for forstanderskabet sin formentlige trang til understøttelse af fattigvæsnet erholdt hun langt fra – som hun antyder – et afslående svar på sin begjæring; kun blev hende betydet: at før hende kunde tilstås noget bidrag måtte hun fremlægge skudsmål, der udviste hvor lang tid, hun havde opholdt sig i Gislum pastorat, ligesom og det blev yttret at dersom kommunen skulde tilforpligtes at understøtte ethver ugift – arbejdsfør fruentimmer, der havde et barn allerede over 10 år, at forsørge, ville fattigbidraget langt overstige de mange uformuende kontribunanters evne, og endvidere blev tilkjendegivet, at ethvert barn af omtalte drengs alder /: gårdmandens ikke undtaget:/må her i egnen tage tjeneste fra tidlig forår til kreatur-vogtning og kan da erholde i løn 2 a 3 rdl. og således var der for en tid ingen antagelig grund for forstanderskabet til at understøtte hendes barn, endnu mindre hende selv; thi kan barnet selv fortjene ophold for forår, sommer og en del af efteråret, hvilket hr. pastor Larsen ikke dølger i sin erklæring, bør moderen vist nok af sin løn for hele året kunne afgive det nødvendige til barnets underhold.-

Fra forstanderskabet i Ullitz og Foulum sogen var til amtet indgivet andragende om nedlæggelse af det 30. jordmoderdistrikt og dettes forening med det 29. distrikt. På amtets, herom af Strandby pastorats forstanderskab ønskede erklæring, blev svaret:

Da 29 eller Farsø jordmoderdistrikt ej alene indbefatter Strandby og Farsø sogne; men og Vognsild sogn, der hører under Gislum pastorat, altså 3 af herredets største og folkerigeste sogne, der haver en udstrækning i længden af omtrent 3 mile, må vist nok med rette antage, at det henhører til de mere indbringende som og byrdefulde når vedkommende skal iagttage de hende pålagte pligter, og man må således hellere kunne attrå distriktets formindskelse end forøgelse .-

Når det ærede sogneforstanderskab for for Ullitz og Foulum yttre at den for 30. distrikt forhen ansatte jordmoder har haft liden praxis, medens jordmødrene for Farsø og Gjedsted afbenyttedes, da synes denne grund ikke at være talende for sliig påtænkte forandring; thi kan jordmoderen i et så lidet distrikt som det 30. ikke blive søgt, kan formentlig årsagen ikke hidrøre fra distriktets beboere, og dersom der er fremkaldt derved at hun var mindre duelig i sit fag, må denne grund kunne savnes for fremtiden derved at en dueligere ansættes.- Det ærede forstanderskabs erklæring kunde vel indeholde anbefaling for jordmoderen i 29 distrikt, men tillige let fremkalde det spørgsmål, om hun ikke ved at yde assistance i Ullitz og Foulum sogne, kommer i kollision med det ansvar der påhviler hende i det distrikt hvor hun er ansat .-

Forstanderskabet St. og F anser sig særd: forpligtet til at nedlægge protest mod hiint andragende, så vidt dette går ud på Ullitz og Foulum sognes forening med St. og F.-
Vadg. 3. martii 1843. På forstandersk. vegne K.
T. Hr. procurator Holm, const. herredsfoged

I anledning af det høje stiftsamts skrivelse af 7. d. m. hvori blev forstanderskabet tilkendegivet at, det, følge, amtsrådets beslutning var kommen under ventilation om ikke de såkaldte herredscassepenge kunne inddrages under sognenes fattiggasser og af disse tilsvares amtsfattiggassen med et bestemt årligt bidrag.- har jeg på Strandby – Farsø sognes forstanderskabs vegne den ære at afgive følgende erklæring:

Da det af de sendte fortegnelser, der indbefatte årene 1834 til 1842 incl. , erfares at der i det beboerne af bondestanden afæskede bidrag er for årene 1837 og 1842 en difference af 27β for Strandby og for årene 1835 og 1839 af 14β for Farsø sogn, som og at i bidraget fra beboerne udenfor bondestanden er maximum og minimum divergerende indtil 55β , indsås ikke grunden hvorfor fattigvæsnet, der er pålagt meget store afgifter skulde end mere bebyrdes .- Vel blev differencen ikke så betydelig efter gennemsnits beløbet af flere år, men tidsomstændighederne kunde dog muligt gjøre forandring til formindskelse af herredscassepengene, idet tjenestetyendets antal aftog, hvilket vil blive tilfældet i Strandby sogn og kunde således hiint mindretal – efter 9 år – ikke blev det en selvfølge, at de til sognenes fællig kontribuerende -for største delen gårdbrugerne - ligeledes måtte, forinden den efter lovgivningen stipulerede herredscasse-afgift, yde et extra bidrag som supplement – Endnu videre skjønnes hvorfor fattigforstanderne skulle pålægges en opkrævning, der quatalis, så af sognefogden og hjælpesognefogden, som hidtil fuld haves eller hvorfor forstanderskabet skulde pålægges hiin ulejlighed, da det må formenes at amtsstuen har haft garanti i sognefogdernes pålidelighed.

Vadg. pr. 30 martii 1842 underdanig Kirkeby

Det høje stiftamt har i skr: 3 d.m. tilmeldt forstanderskabet Str. og F., at der efter amtsrådets beslutning skulde oprettes et kro-etablissement i Farsø by.

Idet jeg finder mig opfordret til at indberette at denne sag på behørig måde er er tilkjendegivet alle vedkommende der muligt kunde indlade sig på nævnte forslag, må jeg tillige bemærke: at ingen af disse har villet indgive ansøgning om privikegium.

Vadg. 30 martii 1843 På F.V. K.

År 1843 den 21. april var sogneforstanderskaber for Strandby pastorat forsamlet i Farsø skole i anledning af en indløben skrivelse fra den constituerede herredsfoged, procurator Holm, angående at bidrage til, at få alle på landet ulovlige brænderier afskaffede i overensstemmelse med Pl.: af 23 februar d.a.. Benævnte skrivelse blev vedlagt protokollen. Toldinspektør Faye fra Hobro og den constituerede herredsfoged var mødte. Efter den anledning den fremlagte skrivelse indeholder vare tilkaldte en snes mænd til hvis retlige vilje man fatter tillid, for at virke for sagen følgende. Af Farsø sogn Chresten Kornum af Fredberg, Niels Jespersen af Ettrup, Niels Christensen af Vannerup,,Søren Christensen af Farsø,Chresten Christensen af Holme, Søren Kjeldgård af Fandrup, Mads Nielsen af Fragtrup. Af Strandby sogn Niels Olesen af Tandrup, Jacob Nielsen af Myrhøj og Anders Pedersen af Ertebølle, som alle var mødte. Disse mænd blev i overensstemmelse med den Kgl. anordning og de

opfordringer der ellers var udgæede, såvel fra det Kgl. danske kancelli, som det Kgl. generaltoldkammer og Kommerce kollegium provocerende til at anmelde hvilke ulovlige brændevinsredskaber som måtte findes i pastoratet og at skille sig ved dem på den befalede måde og imod fritagelse fra al strafansvar i så henseende når afhændelse ellers sker inden 1 maj næstkommende, samt for øvrigt, såvel med eget eksempel, for så vidt de dertil måtte have anledning, som ellers ved indflydelse på de øvrige sognebeboere, at formå disse til, med velvilje at komme kongens vilje og befaling i møde.

Herefter anmeldte gårdmand Jens Knudsen i Fandrup at være i besiddelse af et brændevinsredskab, gårdmand Mads Nielsen i Fredberg ligeledes, gårdmand Anders Poulsen i Ebdrup ligeså, gårdmand Morten Pedersen i Fandrup ligeså, gårdmand Lars Jensen i Strandbygårde, gårdmand Niels Olesen i Tandrup, gårdmand Christen Christensen i Fredberg ligeså, Jens Nielsen Bjerget i Tårup præstegård, gårdmand Søren kjeldgård i Fandrup, gårdmand Anders Pedersen i Ertebølle og gårdmand Mads Nielsen i Fragtrup ligeså. Smedemester? Jens Christensen i Farsø som fremviste et brændevinsapparat som var gjort aldeles ubrugelig, som han derfor blev at være i besiddelse af. Endvidere anmeldte husmand Lars Knudsen af Fragtrup at være i besiddelse af et brændevinsredskab.

De således anmeldte brændevinstøjer forpligtede enhver vedkommende sig til at afhænde på befalede måde inden den 1 maj næstkommendes enten i Løgstør eller Hobro og i ethvert tilfælde at legitimere for toldopsynet på sidstnævnte sted, at afhændelsen er sket.

De mødte erklærede for øvrigt at ligesom de selv i dag havde afgivet eksempel på, at ville efterkomme den Kongelige opfordring, således ville de også i den tid der endnu var tilbage, efter bedste evne virke for, at for så vidt der endnu måtte befindes flere brændevinsredskaber i pastoratet, disse da også enten bliver afhændet eller tilintetgjort.

Denne forpligtelse vedtaget med underskrift for protokollen.-

Lars Knudsen, Mads Nielsen, Anders Poulsen, Lars Jensen, N. Olesen, Christen Christensen, Jens Nielsen Bjerget, Søren Christensen, A:Pedersen, M:Nielsen, L:Knudsen, A:Pedersen

Ifølge stiftamtets skrivelse af 7. d.m. til den constituerede herredsfoged og den derfra indgåede opfordring til sogneforstanderskabet blev efterfølgende fortegnelse over bivejene i pastoratet med vedføjede forslag til disses fremtidige vedligeholdelse i de første 3 år.

A.Farsø sogn

1. Vejen fra Farsø efter Vognsild
2. - - - efter Svingelberg
3. - - - efter Ullitz, for så vidt landevejen fra Ålborg til Hvalpsund ikke kan følges

4. . . . efter Dammergård, Fandrup og Fragtrup
5. - - - efter Fredberg
- NB 6 - -- efter Gjøttrup
7. - - - efter Støttrup og Vannerup, for så vidt landevejen ikke kan følges
- 8 - - - efter Ettrup og Holme
9. - - - efter Stistrup mølle
- 10 - - - efter Siørup
11. - - - efter Vadgård
12. Vejen fra Fredberg efter Gjøttrup og Vannerup
13. Vejen fra Støttrup efter Mølgård

Vejen under no 5 er til dels indgrøftet, denne indkastning vil blive at fortsætte næste sommer og vejen i det hele at udbedre. Vejene under no 1 og 2 ville blive at udlægge med en bredde af 10 alen foruden grøfterne og ellers at indgrøfte for så vidt man kan overkomme det, med en en tredjedel dette år og 2/3 de 2 næstfølgende år.-

Sogneforstanderskabet forbeholder sig imidlertid at gøre nærmere andragende til amtsrådet, om at få vejen under no 2 betragtet som en mindre landevej og ønskede, såfremt amtsrådet ikke ved nærmere overvejelse måtte se sig foranlediget til at gå ind på dette forslag, at erholde denne meningsulighed decideret af kollegiet

Vejen under no 12 foreslog man at indkaste til en bredde på 10 alen foruden grøfterne og at istandsætte denne. Sogneforstanderskabet anser det ønskeligt at denne vej gives en anden retning end den har på kortet og for så vidt som det derfor ikke skulle kunne træffe overenskomst med vedkommende gårdejer udbad det sig herredsfogedens mellemforhandling, hvilken i fornødent fald, blev lovet. De øvrige veje anser man uforment at indgrøfte, derimod ville sogneforstanderskabet drage omsorg for at de bliver udjævnede efterhånden, hullerne opfyldte, ligesom det kan overkommes. for øvrigt er det en selvfølge at der drages omsorg for at de strax bliver udbedrede på en sådan måde, at de, uden fare for de vejfarende, kunne befares,

B. Strandby sogn

- 1, Vejen fra Trend mølle efter Vadgård, Tandrup og Fredberg
- 2, - - - Vadgård præstegård efter Strandby kirke
- 3, - - - - - efter Siørup og Fandrup
- 4, - - - Grønnerup efter Stistrup mølle
- 5, - - - - forbi Thomas smeds til landevejen

Samtlige foranførte veje skønnes nødvendige at indkaste til en bredde af 8 alen foruden grøfterne med undtagelse af vejen no 1. hvor bredden foreslages til 10 alen ligesom foruden grøfterne. Istandsættelsen foresloges med 1/3 dette år og, 1/3 næste år og resten i 1845. for øvrigt tog sogneforstanderskabet samme resolution med vejen under no.1 som er taget med vejen under no. 2 i Farsø sogn, af hvilken den er en fortsættelse. Endnu bliver at anføre 6. Vejen fra Strandby kirke forbi Torup præstegård til sognegrænsen fra Farsø til Vadgård. Denne vej som nu er indgrøftet og istandsat med undtagelse af lidet stykke ved Torup præstegård, foreslås fortsat i denne sommer, således at den bliver helt færdig.

Således passeret, bekræftes med underskrifter

Kirkebye, Holm(cst), L.Faye, Spliid, M.Pedersen, N.Krog, Mads Nielsen, Jens Knudsen, A. Poulsen, L. Jensen

Foranførte møde og forsamling var foranlediget i Farsø skole med den const. herredsfoged, prokurator Holms skrivelse sålydende:

” Anlediget ved resl. 23 febr. d.a. og den opfordring der er indgået fra det Kgl. danske kancelli og det Kgl. generaltoldkammer og kommercekollegiet til at virke for at vedkommende som måtte være i besiddelse af ulovlige brændevinsredskaber inden 1. maj næstke: frivilligen skiller sig af med samme, enten ved salg eller afgivelse til toldopsynet mod passende vederlag og imod at fritages for al ansvar som besiddelsen ellers medfører, er det såvel toldinspektør Fayes som mit ønske qua som politimester at kunne virke i forening med det ærede sogneforstanderskab at gjøre vedk. sognebeboere opmærksomme/ indlysende:/ hvormegen anledning de i denne henseende haver til at komme Hans Majestæts allernådigste vilje og befaling i møde med undersåtelig lydighed.

Til den ende er det min tjenstlige begjæring tillige med hr. toldinspektør Faye at måtte sammen med sogneforstanderskabet næstflg: fredag den 21 ds formiddag kl 8½, til hvilken ende det var ønskeligt om forstanderskabet behages ville kalde nogle mænd tilstede som kunde antages at ville både med exemplar og forstilling, virke på de øvrige sogneboer til frivillig opfyldelse af Hans Majestæts befaling og pålæg: at vise sig værdig til den tillid Hans Mejestæt har sat til dem og ellers med(?) den måde hvormed han har behandlet denne sag.

Ved samme møde ønskede jeg tillige at conferere med sogneforstanderskabet om en fortegnelse over biveje i pastoratet og et forslag til vedligeholdelse i de 3 følgende år. Mødet bedes afholdt i Farsø by, som mest convernabel med min øvrige rejserute. Herredskontoret i Hobro 17. april 1843 Holm, const.

Farsø skole blev bestemt til mødested, Vadg: 18 april 1843, Kirkebye

Af Strandby sogns skoledistrikt har fra ældre tid været udredt til skolen og skolelærerembedet i Strandby 66 læs sand- eller hedetørv og 4 læs rødtørv, uden at denne præstation tydelig nævnes i den af kancelliet approberede plan for skolevæsnets organisation af 2. maj 1818, hvor alene omtales:” det anordnede brændsel”. Da det er befundet at ældre bestemmelse er affattet uden nogen fast norm for sognets ydere i det disse haver, uanset deres ejendommens mere eller mindre contribuerende hartkorn omtrentlig bidraget et lige quantum tørv, ja nogle har endog været fritaget, anser sogneforstanderskabet sig ifølge skolelærerens besværing over det ubillige i hiin bestemmelse, da nævnte quantum ikke, efter de her i egnen gangbare priser kan være æquivalent med de i anordningen stipulerede 6 favne brænde, sig beføjet til underdanig at udkomme med vedlagte ligning, der er affattet

efter beboernes hartkorn, og henstille denne til den høje amtsskoledirektions højstbehagelige bedømmelse og approbation. vil nu den hele præstation befindes at overstige hvad forhen var afgivet, men i virkeligheden får ingen større byrde, når de enkelte, der forhen var fritagen iberegnes, da desuden alle ydere selv besidder tørvejord kan bidraget ikke kaldes trykkende og skolestuen erholder bedre brændsel. Vadgård Pr. 28 april 1843 På sogneforstanderskabets vegne og efter dette bestemmelse, underdanigst Kirkebye
Til den høje amtsskoledirektion

Under 28. april f.a. tillod kommunalbestyrelsen for Strandby og Farsø sogne sig, foranlediget ved anordningen om kommunevæsnet af 13. august 1841 § 17, underdanigst at indstille til det høje amtsråd, at den vej der fører fra Trende – eller fra den større landevej imellem Viborg og Løgstør, - forbi Gunderupgård og Vadgård til Fandrup, Fredberg, Farsø, Svingelberg og Lerchenfeldt i Viborg amt og ikke har været reguleret til grundforbedring, måtte betragtes som henhørende til de mindre landeveje, ligesom og de flere grunde, der måtte kunne tale for dette forslag anførtes.- Endvidere blev ved et sogneforstanderskabsmøde den 15. juni f.a. af daværende herredsfoged Jansen ligeledes gjort forslag til at hiin vej måtte henføres til de mindre landeveje, fordi den allerede for flere år tilbagevar i Rinds herred var reguleret en fra Simested kirke, hvor landevejen fra Hobro til Hvalpsund løber forbi igjennem Testrup forbi Lerchenfeldt til Svingelberg ejendomme, og det altså måtte synes rimeligt at den fra sidstnævnte sted fastsattes og indgrøvtedes. Til hiin indstilling fandt sogneforstanderskabet sig så meget mere opfordret, som det var bekjendt, at Viborg amtsråd havde optaget denne vej iblandt de mindre landeveje, der har den indre kommunikation er af højeste nødvendighed, navnlig for dem der rejser fra Randers, Hobro, Mariager og de sydlige byer til Sleth herred og det store Bjørnsholm marked, og ikke mindre vigtig for beboerne af Strandby, Farsø, Vognsild og Vesterbølle sogne, eller på en strækning af omtrent 3 mile,, hvor nærmeste handelsplads er Løgstør.-

Da nu imidlertid hiin vej, ifølge stiftamtets skrivelse af 7. april d.a. til den const. herredsfoged er anført blandt bivejene og som sådant henregnet til dem, hvorover det er herredsfogeden pålagt at forfatte fortegnelse og indgive forslag til vedligeholdelse, må forstanderskabet på ny anse sig opfordret til, på kommunens vegne, at indkomme ?underdanige andragende til det høje amtsråd om at få den betragtet som mindre landevej og udbede, såfremt amtsrådet for Ålborg amt ved nærmere overvejelse ser sig foranlediget til at sanktionere forslaget og bifalde hvad amtsrådet for Viborg amt ang. samme vej har bestemt, at denne meningsulighed måtte decideres af vedkommende høje kollegium.

Vadgård pr. 27. april 1843. På forstanderskabets vegne. Kirkebye
Til amtsrådet for Ålborg amt

Til subskription på Tidsskrift for almue, skole og seminarievæsenet (ifølge opfordring af det Kgl. danske kancelli af 4. aug f.a.) af seminarieforsøger Jensen, Jonstrup, tegnet for 1. exemplar til Strandby pastorat den 3. maj 1843.

Ligeledes subskriberet på 1 værk af kammerherre L. Brettou om kommunalvæsenet m.m., ifølge opfordring af det Kgl. danske kancelli den 12. maj. Supskriptionsplanen indsendt til amtet med postbud d. 16 maj

Ved sogneforstanderskabsmøde den 23. maj 1843 i Strandby skole blev af formanden fremlagt til underskrift af samtlige tilstedeværende medlemmer følgende skrivelse til amtsskoleledelsen:

”Ligesom daværende skolekommission for Farsø sogn tillod sig den 21 januar 1841 at fremsende med underdanig forslag for den høje amtsskoleledelse om skolevæsenets hensigtsmæssige organisation for Gjøttrup distrikt, således fremsendte forstanderskabet lignende underdanige andragende den 8. februar 1842, der især angik følgende for kommunen vigtige punkter: at Holme bys 5 gårde af 29 td. 1 skp 2 alb hartkorn måtte gjengives distriktet; at den nuværende skole- og skolelærerbolig måtte udflyttes på skoleloden og udvides i forhold til børneantallet; at skolelærers løn ringe forhøjes, hvorom forslag var fremsendt.-

Den høje ledelse har haft den gunst at opfylde et af forstanderskabets ønsker ved under 17. november f.a., midlertidigt at ansætte seminarist Ellermann ved Gjøttrup skolelærerembede, med da intet kaldsbrev er ham meddelt og ingen bestemmelse taget ang. den løn han skal oppebære, har kommunalbestyrelsen sig sat i den nødvendighed at måtte indkomme med gjentagende underdanig spørgsmål om svar kan forventes fra højen kollegium, hvorvidt Holme by bliver at tillægge distriktet, eller den intenderende forøgede løn til skolelæreren ene og alene skal pålignes det ældre distrikt og i begge tilfælde hvor stor ansættelsen kan forventes at blive.

Det er forstanderskabet en kjær pligt at kunne bevidne: at den hidsendte lærer har udvist rosværdig omhu for undervisning og at børnene har gjort sjælden god fremgang i den korte tid han har undervist dem, men så meget mere må man beklage at skolelærerboligen, der er faldefærdig, skal stå uafbenyttet og at skolestuen afgiver et alt for indskrænket – usundt locale. – kommunen har for længe påtænkt en ny boligs opførelse, og, da hele sognet hertil var pligtig at yde bidrag, vilde denne bygning været fuldført, dersom enten bekræftende eller benægtende svar på Holme bymænds andragende var givet, eller bestemmelse taget, hvorvidt det tillades at bygningen måtte udflyttes på skoleloden.-

Således, som den nuværende skolelærers stilling og vilkår ere, er det at befrygte at han enten sløves for sin function eller nødes til at frasige sig denne, da ikke det nødvendigste til livets ophold bliver ham sikkert ved dette embede, efter den approberede plan tillagte lønning.-

Idet sommeren nærmer sig, må kommunalbestyrelsen såmeget mere anse sig opfordret til underdanig at begjære directionens højstbehagelige resolution snarest muligt.

forstanderskabet for Strandby og Farsø sogne, d. 23 maj 1843. Kirkebye,
F:W:Weinschenck, Spliid, M.Pedersen, L:Jensen, J:Knudsen, N:Krog, M:Nielsen

Endvidere

2/Fremlagde til kundgjørelse Kgl. plakat af 22. martii d.a. ang. forandret bestemmelse ved skolelærehjælpekassens indtægter og udgifter.

3/Forstanderskabets skriftlige andragende af 28 april d.a. til amtsskoledirektionen ang: skolelærer Hoppes begjæring af 20 martii f.a. ang. en forandret repartition på det ham af sognet tilkommende brændsel, oplæstes.

4/forstanderskabets andragende til amtsrådet af 27. april om at vejen fra Trende til Svingelberg over Farsø sogns grænse måtte henregnes til de mindre landeveje publiceredes.-

5/Den const. amtmand, herredsfoged Hvass skrivelse af 21 martii d.a. om Ane Christensdatter ansøgning om midlertidig understøttelse af Farsø sogn – kundgjordes. – ligeså og Gislum Vognsild sogneforstanderskab skrivelse af 15 d.m.

6/Amtets skrivelse af 9. maj d.a. ang: forstanderskabets forespørgsel om Karen Kirstine Pedersdatters straf for hoer oplæstes som og den meddelte bestemmelse om det af tjenestekarl Niels Chr. Christensen affordrede allimentationsbidrag

7/distriktslæge liemanns skrivelse af 10 martii d.a. den havde omcirkuleret, blev atter fremlagt og var svaret herpå fra alle medlemmer: at for denne sag var intet at virke for nærværende tid

8/ spørgsmål blev af formanden fremført om hvorvidt de for januar måned d.a. forfalden mulet for skoleforsømmelser vare indkommen, eller hvorledes forstanderskabet måtte være sindet ang: det gives pants realisation ikke alene januarii, men og for Februarii og martii måneder, for hvilke sidste måneders forsømmelser ligeledes approbation til inddrivelse var forhvervet.- Forstanderskabet var enig i at det med hensyn til pantets realisation kunne have henstand indtil videre.

Angående de vejforbedringer, hvorover var gjort notion ved den const. herredsfogeds sammenkaldelse og møde af forstanderskabet den 21 f.m., hvorved blev yttret at 1/3 af de nævnte vejstykker skulde istandsættes indeværende år, tog forstanderskabet den bestemmelse at vejen no. 1 fra Farsø til Vognsild indgrøftes planeres, hvilket arbejde den tilstedeværende sognefoged påtog sig at beordre realiseret færdig inden juni månedens udgang.- Vejen der nævnt no. 6 i Strandby sogn fra Strandby kirke til Farsø skal eftersees og videre opfyldes ligesom og det stykke forbi Torrup præstegård, der mangler indgrøftning, fuldføres til juni månedens udgang.- Angående vejen no. 12, Farsø sogn, fra Fredberg til Gøttrup der ønskes givet en anden retning, tages denne bestemmelse, at formanden på forstanderskabets vegne skulde begjære

herredsfogedens belovede mellemkomst snarest muligt.- Vejen no. 4 var fra Farsø til Fandrup, der påbegyndtes forrige år, bliver at efterse i samme tidsrum. Vejen no. 8 bliver ligeledes at udjævne. For Strandby sogn blev bestemt at vejen no.2 fra Vadgård til Strandby blev opfyldt, så vidt behøves.- Hr propritær Weinschenck androg for forstanderskabet at en vejpart påtænkt mellem Trende og Gunderupgård, hvor sandflugt kan befrygtes, bør tildækkes med lyngtørv, hvorom sognefogden gives underretning. Endvidere anmeldte Hr.Weinschenck at vejen der fører fra Gunderupgård til Strandby kirke, hvilken var udeladt i herredsfogdens optegnelse, skulde udjævnes inden juni måneds udgang. Ligeledes bliver præstens sognevej til Farsø, for så vidt Strandby sogns vejandeel angår at efterse og reparere eftersom det fornødig afgøres.

Endvidere anmeldtes til reparation vejen N:B fra Vadgård til Sjørrup og Tandrup, hvilken blever at udjævne

Intet mere at forhandle. Mødet slutet

datum ut supra, Kirkebye,Spliid, F:W:Weinschenck,M:Pedersen,

L:Jensen,J:Knudsen, M:Nielsen,N:Krog

Afskrift

Amtets cirkulæreskrivelse af 2. maj 1843, sålydende:

Efter at jeg har modtaget Deres velædelheds behagelige skrivelse af 14. martii og 26. f.m. og dermed fulgte fortegnelser over Åer og vandløb i Gislum herred, og , da amtet fremdeles må anse det hensigtsmæssigt at der i de forskellige sogne i bemeldte herred udnævnes agtede mænd blandt beboerne til årligen at føre tilsyn med at de i de respektive sogn værende vandløb, hvis oprensning er beboerne af vigtighed, besørges og i rette tid oprenses, så bliver hermed i det omhandlede øjemed efternævnte mænd udnævnte og beskikkede som tilsynsførende

4/ for Strandby sogn gårdmand Christen Jensen, udfly af Strandbygård

Jens Nielsen i Myrhøj

5/ for Farsø sogn gårdm: Peder Nielsen af Farsø

Niels Jespersen af Ebdrup

Om denne udnævnelse anmodes Deres velædelhed hermed tjenstligt at meddele de respektive tilsynsførendes kommunikation med tilføjende at amtet håber og forventer at de velvilligen overtager dette til almindelig nytte sigtende hverv.

Vedkommende sogneforstanderskaber og sognenes beboere måtte tillige behagelig underrettes om den passerede udnævnelse.- Og jeg anser det ligeledes hensigtsmæssigt at hvert sogns tilsynsførende underrettes om hvem dette hverv er overdraget i de andre tilstødende sogne.-

Som regler, der kunne tjene til at lede d'hr tilsynsførende i deres virksomhed fremsættes følgende:

1:/Da det ikke er venteligt at alle et sogns vandløb, hvilke for tiden trænge til oprensning, i indeværende år kunde foranstaltes oprensede, eftersom et så omfattende

arbejde sandsynligvis ville blive beboerne uoverkommelig, bør tilsynsførende snarest muligt tage under overvejelse hvilke vandløb som i år bør underkastes behandling. Da en del af disse vandløb muligt passerer flere sogne og oprensningen bør iværksættes efter en fælles plan ville sådanne sognes tilsynsførende have at conferere indbyrdes og tage en fælles beslutning. Under denne måtte naturen af oprensningen, bredden, dybden og den orden i hvilken gravningen, for at være hensigtsmæssigt, bør foregå, samt tiden, inden hvilken, den for de forskellige lodsejere bør være fuldført, så nøje som muligt bestemmes.-Planen for årets arbejde ventes derpå indsendt til amtets approbation.-

2:/I hvert følgende år ventes en lignende arbejdsplan for året indsendt til amtets approbation inden april måneds udgang. På denne bliver altid, foruden det nye arbejde, at opføre det vedligeholdelsesarbejde, som udfordres for at conservere hvad der i de tidligere år er udført.- når intet nyt arbejde mere er at foranstalte, forventes det at en fast og varig plan til årlig vedligeholdelse af alle vandløbene kan indgives for at forsynes med approbation en gang for alle.

3:/Når den med arbejdsplanen givne frist til oprensning er udløben måtte syn optages af d'hre tilsynsførende.- Befindes da nogen arbejdspligtig at have forsømt sin skyldighed, bør forholdsregler staks tages til at fremtvinge eller foranstalte det forsømte arbejde udført.- Dette kan almindeligen ske derved at d'hre tilsynsførende hos fogden requirerer inddrivelse af de tvangsmulfter som amtet ved approbationen af arbejdsplanen dicterer.- Men dersom resultatet af denne forholdsregel og kan afventes, kan det forsømte arbejde foranstaltes udført for den skyldiges regning.- Det vil bero på tilsynsførerne efter omstændighederne, at bestemme om dette bør ske ved licitation eller ved akkordarbejde eller ved at overdrage arbejdet til naboerne eller andre, som haver udvist interesse i dets udførelse.- Regningen over beløbet attesteres af tilsynsførerne og med oplysning om hvem betalingen pålægges, vil af amtet blive approberet til inddrivelse af udpantning for vedkommende.-

4:/Ved de besigtigelser som tilsynsførende foretager af vandløbene eller af det udførte arbejde ere lodsejerne pligtige at møde for at påvise deres grøfter og modtage besked.- Sognefogederne, budfogederne og byernes oldermænd ere pligtige til efter tilsynsførendes anmodning at iværksætte tilsigelserne.

5:/Da det ikke er utænkeligt, at det arbejde, som kan påhvile en eller anden enkelt lodsejer vil være uoverkommeligt for denne, i forhold til hans arbejdskræfter eller pecuniære resurser og de heraf vilde følge at en udpantningsforretning, som iværksættes for at inddrive den lejesum, der foran sådan lodsejer blev betalt, ikke vilde lede til erstatning, men amtet heller ikke er i besiddelse af midler, hvorved lejesummen kunne dækkes så bør det være en særlig gjenstand for tilsynsførendes opmærksomhed og omsorg at råde bod på heraf opstående forviklinger.- Amtet kan vel ikke foreskrive regler for deslige specielle tilfælde, der bedst bedømmes af tilsynsførende selv, men tror dog at kunne antyde ønskeligheden af at de øvrige lodsejere ved slikt vandløb, for at ikke dettes behandling i det hele skulde til skade for alle standses ved den enkeltes uformuenhed, ved tilsynsførernes mægling og

indflydelse, kunne bevæges til at komme den uformuende til hjælp med frivilligt arbejde.-

6:/Dersom der er tvivl om hvorvidt et vandløb er gammelt eller ikke, om dets rette løb, om nødvendigheden af et nyt eller forandret løb eller andre deslige punkter, der ikke kunne bestemmes med amtets resolution, bør tilsynsførene gjøre lodsejerne opmærksomme på gavnligheden af at de om samme forenes i mindelighed med hinanden, idet de derved undgår bekostningerne at et landvæsenscommissionsmøde.- Opnåes sådant forlig, bør det søges affattet skriftlig, og dermed tillige 2 af lodsejerne befuldmægtiges til på samtliges vegne at møde for amtets forligelsescommission og der vedtage forliget til stadfæstelse som regel i fremtiden.- Opnås intet forlig og tilsynsførene desuagtet skjønner at sagen ikke kan henstå uafgjort og at et landvæsenscommissionsmøde udfordres, forventes deres indberetning og forslag i så henseende indsendt til amtets videre foranstaltning.-

Af fortegnelsen over vandløbene, som hermed i dette øjemed fremsendes og udbedes i sin tid tilbagesendt, beder jeg deres velædelhed at meddele de respektive tilsynsførende extracter, såvidt fornødent til fremtidig afbenyttelse.-

Jeg tør i øvrigt håbe at Deres velædelhed med Deres sagkundskab og med de midler der allerede måtte stå til Deres disposition vil yde tilsynsførene al den bistand, som disse ved forefaldende lejlighed kunde behøve og begjære.

Ålborg stiftamthus 2.maj 1843, Hvass, const.

Til hr. const. herredsfoged Holm!

Læst og afskrift taget 29 maj 1843, Kirkebye
afl til Lars Nielsen, Foulum

Foranstående skrivelse undlader jeg ikke at communicere de ærede sogneforstanderskaber i Gislum herred til fornøden underretning.

Gislum herredskontor 16 maj 1843, Holm, const.

Sognefogederne i Gislum herred haver uopholdeligt at foranstalte dette cirkulæree befordret med sognebud.- Holm

afskrift

Ålborg stiftamt har under 2. dennes kommunikeret mig det kgl. danske cancellis skrivelse af 27 f.m. sålydende:

” Med amtets behagelige skrivelse af 18. f.m. har cancelliet modtaget et andragende fra jordemoderen i Ålborg amts 29 distrikt Anne Martine Pedersdatter af Farsø, hvori denne, i anledning af at det med amtets resolution af 16. juni 1841 er blevet hende pålagt selv at vedligeholde den hende af distriktet tilståede bolig og at udrede alle deraf gående skatter og afgifter, har anholdt om en hovedreparation på distriktets regning måtte blive foretaget med den ommeldte bolig, samt at en brønd måtte blive kastet ved samme.

I denne anledning skulde man hvad jordmoderboligens vedligeholdelse angår tjenstligt have hr. amtmanden anmodet om at tilkendegive supplikantinden, at det i denne henseende må have sit forblivende ved antets ovennævnte resolution og at hun, såfremt hun ikke dermed er tilfreds eller undlader husets forsvarlige årlige vedligeholdelse, må tåle. at merbemeldte hus, der er af større omfang og at det har mere jordtillæg end hun efter anordningen kan fordre, fratages hende og at hun dermed ikkun tillægges et 4 a 5 fag stort bondehus, samt sommergræsning til en ko.- For så vidt derimod supplikanten har attrået en brønd opkastet, anses dette hendes krav for grundet.-

Hvilket hermed tjenstligt communiceres Deres velædelhed til behagelig efterretning og videre foranstaltning, samt bekjendtgørelse såvel for Anne Martine Pedersdatter i Farsø som for vedk: sogneforstanderskaber.”

Foranstående meddeles hermed tjenstlig de ærede sogneforstanderskaber til behagelig efterretning.

Herredskontoret d. 10 juni 1843 På herf. vegne Keheit fm

Til sogneforstanderskabet for Strandby pastorat , Gislum pastorat

læst og afskrevet 12 juni 1843- afsendt s.d. til Farsø

Ved det den 29. juni af formanden foranstaltede forstandermøde, ved hvilket hr. propritær Spliid havde formedelst forretninger i det offentliges tjeneste anmeldt udeblivelse afhandlede følgende:

1:/ Amtets skrivelse af 2. maj d.a. oplæstes og blev forstanderskabet tilkendegivet at enslydende var afskrifter var overleveret de udnævnte tilsynsførende ved vandløbene.

2:/ Sammes Kommunikation til herredsfogeden af 2 juni ang: jordmoder

A:M: Pedersdatters andragende til det kgl. danske Cancelli, kundgjordes

3:/ Sammes skrivelse af 9. f.m. ang: revisionsgebyr fremlagdes

4:/ Indbydelse og sobskriptionsplan – maj 1843- til et fond for oprettelse af undervisnings- anstalter: i Nordslesvig samt den af etatsråd, amtsforvalter Brinck-Seidelin i Ålborg avis no. 121 indrykkede kundgørelse, oplæstes; ligeledes skete opfordring af formanden til alle tilstedeværende om bidrag.

5:/ Udskrift af Års og Sleth herreds politiprotokol af 1. juni ang: politiretssag for fruentimmeret Karen Pedersdatter, Ertebølle contra tjenestekarl Niels Christian Christensen om alimentationsbidrag. Dette fastsattes med forlig til 5 rdl. at betale årlig 2 gange, nemlig 19. juni og 19 december hver gang med det halve, såls: at første afdrag er at erlægge den 19 december d.a.- Bidraget varer til barnets 14 år
Anm: Niels Christian Christensen skal ril november fraflytte sin tjeneste og drage til Jacob Christensen i Vondsild

6:/ Amtets skrivelse af 23. maj d.a. hvormed 12 rdl alimentationsbidrag fra Jacob Jørgensen, Haverslev, oplæstes.-

7:/ Den const. herredsfoged Holms skrivelse af 23 d.m. kundgjordes. Denne var sålydende:

” Ifølge Deres velærværdigheds behagelige skrivelse af 29 f.m. og efter forudgået underretning med anmodningen til sogneforstanderskabet om at være tilstede i Fredberg den 16 juni sidstafvigte om eftermiddagen kl. 4 indfandt jeg mig der for i sogneforstanderskabets overværelse tillige med vedk: lodsejere, som jeg også havde begjert indvarslet til møde, at tage vejen fra Fredberg til Gjøttrup i øjesyn og ligeså den af forstanderskabet foreslåede nye vejlinje.-

Jeg beklager at Deres velærværdighed var bortrejst inden mit brev indløb og at hr. proprietær Spliid som skal have modtaget brevet ikke kunde opsætte en bestemt rejse til Ålborg.- De øvrige sogneforstanderskabs medlemmer var vel mødte, men nogen forhandling til protokollen ikke foregik, fordi denne ikke var tilstede og ikke kunne forskaffes.- Jeg beså imidlertid vejen fra Fredberg til Gjøttrup i forening med de mødte sogneforstandere og befandt vejen bekvemmelig kan indkastes, men at der vil blive 6 stk. stenkister nødvendig at opføre.- dette vil vel være forbunden med en del udgifter for sognet, men imidlertid når stenene af beboerne frit tilkjøres, og hvorpå der ikke antages mangel i denne egn, vil disse formentlig alle kunne opføres for 36 rdl., hvilket ikke kan medføre nogen trykkende udgift, enten i forhold til sognets hartkorn eller beboernes forfatning.- Vejen er så meget lettere at istandsætte, som der overalt haves ler og sand, hvoraf man kan frembringe en god vej, så meget mere som der haves godt fald for vandafledning. Den projekterede nye vej vilde ikke alene forlænge vejen betydelig i forhold til distancen mellem byerne, men den ville også have til følge at flere lodsejere vilde have betydelige krav på erstatning, som da sognet ene skulde udrede denne, ville falde mere besværlig end at opføre stenkisterne.- Da nu lodsejerne ikke alle ville samtykke i at udlægge en ny vej, og det er anordningens bestemmelse om biveje, at den gl: vejlinje skal følges, hvor ikke noget vigtige årsager deri skulde kræve forandring, så da disse ikke er tilstede finder jeg at den gl: vejlinie bør at følges, og jeg må derfor have Deres velærværdighed anmodet om i forening med det øvrige sogneforstanderskab, behagelig at søge foranstaltning til at den gl: og almindelige vej mellem Fredberg og Gjøttrup som snarest bliver istandsat i overensstemmelse med den ellers herom ved sogneforstanderskabet i april d.a. truffne bestemmelse

Rinds o.s.v herreds co ut supra Holm

Velærværdige hr. pastor Kirkebye

I anledning af den foranførte skrivelse tages I mødet den bestemmelse, at 3 mænd af Farsø sogns forstanderskabs medlemmer, nemlig hr. proprietær Spliid til Hvanstrup, gårdmændene Mads Nielsen af Fredberg og Niels Nielsen Krog af Støttrup måtte træde sammen for i forening med sognefogden at regulere vejen og afgjøre såvel hvor stenkisterne være nødvendige som hvorledes arbejdet i det hele kunne fuldføres. Vel havde hr. proprietær Spliid i skrivelse af 26 d.m., der blev oplæst i mødet, frabedt slig, formedelst hans mange forretninger, deltagelse i opsynet over de veje sognene vare forpligtede til i indeværende sommer at istandsætte. – men da enhver af sogneforstanderskabets medlemmer har hver poster i skole- og fattigvæsnet

anligger at varetage og hr. Spliid ikke er pålagt større byrder af forretningerne end enhver anden, fandt alle de øvrige i forstanderskabet deltagende, der vare mødte, at navnlig den påkrævede funktion med vejen mellem Fredberg og Gjøttrup burde pålægges hr. Spliid, som desuden ikke alene var en af de sagkyndigste, men også nærmest boende.- De 2 andre medlemmer Mads Nielsen og Niels Krog vare villige til at påtage det hverv, der i så henseende måtte blive dem pålagt.- formanden påtog sig uden opsættelse at underrette sognefogden om indholdet af den const. herreds - fogeds skrivelse og i øvrigt bestemtes, da høsten nærmer sig skulle reguleringen og arbejdet påbegyndes det snarest muligt, hvilket desuden bliver selvfølge både efter det af forstanderskabet vedtagne i mødet d.21 april og herredsfogden forberørte skrivelse af 23 januar.-

Foranførte bestemmelse skulle ligeledes uden forhaling communiceres hr. propritær Spliid-

I anledning af at de vejstykker, der vare anførte til istandsættelse til junii måneds udgang, blev refereret at vel nogle dele af vejene vare istandsatte eller i det mindste arbejdet påbegyndt, men i enkelte dele var arbejdet ikke forsvarlig fuldført, desårsag forstanderskabet anser det nødvendigt af sin midte at udnævne 3 mænd i Strandby, nemlig hr. propritær Weinschenck og gårdmand Lars Jensen og Jens Knudsen og i Farsø sogn gårdmand Morten Pedersen og gårdmand Anders Poulsen til at tage syn over hvorledes det anførte vejarbejde var fuldført og i så henseende vedtages at sognefogderne haver ved månedens udgang at henvende sig til de udnævnte opsynsmænd af hvem de vilde erholde underretning om hvorledes arbejdet burde være fuldført.

Forsamlingen vedtog at næste møde skulde afholdes den 19 julii efterm: kl 3 i Farsø skole, ved hvilket det fra revisionen remitterende regnskab for fattig- og skolevæsenet skulde fremlægges og tillige for at tage under overvejelse hvad der var og kunde videre foretages med vejarbejdet.

Intet mere at forhandle, idet passerede bekræftes ved underskrift, ut supra kirkebye, F:W:Weinschenck, M.Pedersen, L:Jensen, J:Knudsen, A:Poulsen, N:Krog, Mads Nielsen

Revisionens bemærkninger ved Strandby – Farsø pastorets fattig – regnskab

1:
ad Indtægter 1. post Udskrift af fattigprotokollen for beholdningen for forrige år bør indsendes

svar:”Da det i forr: års regnskab blev nævnt hvor stor beholdningen var, samt at den beroede hos selv forstanderskabets medlemmer, da regnskabet for årene 1841 og 1842 var befundet rigtig af disse, da sognepræsten på amts-direktionens vegne intet havde at udsætte for år 1841 findes hiin revisions bemærkning at være intetsigende og overflødig med mindre de have tænkt indtil 3 gange skulle attestere det samme”

ad – post 4 Den medfølgende ligning burde være forsynet med forstanderskabets underskrift.

svar:”Er iagttaget”

ad - post 7 Den modtagne ordre fra ordenspolitiretten mangler

svar:”Udskrift af domsconclusionen vedlægges”

2:

Regnskabet mangler påtegning om forord. 13. aug 1841 § 16 in fine er iagttaget

svar:”Er i agttaget, hvilket attesters ved medlemmernes underskrift”

Sogneforstanderskabet for Strandby og Farsø sogne 19. juli 1843

Kirkebye, Spliid, M:Pedersen.Niels Krog, Anders Poulsen

Revisionsbemærkninger ved Strandby- Farsø pastorats kommunes regnskab

Kommunens regnskab er ikke indsendt

svar:”Da pastoratet ingen indtægter eller udgifter har haft, der kunne henføres til regnskab over kommune-anliggender efter given skema lit. O, kan intet regnskab indføres”

Sogneforstanderskabet for Strandby og Farsø sogne 19. jului 1843

Revisionsbemærkninger ved Strandby- Farsø pastorars skoleregnskab

ad indtægter posten litra c: Efter forordningen 29 jului 1814 § 56 bør udgifterne til skolernes vedligeholdelse etc: ikke blot lignedes efter hartkorn, men og efter formue og lejlighed

svar:” Vel nævner revisionen såvel Strandby som Farsø sognes skole-regnskab; men da udsættelsen kun kan gjælde Farsø sogn, idet regnskabet for Strandby er indsendt; men ikke remitteret, må forstanderskabet tillade sig at bemærke: at nævnte ligning tager hensyn både til hartkorn,formue og leilighed, ene og alene efter alle medlemmernes enslydende mening affattet efter hartkornnet.-

Fd. 13 aug 1841 § 16 in fine er ikke iagttaget
svar:” Er iagttaget, hvilket udvises ved skolelærens underskrift”

Forstanderskabet for Strandby og Farsø sogne 19 juli 1843
Kirkebye, Spliid, Weinschenck M:Pedersen, N.Krog, Anders Poulsen

Ved det den 19. juli afholdte forstanderskabsmøde, der var berammet til afholdelse i Farsø skole; men efter hr. proprietær Spliids begæring forandredes til afholdelse i Gjøttrup skolestue, foredroges følgende

1/Såvel fattig- som skoleregnskaberne per 1842, der var fra revisionen sendte til forstanderskabets erklæring, fremlagdes og blev revisionens bemærkninger besvarede og underskrevet af samtlige medlemmer, ligesom og svarene førtes til protokollen.

2/Fremvistes og branddirektør Schwartz skrivelse tillige med den under 25 f.m. sendte brandforsikringsprotokol for Strandby og Farsø sogne, for hvilken var krævet af branddirektøren 2 rdl 37½ sk. Dette beløb, der udbedes snarest muligt tilstillet,, blev bestemt at udrede lige af begge sogne. Udlæg af anførte 2 rdl 37½ sk skete af sognepræsten ved mødet. –

3/Oplæste den af skolelærer Hopp, sognefoged Jens Jensen og sogneforstander Lars Jensen foretagne vurderingsforretning efter afd: fattige Maren Christensdatter i Grønnerup. Det øvrige denne fattiges efterladenskaber ang: blev antegnet i kommunens fattigprotokol.

4/Forelagdes forstanderskabet til overvejelse et andragende til amtet fra soldat af 2. linie Batalion i Ålborg Hans Rasmus Hansen, som ansøger om tilladelse til når hans tjenestetid er udløbet, at drive glarmester – og blikkenslager – profession i amtet og påstår i ansøgningen at have købt en jordlod i Tandrup by, Strandby sogn, hvorpå han agter at opføre en bygning. Det var vel ikke Forstanderskabet bekendt at supplicanten havde købt jordlod i Tandrup by eller i Strandby sogn, men da man tillige intet havde at udsætte på hans forhold, men ej heller grundet foranlediget til at imodsætte sig hans andragende, hvorfor han og af forstanderskabet anbefales.-

5/I anledning af et andragende fra jordemoder A:M:Pedersdatter 19juni, der går ud på at have en brønd opkastet, fandt forstanderskabet sig beføjet til at svare: at som jordemoderen forinden endelig bestemmelse tages at henvende sig såvel til herredsfogeden som til Vognsild sogneforstanderskab; I øvrigt må herværende forstanderskab bemærke: at vil jordemoderen beholde og bebo det hende tillagte hus må hun forpligte sig til at opfylde alle de punkter hun ved modtagelsen af stedet og herom afgive nærmere erklæring.

6/Med stenklyver og stensætter Lars Christian Poulsen af Sõttrup blev af forstanderskabet sluttet akkord om stenkisters opførelse på vejen fra Fredberg til Gõttrup, nemlig en tæt østen Fredberg by, en do. Trend hus og en do. ved Vestergård,

alle efter nærmere påvisning og færdiggjort inden næste september måneds udgang. Disse stenkister sættes af store ukløvede kampesten i 1alen i kvadr.

i vandgangen og fulde 3 alen lange med kløvne sten til dække og brolagte i bunden forsynede med fornødne skjærver.- Stenene tages så vidt muligt i nærheden og tilføres af sognets beboere; ligesom og fornødent håndlangerarbejde udredes af sognet, hvorimod entreprenøren selv selv kløver stenene og påviser de øvrige sten som anses tjenlige.- Betalingen er accorderet til til 4½ rdl. pr. stykke i alt 13 rdl 3 mark som betales, når stenkisterne er afsynet forstanderskabet og befunden efter accord; hvorfor entreprenøren forbinder sig til at være ansvarlig for kisternes gode brugbare tilstand i 5 år at regne fra den tid de ere færdige, hvoraf følger at muligt indtræffende mangler afhjælpes af ham uden ophold på hans egen bekostning.

At Lars Christian Poulsen har indgået denne accors bekræftes af ham ved underskrift
Dat: ut supra Lars Christian Poulsen m:f:p:

Intet videre at forhandle; det passerede bekræftes med underskrift.

Kirkebye, F:W:Weinschenck, Spliid, M.Pedersen, A:Poulsen, N:Krog

Ved det torsdagen d. 28 september i Farsø skole afholdte ordinære møde, hvortil alle forstanderskabets medlemmer vare indvarslede, blev meddelt

1:/skrivelse dat: 22 juli d.a. fra toldinspektør Faye i Hobro ,hvori opfordring til forstanderskabet om med flid og iver at medvirke til ulovlige brændevinsredskaber afskaffelse.

2:/Stiftamtets skrivelse af 18 f.m. ang: major Kålundsog Ch. Bjerumss legaters rente til 11. junii d.a. og blive renten til beløb 2 rdl 3 mark distribueres efter bestemmelsen

3:/ Cancelli-circulære af 1. aug. d.a. ligeledes betræffende assistanse fra forstanderskabets side til politiet for at udrydde ulovlig (eller smug)brænderier på landet.

4:/Cancelli-circulære af 23 f.m.: hvori yttrs om bissekræmmerhandlens skadelighed og opfordring til sogneforstanderskaberne at virke herimod.-

4/Cancelli-circulære af 26. aug. d.a. hvori pålægges samtlige politiøvrigheder at de ved at meddele tilladelse til afholdelse af de såkaldte ungdomsgilder, haver især de skriftlige udfærdigede tilladelser at gjøre Impetranten tilpligtet at forevise samme ikke blot for sognefogden men og for forstanderskabets formand.

5:/Stiftamtets skr: af 25 aug: d.a. hvori sendtes et i trykken udkommet skrift om ulovlig brændevinsbrænder.

6:/ Extract-regnskab over Ålborg amts repartitionsfonds regnskab for år 1842 fremsendes.

7:/Ligl: extract af samme amts fattigkasses regnskab.

8:/Ligeledes amtsrådets forhandlinger den 1. august d.a. hvoraf 2exemplarer uddeltes til vedkommendes gennemlæsning.

9:/Tilståelse fremlagdes fra major, branddirektør Schwartz for modtagelse af de under no.2 i forrige møde nævnte 2 rdl 37½ sk. – hvilket bliver at pålægge sognene.

10:/Stiftamtets brev af 8. aug. d.a. hvori krævedes regnskab over Strandby pastorats kommunale afgifter år 1842.- Herpå havde formanden følt sig opfordret til på forstanderskabets vegne at svare : at det forholdt sig til de til revisionens bemærkninger afgivne erklæring, ifølge hvilke intet regnskab var at aflægge efter det af amtsrådet

givne schema lit. D.- Såfremt stiftamtet måtte fordre særskildt regnskab over alle afgifter til skole- og fattigvæsen, samt tiende-præstationer udbedes et andet , end det fremlagte, schema.

11:/Ved forstanderskabsmødet den d. 29. junii var taget den bestemmelse at de 3 mænd, hr. proprietær Weinschenck, gårdbrug: Lars Jensen og Jens Knudsen skulde tage syn over det vejarbejde, der i sommeren 1843 burde fuldføres i Strandby sogn – Disse mænd opfordres til ved indeværende møde til at afgive deres erklæring om vejarbejdet havde vundet deres bifald eller ikke. Deres svar var: at vejarbejdet i nævnte sogn ikke var foretaget således som det efter deres formening burde have været fuldført, hvilket bliver at tilmelde sognefogden.

12:/Endvidere blev givet erklæring ang: den med stenklyver Lars Christian Poulsen af Støttrup truffet accord ved forhandlingen no. 6 ved forrige møde.- Det anmeldtes at de 2 stenkister vare fuldført. De 2 mænd Mads Nielsen og Niels Krog udnævntes af forstanderskabets midte for at tage syn forinden grus og sand blev påført.

13:/Betreffende Fattigcommunens anliggender henvistes til fattigvæsnetts protokol, hvori indtægter og udgifter var anført siden sidst afholdte møde.-

14:/Da anord: om kommunalbestyrelsen 13. aug. 1841 §16 pålægger de største lodsejere at føre regnskab for skolevæsnet blev det overdrager hr. proprietær, skolepatron Weinschenck at forfatte ligning på distriktet over den løn, der tilsvares skolelæreren i Strandby sogn til 30 oktober d.a. og ligeledes blev hr. proprietær, skolepatron Spliid overdraget at gjøre hensigtsmæssigt udkast til ligningen over den skolelæreren i Farsø og Gjøttrup tilkommende løn til forannævnte dato – dog således at ligningen affattedes efter de ydendes hartkorn, samt formue og leilighed. Mødet hvori ligningen af samtlige forstanderskabsmedlemmer affattes, bestemtes til til torsdagen den 12. oktober formiddag kl 8 i Vadgård.

15:/Efter skolepatronen hr. proprietær Spliids anmodning blev tilført protokollen: at Gjøttrup skole- og skolelærerbygning var, efter forstanderskabets tagne beslutning fuldkommen i standsat og at beløbet af omkostningerne omtrentlig var 20 rdl.

Ligeledes bad skolepatron M:Pedersen at udgifterne med Farsø distriks skole- og skolelærerbygning vilde udfordre en sum af omtrentlig 10 a 11 rdl. og således blev den hele sum cirka 30 rdl. at påligne begge distrikter.- Foruden nævnte udgifter, bliver ligeledes at påligne og udrede af distriktet 13 rdl 3 mark til stenklyver Lars Christian Poulsen og 1 rdl 1mark for anskaffelse af brandforsikringsprotokol for Strandby pastorat.- Altså for de 2 sidstnævnte udgifter bliver at påligne c: 15 rdl.- Efter hr. proprietær Spliids ytring blev tillige, at vedføje: at udlæg sker af ham indtil videre for de sidstnævnte 2 udgifter.-

De under no 1-3-4-5-6, 7 og 8 anførte cancellicirkulærer og andre skrivelser blev ved mødet overleverede gårdbruger Morten Pedersen, som påtog sig at bære omhu for at de kom til hver mands kundskab.

Intet videre at bemærke, mødet sluttet

kirkebye, F:W:Weinschenck, Spliid, M.Pedersen, L:Jensen, J:Knudsen, N:Krog, M:Nielsen.

Ved det d.12 oktober 1843 afholdte ekstraordinært sogneforstanderskabsmøde blev fremlagt

a:/ Amtets skrivelse af 3 f.m. sålydende:

”Det kgl. rentekammer har ved circulære af 25 jului d.a. tilskrevet amtsrådet for Ålborg amt således:

”Efter at have allerunderdanigst foredraget Hs. Majestæt det fra den sidst afholdte forsamling af provincialstæderne for Østifterne indkomne andragende, betræffende foranstaltninger til forbedring i husmandsstanden og den hele arbejderklasse på landet i Danmark, skulde Rentekammeret, ifølge den samme ved allerhøjeste resolution af 5. dennes meddelte allernådigste bemyndigelse tjenstligen have amtsrådet anmodet om at meddele kollegiet underretning om husmandsstanden og den hele arbejderclasses virksomhed i Ålborg amt, om de byrder der måtte trykke samme, og den måde der måtte kunde bringes i forslag til at forbedre deres kår”

osv: herpå udbedes forstanderskabets erklæring

Til sogneforstanderskabet for Strandby pastoret - modt 5. okt

b:/Herredsfogdens cirkulæreskrivelse dat. 20 august (- NB afs fra Gislum-Vognsild sognes formand 25 sept, først modt 9. oktober) sålydende:

”I anledning af det Kgl. danske cancellis circulære af 1. dennes som indskjærper alle retsbetjente stræng overholdelse af de givne anordninger ang: smugbrænderier på landet og pålægger enhver for sin jurisdiction qvantalativ til cancelliet at indberette om der er sporet ulovlig brændevinsbrænden og hvad der under denne forudsætning enten af egen drift eller efter opfordring af vedkommende konsumptionsbetjente er foranstaltet til opdagelsen og afstraffelsen heraf, samt i erkjendelse af at ingen i den henseende er bedre og med større held kan assistere politiet end de ærede sogneforstandere, hvis opmærksomhed vedkommende kontrovencantore(?) yderst vanskelig vil kunne unddrage sig, er det min tjenstlige anmodning til sogneforstanderskaberne at de, ligesom de af kollegiet samtidig er opfordret til yde politiet al den understøttelse, der står i deres magt, så snart en grundet mistanke måtte opstå imod nogen der brænder brændevin i smug, behagelig vil give mig vink herom, på det at jeg kan træffe foranstaltninger til den fuldstændige opdagelse og vedkommendes afstraffelse

I hvorvel jeg nærer den overbevisning, at de ulovlige brænderier ,ifølge de foranstaltninger, som herfra og med sogneforstanderskabernes medvirken blev truffet i april måned d.a. er udryddet i Rinds – Gislum herred, kan jeg dog ikke, særdeles for

den afstand jeg er i for jurisdiktionen, have den fuldkommenste overbevisning herom, ligesom jeg også må erkjende muligheden af at vedkommende kunde anskaffe sig brændevinsapparater på ny, derfor er det jeg i særdeleshed tør gjøre regning på sogneforstanderskabernes yderligere medvirken.- Holm, cst.”

c:/ Samme skrivelse af 5. september 1843 (modt 9. oktober) af følgende indhold:
”Fra Ålborg stiftamt er mig tilsendt nogle exemplarer af en af landoeconom Honum udarbejdet Anvisning til engvanding for at uddeles i Gislum herred efter bedst skjønnede, desårsag jeg tilstiller sogneforstanderskabet i N:N: 1 exemplar til udlån blandt de mænd hvem kan interessere. Holm

Ved samme møde blev af sognepræsten yttret at han oftere med misfornøjelse havde bemærket at enkelte beboere i Strandby og Farsø sogne både selv og med tjenestetyende havde foretaget sig markarbejde om søn- og helligdage endog under gudstjenesten på tider af året, da ingen ingen foranledning kunde være til slig gjerning.- Forstanderskabet var enig i at forbud herimod burde udgå ved formanden.-

I mødet for at affatte ligningen overskolelærernes lønninger blev man enige om at ligningen fuldførtes efter beboernes hartkorn og formue og lejlighed, sål: at de $\frac{3}{4}$ del pålignet hartkornet og omtrentlig $\frac{1}{4}$ del beboernes formue og lejlighed.- Ligningen underskrives af alle deltagerne i forstanderskabsmødet med undtagelsen af Anders Poulsen, som ikke mødte - Tillige bestemtes at ligningen skulde fremlægges til alles efterretning 14 dage i Farsø og 14 dage i Strandby skole.- Man bemærkede for revisionen, at skulle ligningen over udgifterne til skolebygningerne er affattet ene efter ydernes hartkorn; så ere dog samtlige ligninger fuldførte efter foranførte norm både efter hartkorn og formue og lejlighed.-

Hvad lit. a:husmandsagen angår, da forbeholdt forstanderskabet sig nærmere at overveje det i rentekammerets skrivelse forlangte svar.

Da intet videre var at forhandle sluttedes mødet.

Kirkebye, F:W:Weinschenck,Spliid, N:Krog, M:Pedersen,L:Jensen, J:Knudsen, M:Nielsen

Onsdagen den 29. november 1843 blev, overensstemmende med Rentek: circ: af 25 julii h.a.sålydende:

” Efter at allerunderdanigst foredraget Hans Majestæt, det efter den sidst afholdte forsamling af provincialstænderne for Østifterne indkomne andragende betræffende foranstaltninger til forbedring af husmandsstanden og den hele arbejderclasses kår på landet i Danmark, skulde Rentekammeret, ifølge den sammes ved allerhøjeste resolution af 5 januar meddelte allernådigste bemyndigelse, tjenstligt have amtsrådet anmodet om at meddele kollegiet underretning om husmandsstanden og den hele arbejderclasses virksomhed i Ålborg amt, om de byrder der måtte trykke samme og den måde, der måtte kunde bringes i forslag til at forbedre deres kår.”

Som og stiftamtmandens opfordring til forstanderskabet af 3 f.m.:-- afholdt forstanderskabsmøde i Strandby skole, til hvilket alle deltagende var indvarslede.

Resultatet af forhandlingerne blev: at husmandsatanden, indsiddernes og overhovedet den arbejdende classes kår i Farsø sogn var således, at heri ingen forandring kunde med gyldig grund bringes i forslag, idet sognet kun har meget få huse og disse for størstedelen ere tildelte så meget jord, at de herved kunde ernære sig og familien. Der er i Farsø by intet hus af privat ejendom under 3 skp. hartkorn, lige så lidt i Fandrup; i Fredberg kun 2 af 2 skp. hartkorn og disse haver så god boniteret jord at en familie med stræbmhed og orden kan finde ophold; i Fragtrup intet under 6 skp., i Vannerup intet under 5 skp, i Gjøttrup kun 1 hus med 1skp 1fdk., hvilket dog kunne skaffe en familie nødtørftig forsørgelse; i Støttrup intet under 5 skp i Ebdrup intet; i Dammergårde intet – Af jordløse huse gives i dette sogn kun meget få og da de fleste ere beboede af håndværkere, kunde ej heller disse kaldes enten byrdefulde for kommunen eller så vidt skjønnes forlanger eller modtage nogen lettelse i deres kår, ligesom det og om nævnte sogn bør bemærkes, at kun enkelte fattige behøver understøttelse af fattigvæsnet.

Derimod gjælder dette langt fra Strandby sogn. Her ere og haver fra ældre tider beboernes, især husmændenes kår været såre ringe, hvortil forskellige grunde kunde angives, såsom at jordene ere meget skarpsandede, til dels beliggende langs Limfjorden, hvorved storm og havtåge ofte forårsager skade på sæden og især at der have været tildelte alt for små jordparceller, hvoraf de desuagtet må præstere hoveriarbejde og desuden have landgilde og hoveripenge.- Der er således: på sognets 127 td. ufri hartkorn ikke færre end 25 hoverigørende huse, nemlig,

1:/ Ertebølle 7 huse, hvoraf de 6 med 1 td 1 skp 1 alb hartkorn, hver især tillagte de langtfra liggende jorder, som ikke kunde skaffe beboerne det nødtørfstige; - præstere ugentlig en hoveridag, foruden såkaldt løb og i landgilde 1 skp 1 fdk rug, samt i hoveripenge 2rdl. – Hvor dårlig jorden der kan godtgjøres derved at beboerne år 1842 ingen tiende kunde yde, da de efter 6 skp. rug- udsæd kun avlede 2 skp.- Fordi de er under hoveri må følgen blive, at når de bliver gamle og for svage til arbejde opsøger de og komme undr fattigkommunen.-

2:/ Myrhøj 6 huse, hvoraf hvert kun har 1 skp. hartkorn. Vel er dette bedre boniteret jord, men da de og må gjøre 1 dag ugentlig hoveriarbejde, svare landgilde 1 skp. rug og i hoveripenge 2 rdl 3 mark må deres vilkår blive mådelige og i den ældre alder ere de udsatte for at blive kommunen til byrde.

3:/ Sjørrup 3 huse hvoraf de 2 lejhuse, deraf udredes intet hoveri.-

4:/ Riisgårde 4 huse, hvoraf intet har under 2 skp. hartkorn, blandt dem præsterer det ene hoveri. Her er desuden 3 jordløse huse.-

5:/ Grønnerup har 1 fæstehus, der præsterer 1 ugedag og 4 jordløse huse

6:/ Tandrup har 7 huse, hvoraf 1 med 4 skp, 2 med 3, de øvrige med under 2 skp. hartkorn. De 4 under hoveri. de 2 på 3 skp. hartkorn svarer 6 rdl. de øvrige 4½ rdl.- Her giver 5 jordløse huse beboede af såkaldte fæstere-

Sognet har således på 127 td. hartkorn 25 huse med jord og 14 uden jord, hvilket tal såmeget har forøget fattigbidraget at det måtte anses for umuligt for Strandby sogn at udrede dette, dersom ikke bidragene blev suppleret af beboerne i Farsø sogn.- Skjønt forstanderskabet troede sig forpligtet til at forudfremsætte disse bemærkninger kan det dog ikke anse sig beføjet til nærmere at angive, hvad der kunne foranstaltes til husbeboernes trange kårs forbedring uden tillige at indvarsle nogen af disse til møde, da det måtte antages at husmændene selv som pågjældende bedst kan angive, hvad som tjener til lettelse i de som pålagte byrder,- og have da 5 husbeboere på egne og de øvriges vegne erklæret at de vare forvisset om at dersom deres husbonde vilde overlade dem deres huse som ejendom på forholdsmæssige ligeså billige vilkår som 28 af hans hoverigjørende gårdmænd for 2 år siden erholdt deres steder, ville de anse deres stilling lettet og kår forbedrede.- Da forstanderskabet intet forslag vidste at foranførte husmændenes kårs forbedring, end det husmændene selv have anført, da hvert andet måtte formentligen anses uiværksættelig

De tilstedeværende hus mænd var Jens Jørgensen og Jens Christensen af Tandrup – Peder Jensen og Niels Jepsen af Myrhøj og Niels Christensen af Ertebølle.-

Endvidere blev i mødet at bemærke:

Sognefogderne, som var indvarslede til at møde med deres protokoller over frirejser, mødte,- sognefogden for Strandby sogn fremviste sin protokol, hvori forstanderskabet afgav sin betænkning over den måde, hvorpå kongerejserne var tilsagte og i protokollen anførte. – Forstanderskabets erklæring er anført sidste side fol. 120.— sognefogden for Farsø sogn tilkjendegav at han i de omtrent 4 år som han havde været sognefoged ingen protokol havde haft eller var overleveret; men at han havde anført alle kjørsler i en uautoriseret bog, hvilken han for egen regning havde anskaffet.- Denne bog blev imidlertid ikke fremlagt for forstanderskabet. Den nærværende sognefoged bemærkede, at protokollen efter den foregående sognefogeds erklæring skulde være afleveret på herredskontoret, hvorfor sogneforstanderskabet desangående fandt sig tilpligtet at gjøre indstilling til amtet.

Sogneforstanderskabet besluttede at afholde dets næste møde, hvor fattigvæsnets anliggender vilde blive at forelægge, løverdagen den 16. december formiddagen kl 9 i Vadgård

Da intet videre var at forhandle, sluttedes mødet.

Kirkebye, F:W:Weinschenck, Spliid, Niels Krog, M:Nielsen, A:Pedersen, J:Knudsen, L:Jensen, A:Poulsen

Ved samme møde blev af formanden fremlagt til eftersyn:

1:/ Regnskab over Strandby –Farsø sognes fattigvæsen for år 1842 med tilhørende bilag, bemærkninger og decision, der lød således:

Decision

på bemærkningerne ved regnskabet for Strandby - Farsø pastorats fattigvæsen for 1842:

1:/ ad indtægter 1. pkt. : bortfalder

ad - 4. pkt. bortfalder. som berigtiget

ad - 7. pkt. ligeledes

2:/ Attesten bør fremtidig påtegnes regnskabet forinden det indsendes til amtsrådets eftersyn.

Amtsrådet for Ålborg amt 7. nov. 1843

Tillisch , Birk, Hold, Hansen, Petersen, Roulund, Weinschenck, Wulff

2:/ Do. Farsø sogns skoleregnskab for 1842 med do. do. fremlagdes

Decision

på bemærkningerne med regnskabet for Farsø sogns almindelige skolekasse for 1842

1:/ Ligningen bør forfattes på lovbealet måde

2:/ attesten bør fremtidig påtegnes regnskabet forinden det indsendes til amtets eftersyn.

amtsrådet for Ålborg amt ut supra

Tillisch osv.

3:/ En opfordring fra Kammerherre Bretton ang: subscription på det af ham udgivne skrift.-

4:/ En subscriptionsplan på Wegeners krønike om Kong Frederik og de danske bonde.- Senere under 4. dec er denne liste tilbagesendt amtet med 3 subskribtioners navne, ifølge amtmandens opfordring under 24 nov. f.a.

5:/Branddirektør, major Schwartzes skrivelse hvormed en extract af forandringer ved steder i Farsø sogn år 1843, dateret 3. nov. Forandringerne blev noteret i brandforsikringsprotokollen.

Endvidere tog forstanderskabet den beslutning at lade Cancl. circ. af 26 aug. f.a. om ungdomsgilderne oplæse ved kirkestævnerne.-

Ved forstanderskabsmødet d. 16 december 1843 blev overensstemmende med Anord. af 13 aug. 1841 § 11 taget nyt valg af formand for påfølgende år. Efter at alle stemmeberettigede havde afgivet deres vota, valgtes med undertegnede stemmer sognepræsten.

F:W:Weinschenck, Spliid, M:Pedersen, N:Krog, M:Nielsen,L:Jensen, A:Knudsen

a.Afskrift

I anledning af sogneforstanderskabets behagelige skrivelse af 16 dennes, hvori blandt andet forespørges om sogne- og budfogdernes hartkorn er pligtige at deltage i udredelsen af de bekostninger, som anvendes på stenkister og derunder offentlig

tilsyn stående broer på biveje i sognet, undlader jeg ikke hermed tjenstligt at melde, at sogne. og budfogder er fritagne forat deltage i de ovenmeldte udgifter.

Ålborg stiftamthus 26 dec. 1843 Tillisch

b. Afskrift

Under dags dato har jeg tilskrevet constituerede herredsfoged Holm således:

”I anledning af at sogneforstanderskabet for Strandby pastorat har besværet sig over at gårdmændene Jens Thomsen Årup og Søren Christensen i Ullitz ikke har erlagt commune-afgift- eller præsteret arbejde af 1 skp 3 fdk 1 alb hartkorn som de i fællesskab ejer ved Dammergård jorder i Farsø sogn, så skulde jeg tjenstligt anmode Deres velædelhed om behagelig at give bemeldte 2. mænd pålæg om at overdrage en mand i Farsø sogn deres poster forså vidt fornævnte hartkornan angår, til hvem vedkommende kan henvende sig i ovenberørte henseende, samt derfor tilkjendegive sogneforstanderskabet hvem sådan forretning overdrages.

Hvilket her communiceres sogneforst. osv Ålborg 16 dec. 1843 Tillisch.

til sogneforstanderskabet for Strandby pastorat

Ved det d: 11. januar 1844 afholdte forstanderskabsmøde i hvilket efter den tagne bestemmelse ligning blev forfattet over de bidrag der år 1844 vilde påkræves til sognenes fattigforsørgelse/: fattigprotokollen:/ blev tillige forannævnte 2.ende amtsresolutioner litra a og b oplæstes; samt c:/Provst Spleth cirkulære-skrivelse af 22. december f.a. forså vidt denne angik spørgsmålene: α/om hvor mange tønder byg hver lærer får i løn, hvoraf han efter res. 22 marts f.a. den § 1- 2, skal erlægge bidrag til skolelærerhjælpecassen. β/ hvor stort bidrag i byg han altså skal yde og γ/ hvor meget dette kornbidrag, beregnet efter cap:Taxt andrager i penge.-

Ligeledes blev communiceret at hr. provsten udbad sig inden januar måneds udgang skolelærerens bidrag for f.a. og de med res. §§ 5 og 6 hjælpecassen tillagte afgifter; dog at der ingen afgift erlægges af de kirkesangerne tillagte 10 rdl, såkaldt kirkesangerløn.

d:/Forstanderskabet meddeltes indholdet af amtets skrivelse af 5 d.m. ang. det resterende bidrag for Chresten Iversen:Farstrup – og billigede sognepræstens svar i denne anledning.-

e:/ Formanden fremlagde qvitteret regning fra branddirektød Schwatz til beløb 2 rdl 38 β , hvilket af ham vare udlagte for sognenes brandforsikringsprotokoller.- Den bestemmelse tages at det udlagte skulle refunderes med 1 rdl 19β af hvert sogncommune-casse.- Regningen overleveredes hr. proprietær Spliid.-

f:/ Samme bestemmelse tages ang: betalingen at et signet for pastoratet, hvilket var anskaffet af hr. proprietær Weinschenck fra Kjøbenhavn for 2 rdl 1 mark hvilke ligeledes vare af præsten udlagt udlagt ad interim.-

g:/En skrivelse dat: 31 dec. f.a. fra sognefogden i Farsø hvor han og brandfogden anmoder forstanderskabet om indsende andragende til vedk; kollegium om dilation

indtil 5 år med de brandmangler, der forefindes ved ildsteder, bagerovne osv.. samme begjæring fremførte ligeledes sognefogden og brandfogden for Strandby sogn.

Forstanderskabets erklæring var sålydende:

Efter at forstanderskabet nøje har erkyndiget sig om beskaffenheden af de udsatte mangler, samt bygningsmåden af ildsteder og ovne, tror vi at have gyldig grund til at anbefale beboernes foranførte underdanige andragende til det høje kollegium, såmeget mere som de større mangler og udsættelser træffe på de beboere, der er de fattigste og hvis huse er så små og lave at de befalede forandringer med ildstederne ikke kan fuldføres uden at enkelte fag hus nedrives og disse erholder større højde og videre omfang.- (forstanderskabet d. 11jan.)

Da intet videre var at forhandle, blev mødet sluttet.

Kirkebye, Spliid, M:Pederse, J:Knudsen, L:Jensen, A:Poulsen, M:Nielsen, N:Krog

År 1844 den 1. februar blev efter foregående indvarsel afholdt forstanderskabsmøde i Strandby skole; til hvilket alle medlemmer havde indfundet sig med undtagelse af gårdmand Anders Poulsen i Ebdrup.-

Følgende sager blev afhandlede

1:/Formanden fandt sig beføjet til at forelægge forstanderskabets spørgsmålet om det måtte anse det nødvendigt efter de locale omstændigheder, at han som formand for skolevæsenets anliggender confererede med commisionens øvrige medlemmer om dagen, når den befalede forårs- og efterårs examen skal afholdes og at han foreslår flere dage til valg vedr. cancl. reskript 28 jan: 1823, eller det skulle overlades, som førhen, til ham at fastsætte dagen, dog med betimelig – eller 8 dages varsel.-

Forstanderskabets medlemmer tiltrådte den mening at sognepræsten kunde bestemme dagen til examens afholdelse, dog med 8 dages varsel.

2:/ Ligeledes blev af formanden opkastet det spørgsmål, hvorvidt forstanderskabet måtte finde sig foranlediget til at påfordre at skolepatronen skriftligt anmelder for dette at han agter at lade sin forvalter møde for sig i de forhandlinger der angår skolevæsenet og således autoriserer denne til iagttage sin functionvdr. Canc. skr. 4. juli 1818.- Da hr. proprietær Weinschenck fremlagde sin forvalters skriftlige constitution, bortfaldt foranførte spørgsmål ifølge Communalamord af 1841.

3:/ Endvidere blev af samme spurgt: om det resterende beløb 2 rdl 3 mark 3β for 1 signet og 1 brandforsikringsprotokol, der påhvilede Strandby sogn som restance udlagt ad interrim af sognepræsten, kan betales af fattigcassen og i så fald atter refunderes denne når nogen ligning bliver at fuldføre til kommue- afgifter og at reparere på Strandby sogn. Det omspurgte indvilligedes.

4:/Oplæstes det danske cancellis circulære af 19 december f.a., der angår anskaffelsen af 1exempl. af bogen ” Kong Frederik og de danske lande”, hvilket canc: til hver skole for skolecassens regning, hvilket kollegiet havde fundet ønskeligt.-

Forstanderskabet forment at 2 exemplarer bliver anskaffet til Farsø sogns 2 skoler.- Hr. proprietær Weinschenck tilbød at aftage 1 exemplar til Strandby skole.

5:/Da amtsrådet i dets forhandling no 197 – 1843- havde ytret gavnligheden af at et Landøkonomisk Selskabs oprettelse for amtet og forlangt at sogneforstanderskaberne skulde henlede beboernes opmærksomhed herpå og indstille til amtsrådet fortegnelse over de mænd som måtte ønske at indtræde i selskabet, så opfordrede formanden alle tilstedeværende til at tilkjendegive deres mening om hvorvidt de selv var villige til at deltage og tillige til at anmode deres medbeboere til indtrædelse i selskabet.-

Formanden fremlagde liste til antegnelse og tegnede flere af forstanderskabsmedlemmerne sig som deltagere og påtog sig tillige at ombære listen i sognene.-

6:/Blev af formanden forelagt spørgsmålet, om hvorledes, der bedst kunde virkes til at forhjælpe den brandlidte Niels Sørensen Brøgger til tømmer og andre bygningsmaterialer til opførelse af et nyt våningshus og den det med alle foranstaltninger i så henseende kunde have sit forblivende indtilham af amtet givene tilladelse til at indsamle gaver, var udløbet eller til 17 febr. d.a.. – for denne sag påtog gårdmændene Lars Jensen og Jens Knudsen sig at virke.

7:/ Oplæste const. herredsfoged Holms skrivelse af 20 f.m. hvori var begjert forstanderskabets forslag af nogle dulige og retsindige mænd, som kunde komme på valg til besættelse af sognefogedtjenesten i Farsø sogn, i stedet for Jens Sørensen, der havde begjært entledigelse.- Forstanderskabet fandt sig efter nøje ventilation, beføjet til at indstille begjæring at der måtte vælges 2 sognefogder, således at inddelingen af sognet blev ligesom tilfældet er med lægderne og at hver af dem fik til sig og budfoged såmeget hartkorn fri; som en gård i almindelighed har nemlig 4 a 5 tdr. De 2 mænd på hvem valget faldt vare Peder NielsenKræmer i Farsø og Morten Pedersen i Fandrup.

8:/ Ligeledes androg formanden at amtmanden under 23 f.m. havde tilskrevet forstanderskabet om at skolelærer Ellermann i Gjøttrup havde indgivet klage over at han ikke erholdt det ham formentlig tillagte fourage og ildebrændsel efter den approberede plan.- Formanden bemærkede at amtets skrivelse uden forhaling var tilstilet skolepatronen hr. Spliid, som i svar af 28 f.m. havde lovet at undersøge hvorvidt klagerens påstand var grundet.- Ang: Tørv tages af forstanderskabet den bestemmelse at c. 82 snese hede- og c. 82 snese skudttørv skulde pålignes distriktet indtil nærmere organisation af skolevæsnet kunne træffes.- Ang: fourage skulde sagen have henstand til begyndelsen af martii.

9:/Skrivelse af 20 f.m. fra Jens Årup i Ullitz, hvori han yttrede at det ham pålagte arbejde af det hartkorn han ejer i Farsø sogn formentlig ikke kan pålægges ham, da hartkornet har fri hovergårdstaxt; herimod han og medejer er villig til at yde commune- afgifter, forså vidt disse må betales med penge.

I anledning heraf resolverede forstanderskabet at overdrage til formanden, at tilmelde fornævnte Jens Årup og medejer at det måtte bevisliggøres : at hiint hartkorn var hovedgårdstaxt før præstationen kunne eftergives. Hvad commune-afgiften derimod angår fandt forstanderskabet sig ikke beføjet eller berettiget til heri at træffe nogen foranstaltning, men måtte ifølge amtets ordre vedblive at fordre at de 2 Ullitzboere J.

Årup og Søren Christensen, der ejer jordene i Farsø sogn, opgiver en mand i Farsø sogn, hos hvem naturalpræstationen og pengene kunne hæves.-

Ved samme møde fremlagde sognepræsten regnskab for fattigvæsnets indtægter og udgifter år 1843, hvilket regnskab underskrives af tilstedeværende medlemmer.- Ligeledes fremlagdes skolepatronerne Hr. Spliid og Morten Pedersen skolevæsnets regnskab, hvilket underskrives og duplicat regnskab afgives til forstanderskabet.- Hr. Spliid, som havde påtaget sig at affatte kommuneregnskabet fremlagde ligeledes dette med samtlige bilag. Alle regnskaber blev gennemgået og fandtes herimod intet at indvende.-

Da der befandtes at være både i skole- og kommuneregnskaberne en underbalance af 10 rdl og tillige at en kakkellovn var anskaffet til Gjøttrup skole til beløb 12 rdl 3 mark, ansås det nødvendigt for at ikke skolepatronen skulde i længere tid stå i forskud, at omtrent 30 rdl pålignes Farsø sogn, hvilken ligning bliver at affatte på forhen bestemt måde, således at 2/3 pålægges hartkorn og 1/3 formue og lejlighed. Formanden forlangte forstanderskabets samtykke til at en del af fattig-pengebidraget måtte afkræves beboerne, når han fandt dette nødvendigt - hvilket bifaldtes.

Da den fattige Puol Bødker, stedse bliver svagere, er det for fremtiden alt for byrdefuldt for sognets beboere at have ham på omgang; det vedtoges derfor at han skulde indtinges i kost og logi på fattigkassens regning, og bekjendtgjørelsen herom kan ved kirkestævne .- bekjendtgjor herom ved kirkestævnet 4. februar ved begge kirker.

Gårdmand Chresten Christensen, Myrhøj meldte sig om understøttelse til husning for den hos ham værende blinde Anne Marie Olesdatter, som af fattigkassen er tillagt 1 td 2skp rug og 7 skp byg. Da forstanderskabet endnu ikke kunde afgjøre hvorvidt benævnte A:M:Olesdatter kunne blive tillagt en den 17 martii ledigblivende portion aff G. Hoffmanns legat, sattes denne sag i bero indtil videre.

Da intet videre var at forhandle, sluttedes mødet. Dat ut supra.

Kirkebye, F:W:Weinschenck, Spliid, M:Pedersen, J:Knudsen, L:Jensen, M:Nielsen, Niels Krog

Fortegnelse

over de beboere i Strandby – Farsø sogne, der ifølge opfordring vare villige til at deltage i et Landøkonomisk Selskab for Ålborg amt:

Weinschenck, Kirkebye, Spliid til Hvanstrup, M.Pedersen- gårdmand i Fandrup – M. Nielsen, gårdm i Fredberg – L.Jensen, gårdm i Strandby – Jens Sørensen i Farsøgård – Jens Christensen smed i Farsø – Niels Pedersen i Støttrup – Chresten Kornum gårdm i Fredberg -- i alt 10

Listen indsendt til amtet dat. 21 febr.44

I anledning af en skrivelse dat. 3 febr. d.a. fra den const herredsfoged Holm, hvori han begjærer sogneforstanderskabets erklæring over en fra jordemoder A.M. Pedersdatter for amtet under 30. jan. d.a. fremført besværing over at ingen brønd er af beboerne opkastet ved hendes bolig, svarede forstanderskabets formand efterat have indhentet alle sogneforstandernes betænkning og overensstemmende med ders svar – d 23 febr. sålydende:

”I anledning af deres velædelheds skrivelse af 3 d.m. hvori forstanderskabet for Strandby og Farsø sogne opfordres til at afgive erklæring over jordemoderen A:M:Pedersdatter andragende til stiftamtet om opkastelse af en brønd, har jeg , efterat have indhentet forstanderskabets betænkning, den ære at meddele:

Da jordemoderen A.M.Pedersdatter oftere har fremført det samme andragende, nemlig for Cancelliet under 7. aug. 1841; for stiftamtet, der afgav resolution 16. julii f.a. og disse høje autoriteter have givet afslående svar på hendes begjæring; da endvidere forrige herredsfoged Cancelliråd Jansen under 17. december 1842 indsendte følgende erklæring:”ligeledes blev det på hiin tid/: 25 september 1827:/ bestemt at ingen brønd skulde kastes, men hun tager sit vand i søen, som så mange andre må. Da sognet imidlertid har på dets offentlige ejendom en brønd for skolelæreren og denne efter sognefogdens attest ikke ligger længere end 86 favne fra jordemoderboligen, så kan hun der tage sit vand; da endelig forstanderskabet under 10. febr. 1843 afgav betænkning, der i hver måde var overenst: med herredsfogdens, så kan dette nu ikke fravige den nu engang begrundede mening; men må antages at slig brønd ikke kan pålægges distriktet; idet jordemoderen modtog boligen og de tillagte jorden på det udtrykkelige vilkår. at hun frasagde sig alle hende ellers efter regler tilkomne emolumenter -- afs:m:x27 F

År 1844 den 18 martii afholdtes efter skeet tilsigelse forstanderskabsmøde i Vadgård præstegård, ved hvilket alle deltagere var nærværende.

Af formanden oplæstes følgende skrivelser der i den her neden for anførte orden var modtagne siden det d. i. febr d.a. afholdte møde

1:/ Herredsfogden skrivelse af 3. febr. d.a. ang Jordemoder A:M:Pedersdatters besværing for amtet over en brønnds anskaffelse. Dette andragende var sat i circulation blandt forstanderskabets medlemmer og disses afgivne svar er ovenfor anført.-

2:/ Amtets skrivelse og erklæring af 6. febr. ang Niels Christian Pedersens alimentationsbidrag.-

3:/Sammes do 27 f.m. ang. Chresten Iversens alimentationsbidrag

4:/ Sammes tilskrivele af 20 f.m. for 2rdl for 3 exemplarer af skriftet kong Frederik og de danske bonde

5:/Amtets skr. dat. 20 febr. d.a. ang Erindring om Strandby sogns skolevæsens regnskab.

6:/ Forordning af 21. januarii d.a.om erhvervelse af forsørgelsesret,- hvilken forord. oplstes.-

7:/Amtets skrivelse af 7 febr. hvormed renten til 11 dec. f.a. af Chr. Bjerrum og major Kaalund legater til beløb 2 rdl 3 mark var samme dag mødet holdtes blevet distribuert til regnskabsprotokollen.-

8:/Amtets skr. af 23 febr. hvormed fulgte stiftamtmand Bretton udgivne skrift om Fattig – skole og vejvæsnet for hvilket fordredes 10 rdl 5 mark 8β - ang. betaling af denne fordring bestemtes, at den skulde at henregne til begge sognes kommunale-udgifter og som sådan være at påligne.

9:/ Sognefoged Jens Jensen Kjærgård skrivelse af 11 d.m. hvori han begjærer sogneforstanderskabets medvirken til vejenes indeling blandt snefogederne; idet det af amtet var givet den ordre at vejene skulde holdes ryddelige på den i regl. befalede måde og at der for hvert vejstykke beskikkes en snefoged der på eget an- og tilsvær ryddeligholdt vejene.- Herom afgav forstanderskabet et forslag, der af formanden nøjagtigen skal blive anført i protokollen.

10:/Andragende fra gårdmand Søren Ploug i Tandrup med besværing mod sognefoged Jens Jensen.- Danne klage afvistes, som ubegrundet.

Ved samme møde blev af skolepatron Hr. Spliid fremlagt ligning over 30 rdl på hele Farsø sogns skolevæsen, affattet efter formue og lejlighed.- Da tiden ikke tillod afgjørelse, opsattes denne efter hr. Spliids tilbud til næste møde.

Angående fourage til skolelærer Ellermann bestemte forstanderskabet at 3 æ halm skulde ydes pr td. hartkorn i nordre distrikt idet da begge distrikter havde udret et lige quantum.- Det resterende udgjør 15 æ 6 æ , hvilket hr. proprietær Spliid påtog sig at udlåne distriktet mod at få godtgjørelse når ligningen lægges ved næste år. – Skulde hr. Ellermann ikke kunde føde sin kreatur med det her angivne quantum, bliver det manglende at udrede fra sognet, dog tilbød hr. Spliid ligeledes at ville supplere det i så fald manglende.

Da intet videre var at forhandle, sluttedes mødet. Dat ut supra kirkebye. W:F:Weinschenck, Spliid, M:Pederse, L:Jensen,J:Knudsen, A:Poulsen, N:Krog, M:Nielsen

snefogder

Forslag

Til vejenes fordeling ved snekastning blandt beboerne i Strandby sogn; affattet ved mødet den 18 martii 1844.-

1:/ Vejen der fører fra landevejen til Vadgård skal vedligeholdes af beboerne i Strandbygårde og Trend mølle og til snefoged for dette district foreslås gårdmand Chresten Jensen fra Strandby

2:/ Vejen fra Trende forbi Gunnerupgård til det sted på Gunderupgårds mark, der kaldes langsiig, skal holdes ryddelig ved beboerne af Vestergårde, Ertebølle. Trende og Gunderupgård, og til snefoged for denne vejpart foreslås Proprietær Weinschenck ,dog var han kun for 1 år villig til at påtage sig denne function.

3:/Vejen fra Langsiig forbi Vadgård og Tandrup til Fredberg skjel, skal holdes passabel af beboerne i Vadgård, Tandrup og Sjørrup- Til snefoged foreslåes gårdmand Søren Andersen Ploug i Tandrup

4:/ Landevejen bør vedligeholdes af Grønnerup bys beboere fra Stistrup mølle, eller til Stranby sogns grænse til skolelærerens dør; af Riisgård by fra degnens dør til nordre side af Onst banke og af Myrhøj by fra Onst banke til Bjørnsholm skjel. – til snefoged for Grønnerup distrikt foreslåes Gårdmd. Mathias Thomsen af Grønnerup, - for Riisgårde distrikt gårdmand Jens Jensen Smed og for Myrhøj distrikt gårdm. Jacob Nielsen i myrhøj.-

Overensstemmende med forstanderskabets foranførte ytringer attesteres Kirkeby

Afskrift

Stiftamtet i Ålborg har under 12 januar tilskrevet mig således:

”I anledning af det fra jordemoder Anne Martine Holst i Farsø indkomne andragende betræffende anskaffelse af en brønd ved hendes bopæl, hvorover jeg har modtaget deres velædelheds og vedkommende sogneforstanderskabs behagelige erklæringer, undlader jeg mig ikke hermed tjenstligt at melde, at da det Kgl. danske Cancelli i skriv. af 27 maj f.a., der under 6. juni næstefter er Dem cumminikeret har resolveret at andragerindens krav på en brønd må anses for grundet, så vil en sådan være at kaste ved hendes bolig, og deres velædelhed anmodes tjenstligt om i så henseende at foranstalte det videre fornødne”.

Ved at meddele sogneforstanderskabets foranstående resolution undlader jeg ikke at tilføje at den her påberåbte Cancelliresolution herfra er såvel forstanderskabet som sognefogden commineceret den 10 juni f.a.- I henhold hertil og stiftamtets mig tilmeldte ordre vil den påklagede brønd blive at bekoste for distriktets ligning til jordemoderboligen i Farsø inden udgangen af maj måned dette år; men forinden videre foretages i den anledning udbeder jeg mig distriktets erklæring over om det selv ønsker at anskaffe bemeldte brønd inden forannævnte tid eller om det skal foranstaltes ved licitation på vedkommende beboeres bekostning.

Gislum herredscontor i Hobro 18 martii 1844 Holm, const
til sogneforstanderskaberne i Farsø, Strandby og vognsild sogne

Ved at communicere foranførte stiftamtets og herredsfogdens skrivelser anmoder jeg det respektive sogneforstanderskab for Vognsild sogn om behageligen at afgive erklæring over hvorvidt det antages et af herredsfogden 2 forslag a:/ enten at sognene selv anskaffer:/bekoster:/ brønd til jordemoderboligen eller b:/at denne bliver at foranstalte med licitation på distriktets regning. Amtets skrivelse bedes returneret. På str. of Farsø sogneforstanderskabs vegne Kirkeby p.t. formand
Vadgård 23 martii 1844

Under 25 martii begjærte formanden for Vognsild sogns forstanderskab at blive underrettet om tid og sted på hvilket forstanderskabet for Strandby pastorat agtede at holde møde i forberørte sag, hvilket blev ham tilsendt d 28 s,m,

År1844 d. 1. april afholdtes efter forudgående tilvarsel extraordinært forstanderskabsmøde i Farsø skole, hvor ved hvilket blev afgivet erklæring over hvilket af de 2 alternativer, der i foranførte skrivelse af 18 f.m. fra herredsfogden ang. en brønds anskaffelse for jordmoderen i Farsø, måtte være at vælge enten nemlig at brønden opkastes af beboerne eller at arbejdet stilledes i licitation for disses regning. Efterat såvel Cancelliet resolution af 12 og herredsfogdens af 18 f.m. vare kundgjort for alle tilstædeværende deltagere i Strandby pastorats forstanderskab, samt for de af Vognsild sogns forstanderskab mødte medlemmer, opfordrede formanden enhver især til at afgive sin erklæring.- De tilstedeværende medlemmer var enige i at indrømme at Cancelliets resolution skulde efterkommes, dog vedblev gårdmand Anders Poulsenden påstand: at det, efter hans formening ikke kunde pålægges districtet at bekoste nogen brønd.-

Da forstanderskabet fandt at det vilde være vanskelighed undergivet at opfylde herredsfogdens forlangende at brønd skulde være kastet inden maj måneds udgang idet den klægagtige jordbund ikke uden fare for arbejderne kunde opkastes, så ansåes det hensigtsmæssigt at lade jordmoder A:M:Holst kalde til mødet og afæske hende erklæring over til hvilken tid hun vilde have opført og om hun vilde være tilfreds med dens beskaffelse til til 1. august indev: år. Hendes erklæring var: at hun vilde være tilfreds når brønden var fuldført indtil 1. august d.a. hvilken erklæring forstanderskabet overdrog formanden at meddele herredsfogden med tilføjende at såvel forstanderskabet for Strandby pastorat som Vognsild sogn skulde betimeligen nærmere opgive om man valgte selv at fuldføre arbejdet eller lade dette stille til licitation.-

Tillige bestemtes: at Vognsild sogneforstanderskab indvilligede i den midlertidige accord som forstanderskabet for Strandby pastorat kunde træffe med brøndens opkastelse.

Da intet videre denne sag betræffende var at forhandle sluttedes mødet. Dat ut supra Kirkrby, Weinschenck, Såliid,M:Pedersen, L:Jensen,J:Knudsen,M:Nielsen,N:Krog Peder Christensen, Bertel Andersen, Laust Christian Christensen.

Ved samme møde affattedes ligningen over 30 rdl på Farsø sogns skoledistrict, dels til dækning af en underballance for 1843, dels til betaling af en til skolelæreren anskaffet kakkellovn m.m. – de 2/3 af summen pålignedes hartkornet. Resten formuen og lejlighed – Ligningen fremlagdes fra torsdag den 4. april til almindeligt eftersyn

Afskrift

Stiftamtet i Ålborg har under 26 f.m. tilskrevet mig således:

”Med hensyn til at den nye matricul nu er trådt i kraft, vil det være nødvendigt, at en ny inddeling af sognenes hartkorn til udredelse af frikjørsler foretages.-

Jeg skal derfor tjenstligt anmode Deres velædelhed om at pålægge sognefogderne i forening med vedkommende sogneforstanderskab i Deres jurisdiction at affatte og derefter hertil indsende forslag overensstemmende med forord. 5 april 1790 til bemeldte ægters fremtidige udredelse, i hvilken anledning bemærkes, at da roderne overfor amtet må have den størrelse for at den behørig omgang af amtsstuen kan iagttages med tilsigelserne, så bør der overalt regnes 8 td. hartkorn til en rode, men for så vidt det i et eller andet sogn måtte ønskes at et mindre quantum hartkorn skulde udgjøre en rode, så bør dette ske dermed at de hele roder halvveres, således at der til en halv rode kommer til at have 4 td. hartkorn.

Sålænge en sådan ny inddeling endnu ikke er forfattet og approberet vil den sidst gjældende inddeling i et og alt være at tage til følge.

I de sogne i det hvilke det nye hartkorn endnu ikke måtte være endeligen reguleret, bør affattelsen af en ny ægtinddeling udsættes indtil sådan regulering har fundet sted.- Afskrift af den nye matrikel kunne erholdes på amtsstuen mod betaling af 20β pr. ark, hvilken betaling for så vidt afskriften af sogneforstanderskabet anses nødvendige til afbenyttelse ved affattelsen af de ovenmeldte forslag, kan udredes af kommunekassen.-”

Hvilket communiceres osv. Herredscontoret 16. april 1844 Holm.
modtaget 23 april fra Gislum, afs: til Ullitz 24d.m.

Vognsild sogns nye hartkorn udgør 149 td. 3 skp. 2 fdk.

År 1844 den 14 maj – afholdtes i Vadgård forstanderskabsmøde til hvilket alle deltagende vare indvarslede og blev da af formanden oplæst:

a:/ stiftamtets foranførte skrivelse af 26 martii d.a. ang: en ny inddeling af sognens hartkorn til udredelse af frikjørsler.

b:/ herredsfogdens skrivelse af 24 f.m. sålydende:

”I anledning sogneforstanderskabets skrivelse af 13 f.m. og 20 dennes undlader jeg ikke tjenstligt at meddele:

Det skulde have været en fornøjelse at give møde ved de omskrevne bivejes regulering imellem Svingelberg og Farsø og imellem Farsø og Strandby sogns ejendomme til Trende; men jeg er for det første forhindret derfra med mange heterogene embedsforretninger og jeg vil også håbe at det ærede sogneforstanderskab uden min nærværelse vil kunne afsætte bemeldte veje i særdeleshed dem i f.a. i min nærværelse blev truffen bestemmelse om hvorledes de skulde istandsættes, og da den bestemmelse er gjældende for bivejens i almindelighed at den retning eller kurs disse er givet på kortet skal tages til følge. Imidlertid forsøges det med grundejernes tilladelse, at give dem den bedst mulige regularitet, dog således at erstatning herfor undgås uden for så vidt den kan erholdes i den fravegne vejlinie-

Skulde sogneforstanderskabet ved at følge foranførte bestemmelse møde hindringer for vejenes afsættelse tør jeg derom forvente mig underrettet, da jeg derefter snarest muligt skal indfinde mig for at få samme fremmet.-”

c:/Skrivelse af 4 d.m. fra formanden for sogneforstanderskabet i Vognsild, hvormed fulgte afskrift af den nye matricul for dette sogn, hvilket hartkorn udgjorde 149 td. 3 skp. 2 fdk.

d:/ amtmand Tillisch skr. af 3 f.m. hvori var krævet betaling(2.gang) for Kherre Brettons chronologie samling af anordninger til beløb 12 rdl. 3 mark 8ß .- I anledning heraf bemærkede sognepræsten at han havde under 6 d.m. tilstilet amtmanden den påkrævede sum og herfor udbedt sig tilståelse.- Da intet bidrag var qua commune-afgift pålignet sognet havde han fundet sig nødsaget til at lade fattigcassen bestride denne udgift imod at den i sin tid blev refunderet hvorom han fandt sig foranlediget til at udbede forstanderskabets erklæring.-

e:/ et bevis - i stedet for skudsmål – fra Capel: p:p: Baine af 11 f.m. hvori attesteres at et fattiglem Hansen er forsørgelsesberettiget i Østerbølle sogn men flyttet med husmand Niels Sørensen til Farsø.-

f:/ forhandling ang: fattigvæsnet vedr. fattigprotokollen.

Ang: Lit a: blev inddeling af Strandby sogns contribuerte hartkorn til 15 roder a circa 8 td hartkorn pr. rode, fremlagt i mødet og underskrevet. Det befandtes at sognets hartkorn i alt med undtagelse af skolelodden er 120 td 1 skp. o fdk ½ alb, hvoraf dog under hovedgården indgår 2-1-2½-0 –altså inddeling 119 td. 6 skp. 2 fdk. 1 alb.

Farsø sogn kjørselspligtig hartkorn er inddelt i 28 roder, hvilken inddeling ligeledes blev underskrevet.-

Ang lit: b bemærkede hr. propritær Spliid at den const. herredsfoged til ham havde givet mundtlig løfte om inden maj måneds udgang at møde og assistere med vejenes regulering

Ad: lit:c: Strandby og Farsø sognes hartkorn udgjorde 397 td. 6 skp. 3 fdk. 1 ¼ alb, hvortil Vognsild 149 td. 3 skp. 2 fdk. alt så i alt 547 td 2 skp 1 fdk 1 ¼ alb, der af vil Vognsild sogn komme til at bidrage 13 rdl 3 mark 15, da der er- som forstanderskabet for Vognsild er tilmeldt – truffet accord om brøndens kastelse for 50 rdl – Formanden påtog sig at påskynde den ovennævnte sums pålignelse for Vognsild sogneforstanderskab-

Ad lit: d: fandt forstanderskabet intet at bemærke

Ad lit: e: anførtes at et bevis, undertegnet af forstanderskabet for Øster- og Vesterbølle skulde påkræves for fattiglem Hansens forsørgeshjem
Intet videre at forhandle. Mødet sluttet.

Kirkebye, ?tiicher,M:Pedersen, L:Jensen, J:Knudsen,A:Poulsen, N:Krog, Mads Nielsen

Afskrift

Herredsfogeden har under 27 f.m. tilskrevet forstanderskabet således:

Stiftamtet i Ålborg har under 9 dennes tilskrevet ham således:-

”Da den nylig ansatte vejbetjent på grund af de ham overdragne forretninger med hensyn til de udførelse i forestående sommers besluttede grundforbedringsarbejder ikke vil kunne få tid eller lejlighed til at gjøre forslag til det sædvanlige vedligeholdelsesarbejde på landevejene, så må jeg tjenstlig have Deres velædelhed anmodet om at træffe fornøden foranstaltning til at dette arbejde foretages på tilbørlig måde i Deres jurisdiktion, så snart vejrliget og forårsdriften tillader det.-

De hidtil gjældende vejinddelinger ville fremdeles være at tage til følge, indtil en almindelig omdeling efter den nye matricul kan finde sted.- I øvrigt anmodes De tjenstligt om i særdeleshed at henvende Deres opmærksomhed på de vejstrækninger som er nævnte i min skrivelse af 5. sept. f.a.: - Med hensyn til de under offentlig tilsyn stående biveje anmodes De ligeledes om, i forening med vedk: sogneforstanderskaber at tage underovervejelse hvorledes disse veje bør istandsættes og hvorledes arbejde, der i indev: år på samme vis vel kunde anvendes, hvorefter De behageligen ville drage omsorg for at den tagne beslutning på behørig måde bliver udført.- Det vil dermed i særdeleshed være at påse at ingen offentlig vej udlægges med mindre end 8 a 10 alen i bredden – I øvrigt bør disse veje foranstaltes fordelte mellem sogneboerne til vedligeholdelse efter den nye matricul, i hvilken henseende De også tjenstlig anmodes om at conferere med vedk: sogneforstanderskab.-

Når vejarbejdet er fuldført anmodes De om at indberette til amtsrådet, hvad der er foretaget, såvel på landevejene som på bivejene og hvorvidt De har haft lejlighed til selv at afsyne det foretagne arbejde-”

Foranstående skrivelse undlader jeg ikke at communicere sogneforstanderskaberne i Gislum herred til behagelig efterretning med hensyn til bivejene; Med hensyn til inddelingen af vejene efter den nye matricul til fremtidig vedligeholdelse af beboerne henstiller jeg til forstanderskaberne og beboerne om det ikke måtte anses rigtigst først at foranstalte det i forrige år besluttede arbejde på vejene og når sådant er sket, da efterhånden ligesom man bliver færdig dermed, at tildele beboerne deres vejpart at holde vedligeholde.- For øvrigt tør jeg fra hvert sogneforstanderskab forvente indberetning om hvad vejarbejde der i f.a. blev foretaget.- Dernæst må jeg endvidere have Dem anmodet om, inden 1. julii d.a. at have det her i år bestemte arbejde fuldført, da jeg strax, derefter agter at holde syn over vejene for derefter at meddele stiftamtet indberetning.- For så vidt der noget sted er restance af det vejarbejde, som ellers blev medtaget forrige år, må dette være fuldført til ovenanførte tid.

Circ:ank 16, afs til sognef : i strandby 17 maj 1844, der. Ef til Louns

Amtets skr. af 3.maj 144 – om at afværge en svar uorden i toldvæsnets inquisiteren efter ulovlige brændevins-brænder-redskaber - modt og afs, 22 maj til Ullitz.

År 1844 den 3. maj, var sogneforstanderskabet for Strandby pastorat tilligemed den const. herredsfoged procurator Holm forsamlet for at afsætte bivejen fra Trende til grænseskjellet mellem Svingelberg og Farsø.-For så vidt vejen er udkastet fra Trende

til Gunderupgård beholder den sin nuværende retning. Fra Gunderupgård til Vadgård og videre forbi Tandrup, igjennem Fredberg indtil den udkastede vej på gårdmand Peder Madsens ejendom følges den gl: vejlinien så vidt muligt og med undtagelse af de ractificationer, som forstanderskabet med vedk: lodsejers samtykke, har set sig foranlediget til gjøre og en vejlinie betegnet med opkastede punkter i midten af vejen. Fra Torrup præstegårds mark og indtil Farsø by, hvor vejen er indkastet følges den gl: retning, dog således at vejen udvides til 10 alens bredde, foruden grøfterne.- Videre og på samme måde blev vejlinien afsat og betegnet igjennem Farsø by og videre til Svingelberg bys grænse.- Følgende stenkister er blevet anført nødvendige at opføre på påbemeldte vejstrækninger:

1:/ en enkelt stenkiste ved næsen på Gunderupgårds mark/: langsiig:/

2:/ 1 dobbelt do ved den såkaldte kongens sø

3:/ 1 enkelt do ved Sivers hul , østen Vadgård præstegård

4:/ 1 dobbelt do ved Tandrup by

5:/ 1 enkelt do vesten for Søren Andresens Plougs gård på Tandrup mark

NB6:/ 1 enkelt på do på gårdm Niels Olesens mark.—(udgår)

NBx 7:/ 1 dobbelt do vesten for Mads Nielsens gård i Fredberg

8:/ 1 enkelt do ved samme mands gård

9:/ 1 enkelt do ved Chresten Larsens hus i Fredberg

10:/ 1 enkelt do ved Stensvad

11:/ 1 enkelt do ved Torrup præstegård

12:/ 1 enkelt do ved Farsø gade

13:/ 1 enkelt do ved Peder Nyrups gård ibid.

Vedkommende sognefogder , som havde overværet forretningerne og som af herredsfogden, i forening med sogneforstanderskabet, vare instruerede om måden, hvorpå vejen skulde istandsættes, blev dernæst tillagt ordre til strax at påbegynde vejarbejdet, og fortføre med samme, således at det kunde være fuldført til 8. julii næstk: - Hermed blev dog at bemærke at forså vidt vejlinien falder over sædemarker bliver disse at forskåne indtil høsten er endt, hvorefter det manglende bliver at fuldføre inden rugsæden.-

Forhandlingerne sluttedes og bekræftes med underskrift

Holm, Kirkebye, Spliid, M:Pedersen, J:Knudsen, L:Jensen, N:Krog M:Nielsen

Som alle vedkommende lodsejere i Strandby sogn underskriver sognefoged Jens Jensen

Som lodsejer i Farsø sogn Peder Nielsen, A:D:H (J: Andreas Holst), (ulæselig underskrift)

År 1844 den 14 junii afholdte i Gjøttrup skolestue et ekstraordinært forstanderskabsmøde ved hvilket følgende blev forhandlet:

1:/ Hr. proprietær Spliid fremlagde skrivelse fra amtsstue-fuldmægtig Wesenberg af 17 maj d.a. hvori han gjør tilbud om indfrielse af bankhæftelsen for Farsø og Gjøttrup skolelodder, hvilken bankhæftelse udgjør 12 rdl. - - Efter at hr. proprietær Spliid på

sogneforstanderskabets vegne havde corresponderet med provst Spleth om hvorvidt der fra det offentliges side kunde være noget at indvende mod slig overdragelse, og hr. provsten i svarskrivelse af 3. junii havde erklæret:”at der fra det offentliges side intet kunne være mod slig arrangement” blev fuldmagt under dags dato udstedt af formanden for forstanderskabet, hvilken fuldmagt undertegnedes af 2 vitterlighedsvidner Hr. Spliid og M. Pedersen

2:/Toges bestemmelse om hvorledes det ville være at forholde med det brændsel, der i indev: år skulde udredes af Gjøttrup skoledistrict til skolelærer Ellermann.-

Indtil nærmere bestemmelse af Cancelliet tages ang: hvorledes det bliver af forholde med skolevæsnetts organisation i nordre eller Gjøttrup district, antages at der forholdsvis efter hartkorn burde ydes et lignende quantum af hver hartkornbrugende beboer i Gjøttrup district, som der ydes i søndre eller Farsø district. Sidst nævnte district udreder 2 snese hedetørv og 3 snese skudtøv pr td. hartkorn. Af Gjøttrup district bliver altså at påligne ig udrede brændsel af ca 82 td. hartkorn.-

3:/ Ang: Reparation af Gjøttrup skolelærer-bolig Thi så længe intet svar enter af cancelliet eller amtsskoledirektionen var givet om hvovidt Holme bys beboere skulde henlægges til distictet og om en ny skolelærerbygning skulde opføres eller ikke, kunde forstanderskabet ingen anden beslutning tage end at lade skolebygningen reparere. Bestemtes at boligen skulde forsynes med nødvendigt tag, ler og kalk, samt at et lille spisekammer med spjel.- Skelerummet i nordøstlige hjørne af stuen skulde opføres, ligeledes bestemmes at en grisesti skulle anrettes mellem svinestien og kostalden.- Døre og dørtrin bliver at efterse.

4:/Skrivelse af 29 f.m. fra overkrigscommisær Amst i Ålborg , tilmed medfulgte petition ang: det danske undervisningsvæsens fremme i Nord Slesvig, fremlagdes.- Ingen underskift til bidrag gaves.-

Forhandlingerne sluttedes og bekræftes med tilstedeværende medlemmers underskrift.

Kirkebye, Spliid, M. Pedersen, A:Poulsen M:Nielsen N:Krog

År 1844 den 9. julii var forstanderskabet for Strandby og Farsø tillige med sognefogdenrne for at tage bestemmelse ang: de pag: 73 og 74 nævnte stenkisters opførelse med stenklyver Lars Christian Poulsen som ligeledes var tilkjendegivet, at møde i fornævnte anledning holdtes.- Før denne sag forhandlede fandt formanden sig opfordret til at oplæse og fremlægge følgende sager og forelægge følgende spørgsmål:

a:/fremlagdes amtsrådets forhandlinger 1844 no 3, hvoraf 2 exemplarer overleeredes forstanderne i Strandby og Farsø

b:/ fremlagdes cancelli circl. af 11 junii f.a. om at gjenpart af skolecasse-regnskaber, fremtidig bliver at meddele vedkommende provst, dog uden bilag.

c:/ fremlagdes skrivelse af 2 d.m. fra sogneforstanderskabet for Vester- og Østerbølle, hvori antydes at man finder sig beføjet til nægte at antage pigen Kirsten Marie Pedersdatter af Riisgårde til forsørgelse af kommunen.- Efter at sognepræsten havde

oplæst hans andragende til bemeldte sogneforstanderskab om at modtage denne 18 årige pige forsørgelse overensstemmende med den værende lovgivning, afgav forstanderskabet for Strandby pastorat den erklæring at det tillige med sognepræsten ikke skjønnede rettere end at hun burde være forsørgelsesberettiget i sit fødested Vesterbølle og at, da sagen herom ikke var i mindelighed afgjort, burde notion desårsagen ske til amtet.

d:/ fremlagde og forelæste indbydelse dat 22 junii d.a. til en Dansk – Slesvigsk hjælpeforening. Forstanderskabet tilstillet af hr. proprietær Weinschenck. Da ingen af de tilstedeværende vilde antegne sig for det påfordrede bidrag 1 rdl. blev bestemt at indbydelses-listen skulde i stedet skulde være bekendtgjort ved kirkestævnet, remitteres hr-. Weinschenck.

e:/ Af formanden blev forstanderskabet forelagt det spørgsmål om: intet arbejde skulde i indeværende år foretages med de øvrige biveje i sognene udenfor den nye vejstrækning fra Trende til Svingelberg, og navnlig om man ikke fandt kirkevejen fra Vadgård til Strandby og derfra til Torrup præstegård burde eftersees, som og de enkelte steder hvor sandflugt er begyndt på vejen fra Vadgård til Strandby burde opfyldes og sandflugten dæmpes.- Endvidere om det var forstanderskabets formening at grus eller fyldingsmateriale kunne tages på præstegårdens ejendom til at forbedre den den nyspålagte vej fra Vadgård til Gunderupgård uden al godtgørelse, og om ikke vedk: opsynsmænd burde tilholde de arbejdspligtige at tage fyldning på en sådan måde at ikke præstegårdens ejendom opgravedes i huler. Til førstnævnte spørgsmål afgaves den erklæring: at vejen imellem Vadgård og Strandby som og mellem Strandby Kirke og Torrup efter høstens tilendebringelse, kunde istandsaettes. Ang: sidstanførte spørgsmål afgaves den erklæring at det nærmere kunde bedømmes, hvor stort terrain der vilde medtages inden at det tilstrækkelige fyldning vat taget – Betræffende den uorden, der havde fundet sted med gravningen, blev det sognefogden betydet at tilholde vedkommende til større orden.

f:/ For sogneforstanderskabet var anmeldt at aftægtsmand Christen Sørensen i Farsø i sit stue holder udsalg af drikkevarer, ligeledes var anmeldt af sognefogden Morten Pedersen i Fandrup at det mandskab der var på vejarbejde ved Gunderupgård i juni måned ikke alle fuldførte det dem pålagte arbejde idet de hentyede til husmand Anders Nielsen i Riisgårde i Strandby sogn, hvor de i sammenkomst berusede sig med stærke drikke. Såfremt factumet benægtes forbeholder forstanderskabet at opgive de bestemte vidner mod begge.

g:/ Med stenklyver Lars Christian Poulsen blev truffet følgende accord:

Han forpligter sig til i Farsø sogn at opføre 5 mindre og 2 større stenkister.

De skulde sættes af kløvne og ukløvne kampesten, de mindre i 1 alen i □ i vandgangen, de store i 1½ □ , begge slags 6 alen lange, de store sættes desuden med bøj- og strækklag; med kløvede kamp sten de mindre i 1 al i kv i vandgangen, de større til i ½ al i kv ,begge slags 6 al: lange de større sættes desuden med --- og strækklag, med kløvne sten tildække, brolagte i bunden og fornødne kjærner.- Stenene tages for så vidtmuligt i nærheden og tilføres af sognets beboere, ligesom og fornøden

håndlanger-arbejde udredes af disse, hvorimod L:C:Poulsen som entreprenør selv klyver stenene og påviser de øvrige stene, som han anser tjenlige.- Betalingen er accorderet til 14 rdl, skriver fjorten rigsbandedaler pr. stk. for de 2 store og 5, skriver fem, rigsbandedaler for de 5 mindre stenkister, ligeledes pr. stk..- Betalingen præsteres, når arbejdet er fuldført og stenkisterne er afsynet af de af forstanderskabet udnævnte synsmænd og af disse befunden efter accord. Entreprenøren forpligter sig til at være ansvarlig for kisternes gode brugbare tilstand i 5 år som regnes fra den tid de ere færdige, hvoraf følger at muligt indtræffende mangler afhjælpes af ham uden ophold på hans egen bekostning, dog med håndlanger-arbejde af sognets beboere.- At Lars Christian Poulsen har indgået foranførte accord bekræftes ved hans underskrift og med forpligtigelse at stenkisterne påbegyndes ved høstens slutning og skal arbejdet fortsætte således at det kan være fuldført medio november.- Lars Christian Poulsen m.f.p.

Ang: stenkisternes opførelse i Strandby sogn så forstanderskabet sig nødt til at træffe nærmere accord med en anden stenklyver, da foranførte mand ikke vilde påtage sig arbejdet dersteds.-

Ved mødet blev anmeldt følgende restancer til bidrag til det alm: skolevæsen i Farsø sogn:

Fragtrup Mads Nielsen 2 mark 6

Gjøltrup Ch. Vestergård 1 2,

hvorover af formanden fremlagdes liste indstillet til amtet.

Sognefoged Morten Pedersen fandt sig beføjet til at bemærke at han ønskede at et næste forstanderskabsmøde måtte afholdes i Farsø for at det af forstanderskabet kunne bestemmes hvorledes vejen op til Farsø kirke forbi gmd. Christen Søren Christensens hauge skulde planeres.- Tillige bestemtes da syn over jordemoderboligen.

Intet videre at forhandle, mødet sluttet.

Kirkebye, F:W:Weinschenck, Spliid, M:Pedersen, Jens Jensen, Lars Jensen, Jens Knudsen, A:Poulsen, N:Krog

På det samme vilkår som Lars Christen Poulsen forpligtede sig til at fuldføre arbejdet med stenkisternes sættelse i Farsø sogn, på de selv samme tilforpligtedes Hans Nielsen Bøjer sig under 15 f.m. til at opføre 1 større og 4 mindre stenkister i Strandby sogn på de steder der er angiven i protokollen pag 73, nemlig ved Langesiig, ved kongens sø, ved svirshul, Tandrup by, Søren Andersen Plougs gård og som nærmere blev ham påvist, når hanforlanger.-

At Hans Nielsen Bøjer har indgået foranførte accord bekræftes med hans underskrift.- Vadgård 15 juli 1844 Hans Nielsen Bøjer

Herredsfogden skrivelse af 16. juli 1844, hvori han yttre den formening at ikke han; men sogneforstanderskabet bør indgå med andragende til amtsrådet om understøttelse til de flere stenkister, der bliver at bekoste på vejen fra Gunderupgård til Svingelberg, samt at begjæringen formentlig af ham bør påtegnes med hans erklæring.- Herom har forstanderskabets formand indsendt andragende dater: 22 juli

Sammes cirkulæreskrivelse af 16. juli 1844, hvori han yttre at han har overtydet sig om at der endnu står meget tilbage med arbejde ved bivejene i jurisdictionen; han anmoder desårsag om at de tagne bestemmelser i almindelighed følges, og anser det fornødent for at forebygge klage ” at, for så vidt bivejene ikke ere indkastede, eller således veje for smalsporede vogne strax afskaffes, dermed at ikke alene den såkaldte mellemvej i sammes bortkjøres, men endogså ved at sporet på hver side af vejen udvides ¼ alen og indrettes således at vejen uden vanskelighed kan fraviges af vogne som møder hinanden. Fremdeles at det påser at alle huller og ujævnheder opfyldes”.- Ved lejlighed må herredsfogden tage syn. Det ? ubehageligt at til nogen ?ufordelagtig indberetning over at måtte andrage på ekstraordinære foranstaltninger. circ. modt 31. juli afs 1. aug til louns med sognefogden.

År 1844 den 22 august afholdt forstanderskabsmøde for Strandby – Farsø sogne et ordinært møde, ved hvilket følgende sager forhandlede:

1:/ Herredsfogdens skrivelse af 16 juli d.a ang: understøttelse af amtets repartionfond til stenkisternes opførelse i pastoratet, vedr. supra.- Forstanderskabets andragende herom oplæstes.-

2:/ Sammes skrivelse af s. dato vedr supra, ang: vejarbejdet, var communiceret sogneforstanderskabet af formanden

3:/ forordning af 26 junii d.a. om fribefordringsvæsnet – kundgjordes.-

4:/ Det anmeldtes for forstanderskabet at accord var truffet d. 15 jukii d.a. med stenklyver og brosetter Hans Nielsen Bøjer ang: bestemte stenkisters opførelse i Strandby sognvedr. supra pag 78.

5:/Renterne af bjerrum og major Kaalunds Legater til 11 junii d.a. uddeltes. Protocollen underskrives.-

6:/forslag til en ny Rode- inddeling, blev underskrevet og bestemtes fremlagt til eftersyn i Farsø skile.-

7:/ Amtarådets revisionsbemærkninger med sognenes regnskaber for 1843 fremlagdes.- Disse var:

a:/ Bemærkningerne med Farsø sogns skolevæsens regnskab 1843

1:/ Ligningen bør fremtidig vedlægges regnskabet

2:/ Underbalancen 9 rbd, 3 mark 5ß haves til udgift i næste regnskab

b:/do med Strandby sogns skolevæsen regnskab for 1843

Med dette regnskab er intet videre fundet at bemærke end at underbalancen 3 rbd. 83½β haves til udgifti næste regnskab, hvormed denne bemærkning bliver at fremlægge med fornødent berigtigelse.

c:/ do med Strandby – Farsø pastorats kommunale regnskab for året 1843
Med dette regnskab findes intet videre at bemærke end at underbalancen 35½ β bør føres til udgift i næste års regnskab, hvormed osv

d:/ do med regnskabet for Strandby sogn skolevæsen for år 1842 er intet fundet at bemærke- Denne bemærkning bliver at fremlægge med regnskabet for 1843

e:/ do med Strandby pastorats fattigvæsend regnskab for året 1843
Med dette regnskab findes intet videre at bemærke end at beholdningen 9 td 2 skp 2 fdk rug 3 td 5 skp 3 fdk byg 35 rbd 13½β tages til indtægt i næste regnskab
Denne bemærkning bliver at fremlægge med næste års regnskab med fornøden berigtigelse

Amtsrådet for Ålborg amt 8. august 1844 Tillisch osv.

8:/Fremlagde den af amtet approberede restanceliste /16 jului/ over Mads Nielsen og Christen Westergård, hvoraf førstnævntes bidrag 2 mark 6 var indbetalt – og over sidstnævnte var nu givet udpantning til beløb 3 mark 12β - førstnævnte ligeledes betalt

9:/Oplæstes viborg stiftamts resolution af 2, aug. d.a. ifølge hvilken Vester- og Østerbølle sogn ere forpligtiget til at antage pigen Kirsten Pedersdatter til fremtidig forsørgelse.-

10:/Formanden anmeldte at han og sognefoged Morten Pedersen havde fundet sig beføjede til at indgive med andragende til amtet om at grdmnd Christen Westergård af Gjøttrup gives en alvorlig irettesættelse for sit ved kirkestævne d. 19 f.m. udviste utilbørlige forhold.- Herredsfogden skrv. af 3 aug. i denne anledning oplæstes og angav formandens de nærmere motiver, der havde bevirket at han på forstanderskabets vegne havde anmeldt det passerede.-

11./Ved mødet blev atter forebragt sognefoged Morten Pedersens begjæring om vejens afsættelse gennem Farsø by til Kirken, hvilken vej ved fælles-bestemmelse blev sat til 14 alen bredde.

12:/ Oplæstes et andragende dat. 6 aug. d.a. til amtsrådet fra gårdmand Christen Vestergård i Gjøttrup, hvori han besværer sig over at være pålignet 1 mark 12β til Farsø sogn skolevæsen for formue og lejlighed, da han mener aldeles ingen formue at besidde, men derimod at være i betydelig gjæld .- Endvidere omtaler han de ulykkestilfælde hvormed han indtil 3 gange har fået sine ben brudte, hvilket atter har bevirket at han intet tilsyn kan have med sine tjenestefolk; dersom han og hvad selve

ligningen angår påanker at Hvanstrup kun er anført for 4 mark 8β.- Endelig begjærer han for sin gård, stående for 9 td.3 fdk 1½ alb hartkorn u:M:; fritagelse for vejarbejde in natura, mod at han, som Hvanstrup, herfor indbetaler skat i den Kgl. amtsstue.

Herpå har amtet.- 13 d.m. requireret forstanderskabets erklæring.

Denne går ud på: at Ch. Vestergård ingenlunde kan kaldes uformuende i det han som selvejer besidder en af de bedste gårde i sognet, desuden ejer han flere huse med og uden jord. Det er vel forstanderskabet bekjendt at C:W: har gjæld på sin ejendom, men dels er denne højst ubetydelig med hensyn til den fortrinlige værd, dels vidner den måde hvorpå han kan drive sine jorder, og holde sin besætning af kreature om at han snarere henhører til den formuende end uformuende klasse af sognets gårdbeboere.- Når han omtaler de ulykkelige tilfælde, hvormed han har tabt sit helbred, da skal forstanderskabet ikke indlade sig på at angive hvorvidt sligt tilfælde bør tilregnes ham selv og hans egen forseelse, eller hvorvidt de var skjæbnens værk; men dette tør forstanderskabet påtage sig at bevise, at han for tiden har så megen styrke, at han kan foretage hyppige rejser til længere bortebebyggende Købsteder, ligesom han og oftere ses at færdes på sin mark. Hvad angår den sammenligning han anstiller mellem sin og hr. proprietær Spliids formuers tilstand, da bør forstanderskabet bemærke at sidstnævnte forholdsvis, så vidt det blev bekjendt, har langt større gjæld på sin ejendom end Ch. Westergård og når denne endelig begjærer sig befriet for det besværlige vejarbejde in natura, ligesom Hvanstrup, da ligger det vel udenfor forstanderskabets competence, at bedømme hvorledes slig fritagelse er forundt Hvanstrup og kunne de være forundt Ch. Westergård, men det skal alene tillade sig underdanig at antyde at der er flere beboere i Farsø sogn, der med mere talende grund kunne ønske at obtiere denne lettelse end nærværende supplicant, i dette til ex: må falde en enke, der selv bestyrer sin gård, langt vanskeligere at præstere offentlig arbejde og udgifter end pågjældende, der desuden ingen familie har at forsørge.- Forstanderskabet finder således ingen gyldig grund til til enten at foreslå nedsættelse for ansøgeren i commune-afgiften, hvilke forholdsvis vilde befindes, når ligningen i det hele gennemgås ikke at være større for ham end de øvrige beboere; ej heller indsees hvorledes han i sit andragende både kan yttre: ” at han intet har mod selve bidraget” og tillige erindre om: ” at han har fundet sig for højt ansat”, er at anbefale ham til den begjerte begunstigelse.-

13:/sognepræsten anmeldte at Christen Overgård enke i Farsø, som har frasagt sig sit i fæste havende sted, dog mod af samme at oppebærer 12 skp. korn foruden anden emolumenter årlig, havde begjært en liden understøttelse af fattigvæsnet for en tid af sommeren, da det var hendes søn umuligt forud at præstere aftægt-

forstanderskabet var enige i at tillægge hende 2 skp. rug og 1 skp. byg indtil der var indavlet, dog uden al videre forpligtelse.-

14:/Samme fandt sig foranlediget til at referere at Jesper Pedersen, som havde været i hans tjeneste siden forår 1838, og da skjønt han nød fattig-understøttelse, blev modtaget uden nogen byrde for kommunen, nu var som 76 årig olding så svag og uskikket til arbejde at det blev hans husbonde umuligt længere, uden godtgørelse at

give ham kost og klæder, desårsag han fra 1. nov. f.a. måtte atter overgå til sognenes fattigvæsen, og logi og kost søges for ham.-

15:/Til mødet var af sognepræsten indvarslet Niels Sørensen Brøgger af Riisgård for at gøre rede for, hvorvidt han havde nodtaget den ham tillagte frivillige understøttelse af sognebeboerne.- Hans erklæring var; at alt hvad af sognepræsten var approberet på hans vegne var tilbagebetalt .-

Ved dette møde udeblev hr. proprietær Weinschenck, gårdmand Lars Jensen og gårdmand Niels Nielsen Krog

Da intet videre var at forhandle sluttedes

Kirkebye, Spliid, M:Pedersn, A:Poulsen, Jens Knudsen m.f.p. Mads Nielsen

År 1844 den 8. oktober afholdt forstanderskabet for Strandby og Farsø sogne et møde i Strandby skole, ved hvilket følgende afhandlede:

1:/ amtsrådets forhandling no 3 fremlagdes og 2 exemplarer uddeltes.-

2:/Herredsfogdens skrivelse af 23 aug:d:a: hvori tilmeldtes amtets resolution af 16 f.m. ang løfte om at amtsrepartitionsfonden at modtage det halve bidrag til stenbroers opførelse i Strandby og Farsø sogne eller 43 rbd. 3 mark.-

3:/Amtets skrivelse af 7. september 1844 ang: det privilegerede hartkorns deltagelse i bidrag til stenkisternes opførelse og reparation på sognenes biveje, hvorvidt spørgsmålet nu beror på om det frie hartkorn tidligere har bidraget.

4:/Oplæste cancelliet cirkulære af 13. september 1844 ang: Mådeholdsforeningen, tillige med indbydelse og dr. Ottos foredrag om denne gjenstand .- forstanderskabet bestemte at lade disse planer omcirculere ved dets medlemmer.

5:/Sognepræsten anmeldte at fortegnelse over fattigbidrag for det 4. qvartal d.a. var udstedt og tilstillet vedk. sogneforstandere.

6:/ boghandler Ree's regning af 20 f.m. for Jensens tidsskrift for almueskolevæsenet til beløb 2 rbd 4ß overleveredes skolepatron Morten Pedersen.- Så og sammes regning af 11 junii d.a. til beløb 2rbd 1 mark for 4 håndbøger.-

7:/ Endvidere bestemtesat ved næste møde , der bliver at afholde d. 24 d.m. skulde ligningen forfattes over følgende udgifter

1:/Til stenkisternes opførelse i begge sogne; hertil bliver dog alene det ufri hartkorn at anføre, ifølge amtets skrivelse af 17 sept. d.a. og de tilstedeværende sogneforstanderes erklæring . På Strandby sogns hartkorn bliver at pålignen circa 20 rbd, på Farsø sogn circa 30 rbd.

2:/ til det almindelige skolevæsen a 16 rbd i Farsø alene på hartkornet.

3:/ Til skolelærenes lønninger , fourage , ildebrændsel og kirkesangerpenge;Ligningen ligeledes efter formue og lejlighed, samt hartkorn.- For Farsø sogn antages at ligningen til lønninger affattes efter samme norm som forrige år, nemlig 2/3 efter hartkorn og 1/3 efter formue og lejlighed, samt at skolelærer Ellermann bliver at tillægge i fourage efter anordningen, så og at hans brændsel fortsætter ligemed Agerschous. Alt udredes af alle sognebeboerne lige for begge districter.-

Ved dette møde udeblev gårdnabd Anders Poulsen i Ebdrup.

Intet videre at forhandle; mødet sluttet

Kirkebye, Fischer, Spliid, M.Pedersn, J:Knudsen, L:Jensen, N:Krog, M:Nielsen

Ved forstanderskabsmøde d. 24 october d.a. blev følgende ligninger fremlagt

a:/ Ligning over c. 20 rbd. på Strandby sogne commune til stenkisters opførelse i Strandby sogn.- Denne ligning underskrives

b:/ Ligning over 33 rbd.2 μ 3 β på Farsø sognedistrict til stenkisters opførelse i Farsø sogn. Denne ligning blev underskrevet af af formanden, af hr. proprietær Spliid , fuldmægtig Fischer og Strandby sogns 2 forstandere Lars Jensen og Jens Knudsen og sognefoged M. Pedersen af Farsø sogn; derimod tilbagekaldte de øvrige Farsøbeboere deres yttring i forige møde (ifølge hvilken de havde erklæret at de overensstemmende med amtets resolution af 17. sept. d.a. vare villige til at deltage i alle udgifter til stenkisters opførelse og reparation) i det de nu erklærer at de vilde gjøre det afhængigt af retten hvorvidt sædegården Hvanstrup var pligtig til at udrede nævnte afgift eller ikke. Hine mænd underskriver altså med forbehold.

3:/Ligning til det almindelige skolevæsen i Farsø 17rbd 2 μ

4:/ do til skolelønnen i Farsø.-

5:/ do til samme i Strandby

6:/ Alle ligninger bestemtes fremlagt til eftersyn fra 27 dennes i sognenes skoler.-

7:/ Overensstemmende med communalanordningens § 7 foretages valg af en ny valgbestyrelse for at forfatte inden året udgang liste over de valgberettigede og valgbare.

Med samtlige stemmer valgtes hr. proprietær Spliid og forvalter Fischer.

Da intet videre var at forhandle, sluttedes mødet. Kirkebye, Spliid, Fischer, M:Pedersen, J.Knudsen, L:Jensen, N:Krog, M:Nielsen, A:Poulsen

Afskrift

I anledning af sogneforstanderskabets behagelige skrivelse af 9. dennes meddeles hermed tjenstligt, at, da det privilegerede hartkorns forpligtigelse til at forrette arbejde til de offentlige biveje eller til at deltage i de dermed foranledigede omkostninger ifølge forordn: 29 sept. 1841 § 28 er afhængig af ,at sådan forpligtigelse tidligere har påhvilet samme, vil der også af de i skrivelsen omspurgte ejendomme ikkun kunne fordres bidrag til stenkisternes opførelse og reparation på sognets biveje, for så vidt de tidligere haver bidraget hertil – Hvorvidt nu denne betingelse er forhånden med hensyn til enhver enkelte af de adspurgte ejendomme kan selvfølgelig ikke afgjøres med amtets resolution, hvorimod spørgsmålet, hvor tvistighed herom opstår, vil være at undergive domstolenes påkjendelse.

Ålborg stiftamt 17. sept 1844 Hoppe const.

til sogneforstanderskabet for Strandby pastorat

Afskrift

Stiftamtet i Ålborg har under 22. dennes tilskrevet mig således:

”Foranlediget af Deres velædelheds behagelig skrivelse af 7. d.m. hvori de foreslår at beboerne i Gislum Herred forunders henstand med afhjælpningen af de hos dem forefundne brandmangler, i et tidsrum af 5 år, således at 1/5 del istandsættes årlig, skulde jeg tjenstlig anmode Dem om efter nærmere conference med vedkommende sogneforstanderskaber, at inddele manglerne i klasser, og derefter at gjøre forslag til hvilke mangler og i hvilken orden de årligen skulle afhjælpes.-”

I det jeg meddeler sogneforstanderskabet foranstående stiftamtets skrivelse, er det min tjenstelige anmodning, at forstanderskabet behagelig med sogne- og brandfogderne, vil forskaaffe sig underretning om hvilke mænd i pastoratet, der ednu haver uafhjulpede brandmangler med deres bygninger, efter den af vedkommende branddirectør i 1842 foretagne visitering af hvilken forretning udskrift har været Dem tilstillet og ellers ifølge den forhen communicerede Cancelli resolution af 21 juni 1844, hvoraf jeg til nærmere efterretning vedlægger en afskrift og derfor tillige lader Dem meddele fortegnelse over hvilke manglende og hvori disse består, samt derefter således som af amtet forlangt, inddeler manglerne i klasser efter deres farlighed, samt indkommer med forslag til manglernes afhjælpning i en tid af 3 år, således at de mest farlige først afhjælpes og at forslaget kommer til at indholde, såvel hvad der hvert år skal istandsættes, som hvem der skal gjøre sådant og hvormed tillige vil blive at tage hensyn til vedkommendes evne eller formues omstændigheder.-

Ligesom jeg bestræber mig for at få denne vigtige sag ordnet og afgjort på den bedste og lempfældigste måde for beboerne, således gjør jeg også regning på at det ærede sogneforstanderskab vil lade sig samme være magtpåliggende og træffe den hurtigste foranstaltning til at forslaget indkommer så snart som muligt.

Rinds –Gislum herreds osv. 25 october 1844 Holm cst.

I anledning af amtsrådets skrivelse af 16. august d.a. hvori var tilkjendt Strandby og Farsø sogne en hjælp på 43 rbd 3 μ til stenkisternes opførelse i bemeldte sogn var tillige pålagt ar broerne skulde forsynes med tilbørligt pfeater og fornødne bagmurer og blev afholdt extraordinært forstanderskabsmøde d. 30 october til hvilket var indvarslet foruden forstanderskabets medlemmer de 2 brosættere Lars Christian Poulsen og Hans Boyer, for at ny accord kunde træffes med fornævnte mænd, da disse med første overenskomst ikke havde forbundet sig til at sætte broer med pfeater.- Med førstnævnte eller Lars Christen Poulsen blev truffet den accord at han skulde, foruden den ham tilståede betaling derudover have i godtgjørelse for hver stenbro 1 rbd når stenkisterne ved synet forefandtes i medbørlig stand.- Ligeledes blev samme accord truffet med Hans Nielsen Boyer for de 4 stenkister.-

Foranførte blev bekræftet med entrepenørens underskrift

Hans Boyer, Lars Christen Poulsen m.f.p.

I anledning af stiftamtets skrivelse af 22 d.m. brandmangler betræffendes, blev i mødet taget den bestemmelse at sognefogderne skulde efter at have confereret med brandfogderne, udlevere til forstanderskabet fuldstændig optegnelse over alle beboere hos hvem brandmangler forefindes samt disse manglers nøjagtige specification og tiden der vil medgå inden hvilken disse mangler kunne fuldføres.-

Da intet videre var at forhandle blev mødet slutet.

Kirkebye, F:W:Weinschenck, Spliid, Jens Jensen, Lars Jensen, Jens Knudsen, N:Krog A:Poulsen,M:Nielsen M:Pedersen

Som følge af forannævnte skrivelse, brandmangler betræffende, afholdes forstanderskabsmøde torsdagen d. 14 nov. i Strandby skole og blev de schematiske fortegnelser affattet over selve manglerne med angivelse de år i hvilke disse forventes at kunne afhjælpes efter beboernes formue og omstændigheder.

Ved samme møde blev fremlagt en skrivelse fra Farsøs sognebeboere, hvori de anmoder om at forespørgsel må indsendes til det Kgl. Rentekammer om hvorvidt sædegården Hvanstrup er pligtig til at deltage i omkostningerne på sognets biveje, samt til broers og stenkisters opførelse og reparation. Formanden påtog sig fremføre spørgsmål herom til vedk: collegium.-

Ligeledes fremførtes overensstemmende med § 6 i Communalanordningen, spørgsmål om hvilke og hvor mange der af sogneforstanderskabets medlemmer skulde afgå.- Ved lodkastning bestemtes at kun 3 skulle udgå: disse befandtes at være Lars Jensen af Strandbygård, Niels Krog af Støttrup og Jens Knudsen af Tandrup.- Men da de 2 udgående var af Strandby sogn, og Anders Poulsen af Ebdrup som grund til fritagelse påberåbe sig sit helbred, anmodede sogneforstanderskabet gårdmand Jens Knudsen om at vedblive og indvilgede i at fornævnte Anders Poulsens udtræden.- hvori Jens Knudsen samtykkede.

Da intet videre var at forhandle sluttedes mødet. Datum ut supra

Kirkbye, Fischer cst, Spliid, M:Pederse, L:Jensen, J:Knudsen. M:Nielsen,A:poulsen, N:Krog

Anno 1844 den 16 november sammentrådte den under 24 october d.a. udnævnte valgbestyrelse for at forfatte fortegnelse over alle beboere i Strandby og Farsø sogne, som efter anord. om communalvæsnet af 13 august 1841 § 7 vare velgbare og valgberettigede til udnævnelse af 3 nye forstandere, der overensstemmende med sanne anordnings § 6 skulde indtræde i de 3's fratrædendes pladser, og befandtes da efter at listen var affattet med størst mulige nøjagtighed at antallet af de velgbare og valgberettigede vare i Strandby 46 og i Farsø 54 eller i alt 100 personer.- Ligeledes blev ved samme møde vedtaget at fortegnelserne skulde efter benævnte anordnings § 7 udlægges i 14 dage til almindeligt eftersyn eller fra 17. november til 1. december, hvorom skulde ske påublikation ved kirkestævne den 17, samt at valgmødet skulde afholdes torsdagen d. 5 december formiddag kl 10 i Farsø skole.-

I valgbestyrelsen dat. ut supra

Kirkebye, Fischer, Spliid

Som følge af forannævnte kundgjørelse afholdtes valg den betegnede dag eller 5 d.m.- Af 100 vælgere var mødte 45, der var udeblevet af Farsø sogn 20 – og af Strandby sogn 35-; altså mødte af Farsø 34 og af Strandby 11 .- Blandt de udeblevne var kun 1 nævnt som udeblevet af forhindring

De beboere der tilkjendtes de fleste stemmer var

Jens Årup i Farsø	38 stemmer	(Farsø sogn)
Christen Jensen i Strandbygrd	24 -	(Strandby sogn)
Jens Jensen smed i Riisgård	15 -	(Strandby)
Peder Madsen i Fredberg	15 -	(Farsø)

Da de 2 sidstnævnte havde lige stemmer, foretoges efter § 8 i anord 13 aug 1841 lodtrækning af bestyrelsen og erklæredes hermed Jens Jensen smed i Riisgård som valgt.

I valgbestyrelsen dat. ut supra
kirkebye, Spliid, Fischer cst.

Da forstanderskabet, samme dag var samlet forelagdes af formanden det spørgsmål om alle var enige i at 5 forstandere – som hidtil anses nødvendige i Farsø district måtte vedblive, at Peder Madsen kunne tiltræde med dette valg, som var sket – dog på nærmere indstilling til amtet- Da de fleste var enige antoges foranførte Peder Madsen som valgt, såfremt amtet vil sanctionere denne ændring

I forstanderskabet dat ut supra

Kirkbye, Fischer cst, M:Pedersen,J:Knudsen, M:Nielsen A:Poulsen, Niels –Krog
L:Jensen

Med de øvrige sogneforstandere er jeg enig i at anse det ønskeligt, at der fremdeles bliver 5 sogneforstandere i Farsø sogn, men anser det for rigtigst at det sker såfremt amtsrådet indvilger at der må blive 5,nyt valg da foretages.

Spliid

År 1844 den 12. december, blev ved forstanderskabsmødet, det sidste som kunde forventes afholdt i år, overensstemmende med anordn af 13 aug: 1841 foretaget valg af formand for det påfølgende år. Efter at alle stemmeberettigede havde afgivet deres vota, valgtes med samtlige stemmer sognepræsten.-

Fischer, Spliid, M:Pedersen, A:Poulsen, J:Knudsen,M:Nielsen, N:Krog

Afskrift

Herredsfogden har under 23. nov.: tilskrevet forstanderskabet således:

”Stiftamtet i Ålborg har under 15 dennes tilskrevet mig følgende:

”Det Kgl. Rentekammer har med cirkulæreskrivelse af 9 dennes tilskrevet amtet således:

”Da der er opstået spørgsmål om hvorvidt de i Forordn: af 8 juli 1840 angående amtsstueoppbørslerne m.m. indeholdte regler kunne være uanvendelige ,såvel hvad inddrivelse af communeafgiften angår, som med hensyn til regnskabsvæsnen for communeindtægterne både i kjøbstæderne og i sognene på landet, ønsker Kammeret at modtage oplysninger om hvorledes der i så henseende for nævnt forhold i de forskjellige jurisdictioner i byerne og på landet siden emanationen af førnævnte anordning og man skulde derfor tjenstligen anmode hr. amtmanden om, efter indhentet erklæring såvel fra vedkommende by- og herredsfogeder, som fra de kommunale autoriteter, behageligen at vilde meddele cammeret den fornødne oplysning desangående.-”

Foanlediget heraf skulle amtet tjenstligt anmode deres velædelhed efter nærmere conference med sognrforstanderskaberne at meddele (amtet) de forlangte oplysninger for så vidt Deres jurisdiction angående

Ved communicere sogneforstanderskabet foranstående kollegiets skrivelse, må jeg tjenstligt snarest muligt udbede mig de her attræede oplysninger ledsaget med sogneforstanderskabets behagelige erklæring over denne sag. Holm cst”
(mod taft 26 afs 27 til Ullitz)

Den const. stiftamtmand Hoppe har under 24 f.m. tilskrevet forstanderskabet sålydende:

”i anledning af sogneforstanderskabets behagelige skrivelse af 8. januar, hvori indberettes at gårdmand Jens Årup af Farsø, gårdmand Chresten Jensen og gårdmand og smed Jens Jensen af Risgård er valgte til vedkommende sogneforstandeskab for Strandby og Farsø sogne, undlader jeg ikke hermed tjenstligt at melde at der med de stedfundne valg fra amtets side intet findes at ændre.

for så vidt sogneforstanderskaber derfor har andraget på en forøgelse af dets medlemmer, undlader jeg ikke at tilføje at dette andragende vil blive forelagt amtsrådet i dets næste møde.- Afskrift taget 5. jan 1845.-

År 1845, den 14. januar afholdtes efter foran sket kundgjørelse forstanderskabsmøde ved hvilket følgende blev forhandlet:

a:/ Exemplar af amtets forhandlinger uddeltes til hvert enkelt sogn.-

b:/Til gennemlæsning fremlagdes 1 expl: af extract regnskab over Ålborg amts repartitionsfonds indtægter og udgifter i året 1843.-

c:/Oplæste den const. amtmand Hoppes skrivelse af 24. dec: hvoraf afskrift citeret pag 82.

d:/Fremlagdes amtets skrivelse af 31 f.m. hvormed fulgte et schema og hvorefter det pålagdes forstanderskabet at affatte liste over alle dem, der uden for sædegårdsejerklassen kunde vælges til medlemmer af amtsrådet.-

e:/ Skolelærer Ellermanns andragende til forstanderskabet af 12. december f.a., der indeholdt besværing over grmd. Jens Tandrup's forhold, ang: hvilken klage formanden tilkjendegav, at han havde, efter forstanderskabets forhen yttrede ønske,

søgt at bilægge den mellem de 2 forannævnte mænd opståede uenighed, men måtte nu da bilæggelse af den opståede divergens være umulig, anse det rigtigt at begge pågældende gav møde for forstanderskabet, og havde i så henseende indvarslet begge.

f:/ ~~Stiftamtets skr. af 31 dec. f.a. oplæstes—Ifølge denne var det pålagt forstanderskabet at affatte liste over~~

f:/endvidere fremlagde propr. Spliid skrivelse af 8 d.m. tilligemed det af ham affattede forslag til deling af fouragen mellem de 2 skolelærere i Farsø sogn.-

g:/Ligeledes sammes skr. af 11 f.m. ang: lejeaf et værelse for grmd Christen Kusk i Fredberg til forstanderskabets forhandling.-

ad lit: d: bemærkes at hr. propritar Sáliid blev med samtlige deltageres stemme valgt til at afgive ved valget af amtsrådsmedlemmer og i hans forfald sognepræsten.-

h:/ anskaffelse af bogen Kong Frederich og de danske lande, der skulde anskaffes til Farsø sogns skole, bestemtes at denne bliver at købe snarest muligt.-

i:/Af Strandby sogns skolecasse blev, efter bestemmelse, at anskaffe 10 exempl: ny testamente til brug for ungdommen i Strandby.-

k:/ efter forhandlingen besluttedes at der burde indgives andragende til amtsrådet om at den specielle skolecasse for Farsø sogn måtte inddrages under den almindelige skolecasse, . da den for øjeblikket har underbalance af 1β.—

ad lit: e: ang: Ellermann andragende mod Jans Fandrup bemærkes. at begge mænd mødtes, og var fornævnte J. Fandrup villig til at tilbagekalde de uqvemsord som kunde være fremførte i overilelse mod skolelæreren og dernæst tilbyder han at give til pastoratets fattigcasse rb.- Forstanderskabet var enige i at udfaldet af denne sag burde bekjendtgøres i alle skolebørns nærværelse, hvilken pligt skolepatronen påtog sig-

At de pågældende var enige om dette forlig og at de frivilligen havde indgået det bekræftede de med underskrift

Ellermann Jens Fandrup m.f.p.

Da intet videre var at forhandle sluttedes mødet

Kirkebye, F:W:Weinschenck, Spliid, M:Pedersen, J:Knudsen, M:Pedersen, Jens Årup, J:Jensen, Christen Jensen.

Afskrift

Herredsfogden har under 15. januar 1845 tilskrevet forstanderskabet således:

”Stiftamtet har under 7. januar tilskrevet mig således:

” Ved at tilstille Deres velædelhed en gjenpart af regulativet for amtets mindre landeveje, der nu er approberet af det Kgl. Rentekammer, skulde jeg med hensyn til at forstanderskabet for Strandby og Farsø sogne i sin tid indgivet andragende om at vejen fra Trende i førstnævnte sogn forbi Gunderupgård og Vadgård til Tandrup, Fredberg Farsø, Svingelberg og Lerchenfeldt i Viborg amt måtte optages i de mindre landevejes classe, tjenstligen anmode dem om behageligen at ville tilkjendegive dette sogneforstanderskab at Rentekammeret under 21 f.m. har tilskrevet mig, at samme

med amtsrådet må være enig i , at den fornævnte vej ikke efter den bestående lovgivning kan anses egnet til at optages som mindre landevej.-

Da istandsættelse af de på regulativet opførte veje for så vidt de ikke ere tagne under grundforbedring, såvelsom det årlige vedligeholdelsessyns-arbejde fremdeles vil endnu at bestride af vedkommende arbejdspligtige hartkornsbrugere, skulde jeg derfor tjenstligt anmode dem om , i forening med forstanderskaberne for de resp: sogne i Deres jurisdiction om der er tildelt vejparter på de i berørte regulativ opførte veje, at ville tage under overvejelse, hvorvidt nogen forandring måtte være at foretage i den hidtil stedfundne vejinddeling med hensyn til den af eller tilgang som ved den nye matricul måtte være sket i sognenes samlede hartkorns beløb.- Da de forandringer, som herefter måtte befindes fornødne, forventer jeg derefter at modtage Deres velædelheds og de pågjældende sogneforstanderskabers behagelige forslag.- Idet(jeg) herredsfogden kommuniserer samtlige forstanderskaber foranstående til behagelig underretning, må jeg tjenstligt anmode dem om, for så vidt de ikke er bekjendt med vejenes inddeling til vedligeholdelse herom at søge underretning hos sognefogderne og derefter det snarest muligt meddele mig deres behagelige formening om hvorvidt der måtte være anledning til at foretage forandring med inddelingen af vejene til vedligeholdelse, i henseende til de af- og tilgang, som ethvert sogn har i hartkorn efter den nye matricul – for så vidt De måtte finde anledning til at gjøre forslag til nogen forandring, beder jeg Dem oplyse, hvor af- og tilgangen i hartkornet måtte være. – Gjenpart af det her omhandlede regulativ følger hermed. Dette circulerer uopholdelig og fra sidste sted hertil.

Hobro 15. jan 1845 Holm
modt 22 afs 23 til Ullitz

År 1845 den 6, februarii afholdtes ifølge den af forstanderskabet ved sidste møde tagne bestemmelse i, forstanderskabsmøde på Hvanstrup ved hvilket følgende blev forhandlet:

1:/oplæstes amtets og herredsfogdens derpå grundede skrivelse af 15 f.m. der ovenfor er citeret ligesom og formanden tilkjendegav at have indvarslet sognefogderne til at være tilstede.-

2:/ fremlagde amtets landøkonomiske selskabs skriv: af 10. f.m. i anledning af hvilken formanden yttrede at have ladet indholdet publicere ved kirkestævne som og ellers ved forefaldende lejlighed erkyndiget sig om hvorvidt de beboere der tilforn havde meldt sig som deltagere i selskabet og lovet bidrag måtte være villige til at erlægge det påkrævede forhøjede bidrag: 1 rbd; man havde da alle så vidt ham bekjendt erklæret at de, under dette vilkår hellere fratrådte al deltagelse.-

3:/Branddirektør Schwartzes skrivelse af 12 f.m. informeredes og tilkjendegaves at den deri påpegede forandring i brandforsikringen var tilført protokollen.

4:/Oplæste en skrivelse af 20 f.m. overleveret af sognefoged Morten Pedersen formentlig bestemt til publicering for hele forstanderskabet, hvori møller Schou af Stistrup gjør motion om vejenes istansættelse fra Fandrup til Stistrup mølle, samt om

stenkiste over bækken.- Da hiin påpegede vejstykke henhører til dem der ved sogneforstanderskabet forhandling i herredsfogdens overværelse 21 april 1843 blev optaget blandt bivejene til hvis istandsættelse, der skulde virkes og navnlig for Farsø sogn i fortegnelsen betegnet no 9 og for Strandby sogns andel no 4, så vedtog forstanderskabet at det skulde tilkjendegives møller Schou at hiin vejpart ikke var forglemt; men til sin tid vil, efter forstanderskabets foranstaltning, komme under arbejde.-

5:/ Sognepræsten fremlagde det af ham affattede regnskab over fattigvæsnets indtægter og udgifter år 1844. Efter at dette var underskrevet af de pågjældende bestemtes det til henlæggelse til almindeligt eftersyn i lovbefalet tid.-

6:/ Af samme fremlagdes regnskab for f.a. over Strandby sogns communale anliggende, hvilket udviser at der til 5 stenkisters opførelser f.a. var pålignet 110 td 6 skp 3 fdk 2 1/16 alb ufri hartkorn ,18 rbd 58β , hvoraf Hans Boyer under 4. december var betalt i forskud 16 rbd og i cassen altså haves 2 rbd 58β - samt at intet af det fra amtsrådet belovede bidrag var indkrævet.-

7:/ Endvidere fremlagdes

a:/ regnskab for Strandby sogns specielle skolevæsen

b:/ do do almindelige do

c:/ do Farsø do specielle do

d:/ do begge do almindelige do

e:/ do do communale anliggender

8:/ I den fratrædende forstander Anders Poulsens sted , der har været skoleforstander, udnævntes Jens Årup.-

9:/ Forstanderskabet var enige i at en protokol af 2 bøger concepit- skrivepapirs størrelse skulde anskaffes til regnskaber for communale anliggender i begge sogne. Samtlige regnskaber overleveredes formanden for af ham besørgeres fremlagt til almindeligt eftersyn på lovbefalet måde og derpå af ham foranstaltet indsendte.- da intet videre var at forhandle, sluttedes mødet. Dat. ut supra
Kirkebye, F:W:Weinschenck, Spliid, M:Pedersen, J:Knudsen, M:Nielsen, Jens Jensen, C.Jensen, Jens Årup.

Afskrift

I anledning af sogneforstanderskabets andragende af 27 f.m. har amtsrådet i sit møde tilført forhandlingsprotokollen følgende:”Et andragende fra Strandby og Farsø sogneforstanderskab om at sognenes specielle skolecasser måtte inddrages under skolevæsenets almindelige indtægter, imod hvilket vedkommende provst intet havde at rindre, blev bevilget, under de i forord. 13 aug 1841 § 15 foreskrevne betingelser.-”
Ålborg stiftamt 14 febr. 1845 Hoppe cst.

Til sogneforstanderskabet for Strandby pastorat.

År 1845 den 11 martii afholdtes efter foran sket tilvarsel sogneforstanderskabsmøde, ved hvilket følgende afhandlede:

a:/oplæste amtsrådets decision af 14 f.m., ovenfor anført om tilladelse til at den specielle skolecasse måtte inddrages under den almindelige for så vidt Farsø sogn angår.

b:/ ligel:amtsrådets skrivelse af 18 f.m. sålydende:

Amtsrådet har i sidste møde tilført forhandlingsprotokollen følgende:

”På et andragende fra Strandby og Farsø sogneforstanderskab om, at medlemmernes antal måtte blive 10, i stedet for 9 besluttede man at tilkjendegive, at man ikke anså det fornødent at forøge de valgte sogneforstanderes antal, idet man derfor ligesålidt kunne samtykke i at en mand der ifølge lodtrækning var udgået af forstanderskabet, måtte indtræde uden valg, hvilket er stridende mod anordningen.”

c:/endvidere: Amtets skriv. af 21 f.m. sålydende:

”Det Kgl. Rentekammers 2. section har under 15 dennes tilskrevet amtet således:

” Ved under 31 december f.a. at tilbagesende et andragende fra sogneforstanderskabet for Str. og F. sogne ang: hvorvidt sædegården Hvanstrup kan anses pligtig til for sit hartkorn at forrette arbejde på sognets biveje og navnlig til at deltage i udgifterne til stenkister på disse veje, har hr. amtmanden yttret den formening, at den nævnte ejendoms forpligtigelse i den omhandlede henseende må med hensyn til bestemmelserne i forordningen af 29. sept 1841 § 10 lit: c sammenholdt med § 28 i slutningen, afhænge af hvorvidt en sådan tidligere har påhvilet den, samt at afgjørelsen heraf i altfald vil henhøre under domstolens ressort.-

Da cammeret ganske må billige den af Dem således yttrede anskuelse af sagen, anmodes De tjenstligen om behageligen at ville tilkjendegive vedkommende det fornødne, overensstemmende hermed”.-

d:/Kgl placat af 9. januar d.a ang: at herredscassepenge skal ved udløbet af 1845 ophøre, hvorimod amtsfattiggassen skal nyde et årligt bidrag, som indbetales af sogneforstanderskabet for hvert fattigdistrict og pålignes beboerne.

e:/en skrivelse fra kjøbmand Lund i Løgstør af 22. f.m. hvori han gjentagende anmelder sin fordring i anledning af det bygningsmateriale han har overladt Niels Brøgger i Riisgårde. Hans fordring er til beløb 3 rbd 5μ10β

f:/Et andragende fra blikkenslager Hans Rasmus Hansen – dat 2. martii d.a. hvori han begjærer forstanderskabets anbefaling til tillige at blive skorstensfejer i Gislum. Års og Sleth herreder.-

g:/Amtsskoledirektionens skrivelse af 26 f.m. sålydende:

”Det Kgl. danske Cancelli har iskrivelse til skoledirektionen af 28 f.m., blandt andet meddelt at det bifalder at der ved skolelodden i Gjøttrup skole-district opføres en ny skolelærerbolig og skolestue af grundmurer 8 fag lang og 12 alen bred indvendig, samt udhus.

I den anledning skal skoledirektionen tjenstlig anmode sogneforstanderskabet om snarest muligt at indkomme med tegnin til den nye skolebygning og udhus tilligemed et overslag over udgifterne i anledning af bygningernes opførelse.- det tilføjes at bygningen bør være færdig til afbenyttelse 1. august d.a. og skulde communen ønske

at optage et lån til bestridelse af omkostningerne ved bemeldte skoles opførelse, da forventes nærmere indstilling desangående fra sogneforstanderskabet.

Hoppe Spleth

Foranførte originale skrivelse blev ved mødet overleveret hr. skolepatron Spliid.

h:/Stiftamtets skrivelse af 21 f.m. var så lydende:

Ved at tilstille sogneforstanderskabet den herhos følgende af skoledirektionen foreslåede plan til en reorganisation af pastoratets skolevæseb, skulde jeg tjenstligt udbede mig forstanderskabets ytringer over samme behagelige medelt.- Det ønskes derfor nærmere oplyst a:/ hvor stor afstanden til skolerne i de forskjellige nye districter- b:/ hvor meget af enhver lærers løn, der indkommer af de gl:

degneindtægter, der måtte specificeres og ansættes til et bestemt byg-beløb efter en pris af 15 μ pr. td: - c:/ til hvilket beløb offer og accidentser i de respektive i forslag bragte skoledistricter kunne ansætte, samt d:/ om der hidtil har fundet afkortning sted i skolevæsnets løn for offer og accidentser beløb.- bilaget bedes behageligt returneret .undrtegne Hoppe

i:/ Hr. provstens skrivelse af 26 f.m. i samme anledning sålydende:

I anledning af en til skolevæsnets fremtidige organisation i Strandby pastorat til Cancelliet indsendt plan har dette collegium forlangt af skoledirektionen nogle yderligere oplysninger.- Man skulde derfor af sogneforstanderskabet udbede sig behageligen meddelt:

1:/ hvor stor afstanden til skolerne i de forskjellige nye skoledistricter;

2:/ hvorledes lønnen udkommer for hver især af lærene, hvor meget af hver lærers løn, der indkommer af gl. degneindtægter, hvilke bliver at specificere og derfor at oversætte til et bestemt bygbeløb efter en pris af 15 μ pr. tønne og hvor meget af lønnen der derefter bliver at ligne.

3:/ hvorledes, der for læreren i Gjøttrup i planen 2. maj 1818 anførte huspenge 4 rbd /: i planen står 7rd, men de 3 lysepenge hæver læreren formentlig ikke/ indkommer.

4/ hvor meget offer og accidentser forskjeld har læreren i Farsø og Gjøttrup kan anslåes til.

5:/ om der hidtil har fundet afkortning sted i lærenes løn i pastoratet for offer og accidenters beløb

6:/ om selv pastoratet udgjør en commune i henseende til skolevæsnet

Til mulig vejledning med besvarelsen af foranførte 6 punkter vedlægges en gjenpart af de oplysninger som med planen er indsendt til dt Kgl. danske cancelli.

Smorup ut supra. På stiftamtmandens og egen vegne Spleth til Strandby pastorats sogneforstanderskab

j:/ Ved samme møde uddeltes major Kaalund og Ch. Bjerrums legatrenter forfalden 11. dec f.a.

k:/ formanden fandt sig beføjet til at udbede forstanderskabets betænkning over hvorledes man havde at forholde sig med en i Ålborg stiftstidende no 40 givet relation af redaktionen ifølge hvilken der af sogneforstanderskabet skulde være

ansøgt amtsrådet om at få antallet sogneforstandere forøget fra fra 9 til 16.- Da denne angivelse, som åbenbar urigtig, var tillige stridende mod amtsrådets under 18 f.m. givne svar, citeret pag 87 lit: b , fandt man det rigtigt at tøve med anmeldelse på vedk: steder indtil amtsrådets forhandlinger udkom,- for at erfare hvorvidt hin kundgjørelse burde anses som trykfejl.-

l:/Hr. provstens cirkulæskrivelse af 3. f.m. oplæstes og var sålydende:

”Af M^{Hr} Brødres indberetning om gymnastikken tilstand i skolerne sidstafvigte år, seer jeg at kun 3die grad er indført. Jeg tillader mig derfor ærbødigst, at henstille til M^{Hr} Brødre, om det måtte være nødvendingt snarest muligt, overenstemmende med Canc. cirkl: af 28 november 1843 at anskaffe 2den grads apparater til de skoler, hvor de hindringer for denne grads afbenyttelse, som cirkl: omtaler, ikke findes.

Smorup 3 martii Spleth

m:/ Formanden kundgjorde at at have overensstemmende med forstanderskabets beslutning i mødet 14. januar d.a. :/ forhandlingsprotokollen pag 89 lit: i:/ gjort indstilling til provsten om at erholde 10 exempl: af ny testamente til brug for beboerne i Strandby sogn for skolevæsnets regn.; dog til nedsat pris. Herpå havde hr. provsten sendt 6 exempl. til beløb 3 rbd, hvilken ere tilbagebetalt af skolecassen.- Til Farsø sogn var forlangt et lignende antal gratis, men kun 2de kunde erholdes pr: temp., hvormed hr. provsten havde givet løfte om efter landemødet at forskaffe sognene flere.

Til direktionens spørgsmål svares:

ad 1:/ afstanden til skolen er fra 1 til 1½ fjerdingmil, dog undtagen enkelte udflyttere, der stedse må have store vejlængder hvor end skolen ligger.

ad 2:/ De gl. degneindtægter af Strandby udgjorde 6 t rug , 3 t 7skp byg, hvilket udgør atter anført i byg 12 td 7 skp; altså bliver at påligne 31 td 1 skp byg- b:/ De gl: degneindtægter i Farsø sogn have udgjort 9 td 3skp rug og 2 td 2 skp byg, hvilket atter i byg anløber til 16 td 2½ skp. byg; altså bliver at påligne hele sognet eller begge skoledistricter 51 td 5½ skp. byg eller 42 td 5½ skp byg og 6 td rug, hvilket sidste skal ydes in natura. Af foranførte byg bliver i Strandby sogn at betale efter Cap: taxt 25 td byg og resten in natura og i Farsø sogn efter Cap: t: 30 td og resten in natura.-

ad 3:/ Huspengene for Gjøttruo må bortfalde, fordi der er bygget skolestue og skolelærerbolig.

ad 4:/ Offer og accidentser for skolelæreren og kirkesangeren i Strandby kan anslåes til circa 20 rbd og i Farsø ligeledes circa 20 rbd.

ad 5:/ Skolelæren i Strandby har afkortet 5 td byg og skolelærerne i Farsø 3 td byg for offer og accidentser.

ad 6:/ Hvert sogn har udgjort sin commune, dog således at de 2 skoledistricter i Farsø sognvare forenede under en commune og således ønskes det og for fremtiden. Samtlige sogneforstandere vare enige i ethvert sogn burde udrede de beboerne pålagte præstationer og påstod at dette måtte være en følge af beboernes forskellige formue-omstændigheder.-

ad lit: g:/ fandt forstanderskabet sig beføjet til at bemærke: at før bestemmelse er taget ang Holme byes henlæggelse til districtet i Gjøttrup, kunde hverken overslag eller tegninger forfattes til den projekterede skole og skolelærer-bygning; thi kommer Holme ikke tilbage til districtet bør den nye skole opføres i byen Gjøttrup; men da må hertil kjøbes grund at bygge på; kommer Holme by tilbage til Gjøttrup bør skolestuen være større af omfang end det ellers fornødiggjøres.- Dog var forstanderskabet enig i, på sognets vegne, at ønske sig et lån på 600 rbd, enten mod at forrente capitalen med 6 pro c: hvoraf 2 p:c: til kapitalafdrag, eller og mod lovlig rente 4 pr:c: og kapital-afdrag årlig 25 rbd.- Lånet ønskes til førstk: junii termin.-

Da intet videre var at forhandle, sluttedes mødet. Dat ut supra

Kirkebye, F:W:Weinschenck, Spliid

M:Pedersen, C:Jensen, J:Knudsen, M:Nielsen, J:Jensen, Jens Årup

Afskrift

Det Kgl stiftamtshus har under 25 ds tilskrevet mig således:

” Til fornøden vejledning med de underhandlinger, som amtsrådet er betænkt på at indlede ang: afløsning af fribefordring in natura skulde jeg tjrnstlig anmode Deres velædelhed om at få sogneforstanderne eller sogneforstanderskaberne i Deres jurisdiction at ville indhente oplysninger om antallet af de frirejser der af ethvert sogn især i de sidste 3 år fra 1842 – 1844 inclusive ere præsterede til de på vedlagte schema anførte embedsmænd, såvelsom over den vejlængde der på disse rejser kan antages at være tilbagelagt.-

Sogneforstanderskaberne bedes derfor behageligen opfordredes til at erklære sig over, hvorvidt det ansees ønskeligt og hensigtsmæssigt at enkelte af de på schemaet anførte frirejser mulig fremdeles ligesom hidtil vedblive at præstere in natura, hvilke erklæring er ledsagede med Deres gode betænkning i denne henseende derefter bedes hertil indsendte tilligemed de fornødne oplysninger.-

Da sagen nu blive amtsrådet forelagt i næste møde d. 7 mai d.a. må jeg tjenstligt have Dem anmodet om så vidt muligt, at erhverve og tilstille mig disse oplysninger og erklæringer forinden.-”

De af stiftamtet hermed forlangte oplysninger i schematisk form om afgivne fribefordring i årene 1842 . 1843 og 1844 til de forskjellige embedsmænd anmoder jeg sogneforstanderskaberne, efter conference med sognefogederne, hvem det hermed pålægges at afgive al fornøden oplysning- behagelig snarest muligt at meddele mig, ledsaget med den af stiftamtet begjerte erklæring.- Denne skrivelse måtte behageligen circulere uopholdelig med sognefogederne foranstaltning og for at fremme cirkulationen anser sig det nødvendigt at sogneforstanderskaberne forsyner sig med en gjenpart såvel heraf som af det medfølgende schema. Hobro 26 martii 1845 Holm cst.

Frirejser som ere præsterede af N:N sogn til efternævnte embedsmænd i årene 1842 – 44 incl.

Til heredsfogder og birkedommere

Farsø: 1842 1 rejse 1½ mil, 1843 5 rejser 7 ¼ mil, 1844 2 rejser 5 mil

Strandby: 1842 1 rejse 2 mil, 1843 0 rejser, 1844 2 rejser 4 mil

Til læger og districtkjøring på requisition efter den emddelt fribefordring

Farsø: 1842 5 rejser 7 ¼ mil, 1843 3 rejser 6 ¼ mil, 1844 5 rejser 8 ¾ mil

Strandby: 1842 0 rejser, 1843 3 rejser 9 mil, 1844 2 rejser – mil

Til branddirektionen på requisition efter den hammeddelte fribefordring

Farsø 1842 4 rejser 5 ¾ mil, 1843 1 rejse 2 mil, 1844 2 rejser 4 mil

Strandby 1842 2 rejser 4 mil, 1843 0 rejser, 1845 2 rejser 3 mil

Til procuratorer efter den ham meddelt fribefordring

Ingen rejser

Til lægds mænd og sognefogder når de i denne funktion skulle give møde ved sø- og landsessionen

Farsø 1842 2 rejser 10 mil, 1843 2 rejser 10 mil, 1844 2 rejser 10 mil

Strandby 1842 1 rejse 5 mil, 1843 1 rejse 5 mil, 1844 1 rejse 5 mil

Til lægds mændene til af- og tilgangslisternes affattelse på indkaldelse til møde hos heredsfogden

Farsø hvert år 2 rejser a 10 mil

Strandby 1842 0 rejser, 1843 2 rejser 12 mil, 1844 2 rejser 12 mil

Efter at foranførte antal rejser og milelængder var udfundne med forevisning og conference med sognefogedernes protokoller, forelagdes samtlige tilstedeværende spørgsmålet om forstanderskabet ønskede for fremtiden at præstere befordringerne in natura eller sognene ville betale for enkelte af nævnte rejser eller for alle.-

Enhver af de kjørselspligtige og alle deltagerne i forstanderskabet vare enige i at erklære at alle nævnte rejser burde præstere in natura, da så mange pengebyrder vare pålagte og det vilde falde dem mindre formuende besværligt i denne egn at udrede det påkrævede pengebidrag, selv om det ikke bliver betydeligt pr. td. hartkorn.

Afskrift

Stiftamtet i Ålborg har under 25 dennes tilskrevet mig således:

” Efter at de med Deres velædelheds behagelige skrivelse af 30 dec. f.a. modtagene forslag fra sogneforstanderskaberne ang: den afhjælpning af brandmanglerne i Gislum herred haver været tilstillet amtets branddirektør til erklæring, har denne bemærket at de heri skete angivelser af de udsatte mangler, til dels hverken ere nøjagtige eller fuldstændige og at der navnlig der ved flere steder omtales mangler som afhjulpne, hvilket han ved senere foretaget eftersyn har befundet endnu at være forhånden.

Da disse forslag således alt af denne årsag ikke kunne lægges til grund ved sagens afgjørelse, samt da det tidsrum, 5 år, i hvilket beboerne ønskes forundt henstand med afhjælpningen af disse for længst påtalte anordningsstridende mangler, langt overskrider den frist, som i denne henseende er forskrevet i amtets øvrige

jurisdictioner, så skulde jeg hermed tjenstligt meddele deres velædelhed til behagelig efterretning og videre foranstaltning, at denDem i sin tid meddelte udskrift af brandvisitatsprotocollen for Gislum herred for året 1842 vil være at følge med undersøgelsen af, hvorvidt de påtalte mangler ere afhjulpne, samt at disse bør foranstaltes afhjulpnen inden 1 julii dette år, for så vidt de ikke består i lofts oplæggelse og den dermed i forbindelse stående klining under taget eller tagets gibbsning over gangen, hvormed henstand kan gives indtil 1. julii næste år.- Ligesom der så vidt sådant ikke alt er sket behagelig måtte meddele brandfogderne districtvis affattede udskrifter af bemeldte visitationsprotocol med pålæg om dels at underrette enhver enkelt af districtets beboere om de mangler der er udsatte ved hans bygninger og dels i sin tid nøjagtigen at undersøge hvorvidt de til den bestemte tid ere afhjulpne, samt herom gjøre indberetning til politimesteren, således bedes det fornødne overensstemmende med foranstående derfor bekjendtgøres ved kirkestævne for jurisdictionens beboere, idet der tillige betyder dem, at de anordnede tvangsmidler ville med strengthed blive bragt i anvendelse imod dem, der befindes at have oversiddet den dem til manglernes afhjælpning således forundte frist.-”

Ligesom jeg under dags dato har cummuniceret sogne- og brandfogder i Gislum herred foranstående til bekjendtgjørelse for vedkommende og iagttagelse af det forordnede, således undlader jeg heller ikke at bekjendtgøre samme for de ærede sogneforstanderskaber, både med hensyn til den correspondance, der om nærværende sag, der har været indledt med disse og ellers med hensyn til de urigtigheder vedk: branddirektør nu haver fundet ved af dem mig tilstillede og indsendte fortegnelser over uafhjulpne brandmangler med forslag til disses istandsættelse, samt i særdeleshed for de ved deres kraftige medvirken kan bidrage til at amtets pålæg om manglernes afhjælpning bliver efterkommet således at vedkommende ikke skal udsætte sig for ubehagelige følger i denne henseende.-

Rinds – Gislum H. contoir 27 martii 1845

Holm, const

Circ ank. fra Gislum 16 april. afs til Louns 17 s.m.

Påtegning

Ikke mindre bør forstanderskabet for Str. og F. sogne påskjønne på beboernes og egne vegne, den humanitet den const. herredsfoged, hr. procurator Holm har udvist ved at ville forskaffe de fattige beboere henstand med afhjælpingen af de udsatte brandmangler. Man er hermed blevet overbevist om at den const. herredsfoged nøje kjender beboernes kår, har delt den anskuelse forstanderskabet længe måtte have om denne sag, og det var ved på anbefalende måde at tale for ovennævnte sag at forstanderskabet troede at handle efter pligt; men ikke at have gjort sig skyldig i unøjagtigheder ved det indgivne forslag, desårsag det må opfordre branddirektøren til at opgive hvori disse unøjagtigheder består.

Vadg 16 april 1845 Kirkebye

År 1845, den 21 april afholdtes efter foransket tilvarsel ved kirkestævne sogneforstandermøde på Gunderupgård, til hvilket også sognefogderne, overensstemmende med herredsfogdens skrivelse af 21 f.m. var tilkaldte.- Ved hvilket møde følgende sager forhandlede:

1:/Oplæste stiftamtets skrivelse af 25 martii og herredsfogdens circulære, samt det med samme sendte schema ang: frirejser citerede pag 98.- Sognefogdernes angivelser af resultatet på frirejser, samt forstanderskabets erklæring er anført pag: 98.-

2:/Refererede stiftamtets skr. af 25 og herredsfogdens af 27 martii ang: brandmangler og dises afhjælpning inden 1 juli d.a. og 1. juli næste år.-

I anledning heraf havde formanden fundet sig beføjet til foruden sognefogederne også at indvarse brandfogderne til møde såvel med hensyn til den erklæring disse havde afæsket forstanderskabet 11 januarii på andragende til Rentekammeret om brandmanglernes delation, som og herredsfogdens opfordring af 25 f.a. om forslag til inddeling af manglerne og endvidere herredsfogdens yttring i overanførte circulæreskrivelse af 27 martii d.a., hvor amtet fordrer manglerne istandsatte inden 1. juli d.a. og 1. jului næste år ifølge hvilken urigtigheder skulde af branddirektøren være befundne ved de indgivne forslag- og sluttelig sammes opfordring tilforstanderskabet om på kraftig måde at medvirke til manglernes afhjælpning.-

Efter at denne sag var fremstillet for alle vedkommende blev man i forstanderskabet enig om at betragte sagen som hid indtil, for et såre vigtigt communal-anliggende, i det, som man herfra har erklæret, navnlig under 11 januarii 1844 manglerne fandtes for de fattigste beboere hvis huse er så små og lave, at den befalede forandring ved ildstederne ikke kan foretages uden et enkelt fag hus må nedrives. Når altså forstanderskabet må og bør betragte sagen som et af de vigtigere communal-anliggender, der kunde drage farlige og sørgelige følger efter, dersom tvangsmidler skal anvendes, så ser man ingen anden udvej end at gjøre på nye notion om denne sag, dog gennem amtsrådet og med dets forventende gunstige erklæring til det Kgl: rentekammer.

Delation forønskes som under 11 jan: 1844 på 5 år.

3:/ Af formanden blev forelagt spørgsmål om hvilke vejstykker af de pag 35. anførte biveje, der i begge sogne endnu ikke have været underkastet planering og indgrøftning, der, så snart bygsæden er endt, burde underkastes bearbejdelse.- nævntes at på vejen betegnet no 4 fra Fragtrup til Fandrup burde en stenkiste bekostes over Fragtrup bæk, samt nogle favne på begge sider bækken indgrøftes.- Ligeledes vedtoges at vejen fra Farsø til Holme og Ettrup betegnet no. 8, kunde indgrøftes og det, ved nærmere påsyn, bestemmes hvilke stenkister der vilde fornødiggjøres - Fremdeles bestemtes at vejen betegnet no 12, hvoraf der står tilbage stykket fra Gjøttrup by over Gjøttrup og Støtrup marker til Hvalpsund landevej, hvorpå tillige skulde udlægges stenrende eller stenkiste og om hvilken vej tillige må requirere landmåler, dels for at bestemme, hvor den gl: vejlinie går og dels for at påpege skjellene for skoleloden og skolens tilligende i selve byen Gjøttrup skulde være, bliver at underkaste arbejde – Såvidt Farsø sogn

Ang: bivejene i Strandby sogn bemærkes:

1:/ at vejen no 1 har enkelte mangler, hvilke bliver at afhjælpe når de bemeldte stenkister er satte.

2:/ Vejen no 2 fra Vadgård til Strandby skal ved Kjersgård bakke forandre direction længere sydlig – og i øvrigt vejen reparere.-

3:/ Vejen no 4 fra Grønnerup efter Stistrup Mølle bør oprensnes i grøfterne og fyldning påføres over de lave steder, et lille stykke, der ikke er indgrøftet, bør fukdføres med grøftning.-

4:/ Vejen no 6 fra Strandby kirke til Torrup bør efterses

4:/skolepatron hr, prop: Spliid fremlagde tegning til en ny skolebygning for Gjøttrup district, samt overslag over bekostninger, hvilke tegninger tilligemed overslag bliver at indsende til amtsskoledirektionens approbation.- grundsten og tag leveres af beboerne i districtet lignet efter hartkorn , sidstnævnte det (taget) ydes af hele sognet. Det overdrages patronen og skoleforstanderen Jens Årup at gjøre indkøb af tømmer, sten og øvrige materialer.-

5:/ Ang: skolelærerens brønd i Farsø, der behøvede reparation, bestemtes at når brøndsætteren kommer til Gjøttrup. kan han og efterse skaden i Farsø.-

6:/Skolelærer og kirkesanger Hoppe i Strandby havde forlangt at den halve del af loftet i hans bedste stue måtte undrkastes en hovedreparation, da loftet var ubrugeligt til der at oplægge hans tørvepart - Forstanderskabet skjønnede ikke rettere end at hiin reparation burde foretages i indeværende sommer. Ligeledes anmeldtes at en stige burde anskaffes til skolens samsteds.

Da intet mere anmeldtes sluttedes mødet

Kirkebye, F:W:Weinschenck, Spliid, Jens Årup, M:Pedersen, J:Knudsen, C:Jensen, M:Nielsen

Afskrift

Stiftamtet i Ålborg har med hensyn til bivejenes istandsættelse blandt andet tilskrevet herredsfogden således:

”De anmodes om efter nærmere conference med sogneforstanderskaberne at foranstalte så meget arbejde udført på de under offentlige tilsyn stående biveje, som findes passende efter den arbejdskraft der haves tilrådighed og den mer eller mindre gode tilstand, hvori disse veje befindes at være.-Så snart vejarbejdet er tilendebragt, skulde jeg sluttelig udbede mig meddelt indberetning om hvad der er udført på sognevejene tillige med Deres velædelheds egne behagelige ytringer om hvorvidt arbejdet af Dem er befundet at være forsvarligt; disse oplysninger, som ønskes amtsrådet forelagt i august måned, bedes hertil indsendte forinden.-”

Ved at communicere sognefst: foranstående til behag: efterretning må jeg have Dem anmodet om til 8. juli at foranstalte bivejene i standsat i overensstemmelse med det i 1843 vedtagne vejregulativ for 3 år og til den tid hertil contoret at indkomme med beretning om hvad der i år og de 2 foregående år er foretaget ved samme på det at amtsrådet kan komme til kundskab om hvorvidt arbejdet er fremmet og de vedtagne

bestemmelser opfyldt og på det at sådant med det, efter den 8 juli d.a. foretagne synkan blive taget under bedømmelse. Sognefogederne er underrettet herom osv. Rinds osv herredscontor 9. april 1845, Holm cst.

Afskrift

skolepatronen for Gjøttrup skoledistrict har i skrivelse af 22f.m. forlangt skoledistricternes bestemmelser for hvor mange skudtørv og hedetørv der årligen bør leveres til læreren ved Gjøttrup skole.

I den anledning skal directionen ikke undlade tjenstligt at meddele til behagelig efterretning og bekendtgjørelse for skolepatron hr. Spliid, at det quantum ildebrændsel, som for indeværende år og fremdeles årlig bliver i districtet at præstere til Gjøttrup skole bør udgjøre 20 læs gode skudtørv a 30 snese og 25 læs gode hedetørv a 16 snese pr. læs.

skoledir; for Gislum osv 17. april 1845 Holm Splith

Til d. ærede sogneforstanderskab.

Som følge af foranstående direktionens bestemmelse fandt formanden og skolepatronen hr. Spliid sig forpligtet til at sammenkalde til et møde hvilket alle deltagende i forstanderskabet for Farsø skoledistrict kunde underrettes om hvad directionen havde pålagt.- Efter at alle havde yttret sig om denne sag vare de enige i at det af øvrigheden fastsatte quantum skudtørv 20 læs a 30 snese burde bevares til hver skole, derimod forment man i betragtning af at ingen yder i districtet kan have flere end 10 snese hedetørv pr. læs, ere det ønskeligt om directionen vilde dedsætte det bestemte 25 læs hedetørv fra 16 snese til 10 do, således at beregningen blev $3\frac{1}{2}$ læs skudtørva 600 stk pr læs, vilde blive 20 læs skudtørv og $4\frac{1}{6}$ læs sandtørv i 200 stk. pr læs eller 10 snese vil udgjøre vil udgjøre 25 læs hedetørv ; hvilket quantum efter antager æqvivalent 1 favn brænde ansættes foranførte $3\frac{1}{2}$ læs skudtørv og $4\frac{1}{6}$ læs hedetørv til penge vil førstnævnte antages kunde koste 1 rbd 2μ og sidstnævnte 3μ pr. læs altså i alt 6 rbd $3\mu 2\beta$.

Ved samme møde androg skolelæreren for Gjøttrup district på at forundes godtgjørelse til 1 koes græsning.- Forstanderskabet var enige i at tilbyde ham på districtets vegne 5 rbd, skriver fem rigsbankdaler årlig, for hans embedstid, imod at han renoncerer på enhver anden fordring på andrer tillæg af jord, hvilken godtgjørelse bliver at udrede til samme tid som skolelønnen præsteres; accorden træder i kraft for indeværende år 1.maj og blev den bekræftet med underskrift af pågældende skolelærer Ellermann.

I forstanderskabet for farsø 16 maj 1845

Kirkebye, Spliid, Jens Årup, M:Pedersen, M:Nielsen

Afskrift

Foruden det af sogneforstanderskabet til skoledirektionen indsendte Overslag og tegning betræffende opførelsen af en ny skolelærerbygning i Gjøttrup kan approberes, skulde jeg tjenstlig have sogneforstanderskabet om behagel: snarest muligt at tilstille mig udkast til licitations conditionerne.-

Ålborg stiftamt 23 mij 1845 Hoppe

I anledning af ansøgning til kongen om en amtsstue i Løgstør bet: 24β

Ved det den 20 juni 1845 efter formandens opfordring afholdte ekstraordinære sogneforstanderskabsmøde /: mødested Farsø skole:/ blev følgende afhandlet:

1:/ Oplæste stiftamtets ovenfor citerede skrivelse af 23 maj ang: udkast til licitations conditioner ved Gjøttrup skolebygning – Formanden refererede det af ham givne svar efter den af ham førte kopibog.-

2:/Tilkjendegaves forstanderskabet at et andragende om en amtsstue oprettelse i Løgstør var for al omgrænsende sogne indgivet til hans majestæt Kongen.

3:/Fremlagde skrivelse dat. 5 april d.a. fra fængselselskabet bestyrelse i Kjøbenhavn om løsladte forbrydere.

4:/ Cancelli- circulære af 20 maj d.a ang: tillægshæfte til den evangeliske.christelige psalmebog, approberet af kongen indeholdende ps: fra no 561 til 617.- I anledning af dette circulæres publication fandt sognepræsten sig beføjet til at gjentage en allerede for flere år siden fremført yttring til sogneboerne om anskaffelse af den evang:chr: psalmebog og afæskede sogneforstanderne deres gode mening om denne sag samt bad dem om enhver i den nærmeste kreds at virke for dette ønskes fremme, og da nærmer tilkjendegive hvad der forventedes at være pluraliteten omdømme.- I så fald en ny psalmebog påtænkes indført påtog sognepræsten sig at forskaffe såmange exemplarer som måtte attræes hos en af de større boghandlere og til billig pris.-

5:/ 3 exemplarer af amtsrådets forhandlinger no 2- fremlagdes og 2 uddeltes.

6:/ Fremlagdes udkast fra landinspectør Cammerråd Møller tilligemed frihåndstegning over den figur skolelodden i Gjøttrup har, samt samme landmålers regning til beløb 9 rbd, hvilken fordring blev af vedk: skolepatron at honorere.-

7:/ forelagde de tilstedeværende medlemmer af Farsø sogneforstanderskab ved formanden det spørgsmålet: om det ikke måtte ansees rigtigt at begge skolelærere nu uden forhaling erholdt det det dem ifølge skoledirektionens bestemmelse af 17 april d.a./: vedr pag 102:/ tildelte quantum tørv nemlig 20 læs skudtørv a 30 snese og 25 læs hedetørv af 16 snese pr. læs. Vel har forstanderskabet gjort indstilling til directionen om nedsættelse i det fastsatte quantum hedetørv; men da intet svar er indløbet, formenes det alt for muligt at lade leverencen af tørvene for stående sliq forhaling kunde medføre tab både for lærerne og yderne. Det vedtoges altså at skolelære Agerschov skulde strax ydes det med resolutionen tildelte antal læs og hvad skolelærer Ellermanns anpart angår, da forventes det ligeledes at være rigtigt at hans brændsel strax ydes og sættes som sædvanlig i stakke; thi denne kunde, i så tilfælde nye bolig opføres på skolelodden indeværende sommer, dog let transporteres

did.- skolepatronene for Farsø district lovede at besørge yderne tilsagt for hs. vedkommende.- Og påtog formanden sig at tilmelde hr. proprietær Spliid hvad med de fleste stemmer fastsat for Gjøttrup skoledistrict.-

8:/ formanden troede at burde gjøre forstanderskabets medlemmer bekendte med en ham fra boghandler Rée i Ålborg sendt skrivelse af 8 maj d.a.ang: tilbud om læsebøger til almueskolerne og navnlig at anbefale for Farsø og Gjøttrup skoler pastor Wilstrups læsebog, der er befunden let fattelig for de mindre børn og tillige anbefaler sig med billighed i prisen /: 36β:/.- Der bestemtes indkjøb af 8 exempl: til Farsø skole og 6 til Gjøttrup. Endvidere fremlagdes prøver af samme boghandlers forskellige sorter skrivepapir.-

9:/ oplæste en skr: af 14 d.m. fra herredsfogden Høyer hvori han forlanger forstanderskabets erklæring ang: et andragende fra sognefoged Peter Nielsen, om hvorvidt Farsø bys beboere haver ret ril nogle stene, som findes i en sandgrav der som sådant er udlagt på hans mark.- I anledning heraf afgaves af sogneforstanderne i Farsø den erklæring at højen hvor stenene tages vel grænser til sandgraven, men at selve stenene ikke kunde tages uden at lægge vejen over Peder Nielsens ejendom, /:navnlig klager Peder Nielsen at de bortførte sten lå opkastede af ham på hans agerland, hvilket han formente vedkommende var uberettiget til:/.- Efter kortets udvisende kan forstanderskabet ikke skjønne om højen lægger på fælles ejendom eller på Peder Niensenslod, da højen ikke er puncteret.

Da intet videre var at forhandle, sluttedes mødet. Datum ut supra Kirkebye Fischer cst, M:Pedersen J:Knudsen, Ch:Jensen,M:Nielsen J:Årup, J:Jensen Endv: bør bemærkes at hr. proprietær Spliid anmeldte sin udeblivelse

=

foranførte ad §8 anførte 14 exemplarer læsebøger ansaffede og regn: af 27 junii til beløb 5 rbd 1μ8βtilsendt skolepatron hr. Spliid d. 9 julii.-

Ved det d. 15 julii 1845 afholdte sogneforstanderskabsmøde /: mødested Strandby skolestue:/ blev afhandlet:

1:/ved mødet : Gjøttrup skolem 16 maj d.a. fremførte hr. proprietær Spliid den påstand at den af ham var kræveti fattigbidrag for forrige år 4 skp. rug over det bidrag han ved ligningen var anført til at yde; hvilken påstand bemeldte hr. Spliid fandt sig beføjet til atter at fremføre i skrivelse til sognepræsten dat. 17 junii d.a.- Efter at fattigprotocollen var fremlagt til almindeligt eftersyn og det befandtes at hr. Spliid hverken havde større eller mindre afgift til fattigvæsnet end det hvortil han ved mødet 11. januarii 1844 var ansat, måtte sognepræsten finde sig beføjet til at opfordre hr. Spliid til offentlig i forsamlingen at tilbagekalde sin påstand som urigtig.

Ligeledes havde oftnævnte hr. Spliid, ubekjendt af hvilken foranledigen grund, fundet sig beføjet til at fremføre ved mødet i Gjøttrup 16. maj d.a. den påstand at Farsø sogn havde været hårdere bebyrdet med omgangsdage til de 2 fattige Poul Bødker og Christen Poulsen end Strandby. Da formanden måtte antage at der i disse ord lå en indirecte klage over de lister han havde forfattet for hiine 2 fattige, troede han sikkert

og tydeligt at kunne tilbagevise slig uhjemlet påstand ved at fremlægge til almindeligt eftersyn de senest af ham udstædte lister.

2:/ Fremlagdes plac: af 4 juli d.a og forordn: af 21 maj d.a til eftersyn

3:/ Ligeledes Canc: circulære af 10 junii om udskrifter af den nye matricul.-

4:/ Oplæste skriv: af 20 junii kamer: Hoppe ang: medvirkning til træplantning ifølge opfordring af Haveselskabet. – Medfulgte 1 exemplar af statutterne.-

5:/ Skoledirektionen afslående svar af 23 f.m. på forstanderskabets andragende om nedsættelse i hedetørv- leverancen.-

6:/ I anledning af sognepræstens ønske til forstanderskabet ved sidste møde om at medvirke til indførelse af den nye psalmebog, havde gårdmand og sogneforstander Ch: Jensen udleveret fortegnelse over de ham nærmest boende gård- og husmænd, hvoraf sås at i Strandby – Kjærgård – Myrhøj – Vestergård og Ertebølle havde 24 eller pluraliteten stemt for sagen. Det samme erklærede gårdmand Jens Knudsen at ville være tilfældet i byerne Tandrup og Sjørrup – Og da ligeledes forstanderne fra Farsø sogn yttrede at så vidt de havde erfaret vare de fleste i dette sogn boende stemte for sagen, fremlagde sognepræsten et fra boghandler Rée modtaget brev af 4 d.m., hvori han på opfordring erklærer sig villig til at sælge hvert exemplar af den nye psalmebog /: med tillægshæfte:/ for 84β- Det fornødne til denne sags fremme påtog sognepræsten sig.-

7:/ Det anmeldtes at 14 eksemplarer af Wilstrups læsebog vare til beløb 5rbd 1μ8β anskaffede til Farsø – Gjøttrup skoler og regn: tilstillet patronen Spliid

8:/ Fremlagdes set Kgl. danske cancellis approbation af 17 junii d.a på en forandret skoleplan for Strandby – Farsø.- Afskrift heraf er indført i sognepræstens liber datecus pag 5.

9:/ skoledirektionens skrivelse af 27 f.m. indført i sammesteds pag 6. ang; at licitation på en ny skolebygning i Gjøttrup bortfalder, dog fastsættes et nyt mål for bygningens højde.-

10:/ Canceliets resolution af 19 junii d.a. hvor bevilges at Farsø sogneforstanderskab må til dækning af omkostningerne med opførelse af en ny skolebygning i Gjøttrup optage lån at afdrage i 10 år . Indsat i lib. dat pag 6.

11:/ Fremlagde regning af 11 junii fra apotekeren i Nibe ang medicamenter til Chr. Overgårds enke til beløb 1rbd 5μ - overført til fattigprotokollen.-

12:/ Skrivelse fra pastor Balle i Vesterbølle af 9 d.m. hvori han gjør påstand på at pigen Kirstine Nielsdatter skal anses forsørgelsesberettiget i Farsø sogn – tillige medførtes hendes skudsmålsbog.

I anledning af sognepræstens ytringer undr no 1:/ fandt hr. Spliid sig beføjet til at bede tilført protocollen følgende:

Hr. Spliid måtte bemærke i anledning af det af formanden ved dags mødet protocollen no 1 tilførte, at han ingen sinde enten mundtligt eller skriftligt har fremført den påstand at han var afforderet større bidrag for 1844 til fattigvæsnet end han er pålignet, men alene forespurgt om sådant ikke var tilfældet og derfor

anmodede formanden om at meddele ham oplysninger desang:- At en sådan påstand ikke er fremført skriftligt beviser det af formanden citerede brev af 17. f.m. som han opfordrede formanden til at tilføje protocollen.- Det samme gjælder om hvad der er tilført protocollen af formanden om fattiglemmerne Ch. Poulsen og og Poul Bødker; i hvilken anledning Spliid ej heller har gjort nogen påstand men alene forespurgt sig grunden hvorfor den omgangsfattige denne gang kom hurtigere end forhen – Da han således ikkun har gjort forespørgsel og langt fra nedlagt nogen påstand har han ej heller noget at tilbagekalde

I anledning af denne hr. proprietær Spliids foranførte ytring for så vidt pro primo angår at han ikke skal have fremført nogen påstand om at have præsteret større fattigbidrag pro 1844 end han burde, må formanden påberåbe sig de 2 ved Gjøttrup skole tilstedeværende forstandere Jens Årup og Niels Nielsen, hvilket vil blive at requirere ved næste møde.- Hvad ligeledes anbelanger Hr. Spliids ligeledes foromtalte ytring pro secundo, da må sognepræsten ligeledes atter gjentage den, som han hviler på hiine 2 mænds vidnesbyrd støttede formening at hr. Spliid udtrykkelig har sagt : at Strandby sogn ikke havde haft så stor byrde af de omgangsfattige som Farsø sogn.- I øvrigt må han bemærke at han fandt Hr. Spliids udtryksmåde ikke at være spørgsmålsvis eller indirecte; men måtte af hver som hørte hans ord ansees som en directe påstand.-

Spliid benægtede på det bestemteste at have fremført nogen påstand i hiin 2. anliggende

Da intet videre var at forhandle sluttedes mødet

kirkebye, F:W:Weinschenck, Spliid, M:Pedersen, J:Knudsen, Chresten Jensen, J:Jensen, J:Årup

afskrift

Det Kgl. danske cancelli har under 10 dennes tilskrevet mig således:

” Ved under 13 maj d.a. hertil at indsende en del andragender hvori der af forskellige sogneforstanderskaber anholdes om at der må forundes beboerne i de pågjældende sogne yderligere henstand med afhjælpingen af de fra brandvæsnets side udsatte mangler ved deres bygninger end af amtet er tilstået, tillige med en af vedkommende amtsråd gjort indstilling om, at der må bemærkes en almindelig udsættelse af denne sag ordning for et tidsrum af 5 år har amtet henstillet sagen til dette coligii resolution - -

Foranlediget heraf skulde man til efterretning og videre bekjndtgørelse tjenstligt melde, at Cancelliet, der må være enigt i at det ej kan anses tilrådeligt at tilstå den af amtsrådet foreslåede henstand med de ovennævnte manglers afhjælping, bifalder, at det har sit forbliven med de af amtet truffne foranstaltninger, dog således at der i den omhandlede henstand udvises den størst mulige lemfældighed imod de pågjældende.” Hvilket hermed tjenstlig communiceres sogneforstanderskabet til behagelig efterretning.

Ålborg stiftamt 22 juli 1845 Hoppe, cst

Til forstanderskabet for Strandby og Farsø

Ifølge pl. af 9 januarii d.a. skal den afgift der ifølge regl: for fattigvæsnet på landet af 5 juli 1803 § 47 lit.a: tilkommer amtsfattigvæsnet af de såkaldte herredscassepenge fra indeværende års udgang ophøre, hvorimod denne casse herfor skal nyde vederlag ved et årligt bidrag afethvert fattigdistrict ifølge en af amtsrådet foretaget repartition af det beløb, som fornævnte afgift efter gennemsnittet af de sidste 5 år har udgjort, i forhold til de respektive sognedistricters hartkorn.- Denne repartition er af amtsrådet foretaget i dets sidst afholdte møde og er det hermed pålagt Strandby og Farsø sogne at udrede 8 rbd 5μ9β årligt fra næste års begyndelse at regne.-

Ved at meddele forstanderskabet dette til behagelig efterretning skulde jeg tjenstlig anmode det om at ville foranstalte foranstillede sum pålignet og opkrævet i forbindelse med det som til fattigvæsnets øvrige fornødenheder pålignes districternes beboere, således at summen uden restance kan indbetales i amtsstuen inden hvert års første november

Ålborg stiftamt hus 29 aug. 1845 Hoppe, cst

Afskrift

Stiftamtet i Ålborg har under 19 f.m. tilskrevet mig således:

” Da de nugældende regulativer for de under offentlig tilsyn henlagte biveje i amtet er approbere til forskellige tider i året 1843, har amtsrådet for at tilvejebringe enhed besluttet at nye regulativer vilde være at approbere som gjældende fra begyndelsen af næste år.- I den anledning skal jeg tjenstligt anmode Deres velædelhed om, efter conference med sogneforstanderskaberne at ville meddele mig deres betænkning om hvorvidt nogen forandring i det for Deres jurisdiction senest approberede regulativ kan være at foretage, hvilken betænkning bedes hertil indsendt så betimeligt at sagen efterat have circuleret mellem amtsrådets medlemmer kan komme under endelig discurtion i det til den 10 nov: d.a. berammede møde.-”

Ved communicere nedenstående sogneforstanderskaber foranstående anmodes de behageligt enhver for sit vedkommende at meddele mig deres betænkning i det seneste inden denne måneds udgang om hvorvidt en forandring i det senest approberede regulativ for bivejene bør være at foretage.-

Rinds- Gislum herredscontoir 10 sept 1845

På hr Hoyers vegne

Caspersen

ankom d 15 fra Gislum strax afs til Ullitz

Ved forstanderskabsmødet den 18 september 1845 blev af formanden refereret:
1:/ stiftamtets skrivelse af 22juli d.a. hvor Cancelliets kundgjørelse af 10 f.m.: ovenfor citeret pag 108

2:/ Sammes skriv: af 29 aug: d.a. ligel:samsteds citeret; ang: hvordean Cancelli-resolutionens udførelse besluttede forstanderskabet at tage en nærmere forholdsregler

3:/ Stiftamtets skr af 29 aug ang: herredscassepenge

4:/ Sammes skr af 19 aug: ang:Regulativ for biveje

5:/ Fremlagde restanceliste over Mads Nielsen i Fragtrup som nægter at yde til Gjøttrup skole 16 snese 5 stk skudtørv og 10 snese 16 stk hedetørv : - ansatte førstnævnte til 4μ , sidstnævnte til 3μ, -

6:/ Ang: fattigkorn-leverence bestemtes 3. october formiddag kl 11½ for Chresren Jensen at afhente bidraget til strandby sogns fattige og uddelingen at skulde sked 4. næsteften.

Da intet videre var at forhandle sluttedes mødet.

kirkebye, Spliid, Jens Årup, Mads Nielsen, Jens Knudsen, Jens Jensen, C Jensen Næste forstanderskabsmøde bestemtes til mandagen den 6. october formiddag kl. 9 hos Morten Pedersen i Fandrup .

Som følge af forangående bestemmelse afholdt forstanderskabet møde 6. october d.a. hvortil også var indvarslede sognefogderne og alle brandfogderne for begge sogne og blev det blandt andet bestemt at indgive andragende til amtsrådet tilligemed en fortegnelse over alle til dato stedfundne brandmangler og anmode denne autoritet om at indgå til Cancelliet om en prolongation af 2 år med disse manglers afhjælpning.- Endvidere bestemtes at alle udgifter til Farsø sogns skolevæsen skulde lignedes således at de $\frac{3}{4}$ af summen skulde påhvile hartkornet og $\frac{1}{4}$ formue og lejlighed.-

Med stenklyver og stensætter Lars Christian Poulsen blev sluttet efterfølgende accord ang: en stenkistes opførelse over Fandrup bæk. Han forpligtede sig til at opføre en stenkiste i vandgangen 1½ alen i □ og 6 alen lang af klyvede sten forsynede med kap- og strækklag, med kløvne sten til dække. Brolagt i bunden og desuden med de fornødne skjærver og pslaster. – stenene tages så vidt det kunde forefindes på det nærmeste og beqvemmested sted og tilføres af sognets beboere; ligesom og disse præsterer fornødent håndlangerarbejde.- Hvorimod entreprenøren forpligter sig til selv at klyve stenene og påvise disse.- Betalingen er accorderet til 18 rbd, skriver atten rigsbankdaler, hvilke erlægges så snart arbejdet er fuldendt, hvilket antages at kunne ske inden november måneds udgangog skal hans arbejde være underkastet syn af de af forstanderskabet udnævnte mænd, endvidere forpligter han sig til at være ansvarlig for kistens gode brugbare tilstand i 5 år, hvoraf følger at muligt indtræffende mangler af ham afhjælpes uden ophold på hans egen bekostning, dog med håndlangerarbejde af sognets beboere. At L.C. Poulsen har indgået foranførte accord bekræftes med hans underskrift L:C:Poulsen

Da intet videre var at forhandle sluttedes mødet

Kirkbye, Spliid, M:Pedersen, J:Knudsen Ch:Jensen, Jens Årup

Ved forstanderskabsmøde i Vadgård præstegård den 21 october blev følgende afhandlet:

Da det havde vist sig at den forrige brønd til skolelærerboligen i Farsø ikke uden livsfare for brøndsætteren og arbejdsfolkene kunde repareres, blev det fornødent at en brønd opkaste og på en anden plads. I denne henseende blev med brøndsætter Jørgen Iversen af Løgsted sogn truffet følgende accord: Jørgen Iversen forpligtes til at opføre en ny brønd 13 alen dyb og af den bredde som 6 alen fjelle kan give, desuden skal entreprenøren indestå for så gode materialer som sogneforstander Jens Årup finder brugbare, disse skulde tages hos den købmand som har passende fjel; han skal have 2 håndlangere daglig, men selv anskaffe alle redskaber og materialer til arbejdets fuldførelse.- Skulde brønden behøve en større dybde, da forpligtes han til at kaste den så dyb at deri kan fås godt og tilstrækkeligt vand, samt og til at indestå for dens brugbarhed i 6 år, samt til at rette de udsættelser der ved syn måtte kunde fremføres med grund.- I betaling skal gives ham, når arbejdet er antaget 28 rbd, skriver otte og tyve rigsbankdaler.

At Jørgen Iversen har indgået foranførte accord bekræftes med hans underskrift.
Jørgen Iversen m.f.p.

Da intet videre var at forhandle sluttedes mødet.

Kirkebye, Fischer cst, Jens Årup, M:Pedersen, J:knudsen, Jens Jensen, Chr. Jensen

År 1845, den 10. december blev ved forstanderskabsmøde afholdt i Vadgård præstegård følgende afhandlet:

a:/Plan til de fattiges forsørgelse år 1846, blev bilagt fattigprotocollen.

b:/ Oplæste amtmandens skrivelse af 14 f.m. ang: svar på forstanderskabets andragende om prolongation med brandmanglerne vedl, lib dat pag 9

c:/ sammes skrivelse af 4 f.m. ang: synsforretning over arbejdet med Gjøttrup skole.- Forstanderskabet svar vedl konceptbogen pag 37 og lib.dat pag 9

d:/Restanceliste over Christen Madsen i Holme hans bidrag til Ellermann kan blive som approberet af amtet til sognefogden.

e:/distriktslæge Gleemanns skr. og regn af 28 f.m. for tilgodehavende for fattigvæsnet for sygebesøg hos Ch. Overgårds enke 1 rbd.

f:/Canc. circ. af 8 nov. d.a. ang visse personers machination for at bibringe landalmuen urigtige forestillinger om retsforhold.-

g:/ skolelærer Agerschou andragende 5 d.m. ang: hegnet omkring hans have – må have henstand til foråret.

h:/ Amtets skr. af 2 d.m. ang: forespørgsel om de udgifter, der ere medgået til den sindssvage Jens Ch. Friderichsens underholdning m.v. i Strandby sogn. Sognefogden opgav 18 dages vagthold, hvilket af sogneforstanderskabet bestemtes til 4μ pr. døgn.

Da intet videre var at forhandle, sluttedes mødet

Kirkebye, Fiscler cst, Spliid, M:Pedersen, J:Knudsen, Jens Årup, M:Nielsen, Ch. Jensen J:Jensen

Skrivelse fra herredsfogden af 11 dec: hvormed udskrift af amtsrådets forhandlingsprotocol den 11 og 12 nov. 1843 ang: vejes vedligeholdelse vedr. amtsrådets forhandling no 5 no 201- 1845

Skrivelse fra amtet af 5 jan. 1846 sålydende:

Da priserne på livets første fornødenheder alt nu er så særdeles høje, og i vinterens løb kunde ventes kunde ventes endnu at vilde stige, vil det for mange, der under sædvanlige omstændigheder kunde have det fornødne for dem og deres vist nok blive vanskeligt, om ikke umuligt at slæbe sig igennem ved egne kræfter, så at flere kunde nødsages til at hentye til fattigvæsnet.-

Det vil derfor være en ikke mindre i virkelighedens end i kommunens egen velforståede interesse værdig gjenstand for sogneforstanderskabets opmærksomhed og bestræbelser at tage forholdsregler herimod og navnlig ved at søge foreninger oprettede ved hvilken de vedkommende af kommunen som, som haver evner dertil, forbinder sig til at levere visse qvanta korn eller brændsel for moderate priser for at udsælge eller uddele til trængende uden en af forstanderskabet organiseret control og bestyrelse.

Jeg har derfor ikke kunnet undlade på amtsrådets vegne kraftig at opfordre det ærede sogneforstanderskab til at træffe sådanne eller lignende foranstaltninger i den omskrevne henseende og må det være amtsrådet særdeles kjært at modtage anmeldelse om hvad i denne retning bliver virket af kommunerne.

Ålborg stiftamt 5. januar 1846 Hoppe cst.

Ved sogneforstanderskabsmøde d. 15 januarii 1846 blev taget under forhandling:

1:/ Hvorledes man skal forholde sig sig med amtets bestemmelse af 20 december f.a. ang: bidrag af Holme by såvel til skolelærerne i Haubro, som i Gjøttrup.- Amtets skr. er indført i lib.dat. pag 9.- formanden havde anset det rigtigt at tilvarsle de 5 gårdbeboere i Holme for at disse kunde afgive deres erklæring; ligesom og skolelærer Ellermann var tilsagt at møde.- Amtets skrivelse oplæstes – Holme 4 beboere Niels Krog, Søren Årup, Christian Christiansen og Gravers Jensen erklærede at de ikke endnu ikke havde betalt det dem afkrævede bidrag til skolelæreren i Haubro i korn og penge – samt at der ligeledes sammen var indgivet restance over dem for hø og halm. hvilket ej heller var ydet- forstanderskabet fandt det på grund af de tilsyneladende controverser mellem den af canceliet approberede plan og amtets bestemmelse, nødvendigt at indgaae med forslag til det Kgl. danske cancelli – samt anmode amtet om at stille alle udpantninger indtil videre i bero.-

2:/Oplæste herredsfogdens skr. af 20 dec: f.a. ang: bivejene i sognene –

Forstanderskabet var enig i at vejen der i indberetningen af 25 sept. f.a. er betegnet no 10 fra Fandrup til sjørrup skulde indgrøftes og olaneres det første år eller 1846, samt vejen no 4 fra Farsø til Dammergård eller til Foulum skjel ligeledes skulde fuldføres. – I 2. år eller 1847 bliver vejen no 9 fra Fandrup til Stistrup mølle at tilendebringe.-

Angående Strandby sogn bestemtes at halvdelen af vejen no 3 eller fra Vadgård til Sjørrup skulde indgrøftes og planeres det første år eller 1846r samt vejen no 4 fra Faesø til Dammergaard eller til Foulum skel ligl: skulle fuldføres. I år 2 eller 1847 bliver vej no 9 fra Farsø til Stistrup at tilendebringe

Ang Strandby sogn bestemtes at halvdelen af vejen no 3 eller fra Vadgaard til Sjørrup skulle istandsættes i indeværende år og vejen no 4 eller fra Grønnerup til Stistrup mølle skal i standsættes 1847 og halvdelen af vejen fra Vadgård til Sjørrup . – For øvrigt bliver det en selvfølge at alle istandsatte veje nøje eftersees og reparerer i det tidlige forår.- dog bemærkes tillige at sogneforstanderskabet er bleven opmærksom på vejen fra Strandby kirke og skole til Riisgård bør indkastes, da den på flere steder er ufremkommelig og følgelig optages på regulativet - samt halvdelen eller fra Riisgård til Skovgraven istandsættes i 1846 og den tilbageblevne del eller fra Skovgraven til Strandbygård 1847.

3:/Ang: herredsfogdens skrivelse af 20 dec. f.a. Oplæstes at amtsrådets forhandling n0 5 1845 11 f.m. fandtes intet at bemærke.-

4:/ Ang: et fra beboerne i Fandrup og Fragtrup af 12 f.m. til forstanderskabet indstillet andragende over forandring i den for stenbroen over Fragtrup bæk lagte plan, således at den stenbro der skal opføres måtte gives større bredde fandt forstanderskabet sig ikke beføjet til at foreslå nogen ny byggemåde, men dog at forandre den lagte byggeplan således at der efter de locale forhold skulde anlægges en stenrende hvormed det overflødige vand kunde bortføres samt pæle sættes i selve bækken for isgang.-

5:/ Der var klaget over at vejen fra Fredberg til Gjøttrup over Chresten Kuskes mark manglede en stenkiste der bør bekostes i indeværende år.- sagen fandt forstanderskabets bifald og bestemtes målet efter de sædvanlige mindre stenkister.-

6:/Hvor vejen fra Sjørrup til Vadgård anlægges bliver en stenkiste at opføre over sjøbech.-

7:/ Ligeledes bestemtes at når vejen fra Riisgård til Str: bygårde istandsættes skal det nærmere tages under overvejelse hvorvidt stenkiste eller stenrende bliver at bekoste.-

8:/ Med hensyn til amtets meget rigtige opfordring af 5 d.m. om at forskaffe, såvidtmuligt , de såkaldte husarme rug og byg til moderate priser bestemtes at amtets skr: skulde oplæses ved kirkestævne søndagene d 18 og 25 d.m. og da gamle og svage husarmes, samt de husmænd der haver den store familie at forsørge tilkjendegives at de, såfremt de formener det vanskeligt umuligt til næstkommende sommer at forskaffe brødet til de formentlig høje priser, have de at melde sig på den dag i slutningen af måneden og på det sted som nærmere skal blive angivet.-

9:/Med hensyn til skolens opførelse i Gjøttrup, for så vidt ang: directionens bestemmelse af 27 junii vedtoges at en ny skrivelse skulde af forstanderskabet uopholdelig indsendes, der skulde gå ud på at Blære skole måtte anses som mynster for bygningen af Gjøttrup skole, således at højden på bjelke til gavl blev 3½ alen- og at arbejdet udførtes uden licitation.-

Da intet mere var at forhandle sluttedes mødet.-

Kirkebye , F:W:Weinschenck , Spliid, M:Pedersen Jens Knudsen, Ch:Jensen, Jens
Årup, Jens Jensen M:Nielsen, ~~Jens Jensen~~

Ved forstanderskabsmødet afholdt i Vadgård præstegrd 23 februar 1846 blev følgende forhandlet:

- 1./Fremagdes af sognepræsten regnskab over Sognenes fattigvæsenesregnskabs indtægter og udgifter år 1845, hvilket blev underskrevet af de tilstedeværende.
- 2./ -ligeledes sammes regnskab over strandby sogns kommunale- anliggender f.s. år.
- 3./ Begge skolepatroners regnskaber over skolevæsenets status år 1845
- 4./ Hr. proprietær Spliids regnskab over Farsø sogns kommunale anliggender nævnte år.
- 5./ Herredsfogdens skrivelse af 5. d.m. ang: afsagt dom over de beboere som staa tilbage med brandmangler
- 6./Amtets skriv: af 20 januar d.a. ang: indberetning om offentlige afgifter og præstationer til skole, fattigvæsen osv-
- 7./ Cancel: circ: af 24 jan: d.a. ang: indskjærpelse af forordn: 24 januar 1844 § 11 og cancl. circ. 9 marts s.a.
- 8./Amtets skr: 2. jan d.a. ang salær til practis: læge Bech for sygebesøg hos den sindssvage Chr. Christensen.
- 9./ amtets skr: af 10 d.m. ang: person som egner sig til anbringelse i en detentionsanstalt.
- 10./ herredsfogdens skr: af 18 d.m. ang: taxt forskorstensfejer Hans Rasmus Hansen i Tandrup-
- 11./Fremlagdes fortegnelse over alle beboere i Strandby og Farsø sogn, der har tilbudt bidrag i korn til de husarme for moderat priser.
- 12./ Ved samme møde var nærværende snedker Frantz Christensen af Søbtech, med hvem der blev drøftet accord om en skolebygningens opførelse således: Frantz Christensen forpligter sig til i anstundende sommer at opføre på Gjøttrup skolelod en ny skolebygning efter den approberede ham foreviste tegning i forsvarlig i alle dele og færdiggjort henseende såvel med murer-tømrer-snedker-tække- og brolægning-arbejder, som maling og mynning , alt efter den ham givne forklaring og beskrivelse over den pågjældende tegning.- Mod vedlæggelse af malerverer, som entreprenøren selv anskaffer for egen regning, leveres ham af districtet alle til bygningen udfordrende være materialer frit ved byggepladsen og til håndlangere tilståes, om fornødentgjøres 7 dage af hver af de i districtet boende 22 husmænd og inderster. Bygningens opførelse påbegyndes i juni eller juli måned, så snart muurstenene kan fås fra Hornum teglværk og fortsætter derefter således at den kan være fuldendt 5 a 6 uger derefter.- skulde vedkommende forinden eller under bygningens opførelse ønske en eller anden betydelig afvigelse fra tegningen eller den over samme givne forklaring, da skal entreprenøren være forpligtet tilderefter at rette sig uden deror at have fordring på nogen særskilt betaling, når det derved muligen forøgede arbejde ikke med billighed kan ansættes for mere end 5 rbd.-

Betalingen for alt foran beskrevne bygningsarbejde er accorderet til 100rbd, skriver et hundrede rigsbankdaler, som betales entreprenøren når dette ved lovligt syn er befunden at være udført forsvarligt i alle dele og så snart det bevilgede lån fås.- At sådan accord er indgået med forstanderskabet bekræfter entreprenøren med sin hånds underskrift. Frantz Christensen

I anledning af foranstående accord fandt forstanderskabet sig beføjet til at lade ved formanden indstille andragende til skoledirectionen om at hele belovede lån, eller en del af samme måtte blive udbetalt til junii termin indeværende år.

Torsdag d.21 april afholdes efter forangående tilvarsel forstandermøde i Strandby skole, til hvilket ligeledes begge sognes sognefogder vare kaldte, og blev da forhandlet:

a:/Cancl: circ: af 19 f.m.

b:/Herredsfogdens skr. af 25 febr ang: Andreas Bjerre

c:/Cancl. circ af 24 f.m. ang: indb: underv: 2 tabeller

d:/Provstens skr: af 23 martii om hjælpecasses ansættelse i Strandby.

e:/ skr: af 13 nov. fra fængselselskabet i københavn

f:/ amtets skr: af 10d.m. og herredsfogdens af 6 f.m. ang: hjælpesognefoged

g:/ Provstens skr. af 16 d.m. atter om hjælpecassen ansættelse i Strandby.

h:/amtsrådsforhandler no 1 1846 – uddeltes

i:/ amtets skrivelse af 7 d.m. sålydende: ”Ifølge forord af 26 junii 1844 § 24 og 25 og

rentek:skr: af 16 dec. f.a. f.cit. amtsrådets forhandlinger no 1 1846 skulle lister

affattes over alle kjørepligtige beboere/:besiddere af privilegeret hartkorn

indbegreben:/ af hvilke kongerejser og de amtsrejser, der betales bør udføres.

Ved at fremsende 6 stk trykt schemater til sådanne lister der ville være at affatte af forstanderskabet i forening med sognefogderne i Strandby og Farsø sogne, og som bedes snarest muligt med nøjagtighed og omhyggelighed affattes og hertil indsendes in duplo, meddeles til behagelig iagttagelse: at hvor særegne locale omstændigheder ikke taler derimod, bør ikkun ejendomme med 2 td. hartkorn og derover optages på listen, og at idet forhold, hvorefter rejsernes antal i omgangen bør stå til hartkornet formenes passende at burde fastsættes således at af jordbrug

med 2 indtil 6 td hartkorn fastsættes 1 rejse

- 6 - 12 - 2 -

- 12 - 20 - 3 -

Og derefter 1 rejse for hvert 8 td. hartkorn mere,

I anmærkningsrubrikken bør blandt andet anføres om ejendommens hartkorn er privilegeret eller ikke.

Ålborg stiftamt 7. april 1846 Hoppe, cst.”

I det amtet i fornævnte skrivelse berører at hvor ikke særegne locale omstændigheder måtte tale derimod fastsættes at kun ejendomme med 2 td. hartkorn optages på listen, troede forstanderskabet at burde gjøre opmærksom på at enkelte beboere, der næsten havde 2 td. hartkorn burde ligeledes, efter sognefogdernes samme optages på listen;

hvilket gjælder om sognefoged Peder Nielsen i Farsø, Jens Andreassen ibid., Jens Christensen i Gjøttrup, Peder Jensen i Støttrup, Niels Olesen i Tandrup, samt møller Hans Sørensen i Trende, for så vidt hans gård for mølleskyld.

Hvad valget af Søren Christian Hansen til hjælpesognefoged angår bifaldtes det enstemmigt.

i forstanderskabet 21 april 1846

Kirkebye, J:Knudsen, Jens Årup, C:Jensen, J:Jensen, Lars Jensen sognefoged, Peder Nielsen sognefoged.

Ved det onsdagen d. 27. maj 1846 afholdte forstanderskabsmøde, hvortil tillige sognefogderne vare indvarslede, blev af formanden følgende forelagt de tilstedeværende:

1:/ En skrivelse fra proprietær Kjeldsen på Mølgård og beboerne i Vannerup dat: 1. maj d.a. ang: en kirkevej fra Vannerup til Farsø.

2:/ Herredsfogdens skr: af 6 f.m. ang: at der af Gislum herreds politicasse er /: på formandens andragende derom:/ er tilstået postbudene en årlig godtgjørelse indtil v. af 8 rbd for at befordre breve i herredet.-

3:/ Andragende fra flere beboere i Farsø by om at få bemeldte bys gadejord af hartkorn 1½ skp. udskiftet.- Herpå blev svaret at der fra forstanderskabets side intet var at indvende.-

4:/ Cancelli-circulære af 16 maj ang: tilbagekaldelse af canc: circ: af 8 nov. f.a. om agitatoriske bestræbelser af amoralske personer for at bringe misnøje hos almuen.-

5:/ Formanden fandt sig beføjet til at andrage for sognefogderne at det såvel overenst: med den af forstanderskabet 25 september f.a. til amtet indgivne fortegnelse over ufuldførte arbejder på bivejene. Såvelsom og årets tid måtte anses nødvendingt at arbejdet strax påbegyndtes og at navnlig vejen der er betegnet no 8 i amtsrådets forhandling: eller fra Fandrup til Sjørrup indgrøftes og planeres, som og at vejen no 4 fra Farsø til Dammergård fuldendes.- Ligeledes fandt han sig beføjet til at fremlægge det ærede forstanderskab spørgsmål om ikke – hvad Strandby sogn angår – vejen no 3 fra Vadgård til Sjørrup mere passende end over Vadgård og Tandrup hedestrækning, kunde lægges over Tandrup mark, østen denne by og norden og østen om Sjørrup søer, såfremt slig vej kan indrømmes efter kortet.-

6:/ Endvidere fandt formanden sig foranlediget til at begjære forstanderskabets formening ang: det quantum af opsamlede korn til husarme, der endnu er tilbage, om hvorvidt det måtte ansees nødvendingt at tilvarsel skete på nye eller hvorvidt det kunde antages efter de stedfundende priser, at de husarme vilde attrå korn af sognene.- Der blev fremlagt liste, der udviste at 8 td. rug og 6 td 2 skp. byg vare solgte enten mod kaution eller contant betaling og det antegnede bidrag udgjorde 17 td 7 skp rug og 18 td 2 skp byg.-

ad 1:/ Besvar svaret: Vejen fra Vannerup til Hvalpsund landevej skal når ske kan blive indkastet eller planerte, skjønt den ikke er optaget blandt de vejstykker i

indeværende år skulde istandsættes. Hvad vejen fra Vannerup til Mølgård ang: da bemærkes at denne som privat vej, formedelst broen ved Mølgård ikke er optaget på det med herredsfog-

dens møde truffe regulativ om biveje og at aldeles ingen indberetning herfra er sket, da Farsø sogneforstanderskab anser sig uberettiget til at optage denne vej blandt bivejene.-

ad 5:/ Ang: de nævnte biveje såvel i Farsø som Strandby sogn skal i standsættes i indev: sommer, bestemtes, at arbejdet skal påbegyndes strax efter pinsehelligdagene og at sogneforstanderskabs medlemmerne skulde Jens Årup være sognefogderne behjælpelig med vejens afsættelse til Dammergårde og med vejens afsættelse fra Fragtrup til Vadgård skulde Mads Nielsen være tilstede. Til vejens afsættelse fra Strandby til Riisgård udvælges forstanderen Christen Jensen og Jens Jensen.- Hvad anbelanger vejens afsættelse fra Fragtrup til Vadgård besluttedes at propr: Weinschencks betænkning først skal indhentes, for så vidt husmand Peder Ladefogeds ejendom kan komme i collision med anlæget af denne vej øst for Tandrup.-

Endvidere vedtoges at i indv: år skulde en stenkiste 6 alen i længden, 3 qm i vandgangen opføres på vejen fra Fredberg til Grønnerup over Christen Kuskes mark hvorover sognefoged og forstander Morten Pedersen påtog sig at træffe accord med stenklyver Lars Christian Poulsen.-

Gårdmand og forstander Chr. Jensen i Strandbygård havde for forstanderskabet andraget at han ønskede vejen fra Grønnerup til Strandby kirke over hans mark aflagt for kjørende og ridende og derimod vejen forlagt over skjellet mellem hans og Grønnerup mark til landevejen, da forstanderskabet fandt denne begjæring billig, indvilgedes den og skal arbejdet foretages indev: sommer.

Ved samme møde afgjordes at de befundne mangler ved Farsø skolebygning skulde afhjælpes.

Da intet videre var at forhandlesluttedes mødet

Kirkebye, Spliid, Jens Årup, M:Nielsen, J:Jensen, M:Pedersen, J:Knudsen, Peder Nielsen L:Jensen

Ved det ekstraordinære forstanderskabsmøde d. 27 juni 1846 bestemtes blandt andet ang: jordemoder A:M:Pedersdatters andragende til amtet om at districtets beboere måtte forpligtes til at lægge loft over bageovnen i hendes bolig, at forstanderskabetsvar ikke kunde indvillige; ligesålidt som i hendes begjæring om at fraflytte jordemoderboligen og drive jorden under den af hende kjøbte jordlod.-

Amtsrådets revisions bemærkninger

med regnskaberne for år 1845.- Revisionen dat: 12 aug: 1846

Fattigvæsnet

Ved Strandby pastorats fattigvæsens regnskab for 1845. Beholdning 8 td 3 skp 1 fdk rug, 7 td 6 skp 2 fdk byg og 93 rbd 2μ 1 7/8 β føres til indtægt i næste års regnskab, med hvilket tillige denne bemærkning bliver at medtage

Strandby – comuneregnskab

I stedet for en påtegning af stedets skolelærer bør det af sogenpræstem eller sogneforstandere attesteres at regnskabet efter forudgående bekendtgjørelse, har fremligget til beboernes eftersyn.

Underballancen 2 rbd 50β føres til udgift i næste regnskab

Farsø do.

I stedet for en påtegning osv.

beholdning 23 rbd 2μ½β føres til indtægt i næste regnskab

Farsø sogns skolevæsen

1:/Den hos yderne udestående sum 8 rbd 3μ 6β føres til indtægt i næste års renskab, hvorimod underbalancen da bør føres til udgift.

2:/ I stedet for en påtegning af stedets skolelærer osv /: samme bemærkning som ved foreg: regnskaber: /

Strandby sogns skolevæsen

1:/ De indførte gjenparter af repartition og ligning er ikke forsynede med underskrift med bemærkning om sammes rigtighed

2:/ bilaget no 3 mangler

3:/ I stedet for påtegning osv

4:/Beholdningen, som er 32β føres til indtægt i næste regnskab

Ifølge stiftamtets ordre til herredsfogden af 10 julii d.a. tilkommer det Farsø, Strandby og Vognsild sogne at beløb 5 rbd 58β for en klystersprøjte, hvilket beløb således repareres:

a:/ Farsø sogn 238td 6 skp 2 fdk 2 ¾ alb hartkorn	= 2 rbd 2μ 12½β
b:/ Strandby - 159 td - - 1½ - -	= 1 - 3 - 13½ -
c:/ Vognsild - 144 td 4 skp - - - -	= 1 - 3 -
	# 5 rbd 3μ 10β

Ved det i Gjøttrup nye skolebygning den 4. september 1846 afholdte forstanderskabsmøde, til hvilket forinden alle medlemmerne af Strandby og Farsø sognes forstanderskab, tillige vare indvarslede Vognsild sogneforstanderskabs medlemmer blev følgende forhandlet:

1:/ oplæstes Herredsfogdens skriv: af 14 julii vede lib: dat: ang: en klystersprøjtes anskaffelse til det 29 jordemoderdistrict - vide supra

2:/ Skriv: af 19 f.m. fra brandirektør major Schwartz tilligemed en tabel om den godtgjørelse der tilkommer ham ved taxationsforretningerne.-

3:/ Proprietær Kjeldsen til Mølgård hs. andragende til amtsrådet om en vejs indkastning fra Mølgård til Farsø over Vannerup mark. –Forstanderskabets erklæring blev underskrevet af de tilstedeværende – Svaret vide kopibog pag 7

4:/ formanden bekendtgjorde at han ifølge prop: Spliids ønske, havde han fornyet andragendet til skoledirektionenom de rester: 200 rbd til Gjøttrup skoles opbyggelse, samt suppliceret om et tillæg af 100 rbd, således at det fulde lån bliver 600 rbd.

5:/Oplæstes herredsfogdens circulæreskrivelse af 6 aug til Str. Farsø og Vognsild sogne vede lib:dat: pag 17 ang:et nyt lofts oplæggelse over bageovnen i jordemoderboligen, samt amtets svar på hendes andragende om at fraflytte jordemoderboligen og drive dens jorder under hendes egen jordlod.

6:/Extract af Ålborg amts repartitionsfonds regnskab pro 1845 fremvistes.

7:/ 2ende exemplarer af amtsrådets forhandlinger no3 – 1846 – omdeltes

8:/Renterne af major Kålund og Chr. Bjerrums legat til junii termin d.a. distribueredes.

9:/ oplæstes og medunderskriver et andragende fra forstanderskabet om hvorledes stiftamtet vilde der bør forholdes med den til skolelærerens lønning for Christen Madsen i Holme værende restance pro 1845, samt forespørgsel om svar fra Cancelliet ang: hvorvidt Holme skal bidrage til Haubro eller Farsø sogn.-

Ang: no 3 Proprietær Kjeldsen og Vannerup beboernes andragende til amtsrådet om vejen der fører fra Mølgård til Vannerup blev i mødet æsket alle Vannerups bymænd og navnlig Gregers Pedersens erklæring om at han intet havde imod at vejen blev udgravet til 14 alens bredde samt samt afgive uden godtgjørelse det fornødne jordsmon.- Fornævnte Gregers Pedersen afgav den ærklæring at han intet havde mod at den anførte vej blev anlagt uden godtgjørelse over hans agerjord og hede til den foreslåede bredde 14 alen, hvilket han bekræftede med sit navns underskrift.-

Ligeledes afgav Jens Christensens enke det bestemte svar at dersom kortet skulde udvise at vejen berørte hendes ejendom skulde hun ingen indvending gjøre mod dens indkastelse.

Gregers Pedersen, pr Jens Christensens enke Christen Jensen

ang: no 5 om lofts oplæggelse over bageovnen i jordmoderens bolig bestemtes: at forstanderskabet skulde besørge at amtets ordre skulde overholdes, følgelig loftet oplægges, men at man strax vilde indstille den hele sag på ny for –Cancelliet. Dog bemærkes at ingen af Vognsild forstandere var mødte.-

Samme dag blev skolebygningen, der var fuldført taget under syn af forstanderskabet in pleno, som fandt at alt arbejde var fuldført overensstemmende med de derom affattede accorder, og således havde man tillige intet imod at skolepatronen hr. proprietær Spliid udbetalte såvel beløb for materialer som og alle håndværkere for deres arbejde efter de indgangne betingelser.

Da intet videre var at forhandle sluttedes mødet. Dat. ut supra

Kirkebye, Spliid, F:W:Weinschenck, M:Pedersen, J:Knudsen M:Nielsen Jens Årup, Ghisten Jensen, Jens Jensen.

Med stenklyver og brosetter Jens Marcussen af Bjørnsholm sogn blev sluttet efterfølgende accord ang: 4 stenkisters opførelse i Strandby sogn i indev: efterår, nemlig 1 ved Sjøbech og 3 ved Riisgård.- Han forpligtede sig til at opføre den 1

alen □ i vandgangen, 6 alen lange – med kap- og strækklag med kløvne sten til dække, brolagte i bunden og med de fornødne kjerner.- Stenene tilføres af sognets beboere, ligesom og fornødent håndlanger arbejde udredes af disse.- Entreprenøren klyver selv stenene.- Den accorderede betaling er 6 rbd pr. stk, hvilken betaling erlægges når arbejdet er fuldført.- hvis ikke alt arbejdet kunne blive færdig i dette efterår. da gives ham betaling for hvad fuldført er, når arbejdet er underkastet syn af de af forstanderskabet udnævnte mænd.- Entreprenøren forpligter sig til at være ansvarlig for hver stenkiste i 5 år, således at de holdes i god brugbar tilstand og at han retter, uden ophold på egen bekostning alle indtræffende mangler, kun at han i fornødent fald gives håndlangere.-

At Jens Marcusen har indgået foranførte accord bekræftes med hans underskrift og med den forpligtelse at stenbroen ved sjøbech skal være fuldført til 10 october og de 2de i Riisgård, så vidt vejret tillader, inden 1. november
p.t. Vadgård præstegård 12 sept: 1846 Jens Marcussen

Torsdagen d. 24 september 1846 afholdtes i Strandby skole et ekstraordinært møde af forstanderskabet, ved hvilket afha ndledes:

1:/ Formanden oplæste den af ham under 12 d.m. med Jens Marcussen /:ovenfor anført:/ sluttede accord om 3 stenkisters opførelse i strandby sogn.- Ved samme lejlighed fandt han sig beføjet til bringe i erindring de tilbagestående stenkisters opførelse i Farsø og gjøre forespørgsel herom til sognefogderne.

2:/ Fremlagde svar af 30 aug d.a. fra sogneforstanderskabet i Vognsild ang: loftes oplæggelse i jordemoderboligen, hvilket ærinde de overlod forstanderskabet i Str: & Farsø.-

3:/ fremlagde 2de ligninger over de dels forefaldne dels i indeværende efterår forefaldne udgifter i Strandby sogns kommune, den ene regning til beløb 5rbd 3β : den anden 3 rbd 3μ6β.-

4:/ Oplæste et brev fra pastor Bergenhammer ang: fruentimmeret Maren Marie Mortensdatter, der forlanger sit barn Peter Anton Christensens forsørget af herv: fattigvæsen.- Forstanderskabet var enig i før nærmere bestemmelse tages at affordre Foulum sogn såvel barnets døbeattest som barnefaderens navn og opholdssted.

5:/ Oplæste de vigtigste §§af anord: 28 julii d.a. og antets skrivelse af 4. d.m. ang: vands afledelse eller afbenyttelse til jordens forbedring ligesom og valg foretages af tilsynsmænd, overenst: med § 38 og 39.- Enstemmigt faldt valget på gårdmand Jacob Nielsen af Myrhøj og gårdmand Anders Jensen af Ertebølle.- For Farsø sogn faldt valget ligeledes enstemmigt på sognefoged Peder Nielsen og gårdmand Niels Jespersen af Ebdrup.-

Da intet videre var at forhandle sluttedes mødet

Kirkebye, Spliid, M:Pedersen, J:Knudsen, J:Årup, Christen Jensen, Jens Jensen

Af de 9 rbd der skal udredes til loftet over brygger og bageovn i jordemoderboligen i 29 district, bliver at svare

af Farsø sogn	3 rbd 5μ 13β	
- Strandby	2 rbd 3μ 13β	
- Vognsild	2 rbd 2μ 6β	= 9rbd

Ved forstanderskabsmøde d. 13 oktober 1846 blev forhandlet:

1:/ fremlagdes en af sognepræsten affattet ligning over udgifterne for 3 stenkister i Strandby sogn til beløb 18 rbd 3β

2:/ Ligeledes en af proprietær Spliid affattet ligning til 1 klystersprøjtes anskaffelse til 29. jordemoderdistrict, samt loftets oplæggelse over bageovnen i jordemoderboligen til beløb 6 rbd 2μ9½ β .

3:/ Ligning over skolelærenes løn i Farsø sogn. Hermed bemærkes at hør, halm, ildebrændsel og tørv lignes efter hartkorn, men at pengebeløbet, ligesom forrige år kun ¾ efter hartkorn og ¼ efter formue og lejlighed.-

4:/ Den samme norm er fulgt ved ligningen med ligningens affattelse for skolevæsnet i Strandby sogn.

Da intet videre var at forhandle sluttedes mødet. Dat ut supra

Kirkebye, Spliid, Teschler, Jens Årup, M:Nielsen, M:Pedersen J:Knudsen ,Ch:Jensen

Mandagen den 23 november 1846 afholdtes i Gjøttrup skole sogneforstanderskab til hvilket, efter kundgjørelse var sket på sædvanlig måde, var indbudt, foruden forstanderskabets medlemmer, tillige alle 3 sognefogder, og blev da forhandlet:

1:/ oplæste pastor Jungersens skr: af 12 oktober d.a. hvori var nedlagt 2de for befordring af læge til den i Hobro forsørgelsesberettigede pige Karen Jacobsdatter – Nævnte 2de af formanden udbetalte til gårdmændene Niels Olesen og Søren Ploug.-

2:/ Amtets skrivelse af 17 d.m. hvori gjøres opmærksom på at det bidrag, der ifølge amtets skr: af 29 aug. f.a. var pålagt Str: Farsø sogne at udrede til amtets fattigvæsen , hvilket bidrag findes anført pag: 108forh: prot: at udgjøre 8 rbd 5μ 9 β ikke vare betalt til amtsstuen, desårsag forstanderskabet opfordres til uopholdelig at berigtige sagen.

I anledning af dette påbud fremkom formanden med det forslag at alle de tjenestetyende, der de foregående år plejede at yde bidrag til de såkaldte herredscassepenge, måtte istedetherfor ansættes til bidrag til fattigvæsnet, således at der af tjenestekarl med fuld løn svares 8β og af hver karl med halv løn 4 β og af hver pige med fuld løn 2β.- dog bemærkes at denne ligning ikke at foretage før 1847.

3:/ Fremlagdes skriv: fra den const amtmand Heltzen at 20 d.m. – afskrevet i Lib. dat. pag 19- hvor sker opfordring til forstanderskabet til – ligesom forgangne år – at foranstalte sammenskud af korn til husarme for moderat pris.

Da næsten det halve bidrag indestår hos beboerne fra foregående år, fandt forstanderskabet at der burde ske ny opfordring til disse om at overlade det af dem antegnede bidrag tilsamme pris som forige år, nemlig 1 skp. rug for 4 μ og 1 skp. byg for 2μ .-

Intet vidre at forhandle, mødet sluttes

kirkebye, Spliid, Jens Årup, M:Pedersen, J:Knudsen, J:Jensen Ch:Jensen, M:Nielsen

ved et ext: afholdt møde d:9dec: 1856 ved hvilket plan blev lagt til til de fattiges forsørgelse år 1847 vedtoges tillige at der skulde ske gjentaget forespørgsel uden ophold til directionen ang: det rest lån 300 rbd der af provst Spleth blev lovet at skulde blive udbetalt snarest i begyndelsen ad dec. måned d.m., men endnu ikke er modtaget.

Intet videre at forhandle

Kirkebye, Spliid, Fischer, M:Pedersen Jens Årup, Christen Jensen Jens Jensen Jens Knudsen.

År 1847 den 30 januar blev i Farsø skole afholdt forstanderskabsmøde til hvilket alle deltagende var på behørig måde indvarslede og blev da følgende forhandlet:

1:/ Afgjordes valget af formand – Vel nævner anordningen af 13 aug: 1841 §11 at dette valg skulde foretages før udgangen af hvert år.- Men da vigtige sager, hvis afgjørelse formentes fremmet før årets slutning ikke kunde tilendebringes før slutningen af jan: d: a:, anså den hidtil værende formand det uhensigtsmæssigt for hiin valg alene at samle til møde.

Til hiine sager af vigtighed har lånet 200 Rd til Gjøttrup skole og Cancelliets resolution ang: hvor fruentimmeret ellen Margrethe Rasmusdatter er forsørgelsesberettiget.- Efter at valg på sædvanligmåde var foretagetfaldt stemmerne på den samme, den hidtil værende formand.

2:/ oplæste amtets skrivelse af 13 dec: f.a. ang: svar på Str: Farsø sognes andragende til Canc: om hvorvidt beboerne i Holme ikke erlægger bidrag til Haubro eller Gjøttrup skoledistrict, vede Lib: dat:pag 22 og 23.

3:/ Amtets skr.af 18 jan d.a. ang: Canc: resolution om at Ellen Kirstine Rasmusdatter er forsørgelsesberettiget i Farsø, vede Lib. dat pag 25

4:/Amtets skr: af 8. dec 1846 ang: at Ellen K. Rasmusdatter er forsørgelsesberettiget i Farsø sogn hendes fødested.-

5:/Canc: circulære af 9. jan ang lægds mændenes fribefordring til amtsstuen for at afhænte Marschspenge til de værnepligtige pålægges sogneforstanderskabet at forskyde beløbet af fattigkassen – eller selv gjøre udvej for beløbets afhentelse.

6:/Skr. af 25 dec. f.a. hvormed 200: restbeløbet til Gjøttrup skolebygning- fra skoledirectionen – samt pålæg om obligationens udstedelse for det hele lån 500 rbd.-

7:/ amtsrådets forhandlinger no. 4 1846.-

8:/ Fremlagdes tilståelse for modtagelsen af restbeløbet 200 rbd til Gjøttrup skolebygningens opførelse – til samtlige tilstedeværendes underskrift.-

9:/ Skr. fra det Kgl. danske cancelli af 30 junii f.a. ang: en medhjælperes ansættelse hos skolelærer Hoppe på eget an- og tilsvar, dog således at denne antages af forstanderskabet med amtets og provstens approbation og at han får logi, kost, brændsel, vask i Hoppes hus tillægges følgende indtægter: offer ,accidentser, samt

kirkesangerlønnen og 8 t byg efter Cap. T. som Hoppe må afgive af sin løn, samt 10 rbd årlig af skolelærerhjælpecassen . d. 22 jan 1847 Spleth :/ vede Lib. dat. pag 26

ad no 2:/ Bestemtes at ny indstilling skulde ske til amtsskoledirektionen hvormed sagen fremstilles in extenso og tillige begjertes at Farsø sogn måtte fritages for det halve års bidrag eller indtil Cancelliet approberede planen bliver kundgjort – Forstanderskabet forventede at provsten nu vilde afgive sin forhen belovede erklæring – dog skulde sagen sål: fremstilles at Ellermann refunderede det halve års bidrag af hvad Holme by har ydet til Farsø sogn eller til skolelærer Ellermann.

ad no 6:/ bestemtes at at indstilling skulde ske til skoledirectionen om et lån af de sidste 100 rbd til junii termin , hvormod directionen har givet køfte, samt at den hele kapital måtte forrentes med 6 pr: a: eller afbetales i 28 år, i stedet for med 1/10 årligt og rente 4 pr.a.. – Endvidere at de først modtagne 300 rbd bliver at forrente fra junii termin 1846 og de sidste 200 rbd fra december termin f.a., og at det måtte have henstand med udstedelsen af obligationen til junii termin.

Det bemærkes at alle i forstanderskabet deltagende var tilstede undtagen Hr. proprietær Weinschenck.- Næste møde bestemtes til den 19 februar form: kl: 9 i Strandby skole.

Da intet videre var at forhandle sluttedes mødet.

Kirkebye, Spliid, M:Pedersen, J:Knudsen, Ch.Jensen, M:Nielsen, Jens Årup , Jens Jensen

Ved sogneforstanderskabsmødet d. 19. februar 1847 i Strandby skole fremlagdes følgende regnskaber

a:/ Pastoratets fattigkasses regnskab pro 1846

b:/ Strandby sogns skolevæsens do do

c:/ Samme sogns comuneregnskab do

d:/ Farsøsoigns skolevæsens do do

e:/ samme sogns comuneregnskab do

hvilke underskrives af alle tilstedeværende og fremlagdes til alm: eftersyn på lovbefalet måde.-

Endvidere kundgjordes

1:/ En skriv: fra fattigkommissionen i Nibe af 21 januarii ang: hvorvidt forstanderskabet ønskede pigen Ellen Kirstine Rasmusdatter hidsendt eller om barnet skulde opføres i Nibe og moderen henvist til at tage fast tjeneste.- Formanden oplæste hans svar i denne anledning

2:/ En skrivelse fra amtet af 9. febr. hvori communiceres at at da Cancelliet engang har bestemt at 1/10 årlig med renter skal afbetales af det lån Farsø sognedistrict har erholdt til Gjøttrup skoles opbyggelse, kan ingen forandring her finde sted.-

Ved samme møde foretoges ligningen over det bidrag, der bliver at udrede af districtets beboere tilde fattiges forsørgelse år 1847, under hvilken ligning indsluttedes, efter hvad herfra vare medtaget alle tjenende

Det bestemtes at næste møde skulde afholdes i Gjøttrup skole i slutningen af marts måned.

Endvidere ad 2ende at et nyt andragende skulde ske til Cancelliet.-

Da intet videre var at forhandle sluttedes mødet. ut supra

Kirkebye, Spliid ,Fischer cst, M:Nielsen, Jens Årup, M:Pedesen, J:Knudsen,

Ch:Jensen, J:Jensen

År 1847, den 24 martii afholdtes efter sket tilvarsling forstanderskabsmøde i Gjøttrup skole, hvor ligeledes sognefogderne vare tilstede og blev da følgende afhandlet:

1:/ Oplæste en skrivelse fra stiftamtet af 9. febr. d.a. samt en opfordring fra herredsfogden om at komme de husarme til hjælp med opsamling eller salg af korn til nedsat betaling v: Lib: dat: pag 27

2:/ Sammes skr: af 5 martii hvori tilkjendegives amtsrådets formening ang: vejen fra Vannerup til Mølgård.-

3:/ Sammes skr: af s.d. vejarbejde på de offentlig biveje, dels hvad der var fuldført år 1846, dels hvad der formenes at kunde udføres år 1847.

4:/ Skrivelse fra Trykkefihedsselskabet af 1. febr. 1846 om sognebogsamling.

ad lit: 1:/

ad 1:/ Herredsfogdens skrivelse var forstanderskabet enig i at svare at flertallet af beboere i Str. og Farsø sogne forvantes at være i besiddelse af så stort quantum korn at der ikke hos dem var at befrygte mangel inden indev: års høst.-

ad 2:/ at der efter de stedfundne forhold ikke fandtes foranledning til at træffe nogen foranstaltning

ad 3:/ at der allerede af forstanderskabet hvad de husarme ang: er søgt foranstaltning til ligesåvelsom forrige år, at komme dem til hjælp dels ved opsamlet frivillig bidrag, dels når dette er forbrugt eller udsolgt til den moderate pris 5 rbd 2μ pr. td rug og 2rbd 4μ pr. td byg, ved af fattigbidraget at overlade de husarme 8 a 10 td rug og 8 a 9 td byg til samme pris.-

ad lit: 2 :/ Hvad vejen fra Vannerup til Mølgård angår blev svaret: at det i indev: forår indtrufne højvande til dels har demoleret det nylig opførte broanlæg over Mølgård bæk, således at vejen ere aldeles upasserbar og ikke lader sig istandsætte uden store bekostninger, ligesom der og er rimelig grund til at antage at dette broanlæg vil udkræve betydelige udvidelse og store vedligeholdelsesomkostninger og da det tillige er sandsynligt at egnens beboere kunde foruden den her nævnte vej over Mølgård bro, med langt større billighed fordre vejen istandsat over Holmevad, hvilken vej ikke alene forhen har været og vil blive langt mere befaret end hiin, men endogså forkorte den østlige passage, skønt også der vil blive en temmelig kostbar bro at opføre, så finder forstanderskabet sig så mere foroligtet til at vedblive sin tidligere afgivne erklæring op påstand om fremtidig garanti af Mølgårds ejer for

broens vedligeholdelse over Mølgård å, forinden man istandsætter, såvel vejbane fra Vannerup til Mølgård som fra Støttrup til Mølgård.-

ad. lit: 3 :/

1:/ Hvad ang: indber: om de veje, der endnu står tilbage fra 1846 – bemærkes: Det bestemte arbejde var fuldført i Farsø sogn, med undtagelsen af et par mænds vejstykker på vejen fra Fragtrup til Sjørup.- Ligeledes var alt vejarbejde fuldført i Strandby sogn.

2:/ om det vejarbejde der bliver at udføre i 1847 bemærkes for Farsø sogn:

a:/ bliver vejen fra Landevejen til Støttrup at udgrøfte til byens ende.

b:/ - - fra Fandrup efter Stistrup mølle til bækken

For Strandby sogn

a:/ vejen fra Vadgård /: det rest fra Sjøbech:/ til Sjørrup fuldføres

b:/ - fra Mølvad til landevejen vesten for Thomas Smeds

c:/ - fra Gunderupgård til Strandby , der ikke er optaget på regulativet. Med denne bestemtes at vejen skal udkastes fra kirken til sandslugten og derfra til gården planeres.-

Derudover bliver i 1847 følgende vejarbejder at udføre

a:/stenkiste ved gårdmd Chresten Holme /: hvor tillige grøfterne oprenses til det i året 1845 indkastede:/ til 1 alen □ i vandgangen 6 alen lange, med kløvede sten til dække og brolagt i bunden og de fornødne skjærver og i øvrigt på de samme vilkår som 9 juli 1844 blev fremsat, dog blev betalingen ansat til 5 rbd 3μ.

b:/ do ved Vannerup kirkevej af samme størrelse – samme betaling

c:/ do ved Torrup – eller på kirkevejen fra Strandby til Farsø - samme vilkår

Endvidere bestemtes at såfremt det behøvedes skulde entreprenøren være pligtig at opføre 1 a 2 stenkister ved Støttrup- arbejdet skulde begynde så snart byggen er sået og være fuldendt til 8. juli

At Lars Christian Poulsen, der har påtaget sig fornævnte broarbejde, tillige, har indgået de samme vilkår som han indgik 9. juli 1844 bekræftes med hans underskrift.
L:C:Poulsen m.f.p.

I Strandby sogn vil 1847 blive at opføre:

1 stenbro ved Riisgård - herom blev truffet accord med Chreste Hesbech til en betaling af 5 rbd 3μ dog at han tillige lægger en stenrække.

Ved gårdmand Niels Olesen bliver at lægge en stenrende

Næste møde fastsættes i Farsø skole d.16 april efterm kl: 2

Da intet videre var at forhandle sluttedes mødet.

Kirkebye, F:W:Weinschenck, Spliid, M:Pedersen, J:Knudsen, Ch:Jensen, M:Nielsen, Jens Jensen, Jens Årup

Ved forstanderskabsmødet i Farsø skole den 16 april 1847 oplæstes amtets skrivelse af 26 marts d.a. ang: de bestemte synsmænds udnævnelse ved vandløbene i begge

sogne og blev enhver enkelt af synsmændene der var mødte overleveret et exemplar af den sendte instrux.

Endvidere blev ved samme møde, hvor de husarme, der havde begjert korn til nedsat betaling, mødte, antegnet et bidrag af 6 td. rug og 6 td byg af fattigkornet, hvilket skulde opkræves i byerne Farsø, Fandrup, Holme og uddeles torsdagen den 27 d.m. hos sognefoges M:Pedersen efterm: kl: 3.- Kornet leveres samme dags formiddag.

Da intet videre var at forhandle sluttedes mødet

Kirkebye, F:W:Weinschenck, M:Pedersen.J:årup, J:Knudsen, Jens Jensen M:Nielsen

Aed mødet den 19 maj 1847 bestemtes i forstanderskabet at der af fattigkornet måtte overlades 7 skp rug og 7 skp byg til husarme som indtil dato havde meldt sig for den herfor satte pris 4 mk pr skp rug og 2 mk pr skp byg, hvorimod det korn fattigvæsnet samtidig kan have at overlade bestemmes til 1 rbl pr skp rug og 4 mk 8 skl pr skp byg – tillige oplæstes en fortegnelse over de bidrag der resterer i Aalborg amts landøkonomiske selskab pr 1846 Og 1847-

Ligeledes affates liste over bidrag til fattigvæsnet af sønner og døtre der er hjemme hos forældrene i begge sogne –

Da intet videre var at forhandle sluttedes mødet

Kirkebye, F:W: Weinschenck, Spliid M. Pedersen, Jens Aarup, M. Nielsen

År 1847 den 28 junii sluttedes efterfølgende accord med husmand Anders Jacobsen ang: en stenkistes opførelse over grøften til Tandrup by; han forpligter sig til at opføre broen 1 alen i □ i vandgangen, 6 alen lang med kap - og strækklag, med kløvede sten til dække ,brolagt i bunden og med de fornødbde skjærver.- Stenene tilføres af sognets beboere, ligesom og fordret håndlangerarbejde præsteres af disse.-
entreprenøren klyver selv stenene – den omaccorderede betaling er 5 rbd., hvilken betaling erlægges når arbejdet er fuldført, hvilket han formene at ende før høst.- Han vedligeholder broen eller indestår for den i 5 år.-

Foranførte accord bekræftes ved underskrift A: Jacobsen m.f.p.

Ved forstanderskabsmøde den 26. julii 1847 i Vadgård præstegård blev følgende forhandlet.

Oplæstes herredsfogdens skrivelse til forstanderskabet for Farsø sogn af 29 junii sålydende:

”Ved at fremsende hosfølgende af proprietær Kjeldsen til Mølgård afgivne og fra stiftamtet under 25 dennes modtagne erklæring med bilag ang: den fremtidige vedligeholdelse af broen over åen ved Mølgård, tillader jeg mig tjenstligt at anmode sogneforstanderskabet om at ville derover afgive betænkning og udbedes den med bilagene remitterende”

Den fornævnte erklæring af 12 juni af proprietær Kjeldsen var så lydende:
”Deres velbyrdige hr. overauditør Høyers ærede skrivelse af 18. maj sidst med bilag Farsø sogns forstanderskabs erklæring af 13 april næstforan ang: vejen over broen over åen ved Mølgård skulde jeg ifølge det høje amtsråds behagelige opfordring af 21 f.m. tillade mig underdanigst at erklære:

Forstanderskabets påstand om fremtidig garanti af Mølgårds ejer for broens vedligeholdelse over Mølgård å, forinden man istandsætter såvel vejen fra Vannerup til Mølgård som fra Støttrup til Mølgård er af en så egen beskaffenhed, at jeg ikke ved at benævne den med sit rette navn, og kan derfor ikke inklade mig derpå.-
Hvorledes hr. overauditør Høyer er kommen til det resultat at broen over åen ved Mølgård skulde for de tilgrænsende sogne være overflødig, når en bro over Holme vad opførtes, er mig ubegribelig, selv forstanderskabets erklæring omtaler ikke dette med et eneste ord og det kan være at hr. overauditøren ikke har passeret disse veje. Vejen som forhen har gået over Holmevad er vel lagt over Hornumbro mølle; men derfor kan hverken vejen over Mølgård eller Holmevad undværes, og når et angives at vejen over Holmevad forhen har været og rimeligvis vil blive langt mere befærdet end den over Mølgård, så vil enhver, der kjender noget til vejen indse det urigtige deri og det mindste blik på kortet vil vise at vejen over Mølgård er den korteste og det er vitterligt at den befares mere end nogen af de andre, såvel af egnens beboere som rejsende til og fra Hvalpsund og Nibe.- For øvrigt skjønner jeg ikke rettere end at forstanderskabet, eller måske dets formand, på alle mulige måder søger at skubbe sig fra eller udhale tiden med at istandsætte denne vej; thi såvidtsom det er at der altid har været vej, så vidt er det også at den ikke kan undværes og fordi at en privat mand har sat en bro, kan vejen vel ikke blive privat.- At broen og fyldningen ved det pludselige tømbrud i foråret tog nogen skade, er sandt, men når det angives at der er rimelig grund til at antage at dette broanlæg vil udkræve i fremtiden betydelige udvidelser og store vedligeholdelses omkostninger, da er dette ikke rigtigt; thi det hele kan lade sig ændre ved at noget af vejdæmningen bortføres, således at vandet ved betydelig højvande kan løbe over samme, som flere steder er tilfældet endog på landeveje her i amtet.- Broen blev af mig strax efter højvandet sat i farbar stand ved at lægge brædder hvor fyldningen var skyllet bort, således står den endnu uden at forstanderskabet bekymret sig det mindste enten om vejens eller broens istandsættelse.- Jeg skulde derfor underdanigst indstille til det høje stiftamt, i det jeg tillader mig at gjøre opmærksom på forstanderskabets hele korrespondence i denne anledning, hvori vejens optagelse som sognevej erkjendes og navnlig amtsrådets forhandling i febr. 1847 betegnet med n. 180/846 om der ikke måtte være anledning til at pålægge forstanderskabet uopholdeligt at sørge for broens og vejens istandsættelse”

Med hensyn til indholdet af foranstående erklæring må stiftamtet se det ønskeligt forinden videre foretages at modtage hr. overauditør, herredsfoged Høyers ytringer hvormed såvel erklæringer som de herfølgende til sagen hørende documenter bedes remitteret.

Ålborg stiftamt 25 juli 1847. Heltzen

Gjenpart

Herredsfogdens skrivelse til amtet af 18 maj var sålydende:

” I anledning af stiftamtets behagelige skr: af 5 martii d.a. har jeg fra sogneforstanderskabet for Farsø sogn modtaget den ærbødigst vedlagte erklæring og tillader jeg mig efterat have nærmere gjort mig bekendt med forholdene ærbødigst at yttre: at sogneforstanderskabets vægning med at overtage den fremtidige vedligeholdelse af den af Mølgårds ejer over åen sammesteds anlagte bro , hidrører fra at landevejen, som nu går forbi Hornumbro mølle tidligere har gået over Holmevad og det muligen kunde blive de tilgrænsende sogne pålagt at opføre en bro over åen ved Holmevad., hvilket i så tilfælde gjorde Mølgårds broen for disse sogne overflødig, hvisårsag sognene kunde under den betingelse, at det sikkert mod en sådan forpligtelse med hensyn til at overtage den fremtidige vedligeholdelse af Mølgårds broen, når proprietær Kjeldsen afleverer samme i tilbørlig stand og med fornødene længder, i hvilken henseende det anses nødvendigt at der inden tilføjes et fag til broen, da der ved stærk vandløb eller pludselig tømning ikke kan modtage vandet..- Dette var navnlig tilfældet i foråret, da det stærke vandløb ødelagde broen over Mølgård å og da derved tillige bortførtes en betydelig mængde af vejfyldingen, så blev vejen på grund heraf upassabel.- I betragtning af foranførte henstilles ærbødigst om ikke stiftamtet måtte finde anledning til at indhente propr: Kjeldsen nærmere erklæring over sagen.-

--

I anledning af proprietær Kjeldsens under 12 junii til stiftamtet indsendte skrivelse betræffende vej – og broanlægget over åen ved Mølgård, som og ifølge hr. overauditør Høyers opfordring i skrivelse af 29 f.m. må sogneforstanderskabet for Farsø sogn afgive følgende erklæring:

Forstanderskabets påstand om fremtidig garanti af Mølgårds ejer for broens vedligeholdelse grunder sig på den altforhen yttrede mening at det omhandlede og endnu stedfundne vej- og broanlæg ved Mølgård å er at betragte som aldeles privat og udført af af Mølgårds ejer, dels for egen bekvemmelighed, dels til lettelse for Mølgårds hoverigjørende bønder i Støttrup, Farsø sogn.- Til styrke for den mening at vej- og broanlægget er privat anføres at Mølgårds ejer selv på egen bekostning haver anlagt og vedligeholdt såvel den nu for tør og smal opkastede vasse som og broen og end mere taler her for den let beviselige sandhed at Mølgårds forrige ejer, den nuværende ejers fader afd. P.Kjeldsen ofte og til flere offentligt har erklæret at vejbyggeriet var hans og at han havde fuldkommen ret til at afvise rejsende, som ønskede at passerer denne vej.-

Med hr. overauditør herredsfoged Høyer deler forstanderskabet uforandret den mening at vej- og broanlægget over åen ved Mølgård er for de tilgrænsende sognes beboere /: Mølgårds hoverigjørende bønder i Støttrup undtagen:/ unødvendig og skjøndt man ikke er i besiddelse af de korter, hvorpå de forskellige veje over

Mølgård å findes afstukte ,så er man derimod så fuldk: localiseret at man vedblivende må være af den formening at det antal beboere i den vestlige del af Gislum herred, som vilde finde en liden beqvemmelighed ved at have offentlig vej over åen ved Mølgård, kun er såre ringe imod det antal af samme herreds sydvestlige broer, som vilde finde en beqvemmeligere, når denne førte over Holmevad og dersteds altså blev opført broe.-

I forstanderskabets erklæring af 13 april d.a. omtales just vejen over Holmevad som den der istandsat vilde blive mere befaret end over Mølgård å og følgelig er propr. Kjeldsen påtand om forstanderskabets tavshed i så måde urigtig.-

At forstanderskabet eller dets formand skulde – som propr. kjeldsen udtrykker sig - haver søgt at skubbe sig fra eller udhale tiden med at istandsætte denne vej er en usandfærdig og aldeles ugrundet yttring, der findes modbevist af forstanderskabets skrivelse til amtsrådet af 4. sept. og 10 dec. f.år, hvori man udtrykkelig erklærer sig villig til vejanlægget efter Vannerup og Støttrup, når den fordrede garanti for broens fri passage og fremtidig vedligeholdelse af Mølgårds ejer stilles betryggende.

Ej alene forstanderskabet, af hvis medlemmer flere ere velbekjente med de pågjældende hindringer ved tøbrud og højvande; men tillige flere sagkyndige ere af den bestemte mening at broanlægget over åen ved Mølgård absolut behøver udviddelse for at kunne blive fyldestgjøre og ingenlunde kan man med propr. K: dele den mening: at alle ulemper lod sig ændre med at bortføre en del af vejdæmningen eller retter af den nu til en nødvendig højde opkastes og opdæmed for smalle vej, thi bortføres påfyldningen så er grunden så blød at man risikerer at sætte hest og vogn fast.

At forstanderskabet som K: anfører ikke har bekymret sig det mindste om vejens og broens istandsættelse efter deres demolering i afvigte forår, er aldeles urigtigt,, da man vedblivende må anse vej og bro som privat, hvorfor man også finder sig beføjet til protestation imod Kjs indstilling om at forstanderskabet måtte pålægges uopholdelig at sørge for broens og vejens istandsætelse.- For det tilfælde at prop.K ikke frafalder sin påstand eller amtsrådet ikke finder anledning til at frifinde Farsø sogn for bekostning eller arbejde på dette vej- og broanlæg, er man beføjet til, efter at sagen på behørig måde er undersøgt, at bede om at denne må blive indstillet til Collegiet.-

Når Farsø sogn med en overøvrigheds eller Collegie resolution sikkert med forpligtelse til deltagelse i bekostningerne på opførelse af en bro over Holmevad; når Mølgårds ejer stiller den begjærte garanti for broen over åen ved Mølgård og afleverer såvel denne, som vassen i hensigtssvarende og lovmedholdelig stand, da har forstanderskabet intet imod at overtage nævnte vej- og broanlæg til fremtidig vedligeholdelse, dog broen i forening med tilgrænsende Havbro sogn, da den står i sogneskjel og vil man lade sig det være magtpåliggende så hurtig tid og omstændighederne tillader det at istandsætte vejen fra Mølgård vasse efter Vannerup og Støttrup.

Da man ikke anser det hverken for ullempe ej heller for beqvemmelighed af nogen betydenhed, formedelst den kendte afstand imellem Mølgård og Holmevad for den vestlige eller sydvestlige del af Gislum herreds beboere, hvad enten vejen går over Holmevad eller broen ved Mølgård og forstanderskabet tillige vedkjender at anlæg af 2 broer så ganske nær hinanden er uhensigtsmæssig og alt for byrdefuld for pågjældende communer, så kan man ikke andet end vedblive at stemme for broanlægget ved Holmevad.- Dog skulde overøvrigheden drage de her fremførte grunde i tvivl, da må det være rigtigt at kyndige upartiske dæmmend mænd udvælges til at tage under syn såvel vejen over Mølgård bro som over Holmevad, det vil da kunde skønnes hvor vandets naturlige løb bedst tillader broanlæg, hvor strømgangen er dybest og stærkest, hvilket sidste ustridigt efter forstanderskabets formening er ved Mølgård som hvor det sansynligste kan forventes at arbejdet vil blive af vanskelighed.-

I forstanderskabet for Farsø sogn 26 jului 1847

Kirkebye, Spliid, M:Pedersen, M:Nielsen Jens Årup

Efterat foranførte svar på propritær Kjeldsens andragende af 12 junii d.a. var af de tilstedeværende sogneforstanderskabsmedlemmer underskrevet det i Vadgård 26 jului afholdte møde, foredrages tillige følgende:

a:/provst Gøtzches skr: af 19 d.m. ang: hjælpelæreren ved Strandby skole Sørensens udnævnelse til kirkes: og skolel: i Roum.- Sognepræsten gjorde opmærksom på at han allerede om denne Sørensen vicatur havde tilskrevet skoledirectionen for Gislum m. fl. herreder under 16 f.m. og anmeldt embedet vacant.-

b:/ Cancl: circ: af 24 junii d.a. ang: ulovlig brændevinsredskaber

c:/Forord: af 9 jului ang: udnævnelse af vidner ved herreds- og birketingene.- I anledning af hvilken Kgl: forord følgende cirkulæreskrivelse hra herredsfogden af 23 d.m. omsendte til sognene Farsø, Strandby - Foulum, Ullitz – Louns, Alstrup, bekjendtgjøres: circulaire

Ved at tilstille stiftamtet et antal exemplarer af den under 9 d.m. allerhøjeste forordning ang: en forandret indretning med udnævnelsen af de vidner, der skulde være tilstæde ved by- herreds og birketingene til fordeling i det Den underlagte district, skulde man tjenstligt anmode Dem om fornødne foranstaltninger, for at anordningen således som i sammes sidste § er befalet, kan træde i kraft ved begyndelsen af året 1848 – derfor skulde man lige tjenstligt have dem anmodet om at opfordre samtlige kjøbstæders communalbestyrelser såvel som amtsrådet til at lade det være dem særdeles magtpåliggende, overensstemmende med hvad der er udtalt i forord's §§ 4 og 5, at vikårene for tingsvidnerne ikke bliver ringere end at det kan ventes at agtbare og forstandige mænd, der ikke ikke står i noget for udførelsen af deres kald skadeligt afhængighedsforhold ville findes villige til at overtage sig dette kald og således det af kongen tilsigtede øjemed kan blive opnået.

Det Kgl D: Cancelli 15 junii 1847

Stemann, Ørsted osv

På grund af foranførte Canc: circ: samt i anledning af en fra stiftamtet modtagen skrivelse af 9 dennes må jeg hermed tjenstligt anmode efternævnte respektive sogneforstanderskaber i Gislum herred snarest muligt og senest inden 15 august at ville - i henhold til § 2 i forord: af 9 junii 1847 ang: en forandret indretning ved udnævnelsen af vidner, der skulde være tilstede ved herredstinget – afgive og hertil indsende betænkning og forslag til et regulativ i ommeldte øjemed.-

Gislum herre, cont: 23 julii 1847

Høyer

Til sogneforst: Str: & Farsø osv

Afskrift

Da det med hensyn til den i medfølgende cirkulære og Skr: af 9 julii d.a. forlangte betænkning og forslag til regulativ for den bestemmelige ordning med udnævnelse og beskikkelse af retsvidner fremgår af bemeldte for: § 2 at samtlige sogneforstanderskaber i herredet skal, efterat have hver for sig overvejet sagen, sammentræde med et af hvert sogneforstanderskab udnævnt medlem for at afgive betænkning, så tillader jeg mig tjenstligt at anmode om at sagen snarest muligt på denne måde må blive taget under behandling efter nærmere truffen overenskomst.-

Rinds Gisl: hrd k: dat ut supra

Høyer

Til sogneforst: Farsø og Str:

I anledning af fremsendte fr 9 julii § 2 og herredsfogdens skr: af 23 julii ifølge hvilken et medlem af sogneforstanderskabet skal udnævned for at afgive betænkning, valgtes af samtlige tilstedeværende deltagere med alles stemmer hr. proprietær spliid til Hvanstrup.-

Da intet videre var at forhandle sluttedes mødet.

Kirkebye, F:W:Weinschenck , Spliid, M:Pedersen, Jens Årup, M:Nielsen

Afskrift

I forbindelse med min skrivelse af 23 f.m. til de respektive sogneforstanderskaber ang: den af stiftamtet i henhold til forordningen af 9. junii d.a. forlangte betænkning og forslag til at regulativ for den bedst mulige ordning ved udnævnelse og beskikkelse af retsvidner undlader jeg ikke at meddele, at det vist nok ville ansees mest hensigtsmæssig, ligesom også for jurisdictionens beboere mindst bekostelig, at antage faste og lønnede retsvidner, hvis antal ikke bør være mindre end 4, hvoraf 2 altid skulle være tilstede ved Extraretterne efter nærmere omgang, og for at retsplejen, hvad extraretsager angår, som foretages til ubestemte tider og som gjør det nødvendigt at retsvidnerne hurtigt kan tilkaldes ikke skal udsættes for en højt fordærlig standsning ,ere det også bleven anført nødvendigt at retsvidnerne have deres ophold i Hobro.-

Med hensyn til den måde, hvorpå den betaling, der skal tillægges de udnævnte tingsvidner bliver at udrede, da har det Kgl. danske Cancelli antaget at alle jurisdictionens medlemmer burde efter den målestok, hvorefter de fælles udgifter fordeles, bidrage til denne til fælles betryggelse sig indretning og at det frie hartkorn, derfor ikke bør fritages, da den hidtil værende fortegnelse, har haft sin grund deri at forretningen er udført personlig.- For nu at have denne sag såvel for Rinds- Gislum herred som for Hobro kjøbstad på den mindst bekostelige og mest hensigtsværende måde, tillader jeg mig at foreslå at et af hvert sogneforstanderskab delegeret medlem mødte her i byen til en nu bestemt tid, nemlig den 16 d. måned formiddag kl 9 for at man derefter kunde tage sagen under overvejelse og for at herredets tilligege med Hobro kjøbstad muligen kunde blive enige om i fællesskab at affatte den af overøvrigheden forlangte betænkning.-

Med ethvert sogneforstanderskabs behagelige yttring beder jeg mig dette circulære snarest muligt remitteret.

Rinds- Gislum h.cont 3. aug 1847

Høyer

Til sognerforstanderskabet for Farsø –Strandby pastorat.

Afskrift

Det Kgl. Danske Cancelli har under 20 f.m. tilskrevet os således:

” Med amtets og Deres højjærværdigheds behagelige erklæring af 18 f.m. og 20 maj d.a. har Cancelliet vedtaget at andragende fra sogneforstanderskabet for Farsø sogn, hvor dette med hensyn til at cancelliet i skrivelse af 20 oktober f.a. til amtet og deres højjærværdighed har bestemt at beboerne i Holme bye, der med den under 17 jultii 1845 approberede skoleplan ere bleven henlagte fra Haubro sogns skoledistrict til Gjøttrup skoledistrict, dog for hele året 1845 skulde deltage i udredelsen af udgifterne i Haubro sogns skolevæsen, yttre at beboerne af Holme bys i så fald ville komme til for 1845 at yde skolebidrag til 2 communer efterdi de i overensstemmelse med den nævnte skoleplan, som kunde træde i kraft fra begyndelsen af 1845, ere bleven pålignede bidrag for dette år til skolelæreren i Gjøttrup, hvis skole også i det mindste en gårdmands børn haver søgt fra den tid (Holme)i skoleplanen var blevet bekjendtgjort.-

I den erkjendelse at det vilde være ubilligt at affordre Holme bys beboere et sådant dobbelt bidrag har imidlertid det nævnte sogneforstanderskab foreslået at Holme bys beboere skulde svare bidrag til skolelæreren i Haubro indtil 1.jultii 1845, da planen var offentliggjort; men at de for den sidste del af dette år skulde yde bidrag til skolelæreren i Gjøttrup, som igjen skulde refundere beboerne af Holme bye det halve af de af dem for hele året 1845 oppebårne præstationer, de har i den første halvdel af dette år og har haft noget arbejde for deres børn.-

I denne anledning skulde Cancelliet tjenstligt melde, at det må have sit forblivende med den af Collegiet i ovennævnte skrivelse af 29. october f.a. givne bestemmelse; men at det i øvrigt er en selvfølge at Holme bys beboere bør have refunderet hvad de

haver måttet erlægge for året 1845 til Farsø sogn skolevæsen samt at der ej kan tilkomme skolelæreren i Gjøttrup løn efter den nye plan forud for den tid, da denne er blevet approberet.-”

Hvilket herved tjenstligt meddeles behag: efterretning og iagttagelse skoledirectionen for Års m. fl. herreder 3. aug 1847 Stemann Spleth til Farsø sogneforstanderskab

Ved sogneforstanderskabsmødet den 27 septbr 1847 i Gjøttrup skole blev følgende forhandlet:

1:/ Oplæstes skoledirectionen skriv: ad 3 aug:d.a. ang: Cancelliets bestemmelse om skolelæreren løn i Gjøttrup district pro 1845 ovenfor citeret.-

2:/ Uddeltes 2 eksemplarer af amtsrådets forhandlinger mo 3 – 1847

3:/ Extract af Ålborg amts repartitionsfonds regnskab pro 1846

4:/affattelse af vedk: skolepatroners ligninger over skolevæsnets lønninger.-

5:/ Anmeldte hsmd.Christen Hesbech i Riisgård sin fordring for at have opført en stenkiste ved Grønnerup over Snedel rende, til beløb 5 rbd 3μ ; endvidere angav han at have opført 2de stenrender ved Riisgård dammen vesten for byen til beløb 2 rbd; i altså at hans hele fordring var 7 rbd 3μ - forstanderskabet bifaldt hans fordring.-

6:/ I anledning af et forlangende fra Tandrup by om at få en stenkiste /: såkaldt overkjørseldkiste:/ over grøften til til landevejen norden for byen, bekostet for kommunens regning, bestemte forstanderskabet: at da stenkisten måtte ansees alene som overkjørseldkiste over grøften til byen måtte det blive bymændenes egen sag at bekoste denne; hvilken regel var gjort gældende for de øvrige overkjørseldkister i hele sognet.-

7:/Efter det af skolepatronerne fremlagte overslag over Farsø sogns almindelige skolevæsen præsumere status behøves at påligne distructet c: 50 rbd.-

8:/ ligeledes vare samme communes afgift lignes c: 16 rbd.-

Da intet videre var at forhandle sluttedes mødet

Kirkebye, Spliid, F:W:Weinschenck, M:Pedersen, Jens Jensen, Ch: Jensen , Jens Knudsen, M:Nielsen

Ved møde af sogneforstanderskabet den 22 nov 1847 i Strandby blev følgende forhandlet:

1:/Oplæste skoledirectionens skrivelse af 5. oktober d.a. ang: hvorledes der /: i sin strængthed:/ skal forholdes med mulcter for skoleforsømmelser og hvorledes disse mulcter endog kunne pålægges selve forstanderskabet.- Med denne skrivelse fulgte en gjenpart af det Kgl. danske cancellis svarskrivelse af 17.nov. 1842 ang: nævnte mulcter.- alt er at finde in extenso i Lib. dat. pag 33 og 34.-

2:/ - Amtsrådet revision over følgende regnskaber:

a:/Regnskab over Farsø sogns communale anliggender år 1846

bemærkning:

Ved dette regnskab findes intet at bemærke, beholdning 12 rbd 10½β haves til

indtægt

b:/ Regnskab over Strandbys sogns kommunale anliggender 1846

Samme revisionsbemærkning – beholdning 1 rbd 4 μ 15½ β haves til indtægt

c:/ Regnskab over Str. og F sognes fattigvæsens indt: og udg: - 1846

Ved dette regnskab findes intet at bemærke – beholdningen 10 td 7 skp rug; 7 td byg 23 rbd 8 7/8 β haves til indtægt

d:/ Regnskab over Farsø sogns skolevæsens indt: og udg: 1846

Ved dette regnskab haves intet anført om skolelærerens løn, hvilket bedes behageligst oplyst med næste års regnskab.-

e:/ Regnskab over strandby sogns skolevæsens indt: og udg: 1846

1:/ Ved indt: bilag lit: C bliver 32 rbd 26½ β i stedet for 32 rbd 20½ β

2:/ Beholdningen som nu bliver 3 rbd 28 β føres til indtægt i næste regnskab ved hvilke disse bemærkninger bliver at vedlægge med fornøden berigtigelse

3:/ Skrivelse fra herredsfogden af 16 d.m. hvormed fulgte et andragende fra Niels Jeppesen i Ebdrup, samt Chresten Svoldrup og Niels Peter Andersen af Farsø ang: skadeligt vands afledning fra deres ejendomme over en af Anders Poulsen tilhørende hede.

4:/ Skrivelse fra stiftamtet i Ålborg af 2. dennes ang. retsvidners gagering ved Rinds-Gislum herreds jurisdiction, vede liber dat: pag 34 og 35.

5:/ fremførtes overensstemmende med communal- anord: af 13 aug. 1841 § 6 spørgsmålet om hvor mange og hvilke af sogneforstanderskabets medlemmer, der skulde afgå, som og hvilke, der skulde udnævnes til at tagedel i valgbestyrelsen og udnævntes da D.Her Pr.

Ved samme møde blev forfattet fortegnelse over alle beboere i Strandby og Farsø sogne, som efter fornævnte anordnings § 7 vare valgbare og valgberettigede til udnævnelse af de 4 nye forstandere, der ifølge § 6, skulde indtræde i de fratrædendes plads, og befandtes da, efterat listen var affattet med den størst mulige nøjagtighed, at antallet af vælgbare og valgberettigede vare i Strandby sogn og i Farsø sogn, eller i alt personer.- Det vedtoges at fortegnelsen skulde på lovbefalet måde og i fastsat tid fremlægges til almindeligt eftersyn i Strandby skole fra onsdag den 24 nov: til lørdag den 8 december, samt at valgmode skulde afholdes i Farsø skole den 10 december formiddag kl 10.-

Ved samme møde bestemtes at forstanderskabet skulde samles i Vadgård prstgrd den 9 december d.a. kl 9 for at lægge planen til de fattiges forsørgelse i året 1848.

Da intet videre var at forhandle sluttedes mødet.

Kirkebye, F:W:Weinschenck, M:Pedersen J:Knudsen, Ch. Jensen, M:Nielsen, Jens Jensen, Jens Årup

~~Den bestemte dag — 10 december — foretages efter sket kundgjørelse det påbudte valg af 4 nye sogneforstandere i Farsø skole. Af — vælgere vare mødte —, altså udeblev af Strandby sogn — og af Farsø sogn.~~

~~De fleste stemmer tilkjendtes~~

Ved forstanderskabsmødet den 9. december 1847 i Vadgård præstegård blev følgende forhandlet:

1:/ affattedes såvel ligning som plan lagdes til de fattiges forsørgelse år 1848, ligesom, ligesom og sognepræsten gjorde de tilstedeværende bekendt med fattigvæsnets status indtil indeværende mødedag.-

2:/ formanden oplæste en skrivelse fra brolægger Hans N. Boyer af 30 nov: d.a. hvor han anmoder sogneforstanderskabet om at påse at dæmningen bliver sat med stenkiste ved Kongens sø for at afværge at ikke dette vandløb ved tøbrud kan anrette skade.-

Sogneforstanderskabet pålagde i så henseende sognefogden det fornødne.-

3:/ Samme anmeldte at han i anledning af fruentimmeret Dorte Christensdatters forhen forstanderskabet kundgjorte sidste villie om at hendes efterladenskaber skulde tilfalde pastoratets fattigvæsen, havde tilskrevet under 3 d.m. herredsfogden.- I anledning af hendes begravelse anmærkes i regn: til beløb 1 rbd 2 μ 12 β .

4:/Oplæste en skr: af 26 f.m. fra stiftamtet, hvor meldes at engvandingsmester Reimuth fra 1.jan: 1848 er antaget som opsynsnand ved amtets større vandløb

5:/ fremlagdes skolelærernes lister over de dage i november måned, børnene havde forsømt skoleundervisningen.

Den dicterede mulet blev 3 β pr. dag

Ved samme møde blev sluttet følgende accord med muremester Peder Madsen af Alstrup sogn ang: et nyt huses opførelse ved Strandby skole, huset skal bestå af 4 fag, 9½ alen vid under 3 ¼ alen høj vægge og hvert fag 2½ alen, med behørig skorsten, ovn og grube, samt skillerum med plads til de fornødne døre og vinduer, hvilket han alt opfører i complet stand med afpuudsning og udfugning på egen kost og egne redskaber, men erholder af sognet de fornødne håndlangere. Arbejdet påbegyndes så snart årstiden tillader og fortsætter uden ophold, når de fornødne tømmerarbejder er fuldført.- Når dette murerarbejde er fuldført forsvarlig nyder han så i betaling 19 rbd skriver nitten rigsbankdaler.

Foranførte accord bekræftes med hans underskrift dat: ut supra Peder Madsen m.f.p.

Som følge af sket kundgjørelse afholdtes valg den bestemte dag – den 10 december 1847.- Af 100 vælgere mødte 39 – deraf af Strandby sogn 7 og af Farsø 32 personer – blandt de udeblevne havde kun 1 anmeldt syg ~~dø~~.forhindring

De beboere der tilkjendtes de fleste stemmer vare:

hr. Peter Hansen i Gjøttrup 33

Søren Andersen Ploug af Tandrup 30

Peder Nielsen sognef: Farsø 19

Peder Madsen i Fredberg 17

Morten Pedersen sognef: af Farsø 17

Da de 2 sidstnævnte havde lige mange stemmer foretoges lodtrækning overenst: med § 8 af anord: 13 aug 1841 og erklæredes herved Morten Pedersen sognefoged for gjenvalgt.

I valgbestyrelsen Dat: ut supra Kirkebye, F:W:Weinschenck, M:Pedersen

Da forstanderskabets medlemmer vare alle tilstede med undtagelse af Jens Jensen i Riisgård foretoges ifølge § 11 af anord: 13 aug: 1841 valg af formand for året 1848, i det nærværende møde antoges at være det sidste i indev: år. alle stemmer tilkjendtes: sognepræsten

I forstanderskabet d.u.s,

Kirkebye, F:W:Weinschenck, Spliid, M:Pedersen, J:Knudsen, Ch: Jensen, Jens Årup, M:Nielsen

Under 24 dec: 1847 er valget af foranførte 4 mænd af amtet approberet

Ved sogneforstanderskabsmøde den 18 januarii 1848 i Gjøttrup skole blev følgende afhandlet:

1:/ affattedes, overenst. med amtets skr: af 31 dec: f.a. liste over medlemmer til amtsrådet. Disse var:

1/ Lars Jensen- selvejer – 53 år –adkomst: skjøde af	hartkorn g: In	4-6-3-1/4
2/Søren Jensen- ligs: - 65 -		4-6-3-1/4
3/ Poul Pedersen, Tandr-ligs: - 33 år -skj 11 juli 1839		4-2-1-1 1/4
4/ sognf. M:Pedersen, ibid- ligs- 43- - 27 junii 1833		4-1-2-2 3/4
5/ Christin Bach, ibid 47 år - 27 sept 1832		4-4-1-2 3/4
6/Chresten Pedersen, Gjøttrup- selvej – 49 år skjøde 17 aug 1837		9-2-3-0
7/ Niels pedersen Støttrup ligs 54 - 18 oct 1831		7-2-2-1 1/2
8/ Niels Nielsen Krog 48 fæstebr 11 sept 1834		5-7-2-3/4
9/ Søren Nielsen Krog ,Holme selvej 42 skjøde 18 martii 1847		7-2-2-1 1/2
10/Christen Christensen ssteds fæst 66 fæstebr 10 april 1828		5-3-3-1/3
11/ Knud Sørensen ssteds fæst 30 - 18 sept 1845		5-1-1- 3/4
12/ Christen Madsen ssteds fæst 41 - s.d.		5-2-1-2 3/4
13/Gravers Jensen ssteds selvej 33 skjøde 23 maj 1844		5-3-3- 3/4
14/Niels Jepsen, Ebdrup selvej 39 - 25 april 1833		4-6-2-0
15/ Gregers Pedersen ssteds selvej - 11 juli 1841		4-3-2-1/3
16/ Jens Bjerget ,Tørrup selvej 59 - 7 april 1831		13-4-1-0
17/ Niels Jensen holmegård selvej 46 - 13 febr 1844		4-2-1-2 1/2
18/Peder Hansen, Gjøttrup selvej 40 - 27 junii 1844		5-5-2-2 1/4
19/Mads nielsen, Fredberg selvej 45 - 12 julii 1833		4-4-0-0
20/Peder Madsen ibd selvej 44 - 8 sept 1831		4-4-0-0
21/Christen Kusk ibd selvej 58 - 3 maj 1827		4-4-0-0
22/Christen Kornum ibd selvej 41 - 11 april 1844		4-4-0-0
23/ pastor Kirkebye Vadgård 52		6-3-3-1/2

24/ propr Spliid Hvanstrup	52	skjøde 24 dec 1829	19-1-3- 3/4
25/ møller H. Sørensen ,Trende fæst	56	fæstb 20 oct 1823	0-0-3-1 ¼
		møllen	4-6-1-0

I alt 25

Ang: hr. proprietær Spliid bemærkes at han haver solgt Hvanstrup til fratrædelse 1. maj 1848 – til forpagter Eileretsen.

2:/ formanden kundgjorde at han havde overleveret de indk: mulcter for skoleforsømmelser i nov. og dec. måneder tilærede skolepatroner.-

3:/ Oplæste amtets skr: af 24 f.m. ang: de valgte 4 nye sogneforstandere, hvilke alle var tilstede .-

4:/Underskrives et andragende fra sogneforstanderskabet af 18 febr. d.a. til stiftamtet ang: alimentationsbidrag til Christine Amalia Rasmussen der er under kommunens forsørgelse.-

Ved samme møde valgtes med alle stemmer hr. P. Hansen til skolepatron og skoleforstander ligeledes for Gjøttrup skole valgtes sognefoged Peder Nielsen i Farsø.- Sognefoged M:Pedersen gjenvalgtes til skolepatron for Farsø skole. Hr proprietær Spliid mødte for at aflægge regnskab for forstanderskabet over indtægter og udgifter året 1847, fremlægge liste over inventarium, samt øvrigt aflevere alle documenter skolevæsnet vedkommende, ligesom og Farsø sogns kommunale anliggender.- Hvad skolevæsnet betræffer afleveres alle papirer til skolepatronen hr. Hansen – Hvad communalvæsenet angår afgives alle papirer til til formanden.- Pengeboholdningen afgives for skolevæsnet til patronen og for communevæsnet til formanden.-

Da intet videre var at forhandle sluttedes mødet.

Kirkebye, Spliid, Hansen Jens Sørensen, M:Pedersen, J:Jensen, Peder Nielsen, Søren Andersen Ploug

Ved det den 11 febr: 1848 i Vadgård afholdte forstanderskabsmøde blev følgende forhandlet:

1:/ Fremlagdes af sognepræsten regnskab over fattigvæsnets indtægter og udgifter år 1847.

2:/ Regnskabet af samme over Strandby sogn kommunale- anliggender i s. år

3:/ do af samme over Farsø sogns kommunale-anliggender i s. år

4:/ do af skolepatron Hansen og M:Pedersen over Farsø sogns skolevæsen

5:/ do af skolepatron Weinschenck over Strandby sogns skolevæsen

Ligeledes oplæstes følgende skrivelser

a:/ Fra stiftamtet dat: 28 jan: f.a. tilligemed et andragende fra fattigcommisionen i Nibe ang: en fordring til beløb 7 rbd3μ på St- Farsø sogn for Ellen K. Rasmusdatters ophold i Nibe.

b:/ do fra do dat: 4 febr hvori tilkjendegives at Johannes Gregersen af af Haugaards mølle er pålagt alimentationsbidrag til hans med Ellen K. Rasmusdatters udenfor

ægteskab avlede barn, samt at resolutionen tilligemed de 7 rbd ere tilsendt cancelliråd Herredsfoged Lyngø i Nibe den 21 f.m.

c:/ Skrivelse af 1. febr: fra provst Spleth hvori han tilmelder at concept for den obligation som skal udstedes for de 500 rbd af skolelærerhjelpecassen er sendt forrige skolepatron propr: Spliid, samt at provsten ønsker de forfaldne renter og capitalafdrag osv.

d:/ Et exemplar fra herredsfogden af Frederich den syvende reskript om indførelse af en ~~fri~~ forfatning.-

e:/ do - do- sammes åbne brev af 20 jan.

f:/ do - forordning om offentlig ringning med klokkerne af 21 f.m.

Anmærkning Den under 5 lit: cnævnte concept af obligationen for 500 rbd af skolelærerhjelpecassen blev under 9. dennes sendt fra proprietær Spliid og er sålydende:

”Underskrevne sogneforstanderskab for Farsø sogn, Gislum herred tilstår herved på kommunens vegne. at have til bestridelse af omkostningerne ved den opførte grundmurede skolebygning i Gjøttrup modtaget af Års, Sleth og Gislum herreders skolelærerhjelpecasse et lån på 500 rbd ,skriver femhundrederigsbankdaler sølv, hvilken capital sogneforstanderskabet på Farsø og Gjøttrup skoledistricters vegne, ifølge Det Kgl. Danske Cancellis resolution af 19 juli 1845, forpligter sig til at forrente og afbetale i 10 på hinanden følgende år med 1/10 del årlig, som bliver at erlægge med halvdelen i hver af de sædvanlige halvårslige renteterminer og første gang i juni termin 1847 til kassens kasserer på hans bopæl så betids at de i samme termin uden rentetab for cassens kunde gjøres frugtbringende.-

Til sikkerhed for skadesløs betaling af capital og renter hæfter Farsø skolecommune, således at samtlige nuværende og tilkomne ejendomsbesiddere og beboere ere pligtige at årlig at tåle påligning af capitalafdrag og renter, overensstemmende med forord; 29 juli 1814 om almueskolevæsenet på landet § 56 og det nuværende og efterkommende sogneforstanderskab er ansvarlig for at foranstalte pålignet og til regn- skabføreren for skolelærerhjelpecassen udbetalt de stipulerede afdrag og renter til de bestemte forfaldstider uden restance.-

Denne obligation, som i henhold til forord: 3. dec: 1828 § 42 no 2 udstedes på ustempelt papir, kan til tinge læses og prolongeres på forstanderskabets bekostning uden varsel.-”

Med hensyn til foranførte concept til obligation blev vedtaget at ny indstilling skulde ske til provsten om at afdragene for årene 1847 og 1848 måtte have henstand til junii termin 1848, således at til den tid afbetales 100 rbd og renten efter den termins penge være modtagne eller for de 300 rbd fra junii termin 1846 og de 200 rbd for dec. termin s.a., samt at det årlige afdrag måtte ene og alene fordres hvert års junii termin.- vede conceptbog pag 144.

I anledning af en klage /:mundtlig:/ fra nogle beboere af Riisgård om en markvej, besluttedes at forestilling skulde ske til herredsfogden.

Da intet videre var at forhandle sluttedes mødet.

Kirkebye, Fischer, Hansen, M:Pedersen, P:Nielsen, J:Årup, Ch:Jensen, J:Jensen, S:Andersen

Ved sogneforstanderskabsmødet 11. febr: 1848 udbetalte sogneforstander Morten Pedersen auktionsbeløb for Dore Christensdatters efterladenskaber i alt 39 rbd 1μ10β Auctionen afholdt den 17. december 1847.- Når herfra drages omkostningerne med begravelsen 1-2-4 bliver legatet 37 rbd 5μ6β.

Efter fuldmagt af Ålborg amtsråd var sogneforstanderskaberne af Haubro og Farsø sogne af proprietær Weinschenck sammenkaldte til atmøde på Mølgård onsdagen den 8 martii d.a. for at tage under overvejelse hvilken vejlinje man burde vælge til fremtidig passage og vedligeholdelse enten over Holmevad eller forbi Mølgård. Efter at have taget alle locale forhold i betragtning kom man til det resultat at vejen forbi Mølgård burde vælges, at den derværende bro således som den nu befindes, af proprietær Kjeldsen overleveres til Haubro og Farsø sognes afbenyttelse og fremtidig vedligeholdelse, uden at jeg, Kjeldsen, fordrer nogen erstatning for hvad bemeldte bros anlæg har kostet mig, at der tilbygges bemeldte bro 1 fag af 3 alen vide for begge nævnte sognes fælles regning af samme kvalitet som det nuværende broværk og at dette første anlæg udføres efter forudgående licitation.-

De 5 gårdbeboere af Holme by og sogneforstander Søren Andersen Ploug af Farsø , som vare tilstede ved mødet, vedblev at udtale ønsket om en bros opførelse over Holmevad, men da dette vilde foranledige betydeligere udgifter uden at afgive væsentlige fordele for bemeldte mænd og da proprietær Kjeldsen tilbød gårdfæster Christen Christensen af Holme, at han, idet tilfælde Christen Christensen kom til at afgive jord til at vejstykket , da, efter uvildige mænds skøn , vilde erstatte ham samme, samt for sin /: Kjeldsen:/ regning opføre en stenkiste over Mandskilde = bæk, så antog begge sogneforstanderskaber, med ovennævnte undtagelse, at man ikke burde tage hensyn til til ovennævnte påstand, men tillade sig at indstille sagen til amtsrådets approbation.-

Weinschenck, L:C:L:Lassen, Kirkebye, Kjeldsen, M:Pedersen, Ch:Jensen, Jens Årup, P:Hansen, Søren Ploug, P:Nielsen, Jens Mikkelsen, Hans Christensen, Søren Andersen, Laust Nielsen, Søren Hansen, Vald:Christensen

Afskrift

I anledning af sogneforstanderskabets behagelige skrivelse af 1. ds. undlader jeg ikke herved tjenstligt at melde, at der fra stiftamtets side intet haves imod at det beløb circa 37 a 38 rbd, som fruentimmeret Dorte Christensdatter af Fredberg i Farsø sogn har skjænket pastoratets fattigvæsen, fremtidig distribueres af sogneforstanderskabet overensstemmende med giverindens vilje, samt at beløbet, for så vidt det ikke kan

gjøres frugtbringende ved udlån mod anordningsmæssig sikkerhed indsættes til forrentning i Ålborg bys og omegns sparecasse.

Ålborg stiftamt 21 martii 1848

til forstanderskabet for Strandby pastorat

Ved forstanderskabsmødet den 29 martii 1848 i Strandby skolestue blev følgende afhandlet:

a:/ forfattedes ligningen i fattigvæsnets protocol over det bidrag der bliver pro 1848 at udrede til sognenes fattige af ugifte og tyende – ligningen udsattes indtil videre.-

b:/oplæste et andragende, dateret 4 d.m. jordmoderen A:M:Holst om at erholde forstanderskabets indvilligelse til at drive den hende tillagte embedsjord under den af hende købte parcel af Ch. Svoldrups markjord, samt tage bolig på sidstnævnte C:Svoldrups beboelseslejlighed.- Formanden gjorde opmærksom på at i anledning af et lignende andragende fra jordmoderen havde forstanderskabet givet – under 27 junii 1846- et afslående svar.- hvortil man henholdt sig.-

c:/ oplæstes pl: af 28 febr: d.a. om de ? der udfordres til oprettelse af en helbredsanstalt for sindssvage

d:/stiftamtets skrivelse af 21 martii d.a. vide supra – om Dorte Christensdatters legat til sognenes fattige.-

e:/Med hensyn til vejarbejde og brolægning bestemtes at sognefoged Morten Pedersen skulle slutte accord med brosætter Lars Christian Poulsen ang: den bro der skal opføres ved Refgården.- Hvad vejarbejdet i Farsø sogn vedtoges

a:/ at vejen fra Fandrup til Mølvadet fuldføres

b:/ - - fra Støttrup til Mølgård udgrøftes og planeres

c:/ - - fra Vannerup til samme gård – sammes reparation

d:/ - - Fra Holme sammesteds hen s. reparation

e:/ en stenkiste opføres på Christen Holmens mark

f:/ alle biveje underkastes reparation såvel som stenkisterne

Ang: Strandby sogn

a:/ vejen fuldføres fra Grønnerup til Mølvad så vidt rester

b:/ det resterende vejstykke over Christen Knudsens mark

c:/ - fra Strandby kirke forbi Myrhøj mark til Gunderupgård

d:/ - de øvrige biveje reparerer

f:/ Fattiglisterne blev leverede sogneforstanderne Søren Ploug og Peder Nielsen Da intet videre var at forhandle sluttedes mødet

Kirkebye, F:W:Weinschenck, Hansen, M:Pedersen, J:Årup, J:Jensen, Ch:Jensen, P:Nielsen S:Ploug

Afskrift

Det Kgl. stitamtshus har under 10 dennes tilskrevet mig således:

”Efter aftale med generalmajor v. Castenskjold, der er beordret til at organisere et ridende frivilligt lansecorps der skal sammentrækkes i egnen af Randers, må jeg

tjenstligt anmode hr. overauditøren om behageligt at ville opfordre og opmuntre sogneforstanderskaberne i Deres jurisdiction til, for hvert forstanderskab at stille en eller flere lansedragere, der måtte være forsynede med hest, sadeltøj, en sæk til fourage, samt en landse af 4 alens længde, og vilde det være ønskeligt om han kunde medbringe en sabel og 1 mantelsæk.- de som således stiller vil erholde nærmere marchordre og vil få den tid de indrykke i cantonnement erholde lønning og forplejning.- Til dette corps må vel antages folk af fæstemandsclassen , men ikke af krigsreserven.

Jeg må derfor bede Dem så snart ske kan og om muligt inden denne uges udgang, at underrette mig om hvor mange mand, der stiller af Deres jurisdiction.

Ved at meddele foranførte må jeg tjenstligt anmode sogneforstanderskabet om behageligen at ville bidrage hvad der er muligt for ar hensigten af denne fra stiftamtet udgangne opfordring kan vorde opnået, og behagelig at måtte snarest muligt vorde underrettet om hvad der i så henseende måtte blive bevirket for at jeg derefter kan gjøre indberetning til stiftamtet .-

Rinds-Gislum herreds cont: 11 april 1848

Høyer /: modt 13 efte:/

Til sogneforst: for strandby pastorat.

Da amtsrådet under 28. martii d.a. havde approberet Haubro og farsø sogneforstanderskabers andragende af 10, f.m: ang: vejen over Mølgaards bro forbi Mølgaard, samlede ,efter forudgående tilvarsling,begge fornævnte sogneforstandersk: den 30. april på Mølgaard, for at afgøre hvorvidt arbejdet med berørte bro kunne sættes i licitation. – Alle deltagende i strandby – Farsø sagneforstenderskab gav møde med undtagelse christian Jensen af strandby, hvorimod dr af Års – Haubro forstanderskab udeblev 6. – Alle mødende gav stemme for at arbejdet burde, snarest muligt, sættes i licitation, hvortil man lagde følgende overslag til grund

Rammer 7 al: lang 10 tommer i kv	7 rbd
4 bjelker 4 al: lange 6 og 9 tm. I kant	10 - 4 mk
7 planker til dække 8 al: lange 7 á 8 tom	16 -
Til rækværk (4 pæle 8 al:)	23 -
4 stk. træer á 3½ al: lange 5á6 t. tyk	5 -
2 - stolper á 2 al: 3 t lange 5 á 6 t tyk	1 - 3 mk
2 - skråstiver 2 al. Lange - - - -	<u>1 - 2 -</u>
	64 - 3 -

Alt foranførte træ skal være af eeg

Af fyr skal anskaffes:

1½ tylt 6 al. Drammens bord i 8 t. br.1½	8
100 stk spiger til egetræ	1 - 3 -
200 do 4 tom søm	4 - 8

Til jordarbejdet, hvorved forstæes fyldningens omkastning

Og circa 12 forsvarlige kar blåler som nesteampes i kjærver	
Og bryst, hvilket, efter proprietair Kjeldsens tilladelse må	
Tages i den nordre toft, anslåes arbejdslønnen til	5 -
Arbejdslønnen til selve broen ansættes til	15 -
Det førømtalte tømmer af alle slags besørger licitanten	
For egen regning til Løgstør, hvorfra det besørgeres af Farsø	
Og Haubro sogne med lige mange vogne hver	<u>94 rbd 4 mk 8 sk</u>

Til foranførte arbejde indbydes lysthavende, såvel i Aalborg stifttidende, som i de nærmest tilgrænsende sogne ved kirkestævne. - Licitationen afholdes på Mølgaard Fredag den 23 juni form: kl 11

Kirkebye, F. W. Weinschenck,
P. Hansen, Jens Aarup, N. Kjeldsen, Peder Nielsen
M. Pedersen, S. Ploug, Jens Mikkelsen, Hans Christensen, Volf Christensen, Jens Jensen

Ved forstanderskabsmøde d. 13. juni 1848 i Strandby skole blev følgende forhandlet
1:/ Formanden anmeldte at have ladet bekjendtgjørelsen udgå til publication ved kirkestævne i Gjedsted, Vesterbølle og Ullitz sogne ang licitation ved broen ved Mølgaard og herfor udlagt 3 mk. 12 sk.

2:/ang: vejarbejde i begge sogne tages der bestemmelse at under 29 martii d. a. til istandssættelse påtænkte vejstykke skulle henstå ad imterim, hvorimod de allerede indgrøftede veje skulle repareres

3:/ Foruden den skorstensfejer Hans's kone tilståede understøttelse i korn, medens manden er kaldt til armeen overtog sognet sig istandsættelse af hendes hus, tørvegravning osv, hvorom blev accord med grmd. Niels Olesen. -

4:/ Ifølge anmeldelse fra sogneforstanderne resterede der i det til Fødelandet frivilligydede bidrag 1 td 7 skp rug og 6 td havre. - For forstanderskabet vedkommende fandt man det nødvendigt at indberette sagen for amtet. -

5:/ Oplæste stiftamtets opfordring af 4. d.m. ang: almuevæbningen - hvilken desuden var oplæst ved kirkestævne. - Proprietær Weinschenck anmeldte at de 2 befalingsmænd cand. Jacobsen og student Rosendahl havde erklæret over for ham, som overbefalingsmand, at de ej længere kunne påtage sig forhen havde poster, hvilket også underbefalingsmændene Chr. Jensen af Strandby og N. Jespersen havde anført, samt at han, Weinschenck, skulle indgive andragende om det hele væbningsvæsen. -

6:/ fremlagde skrivelse af 26 f.m. fra en Comite i Hobro om 4 sk' bidrag af hver enkelt person ugentlig til de i krigen faldnes enker og de qvæstede. - Det overdroges sogneforstanderne at erkjendige sig hvor vidt beboerne vare villige til at entrere. -

Sluttelig anmeldtes at en kakkelovn bliver at anskaffe i det nylig opførte hus for skolelæreren. –

Mødet sluttet ut supra

Kirkebye, F.W.Weinschenck, P. Hansen, M.Pedersen, Søren Ploug, J.Aarup, Jens Jensen, Ch. Jensen

Ved forstanderskiabsmøde den 28. juni 1848 fremlagdes

a:/ Licitationsforretning over Mølgaard's bro

b:/ Oplæstes krigsministeriets skrivelse af 29 maj ang: Understøttelse til de familier, hvor forsørgeren var kaldt til krigen. –

c:/ Ligeledes oplæst en beretning af 18. d.m. fra 4 sk.-comiteen i Hobro i Aalborg avis no. 133 ang: hvorvidt bidrag vare skjænkede fra andre sogne i Herredet og fremlagde formanden spørgsmålet til forstanderskabet om denne kunne antages ar der fra sognene kunne ventes bidrag.

d:/ Det bestemtes at Farsø og Gjøttrup Skoledistricter skulle pålignes 30 rbd. til skolevæsnet

Intet videre var at forhandle. Mødet sluttet

Kirkebye, F.W.Weinschenck,P.Hansen, P.Nielsen, Jens Aarup, M. Pedersen, Søren Ploug, Jens Jensen, Chresten Jensen

Afskrift

Den 25 juni 1848 blev, efter formandens forudgående bekjendtgørelse såvel i aviser som ved kirkestævner afholdt en licitationforretning på Mølgaard over tilbygning af 1 fag til den samstedsværende bro, hvilken hidtil har bestået af 2 fag, men bør udgøre 3 fag.

Ifølge forespørgsel har Hr. Cancell: Herredsfoged Svaneskjold under 6 juni sidstleden erklæret at han intet har imod at fornævnte forstanderskab selv afholder ovennævnte licitation.

De betingelser, der, i forbindels med hvad vurderingsforretningen af 30. maj indeholder, blev endvidere fastsatte og gjentagne for den eller dem, der overtager sig dette arbejde, ere følgende

1:/ Arbejdet skal være færdigt inden 1. october d. a.

2:/ For hver dag, der går ud over den bestemte termin, fradrage 2, skriver to, rigsbankdaler i den accordere summa

3:/ Det fornødne blåler c: 12 forsvarlige læs som nestampes for kjiver og bryst, må, efter prop: Kjeldsens tilladelse tages i den nordre toft ved Mølgaard

4:/ De i vurderingsforretningen anførte 4 pæle til 8 al: længde forandres derhen at det skal være 4 pæle til 6 al: længde af 10 til 12 tommer gjennemsnit

5:/ for øvrigt skal træ og tømmer være det slags, som vurderingsforretningen af 30 maj anfører. –

6:/Hvad transporten af tømmeret ang: da forandres denne post derhen, at når vejlængden ej overstiger den i vurderingsforretningen ” fra Løgstør” anførte, kan det forlanges udført fra hvilken som helst andet sted.-

7:/ Tømmeret afhentes af beboerne, men al jord og ler transport påhviler entreprenørene .-

8:/ Entreprenørene skal vedstå deres bud i 8 dage

9:/ Det tilbyggede fags bredde skal være 3 al:

10:/ Tømret synes før det sættes i arbejde enten af pr: Kjendsen eller hr. Janseb Hornumbromølle. –

11:/ Når broen er færdig synes den af vedk: sogneforstanderskaber. –

12:/ den accorderede betalibg tilvejebringes ved ligning på vedkommende beboere og præsteres af dem samt betales til entreprenøren d: 1 sept: d.a., såfremt broen er færdig og synet til den tid

Ved licitationen blev det mindste bud 115 rbd. Skriver osv, men da kun en af Farsø sogneforstanderskab var mødt ved forretningen, kunde den tilstedeværende minoritet ikke afgøre sagen endeligt førend licitationsforretningens udfald var tilkendegjort farsø sogneforst: øvrige medlemmer og af dem bifaldet som af undertegnede tilstedeværende. –

Det ovenomtalte mindste bud blev gjort af hr. P. Hansen i Gjøttrup L.C.L. Larsen, Kjeldsen, Hansen , H. Christensen, Vulf Christensen Således i overensstemmelse med forhandlingsprotocollen for Aars og Haubro forstanderskab

L.C.L.Larsen

Imod foranførte licitationsbud har Farsø sogneforstanderskab intet at indvende

D: 28 juni 1848

Kirkebye, Weinschenck, M. Pedersen, P. Nielsen. Jens Aarup

Ved forstanderskabsmøde/: hvortil indbydelse var skat ved kirkestævne:/ d:26 september 1848 i Gjøttrup skole, blev følgende forhandlet:

1:/ Oplæstes amtets skrivelse af 19. sept: d.a.: sålydende : Ved at hoslagte eksemplar af justitsministeriets cirkulære af 12 ds, samt nogle eksemplarer af det approberede regulativ til samtlige kongerigets 19 amters inddeling i valgdistricter med hensyn til den bebudede rigsforsamling, skal jeg tjenstligen anmode sogneforstanderskaberne om behageligt at foranstalte regulativet henlagt til vælgernes kundskab på den i cirkulæret antydede.

Idet jeg derfor underretter om at godsejer Weinschenck til Gunderupgaard er valgt til formand i valgbestyrelsen for Aalborg amts 4. district og pastor Larsen i Gislum til suppleant, skal jeg endvidere anmode forstanderskabet om af dets midte at udnævne et medlem til at indtræde i valgbestyrelsen for bemeldte district, samt for øvrigt i forening med formanden, hvem det formentlig vil være rigtigst at tilstille valglisten, træffe de fornødne foranstaltninger overensstemmende med cirkulæret og valgloven, såvel med hensyn til de fornødne kundgørelser om selve valghandlingen.

Cirkulære afskrift:

Justitsministeriets skrivelse af 12 sept: var sålydende:

Efter at jeg allerunderdanigst har forelagt Hans Majestæt Kongen det af Kammerherren hertil indsendte i henhold til valgloven af 7 juli d.a. udarbejdede forslag til regulativ til Aalborg amts inddeling i valgdistricter med hensyn til ved allerhøjeste Kundgørelse af 4. april d. a. bebudede rigsforsamling, har det under 9 ds behaget Hs Majestæt allernådigst at approbere inddelingen på denne måde, som for bemeldte amts vedkommende findes anbleven i det hermed følgende regulativ for samtlige kongerigets 19 amter. – I dette er tillige optaget bestemmelse om mødestedet i hvert enkelt valgdistrict.

Af bemeldte regulativ, hvoraf sendes eksemplarer, anmodes Hr. Kammerherren at uddele exemp: til kundgørelse for vælgerne, på landet henlagt hos sognefogderne, skolerne osv.

Dagen på hvilken valget til rigsforsamlingen skal foregå er ved allerh: resolution af 10 ds bestemt til torsdagen den 5. oktober, hvilket samtlige valgdistricters bestyrelser har at bringe til offentlig kundskab på den i valgloven §11 foreskrevne måde og herved navnlig fastsætte klokkeslættet til hvilken valghandlingen skal tage sin begyndelse. –

Som følge af forstående valgt af sogneforstanderskabets midte sognepræsten til at indtræde i valgbestyrelsen, ligesom det og bestemtes at af regulativet, hvoraf 5 eksemplarer var sendte, skulle 2 henlægges til almindeligt eftersyn hos sognefogderne i Farsø og 2 hos sognefogden i Riisgårde og sogneforstander Søren Ploug i Strandby sogn. – Endvidere vedtoges at alle sogneforstandere strax skulle, hver i sit district, publicere dagen 5. oktober – på hvilken valget til rigsforsamlingen afholdes formiddag kl. 10 i Brorstrup by, samt at kundgørelse herom skulle ligeledes ske ved kirkestævne på ned 1. ske kunne eller 1. oktober. –

Intet videre at forhandle, mødet sluttet

Kirkebye, F.W. Weinschenck. P. Hansen, Jens Aarup, Pedersen, Søren Ploug, J. Jensen, C. Jensen

Ved forstanderskabsmødet d. 10. oktober 1848 afholdt i Strandby blev følgende forhandlet

1:/ Formanden fremlagde tilståelse fra secretariatet for aalborg amts landoeconomiske selskab for de fra forstanderskabet indsendte 10 rbd. –

2:/ Samme forelæste Stiftamtets skrivelse af 6 d.m. sålydende:

I henhold til justitsministeriets skrivelse af 30 f.m. skulle jeg tjenstligen anmode sogneforstanderskabet om, på hensigtsmæssigste måde, at opfordre dem, som ifølge af FR. 23. sept: d.a. ang: extraordinær udskrivning af den hidtil for værnepligt fritagne befolkning i Danmark ere udskrivningspligtige, men ej endnu ere blevne anført på den i henhold til justitsministeriets cirkulære af 4. juli sidstleden optagne fortegnelse til snarest muligt at anmelde sig for sogneforstanderskabets formand for at optages på

fortegnelsen over de udskrivningspligtige, da de, der således undlader at melde sig og heller ikke i alt fald på den berammede sessionsdag fremstille sig for sessionen så betimelig, at de kunne være antegnede forinden sessionshandlingerne tager deres begyndelse, ville blive udskrevne uden lodtrækning. – Og udbeder jeg mig derefter i det seneste inden 8 dage underretning om, hvorvidt nogen måtte have meldt sig, samt i bekræftende fald tillige de fornødne oplysninger, overensstemmende med oven nævnte cirkulære af 4. juli d. a.

Stemann

Som følge af denne opfordring anser formanden sig forpligtet til at anmelde til forstanderskabet diction at landvæsenlærling Gjedde på Gunderupgaard, der ikke på forige opfordring præducerede nogen dåbsattest, endnu ikke havde fremlagt denne, og bad så for sit vedkommende hr. proprietær Weinschenck på ny at anmode Gjedde om berørte attest.-

3:/ Herredsfogden skrivelse af 29. september fremlagdes og var sålydende: Det kgl. stiftsamtshus i aalborg har under 22. januar tilskrevet mig således:

Da det tidsrum i hvilket regulativerne for de under offentlig tilsyn henlagte biveje i Amtet ere gældende, udløber med indeværende års udgang, så skulle jeg tjenstligen anmode hr. overauditøren efter conference med sogneforstanderskaberne, at ville snarest muligt meddele mig Deres betænkning om hvorvidt nogen forandring for Deres jurisdiction i de senest approberede regulativ kunne være at foretage I anledning heraf tillader jeg mig at anmode sogneforstanderskabet om at ville snarest muligt meddele mig dets betænkning

Høyer

Den eneste vej forstanderskabet ønsker anført på nyt regulativ er vejen fra Holme til Mølgaard bro

Da intet videre var at forhandle sluttedes mødet

Kirkebye, A.B.F.Fischer ,(const), Jens Jensen, Søren Ploug, Christen Jensen

Ved samme møde gjorde formanden opmærksom på de mangler der forefandtes ved stenkisterne og de 2 stenklyvere LAES Christian Poulsen og Hans Boyers forpligtelse af 9. juni 1844 og 15. s.am. og s.a.

Endvidere fremlagdes til underskrift ligning på Farsø sogne commune på 57 rbd. 48 til Mølgaars bro istandsættelse. – Ligesom de 2 skolepatroner Hansen og Fischer – fremlagde ligning over skolelærernes løn.-

Ved forstanderskabsmøde den 20. december 1848 afholdt i Strandby skole blev følgende forhandlet:

a:/ Plan lagdes til de fattiges forsørgelse år 1849 og ligning affattedes over udgifterne i korn og penge til de fattige i nævnte år

b:/ Fremlagde formanden et andragende til Aalborg hospitals forresatte, hvori begæredes af Anders Pedersen forsørget understøttelse til den døvstumme pige Inger Nielsdatter. –

c:/ Endvidere andragende fra skolelærer Agerschou til amtsrådet ang: hans højtidsoffers forhøjelse.-
d:/ oplæstes cirkulæreskriv: af 30 october d. a. fra justitsministeren ang: attester fra formanden for forstanderskabet for B--? Med påtegning C.T. i fattigvæsnets anliggender.-
e:/ Amtsrådsforh: no 1 1848 uddeltes – 1 exemp: til hvert sogn.-
f:/sognepræsten oplæste revisionens bemærkninger (fra amtsrådet) over de af ham aflagte regnskaber for året 1847 – for så vidt ang: fattig- og communevæsnet i begge sogne.-
g:/ Overensstemmende med anordningen af 13. august 1841 § 11 foretoges nyt valg af formand i forstanderskabet for det påfølgende år. – Alle stemmer faldt på sognepræsten. –
Da intet videre var at forhandle sluttedes mødet.
Kirkebye, F.W.Weinschenck, P. Hansen, Jens Aarup, P.Nielsen, Jens Jensen, Chr. Jensen, S. Ploug

Ved forstanderskabsmøde den 1. marts 1849 i Vadgaard forhandlede følgende:
1:/ fremlagdes af sognepræsten regnskab over fattigvæsnets indtægter og udgifter år 1848
2:/ Sammes regnskab for for s.a. over Strandbyssogns commune-anliggender.-
3:/ sammes do f.s.a. = over Farsøs do do.-
4:/ Skolepatronerne P. Hansen og M. Pedersen regnskab over Farsø sogns skolevæsen f.s.a.
5:/ Af skolepatron hr. Weinschenck for Strandby sogn –
Endvidere oplæstes:
a:/Amtets skrivelse af 28 juli f. a. ang: at intet bidrag kan erholdes af Johannes Gregersen til hans med Ellen K. Rasmusdatter udenfor ægteskab avlede barn.-
b:/ do af 11. f.m. ang: at intet bidrag kan erholdes for fornævnte E.K.Rasmusdatter.-
c:/ do af 31. oct: 1848 at intet bidrag kan erholdes af Mads Larsen Leth, men at bidraget til 16. oct: er afsonet med vand og br:
d:/ do af 2. febr: 1849 ang: at ellen K. Rasmusdatter har ved handelsbetjent Larsen indbetalt 3 rbd = alimentationsbidrag til 5 dec: f.a..-
e:/ 1 exempl: af amtsrådets forhandlinger overleveredes til hvert sogn.-
f:/ amtsrådets skriv: af 7. febr: d.a. ang: session d. 6 marts i aalborg over det forhen værnefri mandskab for 1823-24 og 25.-
g:/ svarskrivelse af 25. januar ang: forstanderskabets forespørgsel om hvorledes skal forholdes med transporten af skolelærerens lønningskorn i Gjøttrup district.-
Da intet videre var at forhandle sluttedes mødet.
Kirkebye, C.B.F.Fischer,(const) P. Hansen, Søren Ploug, J. Jensen, Peder Nielsen, Jens Aarup, M. Pedersen

Ved sogneforstanderskabsmødet i Gjøttrup skole d: 2 maj 1849 blev følgende fremlagt of forhandlet:

1:/ Fremlagdes en skrivelse afra ministeriet for kirke- og undervisn: væsen af 14. febr: d.a.

2:/ skrivelse fra procurator Holm af 6. marts s.a. ang: alimentationsbidrag af tjenestekarl Søren Chr: Christensen.-

3:/ En skrivelse fra Aalborg stiftsamt af 10.april ang: soldat Peder Jensens ansøgning om at være sognesmed.-

4:/ Fortegnelse over de medlemmer af Str: og Farsø sogne, der haver at yde bidrag til Aalborg amts landoeconomiske selskab dat. 1. april d.a.

5:/ Skriv: fra Stiftamtet i Aalborg af 24. april d.a. ang: det højtidsoffer, der tilkommer degnen Agerschou.-

6:/ do fra do af s.d. ang: revisionsgebyr for major Kaalunds og Christen bjerrums legater – til beløb 4 sk.-

7:/ et andragende fra snedker Tom sørensen til amtet underskrevet med anbefaling af sogneforstanderskabet.-

8:/ Fremlagdes af hr. P. Hansen en regning til beløb 112 rbd 3 mk 4 sk at udrede af hele Farsø sogn til Capital – afdrag og renter samt repartitioner ved skolebygningerne i Farsø og Gjøttrup.-

9:/ Ved samme møde androge gjøttrup bys beboere at det byen tilhørende kort over samtlige beboeres ejendomme var for 4 år siden udlånt til landmåler Møller, for at han derefter kunne forfatte kort over Gjøttrup skolelod, samt at dette kort ikke var tilbageleveret af afd: møllers arvinger. I anledning heraf påtog sognepræsten at gøre skriftlig forespørgsel.-

10:/ I anledning af Else Ladefogeds indsættelse på vand og brød tilstodes hendes moder Maren Ladefoged for under hendes fraværelse i straffetiden, at pleje tvende børn 4 skp. Rug og 2 skp byg og 1 rbd..

Intet videre at forhandle sluttedes mødet

Kirkebye, P. Hansen, M. Pedersen, Ch= Jensen, Søren Ploug, Jens Aarup

I anledning af en uenighed, som var opstået mellem gårdmændene Lars Jensen, Jens Sørensen og Poul Snedker alle af Strandbygårde ang: en vej som fornævnte Jens Sørensen havde tiltaget sig ret til at lægge såvel over Poul Snedkers pløjede og besåede gårdsplads, som igennem Lars Jensens gård, var forstanderskabet for Strandby sogn i dag tilstede på selve stedet, for, efterat det af de pågældende var opfordret til at afgive erklæring, at få den opståede tvist bilagt og parterne i mindelighed forsonet.- Efterat kortet over byens ejendomme nøje var eftersat som og enhver gårds grænser undersøgt, skønnede man ikke rettere end at Jens Sørensen havde, uden at agte på at ingen vej var udlagt på kortet selvrådelig lagt kørevej over Poul Snedkers pløjede og tilsåede gårdsplads, ligesom han og lige selvrådig havde banet sig vej gennem Lars Jensens gård,, hvor og heller er nogen passage afsat på kortet, ja, at han endog havde med vold nedbrudt et jorddige, som Lars Jensen havde

opført mellem 2de af sine huse som hegn for egne kreaturer, og dette, uagtet at det var ham forment, såvel af P. Snedker som Lars Jensen at gøre sig vej over deres ejendomme.- Idet således forstanderskabet fandt at bemeldte Jens Sørensen havde vist et lovstridigt forhold mod sine naboer, betydede det ham at det tillige ville være i hans egen interesse, at indgå mindelig forsoning og erstatte sine naboer den lidte skade og enedes endelig de pågældende om følgende vilkår:

”Jens Sørensen skal for egen regning, inden 8 dage fra dato opføre et andet forsvarligt dige af nye tørv i stedet for det nedrevne, da de af ham nedbrudte tørv er ubrugelige, dernæst skal han være forpligtet til ikke oftere at lægge vejen enten over Poul Snedkers gårdsplads eller igennem Lars Jensens gård, men derimod følge den på byens kort afsatte vejlinie og sluttelig skal han betale Strandby sogns fattigkasse 2-skriver to-rigsbankdaler”

At foranførte mindelige ferering af alle de pågældende blev indgået i vor nærværelse attesteres herved. I forstanderskabet for Strandby sogn.

7. maj 1849

Kirkebye, F.W.Weinschenck, Jens Jensen, Chr. Jensen, Søren Ploug

År 1849 d: 27 aug: var sogneforstanderskabet efter forud sket bekendtgørelse samlet i Gjøttrup skole, hvor forhandlede:

1:/ I stedet for den fratrådte formand for forstanderskabet, hr. pastor Kirkebye blev foretaget valg på en formand til at træde i den aftrådte formands sted. Den nye sognepræst blev enstemigt valgt til denne funktion.-

2:/ Indenrigsministeriets cirkulære af 27. juli d.a. bekendtgjort ved amtets skriv: af 3. aug: s.a. blev oplæst og ligeledes indenrigsministeriets skr: af 7. aug: bekendtgjort ved amtets skr: af 14 aug: s.a. hvorfor tillige blev taget under overvejelse den tabel over antallet af indtegnede vælgere, som var medfulgt sidstnævnte skrivelse.- I den anledning blev besluttet at forstanderskabet atter skulle samles næstkommende mandag formiddag kl. 7 i Strandby skole for at udfylde bemeldte tabel. Men forinden blev det pålagt de enkelte forstandere at gøre sig nøjere bekendt hver i sit district med alle betydende vælgere.

3:/ Det anmeldtes, at gmd. Jens Nielsen i Gjøttrup. Hans hele familie, såvelsom, ved påkommen heftig sygdom, som den tilkaldte læge erklæredes som smitsom, så at huset kunne anses for afspæret, var ude af stand til at passe sine kreaturer, blev af sognet tilstået 3 rbd. Som en betaling for at et lejet menneske passer bemeldte Jens nielsens kreaturer.-

4:/ Christen Madsen i Holme klagede over at Holme bys skolesti var ufremkommelig og trængte til istandsættelse. Det blev pålagt to sogneforstandere at tage syn over hvad der var at foretage ved bemeldte skolesti.

Hermed sluttedes mødet med underskrift

Randrup, F.W.Weinschenck, P. Hansen, Peder Nielsen, Jens Aarup, M. Pedersen, S. Ploug, Jens Jensen

År 1849 d. 3. septbr: afholdtes et forstanderskabsmøde, efter forudgående bekendtgørelse, i Strandby skole, morgen kl.7. Der forhandlede

1:/ Skoleregnskaberne, remiterede fra amtsrådet, med smms qvittering og enkelte bemærkninger, overleveredes de respektive skolepatroner.-

2:/ Skr: af 31 f.m. fra herredskontoret angående industriens tilstand ved udgangen af år 1847 blev oplæst og bliver besvaret således.-

1) Ved nævnte tid her en teglovn som da beskæftigede 4 mand

2) Pottemagerier ingen

3) Møller - en mølle beskæftiger kun 1 mand og drives ved vand

4) Uhrmager - ingen

5) Væverier – ingen væverier med bevilling, men vel en del hjusvæve, hvoaf dog ingen benyttes aldeles stadigt eller bruges som udelukkende levevej.-

3:/ Dernæst affattedes listen over de valgberettigede til folketinget, hvilken liste blev underskrevet af forstanderskabet.-

4:/ Den tilsendte tabel over de Valgberettigede blev udfyldt.-

5:/ En liste blev affattet over de her i sognet valgbare til Landstinget.-

6:/ Det besluttedes, at skoleundervisningen atter skulle begynde i sognets skoler næstkommende mandag

Hermed sluttedes mødet med underskrift

Randrup. F.W. Weinschenck, P. Hansen, Jens Aarup, M. Pedersen, Peder Nielsen

8. september 1849 affattedes på forstanderskabets vegne en indberetning om industriens tilstand her i pastoratet ved udgangen af år 1847 overensstemmende med det af forstanderskabet udfundne resultat vide fol 155 3/9 no 2.

8. october indsendt til amtet: 1 tabel over de af Strandby – Farsø pastorat indtegnede vælgere til folkrtinget.

2/ Meddelelse om: valglisterne over vælgerne såvel til folketinget, som de valgbare til landstinget affattedes.-

18. octbr: ankom fra provsten skr af 15 d.m. hvori begæredes forstanderskabet erklæring med hensyn til pensionens størrelse for skolelærer Hopp i anledning af den for ham medfølgende ansøgning om entledigelse.-

18. octbr. 1849 Ankom fra herredskontoret tilladelse af 17. octbr. For gmd: J. Chr. Hansen i strandby gårde til at afholde legestue hos sig til sønd: den 28 d.m. fra aften kl. 6 til morgen kl.4.-

20. octbr. Forevist lige tilladelse til legestue s. tid for gmd. Peder Madsen i Fredbjerg dateret 5. octbr. 1849

23. octbr. 1849 Forstanderskabsmøde afholdt i Farsø skole, hvor forhandlede

A: Med hensyn til skolevæsnet

1/ Der blev påtalt adskillige mangler ved skoleborde og bænke i Farsø skole. Det blev pålagt skolepatron Morten Pedersen at få disse mangler afhjulpet

2/ Den fra provsten tilsendte ansøgning om entledigelse fra skolelærer Hopp i Strandby blev oplæst og med hensyn til spørgsmålet om hans eventuelle pension blev besluttet at erklære. ” Man foreslår pensionen til 1/8 af embedets indtægter såvel af korn in natura 6 td. Rug 10 td. Byg som af kornet eft: cap: taxt 25 td.byg, af de 10 rd i kirkesangerløn og af det beløb,hvortil offeret er anslået nemlig ? rd samt endelig 1/8 af det pengebeløb hvortil hø og halm efter billig vurdering nemlig 8 sk. Pr. lsp hø og 4 sk pr lsp halm, kunne beregnes.-

3/En klage blev fremlagt fra skolel. Og kirkesanger Agerschou om at skolens grund og ejendom var formentlig forudrettet ved en forhenværende udskiftning af Farsø bys gade.-

Forstanderskabet mente at den foretagne udskiftningsforretning var ulovlig og ugyldig, og at man derfor foreløbig ikke anså det fornødent at foretage noget i denne sag.-

4/Der blev anmeldt, at der behøvedes et nyt gangbræt over bækken fra Fragtrup til Farsø, som Fragtrup bymænd anså sig forpligget at lægge, da dette gangbræt hørte med til Fragtrup skole og kirkesti. Forstanderskabet fandt imidlertid at Fragtrup by, som hidtil selv havde holdt denne sti og gangbræt vedlige måtte endnu have samme forpligtigelse som hidtil dertil, og det blev pålagt skolepatronen Morten Pedersen at meddele denne besked.

Ligeledes fandt forstanderskabet at det ville tilfalde vedkommende beboere selv at holde den ved mødet d. 27 aug. D.a påklagede Holme skolesti vedlige. Hvorom Jens Aarup har at underrette vedkommende.-

5/ Der blev affattet skoleligning til udredelse af pastoretets skolelæreres lønninger.Ligningen beløb sig til, foruden de sædvanlige tørv,hø og halm og korn in natura

A For Strandby sogn efter hartkorn	51 rd 2 mk 9 sk
Efter formue og lejlighed	22 - 2 - 10 -
B For Farsø efter hartkorn	65 rd 2 mk 2 sk
Efter formue og lejlighed	21 - 1 - 4 -

6/ skole-examen blev bestemt således:

For Farsø og Gjøttrup skoler førstkommende mandag afholdes i Farsø skole og begynder om morgenen kl. 8

For Strandby skole til førstkommende tirsdag morgen kl. 8

B/ Med hensyn til andre genstande forhandlede.-

1/det blev vedtaget strax at at overføre til fattigprotokollen hvad der forhandlede med hensyn til fattigvæsnet

2/ Sogneforstanderskabet fandt det ønskeligt og i mange tilfælde fornødent for ikke at hindre skolegangen ved møderne, at der findes et egnet værelse til forstanderskabets møder og afbenyttelse, - og det mest passende sted dertil formentes i Fredberg, og særlig hos andreas Teglblænder, og skolepatron Morten Pedersen påtog sig om

muligt, at træffe aftale og accord med nævnte sognemand om et sådan forstanderskabs værelse.

Det bemærkes sluttelig at alle sogneforstandere var tilstede ved mødet.

Randrup, C.B.F.Fischer,P.Hansen, Jens Aarup, Jens Jensen, Chr. Jensen, Søren Ploug
M.Pedersen

Octb. 26.

Forevist herredsfogdens tilladelse af 24. d.m. for Christen Gregersen i Dammergård til at holde legestue hos sig den 28.ds. m. fra 6 aften til 5 morgen.-

Tilskrevet provsten forstanderskabets erklæring over skolelærer Hopps ansøgning om entledigelse med hensyn til pensionene størrelse, for så vidt den skal dredes af embedet,- Alt overensstemmende med forstanderskabets beslutning (vide fol. 197 23/10 no 2).hvorfor remitteredes bemeldte Hopps ansøgning.-

Nov. 1.

Ankom skr: fra amtet angående de valgbare til landstinget og antallet på de valgberettigede til folketinget.-

Nov.3.

Tilskrevet Aalborg stiftsamt og indberettet efter valglisten. At de valgberettigede, til folketinget i Strandby- Farsø pastorat beløb sig til 184, og indsendt liste over de valgbare til landstinget

Nov. 25

Ankom skr: fra branddirecteuren om forandring i brandforsikring i april og juli kvartaler-

Nov. 28

Forstanderskabsmøde efter forud sket bekjendtgørelse, hvor forhandlede:

Der foretoges valg af et medlem af forstanderskabet til deltagelse i valgbestyrelsen i Brorstrup til folketinget den 4. d.m. – Præsten blev enstemmigt valgt til dette hverv. Hermed sluttedes mødet med underskrift

Randrup- F.W.Weinschenck. P. Hansen P .Nielsen C. Jensen M. Pedersen, Jens Aarup, Søren Ploug

Gjorde forstanderskabet for det næste år accord med Anders Teglbrænder om at levere værelse med varme og lys til forstanderskabets ,møder for 4 rbd. årligt

Nov. 29

Forevist tilladelse for Christen Christensen i Fredberg til legestues afholdelse 2. dec: næstk: fra 6 aften til 5 morgen.-

Ankom fra amtet : det trykte extract af aalborg amtsfattigkasse og amtsrepetitionforndens regnskab.-

Modtaget fra amtet liste over de valgbare til landstinget.- til bekendtgørelse.-

Dec. 10

Indsendt til amtet listen over de valgbare til landstinget med påtegning om at den befalede tid havde henligget til beboernes eftersyn.-

Dec. 12

Afholdtes forstanderskabsmøde i Fredberg, hvor alle forstandere var tilstede. Fattigvæsnets forsørgelsesplan og ligning over hartkornsbrugerne blev affattet som et par andre fattigsager foretagne, som alt blev indført i fattigprotokollen med forstanderskabets underskrift.-

Randrup

Dec. 13

Modtaget fra amtet meddelelse om at landstingsvalget vil foregå i Aalborg Catedralskole d. 29 ds. Kl. 11

Dec. 15

Forevist tilladelse for Poul Pedersen, Fandrup til d. 30 d.m. fra 6 aften til 5 morgen at holde legestue.-

Dec. 18

Forevist tilladelse fra Herredskontoret af d. 4 d.m. for Jens Christensen Gmd Farsø til at holde leegstue d. 30. d.m. fra 5 aften til 5 morgen.-

Dec.20

Fra amtet modtaget foreløbig lov af 11 december 1849 som forandre valglovens § 41 og 42. – (henlagt i arkivet)

Ankom fra provsten culturministeriets skr: af 24 f.m. angående skolelærer Hopp's entledigelse. Indført i skoleprotokollen.-

Dec. 22

Afholdtes efter forud sket bekendtgørelse forstanderskabsmøde i Fredberg, hvor forhandlede indtil folk samledes til valgmødeet:

1/ foranstående skr: af skolelærer hopp om entledigelse blev oplæst

2/Derefter foretoges valghandlingen, hvorom det fornødne er indført i valgprotokollen.-

3/Der blev dernæst foretaget valg på en formand i forstanderskabet for næste år.

Præsten blev dertil enst. Valgt

Hermed sluttedes mødet med underskrift

Randrup, F.W.Weinschenck, Jens Aarup, P. Hansen, P. Nielsen, Jens Jensen, Søren Ploug, M. Pedersen

Dec. 27

Modtog jeg med posten liste over de valgbare til landstinget i Aalborg og Hjørring amter, nemlig for 7 valgkredse.-

Dec. 28

Tilskrevet Cancelliråd Svanenskjold som formentlig skifteforvalter i Cammerråd, landinspektør Møllers bo, med anmodning om at forskaffe os kortet over Gjøttrup bys jorder.-

Dec. 29

Afholdtes forstanderskabsmøde, efter forudsket tilstrækkelig bekendtgørelse og tilmed efter overenskomst ved sidste møde. Imidlertid var sogneforstanderne Hr. Hansen i gjøttrup, morten Pedersen i Fandrup, Jens Jensen risgaard og Christen

Jensen i Strandby udeblevne og kun Hr. Hansen var lovligt forfald bekjendt, idet han nemlig som valgmand i dag deltager i landstingsvalget i Aalborg.

Hovedsigtet med mødet var at foretage fattigligningen på 1) indsiddere og andre 2) på tjenestefolk. Denne ligning blev foretaget i Peder Nielsen og Jens Aarupss districter. Men man kunne heri ikke gå vidrere af mangel på kjendskab til de pågældende, da vedkommende forstandere manglede.

Således sluttedes mødet med underskrift

Randrup, C.B.F.fischer, P. Nielsen, Søren Ploug, Jens aarup.

Decbr. 30

Ankom hr. Provstens skr. Af 27. f.m. med begæring om en erklæring herfra angående Brorstrup valghandlingens bekendtgørelse

1850

2. januar

Afholdtes efter forudsket bekendtgørelse ved kirkestævne et forstanderskabsmøde i fredbjerg, hvor forhandlede

1/i anledning af foranstående skr. Fra hr. Provsten blev vedtaget og underskrevet af de tilstedeværende forstandere sådan erklæring

I anledning af Deres godheds ærede forlangende om en erklæring herfra angående det foretagne folketingsvalg i Brorstrup, om nemlig tiden og stedet for valg handlingen var tilstrækkelig bekendtgjort her i pastoratet, skulle vi ikke undlade at meddele:

1. D. 28. novbr. Sidstl. Blev afholdt forstanderskabsmøde for at foretage valg på et medlem herfra til at deltage i valgbestyrelsen i Brorstrup d. 4 decbr. Og allerede dette møde og dets hensigt var betimeligen og tilstrækkeligen bekendtgjort. – nemlig ved kirkestævne den 25 novbr. (næst sidste søndag før valg handlingen) – og ved dette møde blev af forstanderskabet opsat en skriftlig underretning om de forskellige forestående valgmøder, deres øjemed og vigtighed med lovlig opfordring til pastoratets valgberettigede om ikke at udeblive eller undlade at benytte deres stemme, hvilken skriftlige underretning blev bekendtgjort af sognefogederne.-
2. D. 29. novbr. Ankom hertil Deres H.vedshed skr. Om tiden og stedet for valgmødet.- Denne skr. Blev bekendtgjort fra skolerne.- og ved kirkestævne d. 2. decbr.-
3. er det endelig vitterligt: at der navnlig i Strandby samme 2. decbr. Var en samling beboere, hvor der gaves møde fra forskjellige dele af sognet for at træffe aftale om valgrejsen til Brorstrup d. 4 decbr.

Uden at tale om bekendtgørelsen i de offentlige blade er der således alene ifølge det ovenfor oplyste, vor fulde overbevisning. At ingen her i pastoratet, som interesserede sig for sagen, var uvidende om valg handlingen i Brorstrup d-

4 decbr. Og at ingen er udeblevet derfra formedelst bemeldte valgbehandlings
utilstrækkelige bekendtgørelse.- hvilket herved bevidnes.

Dernæst Fastsattes ligningen over tjenestefolk og andre, som dog i dag ikke kunne
fuldendes, da hr. Hansen var udeblevet

Randrup, C.B.F.Fischer, M. Pedersen, Jens Jensen, Christen Jensen, Søren Ploug

Febr. 3

Modtaget fra amtet amtsrådsforhandlingerne i amtsrådets møde d. 19 nov. F. a.

Indenrigsministeriets cirkulære af 17. januar d.a. angående skematisk indberetning
om hospitaler og fattighuse.-

Febr. 6

Indsendt til amtsstuen Strandby-F. pastorars bidrag til amtsfattiggassen for 1849 i flg.
Plac. 9. januar 1845. (skulle være indsendt til november 1849)

Febr. 14

Skr.af 29. f.m. fra indenrigsministeriet gennem amtet, hvorved indskærpes valglovens
pg. 10 og 11 ofl., samt for landstingets vedkommende pg. 53 og 57.-

Febr. 17

Ankom fra branddirektøren skr. af 28. januar med de skete forandringer i bygningers
brandforsikring i år 1849. (indført i brandforsikringsprotokollen)

Febr. 20

Indsendt til stiftamtmanden som formand for valgbestyrelsen til landstinget liste over
de her i pastoratet valgbare til bemeldte valg.

Febr. 27

Afholdtes det første ordinære forstanderskabsmøde for dette år på sædvanligt sted
efter forudsket bekendtgørelse til kl. 9

Alle forstanderne nogenlunde til den bestemte tid. Der forhandlede:

Hvad der foretoges med hensyn til skole- og fattigvæsnet vil findes indført i de
respective forhandlingsprotokoller: endvidere:

1. Der indleveredes et andragende fra jordemoderen om tilladelse til at flytte til
sit ejendomssted og tillige om at måtte drive jordemoderlodden dertil og leje
jordemoderboligen ud.

Efter forud sket forhandling om denne sag blev besluttet at meddele den ansøgte
tilladelse på følgende vilkår

1. Hun må udleje jordemoderboligen til folk som allerede er
forsørgelsesberettigede her i pastoratet.
2. At hun forpligtes til at holde huset forsvarligen vedlige og at give det stykke af
jordlodden hun indtager til dyrkning en efter egnens skik forsvarlig god

gødning ,at hun derefter kun tager 4 kjærv høiest og derefter ikke lader den hvile i kortere tid end 4 år.

Forstanderskabet forbeholder sig dernæst ret årligen ved et par forstandere at lade tage syn såvel over bygningen som over påførte gødning og jordloddens behandling og dersom derved de befindes tilregnelig forsømmelse eller overtrædelse af foranførte betingelser, tilkjender forstanderskabet hende bøde til fattiggassen og hun forpligter sig til at underkaste sig og efterleve forstanderskabets kendelse i denne henseende.

3. Hun indhenter Vognsild sogneforstanderskabs tilståelse for at dettesogn er enigt i foranstående tilladelse.

4. At hun ligeledes indhenter Strandby sognebeboeres, navnlig de kørendes, underskriftfor at de intet har at erindre imod foranstående tilladelse, navnlig med hensyn til at de ville få et ganske lille stykke vej længere at køre-

2/ Blev valglisten til folketingsvalget gennemgået som den af præsten var affattet efter fælles liste og befandtes intet til samme at tilføje.

Randrup, C.B.F. Fischer, P.Hansen, M. Pedersen, Jens Jensen, Chr. Jensen, Søren Ploug, P. Nielsen, Jens Aarup

Marts 7.

Tilskrevet amtet:1/ om en autentisk fortolkning af §. 49 i valgloven, 2/ forespurgt om: hvilken pg. De i nævnte § omhandlede rejseomkostninger til valgmændene skulle tages, enten af den såkaldte kommunekasse eller de skulle henregnes til de udgifter som omtales i anord. 13. aug. 1841 § 22-

Marts 10

Tilsendt stiftamtet en bevidnelse om, at her ingen fattighuse er, kommunen tilhørende eller oprettet til deres beste.-

21

Modtog jeg amtets skr. af 19.marts d.a. som tilmeldte iflg: foranst: min skr. af 7 f.m. at efter indenrigsministeriets skr. af 14. januar d.a. beregnes betalingen for valgmændene pr. mil til of fra mødestedet og, at denne udgift rettest bliver at beregne til de udgifter, der omtales i anord. Af 13. aug. 1841 § 22.-

23

Tilsendt amtet kvittering for lagatrenterne for juni termin f.a. med bemærkninh, at jeg har antaget: at kvittering var meddelt af min formand i embedet, af hvem jeg sidste efterår modtog disse renter.-

28

Ankom valglisten til landstinget til bekendtgørelse (remitteret amtet 1/5 -50)

April 18

Modtaget fra amtet – amtsrådsforhandling for 1850 – 3 eksemplarer

21

Modtaget fra amtet lov af 6. april 1850 som forandre valglovens §42

Maj 5

Circulærer af 26/4 fra amtet om brandtaxation

7

Forstanderskabsmøde efter forudsket bekendtgørelse, hvor forhandlede

1/Det blev andraget for forvalter schjøtz på hvanstrup havde betalt to gange fattigbidrag for 1849. Han bliver derfor at at refundere hans bidrag som f. efterår blev ham afkrævet her i pastoratet med 3 mk. Og ligeledes husholdersken og mejersken deres bidrag for samme år.-

2/Justitsministeriets cirkulære af 19. april 1850 blev oplæst. Og i anledning af samme ,som angik taxationsvæsnet, blev besluttet, når, herefter indtræffer bekendtgørelse om brandtaxation, lades forstanderskabet møde ved en eller flere medlemmer efter bygningernes beskaffenhed, og pastoratet bliver derefter at dele i distrikter efter sogneforstandernes antal og bopæl.-

3/Blev besluttet at Lisbeth og else sørensdr. Næste år fra 1/5 – 50 til 1/5 – 51 bliver i Chr. Vestergaards hus for 7 rbd, hvorfor han tillige holder dem med ildebrændsel og vedligeholder huset forsvarligen.-

4/ Der ankom en skr. fra Mark Niels, som blev oplæst, og det blev i anledning deraf besluttet, at formanden skulle se at få en plads til hans søn, og træffe accord derom og derefter gøre aftale med Mark Niels om betalingen for sønnen. Forstanderskabet forment at Mark Niels omtrent burde betale og ifølge hans fortjeneste let kunne betale 15 mk. For sønnen.-

Alle sogneforstandere var mødte undtagen Christen Jensen, Strandby, som havde forfald. Sognefoged Jens Jensen måtte på grund forretninger forlade mødet før samme var sluttet.-

Randrup, F.W.Weinschenck, P. Hansen, M. Pedersen, Jens Aarup, Søren Ploug, P. Nielsen

Maj. 16.

Kom fra amtet: Lov om ophævelse af den landsbyskolelærerne påhvilende, såkaldte degnepension.-

22.

Indsendt til indenrigsministeriet et andragende og protest fra Sander Thomsen m. fl. I Farsø imod en foretagen ensidig og formentlig ulovhjemlet og ugyldig udskiftningsforretning af Farsø bygade, hvortil jeg for farsø skoles vedkommende på forstanderskabets vegne tilslutter mig.-

20. juni

Forevist tilladelse af 14. juni 1850 fra Herredsfogden for gmd. Niels Jespersen i Ettrup til at holde legestue søndag den 23 d.m. fra kl.6 aften til kl. 5 morgen 23.

Modtaget 1 circul: fra indenrigsministeriet angående fremgangsmåden ved beregning af afgang af hartkorn for grundstykker, der inddrages til hoved- og mindre landeveje.-

Juli 3

Ordinær forstanderskabsmøde efter forud sket bekendtgørelse afholdt i strandby skole, hvor alle forstandere gav møde undtagen Peder Nielsen, som er syg og Hr. Hansen i Gjøttrup og Søren Ploug i Tandrup uden anmeldt forfald. Der forhandlede:

1/ Gmdd Niels Hansen og Christen Jensen af Grønnerup klagede over et stykke vej igennem deres lodder, som er ufremkommeligt om vinteren, hvorfor der da køres ind på deres marker. Bemeldte er et stykke af møllevejen fra Sjørup, Torrup osv. Som nemlig går mellem Nørre toft og Kalsig Agre af en vejlængde på ca 80 favne, som ville behøves dels at sløjfes og tildels indgrøftes.

Forstanderskabet fandt deres andragende billigt og det forlangte vejarbejde nødvendigt. Det blev derfor pålagt sognefogden, som snarest, føe høst, at foranstalte dette arbejde udført.-

2/ Der oplæstes brev fra sogneforstander Peder Nielsen, Farsø, hvori han begærer at entlediges som sogneforstander på grund af brystsvaghed, men han er villig til vedblive dette år. Hans begæring bliver tilstået, da det er forstanderskabet vitterligt, at han er meget brystsvag. Det blev altså bestemt, at der i hans sted skulle vælges en ny forstander ved det almindelige valg på flere forstandere til efteråret.-

3/ Efter forslag af formanden blev bestemt at afholde de ordinære forstanderskabsmøder til forud bestemte tider, for at enhver bedre kunne sørge for at den dag disponibel til at møde og ikke kunne undskylde sig med, at mødedagen var ham ubekendt. Det blev derefter enstemmigt besluttet, at de ordinære møder skulle afholdes den første torsdag i febr. og så fremdeles første torsdag hver anden måned. Altså bliver næste møde 6. august. Når der skulle være nogen væsentlig grund til at forandre mødedagen, vil sådan forandring blive bekendtgjort.-

Randrup, A.P.F.Fischer, M. Pedersen, J.Jensen, Chr. Jensen, Jens Aarup

Juli 4.

Modtaget fra amtet: Amtsrådsforhandlingerne 1 – 2. 2 det reviderede fortegnelse over de valgbare til landstinget.-

13. juli

Tilsendt amtet den schematiske indberetning om de større ejendomme i pastoratet.-

16. juli

Tilsendt fra amtet

- 1/ Lov om udjævning af hartkorns forskellen (2 exemp)
- 2/ do angående gangstier i offentlig øjemed.-
- 3/ Lov om jordafståelse til opførelse af fattighuse osv.

4.aug.

Tilsendt fra amtet:

- 1/ Lov om afløsning af gårdes og boolsteders hoveri osv
- 2/ do do af huse og boliger. Osv

Ankom skr. af 2. aug fra Herredsfogden med underretning om commissionen til fiskeriets undersøgelse osv nu har at påbegynde hine arbejder.- Skr. henlagt i arkivet

6.aug

Afholdtes Strandbye- Farsø sogneforstanderskabs 4de ordinaire møde, hvorved følgende forstandere vare udeblevne uden anmeldt forfald. Næmlig Hr. Weinschenck og Jens Jensen .Hvad der forhandlede med hensyn til fattigvæsenet er indført i sammes protocol. Endvidere forhandlede:

Det blev bestemt, at høstferien skulle begynde førstkommande mandag.-

En del udkomne love blev udleveret til gennemsyn og cirkulation.-

Randrup, P. Hansen, Jens Årup, S. Ploug, P. Nielsen, Christen Jensen, M. Pedersen

8. aug

Ankom fra amtet: opfordring fra Centralkomiteen i københavn til understøttelse for de faldnes efterladte osv.-

18 aug

Ankom skr. af 1. f m. fra branddirektøren om brandforsikring i april Qv 1850.- Ingen omtaxation var foretagen – Trend mølle ved 5te års eftersyn samme forsikring.-

22 aug

Ankom skr. af 20 d.m. fra amtet med nogle exemplarer af: Lov om udnævnelse af faste taxationsmænd dat. 4 juli 1850. til at foretage jordbonitering. – og med begæring at forstanderskabet ville udnævne to i sognet boende taxationsmænd.-

28 aug

143

Afholdtes ekstraordinært forstanderskabsmøde efter forudskeet bekendtgørelse i fredberg for efter begæring igennem amtet at foretage valg ifjg: lov af 4 juli d.a. af tvende taxationsmænd til at foretage jordboniteringer.-

1/ Hr. proprietær weinschenck til gunderup

2/ gårdmand søren Ploug i Tandrup

Et exemplar af loven bliver at levere til enhver af taxationsmændene.

Søren Ploug ,som var tilstede,modtog valget, og man antog ikke, at hr.

weinschenck,som var fraværende,kunne undskylde sig på grund af sin stilling som hovedgårdsejer.-

2/ Høstferien blev bestemt til at ophøre og skolegangen igen at tage sin begyndelse mandag den 9. september.-

Alle sogneforstandere varmødt undtagen Hr. proprietær Weinschenck og sognefoged Peder nielsen.-

Hermed endtes mødet med underskrift

Randrup, P. Hansen, Jens Årup, Jens Jensen,Chr. Jensen, M. Pedersen, S. Ploug

28 aug

Indberettet til amtet foranstående valg af taxationsmænd.-

29 aug

Tilsendt hr. Weinschenck 1 exemplar af loven om udnævnelse af faste taxationsmænd til at foretage jordboniteringer med underretning om udfaldet af valget af disse taxationsmændi mødet den 28 d.m.

Desuden tilsendt ham det remiterede Strandby sogns skoleregnskab (fra amtet) for 1849

Sept 12.

Justitsministeriets circul: af 26 f.m. tilsendt fra amtet tilligemed en anvisning til behandling af den indiske colera.-

15.sept

Skr. af 9. sept fra viborg stiftamt gennem herredsfogden om indberetning angående fiskeriet i Limfjorden.-

Sept. 19

Ankom amtets skr. af 12 f.m.,hvorved sogneforstanderskabet opfordredes til at indberette hvilke sognes tiender der måtte være forandrede til faste årlige vederlag enten ved kendelse eller kgl. Confirmerede foreninger.-

Oct. 3

Ankom skr. fra amtet af 27 f.m. hvori meddeltes at arveforpagter Hjort i Thustrup under 18. sept. Er udnævnt til formand for afløsningen af huusmandshoveriet ifg lov af 4. juli d.a.

Skr. af 28 f.m. fra arveforp. Hjort med samme meddelelse med begæring til forstanderskabet om at udnævne de i lovens § 2 omhandlede voldgiftsmænd og meddele ham underretning desangående snarest.-

Oct. 4

Forstanderskabsmøde efter forudsket bekendtgørelse på sædvanlig sted, hvor forhandlede

1/ Hensyn til at der til vor møder for det meste kommer nogle medlemmer for silde, og enkelte medlemmer oftere udebliver, blev det alvorligt indskærpet ikke at forsømme møderne uden lovligt forfald og når dette fandt sted måtte forstanderskabet betimeligen underrettes derom for ikke derefter at opsætte sine forhandlinger, ligesom det blev anset magtpåliggende, at de mødende ere tilstede præcist til den tilvarslede tid.- I den anledning blev tillige bemærket, at navnlig Hr. Weinschenck temmelig ofte har forsømt møderne, og således nu ved de 3 sidste møder hverken selv eller ved fuldmægtig, har været tilstede. Dertil kommer at Hr. Weinschenck mundtlig på det bestemteste har erklæret for formanden, at han som uvalgt medlem af sogneforstanderskabet ikke erkendte at være forpligtiget til at møde eller lade møde hver gang, men kun til at møde efter hans egen lejlighed og forgodtbefindende for at varetage sit tarv.- Da forstanderskabet derimod enstemmigt var af den faste formening: at Hr. Weinschenck ifølge anordningen af 13. aug. 1841 fuldt som noget valgt medlem er forpligtet til at deltage i forstanderskabets gerninger og til enten personligt eller ved fuldmægtig at være til stede ved sammes møder, når han ikke er forhindret ved lovligt forfald, blev besluttet at udbede sig hr. Weinschenck skriftlig erklæring om, at han fremdeles vedkender sig fornævnte, hans mundtlig fremsatte formening, da der i så fald blev overdraget formanden desangående at indgive en forespørgsel til højere vedkommende med begæring om at der gives Hr. Weinschenck et tilhold om regelmæssig at møde ved vore forsamlinger.-

2/ Med hensyn til det forestående valg af to nye forstandere for Strandby sogn og 2 do. For Farsø sogn, som til næste nytår skulle tiltræde forstanderskabet, hvilket valg skal foretages i indeværende kvartal, blev til at danne valgbestyrelsen i forening med formanden med pluralitet Hr. P. Hansen i Gøttrup og Morten Pedersen i Fandrup.-

3/ I anledning af arveforpagter Hjorts skr. af 28 sept. D. a. og lov af 4. juli blev foretaget valg på 2 voldgiftsmænd her af pastoratet til afløsning af husmandshoveriet .- Valget faldt på

1. Hr. Hansen i Gøttrup

2. Gmd Jens Sørensen Aarup, Farsø

4/ Fremlagde skolepatronen for Farsø sogn skoleligning for indeværende år, af skolepatronen affattet med hensyn til hartkorn ligesom forrige år, til beløb

Høe 256 lsp

Halm 384 ”

Skudtørv 1220 snese

Hedetørv 800 ”

Korn 6 td rug, 12 td 5 skp 2 fkr byg

Penge 60 rd 5 mk 4 sk

Derefter blev ligningen foretaget

Efter formue og lejlighed til beløb 20 rd 2 mk 4 sk

Penge i alt 81 rd 1 mk 8 sk

Mødet sluttedes med underskrift

Randrup, P. Hansen, M. Pedersen, Jens Jensen, Chr. Jensen, Søren Ploug, Jens Aarup
Octbr 5

Tilskrevet hr. Weinschenck med anmodning om en skriftlig erklæring ifølge foranstående beslutning fol. 167 d. 4/10 no. 1 til at indsende til højere afgørelse og tillige med begæringen til hr. Weinschenck om at give møde ved en extra forsamling i strandby skole d. 13 d.m. kl 1½.- og endelig om at tilsende mig en liste over hans tiender her i pastoratet, som er fast bestemt og over dem som svarer efter mindelig accord.-

Tilskrevet arveporpagter Hjort på Tustrup underretning om forestående valg af voldgiftsmænd fol.167 4/10 no. 3

Octbr. 6

Modtaget hr. Weinschencks skriftlige erklæring.

Ankom stiftsamtets skr. af 1. octbr. D.a. med meddelelse om at justitsråd, amtsforvalter N. Juel Hjørring under 24 f.m. er udnævnt til formand for afløsningen af gård- og boelsmandshoveriet i 7. landstingskreds.